

Ebandeli 1
Ebandeli 2

MOKANDA *ya* **Ebandeli 1 & 2**

MOBOKO YA KONDIMA NA BISO

(Ba Leson 31 – Mokapo ya Ebandeli 1-11)

Mokomi : *Maman Lorella Rouster. MCE*

Mobaloli : *Rvd Ng'Onker J. Komakasi*

Version Originale en Kituba
Traduction en Lingala de la
Rép. Dém. du Congo
ecmafrica@ecmafrica.org
www.teachingforafrica.com

Mokanda ya EBANDELI I & II

Mokanda ya Fondation ya Kondima na Biso

Makambo ezali na Mokanda oyo

EBANDELI –	4
MOKANDA YA MOBOKO TO FONDATION YA KONDIMA NA BISO.....	4
Leson 1 Ebandi na lokasa ya 6. Oyo ezali esika okobanda na koteya bana.....	4
Leson 1 Totosa Mokeli na biso. Nzambe Akelaki biloko nyonso.....	8
Leson 2 Totonda Nzambe pona na biloko ya Malamu asali.....	12
Leson 3 Tosambela Nzambe Mokeli oyo akelaki banyama nyonso.....	17
Leson 4 Totosa Bato Nyonso. Nzambe akelaki baboti na biso ya liboso na Elilingi na ye.....	20
Leson 5 Tosambela pe toma mokolo moko na poso nyonso. Nzambe apambolaki mokolo ya kopema.....	25
Leson 6 Totosa bato nyonso, po Nzambe akelaki bato na elilingi na ye. Nzambe akelaki Adam	28
Leson 7 Tokosala Mosala na biso na esengo. Nzambe atiaki Adam na kati ya elanga pe apesaki ye mosala.	32
Leson 8 Totosa Nzambe po tolingi ye. Nzambe amekaki boboti na biso.....	35
Leson 9 Totosa Mabongisi na Nzambe po na Mobali pe Mwasi na libala. Nzambe akelaki Mwasi pe apesi biso libala.....	38
Leson 10—Tosala ekenge na mitambu ya Satana. Nioka akosaki mwasi.	44
Leson 11 Tondima masumu na biso; Totia motema na biso na Yesu Mobikisi na biso. Baboti na biso ya liboso batosaki Nzambe te; bazwaki etumbu ya masumu na bango.	49
Leson 12—Tondima Masumu na biso. Baboti na biso ya liboso bandiaki te masumu na bango, pe Nzambe apesaki etumbu na nioka.	55
Leson 13 Tondima Mobikisi. Nzambe alakaki kotindela biso Mobikisi.....	58
Leson 14 Tomilukela pasi te na Masumu na biso. Masumu ebebisa mokili mobimba.	62
Leson 15—Toya na Nzambe na nzela ya Makila na Yesu. Nzambe ateyaki bato ndenge nini kozanga na boyokani na Ye.....	66
Leson 16—Toya na Nzambe na kaka na nzela na Yesu. Nzambe aboyaki Makabo ya Caïn.....	71
Leson 17 Tosala keba na likambo ya Kanda. Caïn amemaki ngambo pona kanda na ye.	76
Leson 18 Totanga Mabota ya Bonzambe. Libota ya Caïn ebosanaki Nzambe, ya Seth elandaki Nzambe. Yango wana, Nzambe apambolaki famille ya Seth.	81
LESON 18 – SUPPLIMENTAIRE PONA NIVEAU SECONDAIRE.....	87
Leson 19 Tondima Ngolu na Nzambe. Nzambe ayokelaki Noé mawa na tango ya Kosambisama	88
Leson 20 Totosa Nzambe na makambo nyonso. Noé atosaki Nzambe na kotonga Maswa.....	91
Leson 21 Tondimela Nzambe pe totosa na ye. Noé andimelaki pe atosaki na Nzambe, yango wana ye na famille na ye babikisamaki na mai.....	97
Leson 22-Tobenda baninga babongola motema po Nzambe asambisa bango te. Nzambe atindaki mbula pona kopambola Mokili Mobimba.	101
Leson 23 Tokanga Motema na tango ya pasi. Nzambe asukusaki Makasi ya mai.	107
Leson 24 Tozala na Motema ya Bolingo na Nzambe. Noé azongisaki Matondo na Nzambe.....	114
Leson 25 Toluka Nzambe Asalisa na Bilanga na biso. Nzambe abongisa ba saison ya mbula nyonso.....	118
Leson 26 Tolakisa limemia na bato nyonso.Nzambe azali komona bomoi ya moto mutuya.....	123

Ministères pour Chaque Enfant (MCE) ekomi pe ebimisi baleso oyo po na lingomba ya Yesu na Congo MCE—
Mission Mukristo po na bana nyonso ya Afrika Edition 2016

Leson 27 Totia Motema na kotingama na Nzambe. Nzambe atiaki arc-en-ciel na likolo lokola elembo ya elaka na ya.....	126
Leson 28 Toboya Masanga ya Makasi. Noé alangwaki na vino, bongo, pasi elendaki.....	130
Leson 29 Tozala na Boyokani na bato ya Mabota Nyonso. Bana ya Noé bakomaki bambuta-bantu ya Mabota Nyonso, Nzambenaki libota ya Sem kobota Messie.....	136
Leson 30 Bato baboyaki Nzambe na Babel; Nzambe akomisaki maloba na bango bulu yeke.....	143
Leson 31 MASANO YA REVISION PO NA BA LESON 1 KINO 30.....	150
KOTEYA MIKANDA YA BIBLE--.....	151
KOYEBA KOLUKA PE KOMONA BA VERSE YA BIBLE.....	153
KOYEBA MAKAMBO PE BATO MINENE NA KATI YA MIKANDA YA MOISE.....	153

EBANDELI – MOKANDA YA MOBOKO TO FONDATION YA KON- DIMA NA BISO

NB : Liboso ya kotanga Mokanda oyo, Moniteur tanga ba notes oyo yo moko na ndako, pona kososola ndenge ya kosalela Mokanda oyo (MONITEUR, KOTANGELA BANA TE):

Leson 1 Ebandi na lokasa ya 6. Oyo ezali esika okobanda na koteya bana.

NB: Po na ba-versè ya Bible ya kotanga: Ezali malamumu ete moto oyo akotanga ba-versè ya Bible na miso ya bana, ayeba kotanga yango kozanga mikakatano. Motangi akoki komona mpasi te na oyo makomi ezali koloba. Azali moto oyo esengele aselela expresion (elobeli) ya malamumu na kotanga na ye. Soki motangi ya malamumu akoki kokoma te, Molakisi akoki kopesa devoir na moto oyo ayebi kotanga asala pratique yambo ya kotanga na Ecodim.

Motangi akoki kozala Moniteur, to mosalisi, to mwana ya Ecodim, to mokolo oyo azali koya na Ecodim kaka po na kotanga. Eloko ya motuya ezali ete akoka kotanga malamumu malamumu, pe akozala na expresion malamumu. Likambo ya mutuya ezali ete ayeba kotanga malamumu-malamumu, ti na expresion. Eleki malamumu soki bana ya Ecodim bakoki komema ba Bible na bango moko, to pe toEcodim ezala na ndambu ya ba Bible oyo bazali kosalela kaka na Ecodim. Oyo ezali ezali mutuya koleka na kati ya ba jeune ya secondaire.

Kasi soki bana bakoki kozala na Bible na bango moko ya kosalela te, moniteur akoki kaka kotanga Bible bango bayoka. Soki bakoki koyeba eyano na mituna, moniteur akoki koloba kaka ete: “Yoka ma-

lamu,’ bongo akoki kotanga lisusu partie ya verse oyo azali na eyano yango.

NB po na mituna pona Ba jeune ya Niveau Secondaire:

Kopesa mwa ndambu ya eyano kasi nyonso te.) Ezali oyo etali ba-etude lokola science pe ba-etudes sociales. Soki ozali koteya ba faseur to bana ya mboka oyo bayekoli mingi te, kanisa malamumu mituna nini okoki kotuna bango. Kutuna te mituna oyo eleki niveau na bango. Mituna pona niveau ya bana ya Primaire eleki malamumu po na bana nyonso.

NB Po na koyimba:

Mokanda oyo ezali kolobela banzembo oyo bana bayebi mingi te, ezali ya sika pona bango. Koyemba oyo ezali po na kotalisa lisusu makambo esalemi na leson to na makanisi oyo bawiti koyekola. Soki bayembi pe babini yango na ba geste, ezali kosalisa bango po na kosimba mateya wana. Banzembo oyo ezali na rythme oyo eleki kitoko makasi. Soki Molakisi akoki kobongisa ton pe rythme ya maloba oyo bazali koyemba. Banzembo oyo ezali na rythme ya makasi eleki malamumu. Soki molakisi amoni ete ezali pasi kobongisa ton pe rythme ya nzembo, akoki kaka kopesa eteni oyo ya Leson na mosalisi oyo azali makasi na likambo wana.

NB po na kolandela devoir ya poso eleki:

Na sima ya nima ya Leson ya liboso, poso nyonso, totié eteni moko ya Leson oyo ezali kotuna lolenge bana bazali komeka kotosa ba Leson oyo bayoki na poso ewuti koleka. Ezali kopesa bango ngonga ya ko-

lakisa ndenge nini bazali komeka kotosa na ba Leson ya kala.

Oyo ekoki kozala makambo ya sika po na bango. Boye, mbala mosusu bakozala lombangu te kopesa rapport na ebandeli. Tango mosusu bazali kokanisa te ete ya solo okotuna bango likambo yango.

Soki basali yango te, kozala na kanda te na bango. Kaka, sambela Nzambe ete babanda kosalela yango. Poso nyonso, koba kaka na kotuna ndenge nini batosaki. Mbala ya liboso oyo mwana apesi eyano, pesa mwana wana lokumu mingi. Sima, tango bana ba kobanda kososola ete olingi kaka te bango bayoka pe bayekola, kasi ete olingi pe ete bango batosa na malakisi oyo bazali koyoka.

Masano ya Revision po na ba Leson nyonso:

Makanisi oyo ezali malamuna pona kosalela na esika nyonso na ba Leson, soki osilisi deja malakisi oyo ezali motuya:

Maloba nini ?

Kanisa liloba moko oyo etali leson oteyi. Koteya. Koma ligne moko na liloba moko na moko.

Ndakisa: ___ ___ ___ ___ (liloba ezali Adam)

Bana balakisa lettre moko na moko oyo bakanisi ezali maloba wana.

__^A___a__ Moto to equipe ya liboso oyo ekoloba maloba wana elongi.

Nazali nani to nani

Yebisa na bato mibale oyo bazalaki na leson ndakisa: Nazali Caïn to Abel. Bana esengeli batuna ba question pona koyeba soki ozali nani. Ba question fweti vanda oyo okoki kopesa eyano ee to te.

Ezali nini ?

Eteni ya bana esengeli basala dessin ya makambo oyo esalemaki na leson, bongo equipe mosusu esengeli baloba ezali nini.

Nini esalemaki ?

Eteni moko ya bana esengeli basala ba geste oyo ezali kolakisa lokola mwa scene te ya likambo moko oyo esalemaki na leson. Equipe ya mibale esengeli eyebisa yango eyebisa ezali nini.

Bana bapesa examen bango na bango

Biteni mibale ya bana esengeli bakanisa ba question ya kutuna eteni mosusu ya bana nini esalemaki na kati ya leson.

Ba carte ya Revision pe lisano:

(Ba carte ezali kolakisa nini Nzambe ake-laki mokolo na mokolo tango akelaki likolo na sé, ezali na ba sachet mosusu ya materiels. Soki ezali te, okoki pe ko dessiner ba carte oyo ezali kotalisa yango.)

Pona lolenge ya kosalela ba carte oyo:

- Tia ba carte na mulongo. Talisa photo. Bana bakolakisa mokolo nini pe nini Nzambe akelaki.
- Balola ba carte po ezali na molongo te. Pesa yango moko-moko na bana. Bana yango baleka liboso ya Ecodim pe balakisa ba carte na bango. Bana batia yango na molongo.
- Balola ba carte pe lakisa carte moko kaka. Pona mwana aloba soki mokolo nini ezali kolakisa, pe nini Nzambe akelaki na mokolo yango.
- Tia ba carte likolo ya mesa. Mwana moko aya pe atia yango na molongo. Bana mosusu ba juger soki asali malamuna.
- Pesa bana 7 ba carte moko-moko. Baleka liboso ya Ecodim. Senga mwana moko apona carte oyo ezali Kolakisa soki nini esalemaki: na mokolo ya misato, etc.

atelema esika moko ná mwana mosusu
oyo azali kosimba yango, bango nyonso
mibale batombola yango.

Nzembo ya Revision pe lisano:

Lakisa bana nzembo traditionel

« O Nzambe akelaki Tata Adam » :

O, Nzambe akelaki Tata Adam,
Na mokolo ya mutoba »
Na mokolo ya sambo
Apemaki.

O wale, wale wo, wale, wale wo.
Wale wale wo, Asalaki biso

[Moniteur, sima ete bana bayebi Nzembo wana,

banda koyemba yango loleng'oyo]:

O, Nzambe akelaki moi
Na mokolo ya libosos (Bana balakisa musapi moko)
Na mokolo ya sambo
Apemaki. (O wale, wale-wo, etc.)

O, Nzambe akabolaki mai
Na mokolo ya mibale (bana balakisa misapi mibale)
Na mokolo ya sambo
Apemaki. (O wale, etc.)

O Nzambe akelaki makasa
Na mokolo ya misato (bana balakisa misapi misato)
Na mokolo ya sambo
Apemaki, (O wale, etc.)

O Nzambe akelaki Moi na Sanza
Na mokolo ya minei (bana balakisa misapi minei)
Na mokolo ya sambo
Apemaki, (O wale, etc.)

O, Nzambe akelaki bambisi ya mai
Na mokolo ya mitano
Na mokolo ya sambo
Apemaki, (O wale, etc.)
O, Nzambe akelaki bandeke, pe

Na mokolo ya mitano (lakisa misapi mitanu)

Na mokolo ya sambo
Apemaki, (O wale, etc.)

O, Zambe asalaki banyama ya zamba
Na mokolo ya mutoba (lakisa mutoba)
Na mokolo ya sambo
Apemaki, (O wale, etc.)

O, Nzambe akelaki banyama ya esobe
Na mokolo ya mutoba (lakisa misapi mutoba)
Na mokolo ya sambo
Apemaki (O wale, wale-wo, etc.)

O, Nzambe akelaki biso bato
Na mokolo ya mutoba (balakisa misapi mutoba)
Na mokolo ya mutoba, etc.

O, Nzambe akelaki eloko te
Na mokolo ya sambo
Na kilumbu ya sambo, etc.

Nzembo pona koteya Mikanda ya Moïse :

Kondima ya kala etalisaki liboso
Ete Mesisie esengeli aya kobikisa biso
Kondima ya sika elakisi yango na sima
Ete Messie aye kobikisa biso.
Messie ezali Yesu, pe Bible mobimba
Ezali kolakisa ye, Mobikisa na biso !

Mikanda ya Moïse, Moïse,
Mikanda ya Moïse – Mibeko Nzambe !
Ebandeli, Kobima, Levitique, Kotanga
pe suk'eza kozongela Mibeko , Mikanda
ya Moïse!

Leson 1 Totosa Mokeli na biso. Nzambe Akelaki biloko nyonso.

(Mokolo ya liboso pe ya Mibale)

Ebandeli 1.1-8

I. Preparation ya moniteur pona ba leson oyo:

Moniteur, bongama yambo oya koteya:

Sala ba carte to ba papier ya Couleur ya pembe, pe mususu ya couleur ya moindo, kolanda nombre ya bana na Ecodim. Bana bakosalela ba varte oyo pona kolakisa ndenge nini Nzambe atiaki pole esika moko, pe molili esika mosusu. Soki omoni te lolenge ya kozwa ba carte, to ba papier, okoki kokabola bana balanda couleur ya bilamba bazali kolata – soki mwa pembe to te mwa moindo.

Moniteur, bongama pona tina ya Leson: Na suka ya Leson oyo, bana bakoyeba Nzambe lokola mokeli oyo asalaki makambo nyonso ya malamumu, bongo bakopesa ye lokumu.

Moniteur, Bongama na Versè ya Koyekola:

Moniteur, yekola verse yo moko. Na sima, bongisa ton ná rythme po bana bakoka koyemba yango. Sala pratique pona kokanisa lolenge ya koyemba yango.

*Ebandeli ch 1:1. “Na Ebandeli,
...Nzambe akelaki likolo na sé.”*

II. Kosala Revision--

[Moniteur, leson oyo ezali na revision te po tozali kaka kobanda mokanda ya ebandeli. Baleson yonso na sima ekozala ná revision]

III. Koteya bana leson oyo--

Kobanda Leson: (Molakisi akoki kotangela bana histoire oyo, to bana mibale bakoki kosala yango lokola mwa scenette.)

Mwana na kombo ya Ntoko atunaki tata mituna mingi mikolo nyonso. «Ndenge nini, papa? Po na nini, papa? Ndenge nini, papa? Po na nini, papa?»

Mokolo moko atunaki tata na ye,
« Papa, tata oyo abotaki yo ezali nani? »

«Kombo ya tata na ngai ezalaki Paul, » tata alobaki. Ye azalaki koko na bino bana.

“Kombo ya tata na yé?”

“Mati.”

“Ná tata na yé?”

« Ngai na yebi te kombo ya tata na yé, kasi tata ya liboso azalaki Adam, » tata alobaki.

« Ná tata na yé? »

« Adam azalaki te tata oyo abotaki yé. Nzambe, Yé moko moto akelaki Adam.»

“Mmm, Ntoko alobaki. Ná tata na Yé—tata na Nzambe?”

Tata na Ntoko asekaki. Alimbolelaki Ntoko ete, « Nzambe azali na Tata te. Moto moko abotaki Yé te. Nzambe awumelaka seko na seko, kozanga ebandeli pe suka. Ezali nde Yé moto akelaki biloko nyonso oyo ezalaka. »

Ntoko akanisaki mwa luke. Akanisaki mingi. “Ndenge nini, Papa?” Amitunaki. Ndenge nini ekoki kosalema ndenge wana? Oyo ezali likambo monene, Tata. Ezali likambo ya kokamwa!”

Developpement—Malakisi minene na Leson oyo na biteni 4:

**Leson 1.1. Nzambe akelaki likolo ná sé
oyo ezali kozipa ba mai.**

1.1A Tangela bana: Ebandeli 1 :1--1: 2a

1 “Na Ebandeli, tango Nzambe ake-laki likolo ná se,

2 Mokili ezalaki na eloko te ezalaki ezalaki ya mpamba ata eloko moko té na kati. Mai ezipaki mikili ti ne se ya mabelé, epai nyonso zalaki na se ya molili. “Molimo ya Nzambe azalaki kotambola na likolo ya mai.”

1.1B Kutuna bana lokola oyo—

Niveau Primaire:

- Nani azalaki liboso ya biloko nyonso oyo mosusu? (Nzambe moko kaka.)
- Nzambe akelaki nini? (Likolo ná sé)
 - Mokili ezalaki ndenge nini na Ebandeli? (Ya pamba — eloko moko ezalaki te na kati na yango, mbilinga-mbilinga, mai ezipaki mokili mobimba, molili ezalaki makasi.)

Niveau Secondaire:

“Likolo” elingi koloba nini?

(Biloko nyonso oyo ezali na likolo lokola moi, sanza, minzoto ná biloko nyonso ya ndenge wana, pe esika moko ná Nzambe pe banjelu bazalaki kobika – biloko nyonso oyo ezali libanda ya mokili na biso.)

- Ndenge nini tozali kososola mokili, likolo, banjelu, etc., kasi ezali seko na seko te? (Nzambe akelaki yango, bongo, ezali na ebandeli na yango. Ezali te seko na seko.)
- Soki tolubi maloba oyo, “seko na seko”, elingi koloba nini? (Ezali na ebandeli te, pe ekozala na suka te.)
- Boni, okoki kolakisa lolenge ya mibale oyo Nzambe akesani na biloko oyo nyonso mosusu? (1. Nzambe azali seko ne seko, kasi biloko oyo mosusu ezali na tango oyo yango ebandaki. 2. Nzambe akelaki biloko oyo nyonso

mosusu, kasi moto moko te akelaki ye.)

- “Kokela elingi koloba nini?” (kosala eloko, kozanga kosalela eloko mosusu pona kosala yango. Nzambe ayebisaki biloko ezala bongo yango pe ezalaki.

1.1C Bana basala :

Bana bakanga miso na bango. Bakoki komona te. Moniteur aloba ete, “Na Ebandeli, kaka Nzambe ye moko azalaki. Na Ebandeli, Nzambe akelaki likolo na sé, kasi nyonso ezalaki molili” Bana botombola maboko, pe loba ete, “Nzambe akelaki likolo, kasi nyonso ezalaki molili.”

1.1D Bana byemba pe babina:

Nzambe akelaki likolo na sé! Kasi nani asalaki Yé? Moto te! Moto te!

Koteya verset ya koyekola

[Bana baloba verse mbala misatu. Sima, bayemba yango mbala misatu kolola nzembo.]

Ebandeli 1.1 ‘Na ebandeli, ... Nzambe akelaki likolo ná sé.’

1.2. Nzambe akelaki Kongenga

1.2A. Tangela bana: Ebandaki ch. 1.2b-4

2b Molimo na Nzambe ezalaki kotambola na likolo ya mai.

3 Boye Nzambe alobi: “Kongenga ézala ”Pe kongenga ezalaki.

4 Nzambe amoni ‘tè kongenga ezali malamumu.”

1.2B Tuna bana boyé –

Niveau Primaire:

Nani atambolaki likolo ya mai? (Molimo na Nzambe)

- Nzambe ayebisaki nini kozala? (Kongenga ezala.)
- Bongo, nini esalamaki? (Kongenga ezalaki.)
- Kongenga wana azalaki malamumu to mabe? (Ezalaki malamumu.)

Niveau Secondaire:

- ??
- Ndenge nini eteni ya suka ya verse 2 ez'oko lakisa biso ete Nzambe azali moko, kasi koleka person (moto) moko? (Totanga Nzambe na : 1, kasi Molimo na Nzambe na : 2b. Bango nyonso mibale basalaki esika moko pona kokele mokili oyo.
 - Ndenge nini to yebi 'tè mokili nyonso ezalaki ya kotonda na mai? (Molimo na Nzambe Atambolaki likolo ya mai.)
 - Maloba nini ya liboso Nzambe alobaki tango Abandaki kokela mokili? (Kongenga ezala.)
 - Boni, Bible elobi ete Kongenga oyo ezalaki pole kasi moi moi te? Kaka na v.16, sima, totangi ete Nzambe akelaki Moi.

NB: Bato mingi bazali koseka Bible, po ete ezali koloba ete Nzambe akelaki kongenga liboso Akela moi. Kasi bato ya science bazali kososola sik'oyo ete kongenga ezali eloko moko, pe ete moi ezali eloko mosusu.

- Ndenge nini Nzambe akelaki to akelaki kongenga liboso? (Na liloba na Ye.)
- Nani amonaki kongenga wana ya liboso? (Nzambe ye moko.)
- Eloko nini ya mabe Nzambe amonaki na oyo Ye asalaki? (Ata mabe moko te. Alobaki ete ezalaki malamumu.)

1.2CBana balakisa nini esalamaki:

Tia bana na biteni mibale, batalana face à face. Eteni ya liboso baloba, "Kongenga ezala!" Eteni ya mibale bafongola maboko pe baloba, "Boye kongenga ezalaki." Sala yango mbala misato.

1.2DBana Bayemba pe Babina:

"Nzambe akelaki kongenga. O yea, O yea. O yea."

1.3 Nzambe akelaki Moi ná molili. Oyo mokolo ya Liboso

1.3A Tangela bana: Ebandeli 1.4b

4b "Pe akaboli kongenga ná molili, 5 Nzambe abengi kongenga "moi," pe abengi molili "butu." Pokwa ekomaki pe tongo etanaki. Wana ezalaki mokolo ya liboso.

1.3B Kutuna mituna lokola oyo --

Niveau Primaire:

- ?
- Nzambe akabolaki nini na nini? (Akabolaki Moi na molili.)
 - Nzambe akelaki nini na mokolo ya liboso?

(Kongenga mbala moko ná Molili mbala moko)

Niveau Secondaire:

Na suka ya mokolo ya liboso, Nzambe akelaki nini? (Kongenga pe molili)

- Kokabola nini ya liboso Nzambe akelaki? (Akabolaki kongenga ná molili)

1.3C Bana basala :

Pesa Eteni moko ya bana ya Ecodim carte topapier ya pembe, pe Eteni ya mibale ya bacarte to papier ya mwindo. Tango yo olobi, "Kabola kongenga pe

molili!”, bana nyonso oyo bazali na ba carte ya pembebakende kokangama esika moko, bongo ba tombola ba carte na bango pe baloba, “Kongenga!”

Na sima, bana oyo bazali na ba carte ya moindo, bakeete kokangama esika moko na esika mosusu. Ba tombola ba carte na bango pe baloba, “Molili!”

Na sima, bana oyo bazali na ba carte ya moindo, bakende kokangama esika moko mosusu. Ba tombola ba carte na bango pe baloba “Molili!”

Na sima, bana oyo bazali na ba carte ya pembe batombola ba carte na bango lisusu pe baloba, “Molili!” Ba oyo ya ba carte ya moindo batombola ba carte na bango lisusu pe baloba “Molili!” Bongo, bango nyonso batombola ba carte na bango mbala moko pe baloba, “Mokolo moko!”

1.3D Bana Bayemba pe Babina:

“Kongenga na molili ezalaki mokolo ya liboso.”

1.4. Nzambe akabolaki mai likolo pe mai na sé, pe atiaki yango esika na kati. Oyo azali mokolo ya mibale.

1.4A Tangela bana : Ebandeli 1.6 – 8

6 Nzambe alobi: “Na kati ya mai, esika moko ya monene etikala pamba, ekabola mai na bandambo mibale.” Pe esalamaki se bongo.

7 Nzambe asali esika moko ya monene na kati ya bamai, boye mai mosusu ezalaki na likolo na yango, mosusu ezalaki na se.

8 Nzambe abengi esika yango “Likolo.” Pokwa ekomaki pe tongo etanaki. Wana ezalaki mokolo ya mibale.

1.4B Kotuna bana lokola oyo—

Niveau Primaire:

- Nani alobaki lisusu? (Nzambe. Mokolo n’ango mosusu azalaki te.)
- Nini Nzambe ayebisaki esalama? (Esika na kokabola mai ya sé na mai ya likolo.)
- Nzambe eyebisaki nini na esika wana? (likolo)
- Kokabola wana esalamaki mokolo nini? (Mokolo ya mibale)

Niveau Secondaire:

- Na suka ya mokolo ya mibale, mabele ezalaki ndenge nini? (Etikalaki na se ya mai, kasi ndambu mai ezalaki na se, na likolo ya mabele, pe lisusu ezalaki na likolo. Esika moko ezalaki na kati na yango.)
- Tokosalela liloba oyo “likolo” ndenge na ndenge. Ekoki kolakisa nini? (Direction likolo, toesika moyi na minzoto ezali, toesika Nzambe abikaka. Na Bible pe, ba salelaka maloba ya ndenge na ndenge. Liloba “lokolo” awa elingi koloba nini?)

1.4C Bana balakisa nini esalamaki:

Bana ya Ecodim batombola maboko na bango, bongo baloba na sima na yo: “Mwa mai na likolo.” Ba pusa maboko na se pe baloba, “Mwa mai na se.” Bafongola maboko na bango makasi pe baloba, “Esika moko na kati-kati.” Batombola misapi mibale pe baloba, “Mokolo ya mibale.”

1.4D Bana bayemba pe babina:

“Mai likolo.
Mai na se
Esika (etando) na kati-kati.”

Devoir po na bana oyo bayebi Yesu:

Poso oyo mobimba, bana basambela Nzambe oyo asalaki biloko nyonso. Bantonda Ye mingi po na biloko nyonso ya malamu, ya kitoko Ye asali.

Kobenga bana oyo bayebi Ye nanu te:

Soki yo oyebi Nzambe nanu te, kasi olingi koyeba ye, pe soki omilengeli koyamba Yesu Kristo lokola Mobikisi na yo, yebisa ngai na sima ya Ecodim. Na kozala na esengo ya mingi ya kosalisa yo po na yo obika lelo oyo.

Verse ye koyekola :

[Moniteur, soki ngonga ekoki, bana bakoki koyemba verse Ebandeli 1.1 lisusu. Sima, bakoki komeka koloba yango mokomoko.]

Leson 2 Totonda Nzambe pona na biloko ya Malamu asali.

(Mokolo ya 3 pe ya 4) Nzambe Alobaki ete mokili emonana, pe akelaki makasa, pe biloko engengaka na likolo.

Ebandeli 1:9–19.

I. Preparation ya Moniteur po na leson oyo—

Moniteur, bongama yambo oya koteya:

Mema nkona ya avocat, manga, tombuma nyonso oyo ezali na nkona ya monene. Mema nzungu, ndambo ya zelo, pe mulangi ya mai. Osalela yango na partie 2.1 Bana basala, 2.2, Bala.

Mituna na 2.3B etali science. Ekosalisa bana pona kopesa eyano na bato oyo bandimelaka Bible te, pe baoyo babundaka na ba verse wana. Tanga yango malamumu liboso po yo moko ososola yango. Soki ososoli yango malamumu te, to soki etali bana na yo te, okoki kolongola partie wana.

Moniteur, bongama po na tina ya Leson :

Na suka ya leson oyo, bana ya Ecodim bakoyeba ete Nzambe oyo akelaki biloko

Nzembo :

Meka koyeba soki bana bayebi déjà “O Nzambe akelaki tata Adam”, Soki bayebi yango te, banda koteya “O Nzambe akelaki” eteni ya liboso, pe ezali komonana na lokasa 5 ya mokanda oyo.

Koteya mikanda ya Bible :

Sala soki ngonga ekoki. Tala makanisi na suka ya Mokanda oyo.

SUKA YA LESON 1

nyonso po na bolamu na biso pe po na lokumu na Ye. Yango wana, tonda Nzambe na motema ya solo po na mapomboli na Ye.

Moniteur, Bongama na Verse ye koyekola:

Loba lisusu *Ebandeli 1:1*, bongo yekola *Ezaya 45.18*:

“Ezali ‘Yawe moto asalá Likolo, ye Nzambe oyo asalá mokili;

Ye moto abongisá yango pe apiká yango makasi.

Asalaki yango ezala pamba té, kasi po bafandaka wana.

Sik’oyo alobi boye:

“Ezali ngai moto na zali Yawe;

Nzambe mosusu azali té”.

Moniteur, bongisa Verse po bana ya mike bayekola:

“Nzambe...abongisaki mokili ...po bato bafanda na yango.”

(Maloba ya Bible na Molobeli na ye Ezaya.

Moniteur, bongama na banzembo:

Banzembo ezali kokende nzela moko ná leson oyo:

‘O Nzambe akelaki’ (lokasa 5 ya mokanda oyo, baverse oyo etali mikolo 1–4).

‘Mikanda ya Moise’(Banzembo ya Ecodim)

II. Kosala Revision

Kolanda Devoir ya Poso eleki:

Nani akanisaki kokumisa Nzambe na poso eleki pona nyonso oyo ya kokamwa ye asalaki? [Moniteur, kogangela te bana oyo babosanaki kosala Devoir, kansi ko feliciter ba oyo bakanisaki, pe ba oyo bam-ekaki yango] Koba na kosala makambo wana!

Kotala lisusu

- & Nini Nzambe akelaki na mokolo ya liboso? (Likolo pe mokili pe kongenga)
- & Na mokolo ya mibale? (Esika Kisika na kati-kati ya bamai likolo ya mai pe na se)
- & Na Ebandeli ya mokolo ya misato, nini ezalaki kofanda na mokili? (Ata eloko moko nanu te)
- & Bomozi ezalaki nanu te! Bambisi te, bato te. Kasi kanisa verse na biso. Pona nini Nzambe akelaki mokili? (po tobika na yango)

Sik’oyo, tokokomona ndenge Nzambe akelaki na mokolo ya misato.

III. Koteva bana leson oyo—

Kobanda Leson :

Likolo ezali na ba planete ebele oyo ezali mwa muke lokola mokili na biso, kasi moto akoki kobika kuna te. Mosusu ezali moto mingi. Okozika na plenete oyo. Mosusu ezali malili makasi. Okokomo libanga lokola glasse kuna. Mosusu ezali na mopepe te. Moto akoki kopema kuna te. Pona nini

ezali ndenge wana? Nzambe akelaki ba planete, minzoto, biloko nyonso! Kasi mokili, asalaki yango po tobika na yango. (Ban abaloba : ‘Nzambe akelaki mokili po tobika kuna !).

Developpement—Malakisi minene ya leson oyo na biteni 3—

2.1. Nzambe atiaki mabele esika moko, Asalaki Ebale Monene.

2.1A Tangela bana: Ebandeli 1.9-10

9 Nzambe alobi: "Mai oyo ezali na se ésangana esika moko, bongo mabelé ya kokauka émonana." Pe esalamaki se bongo.

10 Nzambe abengi mabelé ya kokauka "mokili," pe mai oyo esanganaki esika moko "ebale monene." Nzambe amoni 'tè yango ezalaki malamumu.

2.1B Kotuna bana lolenge oyo --

Niveau Primaire:

- Mai nini oyo Nzambe alakisaki ete ezala esika moko? (Mai oyo ezalaki na sé)
- Nzambe akelaki yango po nini émonana? (Mabelé)
- Nini esalemaki tango Nzambe epesaki ordre wana? (Esalemaki kaka ndenge Alobaki.)
- Kombo nini Nzambe apesaki na mabelé oyo émonanaki? (Mokili)
- Kombo nini Nzambe apesaki na mai oyo ekangamaki na esika moko? (Ebale Monene)

Niveau Secondaire:

- Ndenge nini Nzambe amonaki mosala na Ye—mabe, to malamumu? (Malamumu.)
- Ndenge nini mosala ya mokolo yoyo ezalaki motuya po na banyama pe

bato oyo bazali kobika na mokili? (Mabelé ezali malamau po na banyama ebele pe bato, Ebale monene ezali motuya po na bambisi ya mai pe).

2.1C Bana basala:

[Moniteur, kamata nzungu ya zelo ná mai oyo obongisi liboso.]

Mwana moko akoki kobenda zelo na kati kati, po emonana lokola mwa ngomba pe mai ezali pembeni. Oyo ezali ndenge Nzambe abendaki mabelé po ezala esika moko pe emonana likolo ya na mai ya ebale monene.

2.1D Bana Bayemba pe Babina:

Mabele, yango oyo! (Lakisa na loboko, yango oyo awa.)

Ebale monene, yango wana! (Lakisa loboko, kuna)

Nzambe akelaki yango nyonso!

O, Nkembo na ye!

2.2 Nzambe akelaki banzete pe makasa. Oyo mokolo ya misatu.

2.2A Tangela bana: Ebandeli 1.11-13.

11 Sima Nzambe alobi: "Mabelé ébimisa makasa ya ndenge nyonso; ndunda ya ndenge nyonso, oyo ebotaka mbuma ya kokona; pe banzete ya ndenge nyonso, oyo ebotaka mbuma ya kolia pe ezalaka na mikokoli." Pe esalamaki se bongo.

12 Boye mabelé ebimisaki makasa ya ndenge nyonso; ndunda ya ndenge nyonso, oyo ebotaka mbuma ya kokona; pe banzete ya ndenge nyonso, oyo ebotaka mbuma ya kolia pe ezalaka na mikokoli. Pe Nzambe amoni 'tè yango ezalaki malatnu.

13 Pokwa ekomaki, pe tongo etanaki. Wana ezalaki mokolo ya misatu.

2.2B Tuna bana na lolenge oyo—

Niveau Primaire:

- **?** Eloko nini oyo epemaka ya liboso Nzambe akelaki na mokili? (Makasa pe banzete)
- Mwa makasa ná banzete nini oyo eyebe? (Bana bapesa eyano.)
- Makasa ná banzete nini oyo olingi mingi? Po na nini olingi yango? *[Moniteur, yoka eyano ya bana.]*
- Mokolo nini Nzambe akelaki makasa pe banzete? (Mokolo ya misato.)

Niveau Secondaire:

- **??** Nzambe akelaki po makasa pe banzete ekoma ebele? (Ye asalaki yango na ndenge ete ebota mbuma ná makasa to pe banzete mosusu.)
- Nini tokomona na kati ya mbuma oyo ebotaka banzete mosusu? (Nkona. *[Moniteur, lakisa nkona omemaki]*).
- Sorte ya makasa ná mbuma nini oyo Nzambe akelaki? (Ya ndenge na ndenge)
- Ndenge nini tokoyeba ete nzete ya lolenge moko ekoki te kobaluka nzete ya lolenge mosusu? (Yango nyonso ezali na nkona na kati, oyo ezali kobota kaka nzete ya lolenge wana.)
- Na classe ya science, boni, oyekoli ndenge nini banzete ezali kosalisa biso? (Banzete ebele ezali malamau po na kolia, tozali kotongela na yango bandako, kosalela n'ango babwato, maboka, etc. Lisusu, banzete ezali kotonga oxygene oyo ezali motuya po na kopema ya banyama pe ya bato.)

- Nini ezalaki makanisi na Nzambe po na mokili, Ebale monene, makasa pe banzete oyo Asalaki? (Ezalaki malamumu.)

2.2C Bana basala:

Sala mwa scenette: Bana balona nkona ya avocat, ya manga, to nzete mosusu local. Basololi soki ekokóma nini soki ekoli. Mwana moko akanisa ete ekokoma tomate, mosusu orange to ananas. Mosusu aloba ete nkona ya avocat ekopesa kaka avocat, po Nzambe na Ebandeli akelaki banzete po ekobota nzete mosusu lokola yango.

2.2D Bana Bayemba pe Babina:

Biteni mibale ya bana bayemba:

Eteni ya liboso: Nzambe akelaki

Eteni ya mibale: bitabe

Eteni ya liboso: Nzambe akelaki

Eteni ya mibale: ananas

Eteni ya liboso: Nzambe akelaki

Eteni ya mibale: manioc

(Bana babenga ba-mbuma yoy balingi mingi, bongo babakisa yango na Nzembo.)

Bana nyonso: Nzambe akelaki makasa ná banzete na mokolo ya misato!

2.3 Nzambe akelaki biloko ya kopela na likolo – Moi, sanza, minzoto, etc. Oyo mokolo ya minei.

2.3A Tangela bana: Ebandeli 1 :14-19

14 Bongo Nzambe alobi: "Bamwinda ézala po na kokabola moi ná butu, pe po na koyebisa tango nini mikolo, mbula, pe bileko ya bafeti ekoki kobanda.

15 Bamwintla yango épela na Likolo po na kongengisa mokili." Pe esalamaki se bongo.

16 Boye Nzambe akelaki bamwinda mibale ya minene : oyo eleki monene po ézala mokonzi ya moi; oyo eleki moke po ézala mokonzi ya butu. Asalaki pe minzoto.

17-18 Nzambe atie yango nyonso na Likolo po ézala bakonzi ya moi pe ya butu, éngengisaka mokili pe ékabolaka kongenga na molili. Nzambe amoni 'té nyonso wana ezalaki malamumu.

19 Pokwa ekomaki pe tongo etanaki. Wana ezalaki mokolo ya minei.

2.3B Kutuna bana lolenge oyo—

Niveau Primaire:

- Nini Nzambe akelaki na mokolo ya minei? (Moi, Sanza, pe Minzoto, etc.)
- Po na nini Nzambe atiyaki moi pe minzoto likolo? (Po na kongengisa mokili pe kolakisa mikolo, bambula, pe bileko ya ba fête.)
- Kongala ya ndenge nini oyo Nzambe atiaki po na kongengisa na mokolo? (Moi)
- Kongala ya ndenge nini oyo Nzambe atiaki po na kongengisa na butu? (Sanza)
- Kongala mosusu ya ndenge nini oyo tozali komona ebele na likolo? (Minzoto)

Niveau Secondaire:

[Moniteur, partie oyo etaleli science. Ezali kosalisa bana na kopesa eyano na bato oyo bandimelaka na Bible. Tanga pe sosola malamumu yambo omeka kolteya yango, to kaka leka na section oyo elandi.]

• Po na nini okanisi ete ba-verse oyo ezali mwa pasi po na kososola?
??

Po Nzambe akeli likolo déjà na mokolo ya liboso, pe mbala ebele tokanisaka ete moi, sanza pe minzoto ezali partie na yango. Kasi Bible elobi ete Nzambe akelaki biloko yango kaka na mokolo ya minei.)

- Po ete Nzambe asali makasa ná banzete déjà na mokolo ya misato, pe makasa ná banzete ezali na bosenga ya kongenga ya moi.
- Po Nzambe akelaki déjà kongenga na mokolo ya liboso.
- Ndenge nini okanisi tokoki kososola makambo oyo?

[Moniteur, yoka makanisi ya bana pe bakisa makanisi oyo soki bana balobi yango te].

Eyano :

1. Ebandeli 1:1 ekoki kozala sommaire pe kolimbola na detail elandi yango.
2. Toyebi te soki kongenga oyo Nzambe akelaki na mokolo ya liboso ezalaki nini, kasi toyebi ete ezalaki moi te, po moi esalemaki na mokolo ya minei.
3. Matiti pe banzete bazalaki na pasi te na kobika mokolo moko kozanga tango, po wuta na ebandeli, Nzambe asali moi.
4. Bato mosusu oyo bayekolaka Bible, bakanisi ete Nzambe akelaki moi, sanza pe minzoto na mokolo ya liboso, pe ete yango ezalaki partie ya “likolo”. Soki molili na mokolo ya minei, Nzambe atiaki yango na molongo, pe emonanaki na mokili.

--- Oyo ezali suka ya partie etali science---

- Ndenge nini toyebi ete Nzambe azalaki kokanisa biso déjà na mokolo ya mutoba?

(Bato balandaka kaka ba saison to calendrier lokola bambula pe basanza. Kaka bato bakanisaka na mikolo ya ba fête.)

2.3C Bana basala:

Na kosala bageste, Eteni moko ya bana balakisa nzela ya kongenga na moi. Eteni ya mibale balakisa nzela oyo sanza etambulaka na butu.

2.3D Bana Bayemba pe Babina:

“Nzambe akelaki kongenga po na kokonza na moi”

“Nzambe akelaki sanza po na kokonza na molili.”

“Nzambe akelaki minzoto nyonso. O, Nkembo na ye!”

Devoir po na bana oyo bayebi Yesu déjà:

Na zali kopesa bino Devoir po na poso ekoya, na poso oyo bosambela Nzambe na motema na bango mobimba. Kasi bosambela te po na biloko Ye asalaki.

[Moniteur, senga bana balakisa bandedge ya bato oyo basambelaka biloko oyo Nzambe asalaki. Bana bakristu baboya ndakisa wana.]

Kobenga bana oyo bayebi Yesu nanu te:

Boni, yo moko oyebi Nzambe yo moko ? Boni, oyamba Mwana na Ye, Yesu Kristo, lokola Mobikisi na yo? Soki oyebi te, yaka na ngai sima ya Ecodim. Nakozala na esengo ya kosalisa yo.

Koteya Mikanda ya Bible:

Sala yango soki ngonga ekokoka. Tala makanisi na suka ya Mokanda oyo.

SUKA YA LESON 2

Leson 3 Tosambela Nzambe Mokeli oyo akelaki banyama nyonso.

(Mokolo ya 5 pe 6) Nzambe akelaki Bambisi ya mai, bandeke, pe banyama.

Ebandeli 1:20-25

I. Preparation ya Moniteur po na leson oyo--

Moniteur, Bongisa eloko ya kosala liboso :

Luka na kosala ba dessin ya bikeko, luka na kosala ba dessin ya bato ya ndenge na ndenge, ná banyama pe bambisi ya ndenge na ndenge.

Moniteur, bongoma po na tina ya Leson:

Na suka ya leson oyo, bana ya Ecodim ba kososola pe ba kozala na esengo ete Nzambe azali Mokeli ya banyama nyonso ya ndenge na ndenge. Yango wana bakosambela na Ye pe bakosenga lisungi na Ye, kasi ba kosambela te biloko Ye asalá. Ba bakokamwa pe mayele na Ye na kókelabanyama nyonso.

Moniteur, Bongoma na Verse ye konyekola:

Revision ya baverse—Loba lisusu *Ebandeli 1:1 pe Ezaya 45.18* na lombangu. Liboso, senga na mwana moko oyo azali kokanisa na aloba yango. Sima, bana nyonso baloba yango to pe ba-tanga yango.

Verse ya sika: Teya verse ya sika *Kobima 20:3 kino na 5a* (“5a” elingi koloba ete ezali kaka eteni ya liboso ya verse 5). Nzambe azali koloba. Baverse oyo ezali eteni ya liboso ya ‘Mibeko Zomi; ya monene oyo Nzambe apesaki.

3 “*Kokumisa banzambe mosusu té, bobele ngai*

4 “*Kosala ekeko té po na kokumisa yango, ézala ete eloko nini oyo ekokani ná bike-lamo oyo ezali na Likolo, awa na se, to na mai oyo ezali na se ya mabele.*

5 *Kofukamela banzambe ya ndenge wana té, pe kokumisa yango té, pamba te ngai* “*Yawe, Nzambe na yo, nazali Nzambe moko ya zuwa..*

Moniteur, Bongisa Verse pona bana ya mike (Prescolaire) bayekola :

Kosambela banzambe mosusu te, kaka Ngai.

Kosala Bikeko te.

(Maloba ya Bible. Mibeko ya liboso pe ya mibale ya Nzambe.)

II. Kosala Revision---

Kolanda Devoir ya poso eleki

Na poso eleki, nani akanisaki kusambela bobele Nzambe, kasi biloko oyo Ye asalá te? [*Moniteur, Feliciter mwana nyonso oyo ameki kosala yango.*] Na poso eleki, boni, bomanaki bato mosusu oyo bazali kosambela biloko oyo Nzambe akelá? Bamonaki bazali kosambela nini? Kanisa ete Nzambe oyo akelaki biso akoki kozwa losambo na biso nyonso. Bobele Ye akoki.

Kotala lisusu Malakisi ya Leson 1 pe 2 :

Bana nyonso baloba na rythme :

Molo ya liboso---Moi (pole)

Mokolo ya Mibale ---Ba mai likolo pe na sé, esika moko na kati-kati

Mokolo ya Misatu---Moi, sanza, minzoto

Mokolo ya minei---Makasa (matiti) pe banzete.

III. Koteya Bana Leson oyo---

Ebandeli ya Leson

[*Moniteur, lakisa ba photo ya bilili, to po-na bilili oyo ekoki komonana na esika y'ozali*].

Oyo ezali mwa ndambo ya bilili oyo bato bazali bobelela po na kosalisa bango. Kasi na lingi kotuna bino, na kati ya bilili oyo, elili nini oyo emisali yango moko? (Ata moko te.) Mwa bili oyo ezali komonana lokola banyama, kasi banyama bazali Nzambe te. Nzambe azali Mokeli oyo akelaki banyama liboso. Asalaki yango na mikolo 5 kino pe 6 ya poso wana ya liboso, tango Nzambe akelaki biloko nyonso.

Developpement--- Malakisi minene ya Leson oyo na biteni 2---

3.1 Nzambe akelaki bandeke pe bambisi ya mai kaka na Maloba na ye. Oyo ezali mokolo ya mitanu.

3.1A Tangela bana: Ebandeli 1 :20–23

20 Bongo Nzambe alobi: "Bamai ya mokili étonda na banyama mingi ya ndenge na ndenge, pe bandeke épumbwa na likolo." Pe esalamaki se bongo."

21Boye Nzambe asali banyama ya somo oyo ezalaka na kati ya mai, pe banyama ya ndenge na ndenge oyo etambolaka na mai, asali pe bandeke ya ndenge na ndenge. Nzambe amoni 'tè yango ezalaki malamumu.

22abenisi yango nyonso pe alobi: "Bobotana pe bozala ebele, botondisa mokili. Apambolaki pe bandeka ete: Bokoma ebele na mokili.

23Pokwa ekomaki pe tongo etanaki. Wana ezalaki mokolo ya mitano.

3.1B Tuna bana na lolenge oyo--

Niveau Primaire:

- **?** Nzambe akelaki banyama ya lolenge nini na mokolo ya 5? (Bambisi ya mai pe bandeke)

- Maloba nini ya baverse oyo ezali kolakisa ete Bambisi ya mai bazalaki ndenge moko te, bandeke pe lolenge moko te? (Ebele pe ya ndenge na ndenge)
- Boni, Bambisi ya mai nyonso bazalaki ya mike mike? (Boye te. Bambisi ya mai mususu ezalaki ya minene minene.)
- Mokolo nini oyo Nzambe akelaki Bambisi ya mai pe bandeke? (Mokolo ya mitanu)
- Nzambe abambolaki bango po basala nini? (Babota ebele pe batondisa mai pe likolo)

Niveau Secondaire:

- **??** Ndenge nini Nzambe amonaki Bambisi ya mai pe bandeke oyo Akelaki? (Ezalaki malamumu, verse 21)
- Bato ya science bakabuli banyama na biteni to milongo oyo ezali kokende mwa ndenge moko. Babengi yango 'ba espece' pe 'ba famille.' Maloba nini baverse oyo ezali kolakisa ete Nzambe akelaki yango lolenge wana? (Ndenge na ndenge. Asalaki bango ndenge moko pe ndenge mosusu, pe ndenge mosusu.)

3.1C Bana basala

Bana bakisa bageste lokola bazali mbisi ya mai oyo ezali kokatisa mai. Bayemba, "Nzambe akelaki Bambisi ya mai". Balakisa bageste lokola bazali ko pumbwa na likolo. Bayemba, "Nzambe akelaki bandeke."

3.1D Bana Bayemba pe Babina

Nzambe akelaki bambisi. Matondo, Nzambe!

Nzambe akelaki bandeke. Matondo, matondo Nzambe!

Nzambe apambolaki bango. Matondo, Nzambe!

Bongo bakomaki ebele. Matondo, matondo, Nzambe!

3.2 Nzambe akelaki banyama ya mboka pe ya zamba, nyama nyonso abota banyama ya mulongo na ye.

3.2A Tangela bana: Ebandeli 1:24 - 25

24 Nzambe alobi: "Mokili ébimi-sa banyama ya ndenge nyonso, ya zamba pe ya mboka, ya minene pe ya mike." Pe esalamaki se bongo.

25 Boye Nzambe akelaki banyama ya ndenge nyonso, ya zamba pe ya mboka, ya minene pe ya mike; pe amonaki 'tè ezalaki malamumu.

3.2B Kotuna bana lolenge oyo--

Niveau Primaire:

- ? • Banyama nini Nzambe akelaki na mokolo ya motoba? (Banyama ya esobe pe ya zamba)
- Boni, Nzambe akelaki banyama ya lolenge moko na lolenge ete banyama ya ndenge moko babaluka lolengo mosusu? (Boye te. Yango nyonso ebotamaki banyama ya libota ya ndenge moko. Ndakisa: Elephant abotaki elephant, kasi nyau te.)
- Boni, okoki kopesa ndakisa ya nyama moko ya zamba? Nyama ya esobe? Nyama ya monene? Nyama ya moke?

Niveau Secondaire:

- ?? • Ndenge nini Nzambe akelaki banyama?

- Ndenge nini Nzambe amonaki banyama nyonso oyo Akelaki? (Nyonso ezalaki malamumu.)

3.2C Bana basala:

Bana ya Ecodim basala bageste pe baganga lokola bazali banyama ya ndenge na ndenge. Sima, basala lisano. Mwana moko asala bageste lokola nyama moko asalaka. Bana mosusu bameka koloba nyama nini elingi kolokisa.

Soki balobi malamumu nyama wana ezali nini, bango nyonso basala bageste lokola nyama wana pe alobaka, "Nzambe akelaki [kombo ya nyama yango]."

3.2D Bana Bayemba pe Babina:

Nzambe akelaki banyama.

Soso –cluck! Cluck!

Mbwa- Woof! Woof!

Njoko—Awoo! Awoo!

(Koba na koloba bakombo ya banyama ebele moko na moko. Kolakisa lolenge etambolaka pe ndenge elakala.)

Matondo, Nzambe po yo osalaki banyama.

Devoir po na bana oyo bayebi Yesu djà:

Bino bana oyo boyambi Yesu Kristu na motema na bino, devoir na zali kopesa bino yango oyo: Poso oyo, kosambela mikolo nyonso pona bato oyo basambelaka bikeko, pona baoyo basambelaka biloko Nzambe akelaki, kasi basambelaka te Nzambe oyo asalá biloko yango. Bosambela po na bato ya bamboka pe ya cité na bino oyo basambelaka biteko, pe po na baoyo na mikili mobimba basambelaka biteko. Bosenga na Nzambe ete babongola mitema mpe ba pesa Nzambe lokomu po Ye moto akelaki bango.

Kobenga bana oyo bayebi Yesu nanu te:

Mbala mosusu osambelaka bikeko te. Eza-li malamumu ete osambela biteko te, kasi boni, oyeba Mokeli na yo lokola Moninga pe lokola Mokonzi? Okoki koyeba Nzambe soki oyamba Mwana na Ye, Nkolo Yesu Kristo lokola Mobikisi na yo. Kozela lisusu te. Koyamba Yesu lel'oyo. Soki nanu oyambi ye nanu te, kasi olingi kosala yango lelo, yaka na ngai na sima ya Ecodim

pe loba, “Na lingi koyamba Yesu lel'oyo.” Na kozala na esengo ya kosalisa yo.

Koteya Mikanda ya Bible

Sala yango soki ngonga ekokoka. Tina makanisi na suka ya Mokanda oyo.

SUKA YA LESON 3

Leson 4 Totosa Bato Nyonso. Nzambe akelaki baboti na biso ya liboso na Elilingi na ye.

Ebandeli 1:26-31

I. Preparation ya moniteur pona lesson oyo---

Moniteur, bongama yambo oya koteya:

Ba photo ya banyama ya ndenge na ndenge pe ba photo ya ndenge na ndenge. Okosalela ba photo yango na 4.1, ‘Bana basala’.

Moniteur, bongoma po na tina ya Lesson:

Na suka ya lesson oyo, bana bakososola ete moto nyonso azali mutuya po biso nyonso bato, Nzambe akelaki biso na elilingi na Ye. Yango wana, esengeli tosala na moto nyonso na ndenge ya limemia, ata azali nani to ata asalaka nini na bomoyi na ye.

Moniteur, Bongisa verse ya Koyekola : Ebandeli 1 :27

Yo yina Nzambe asalaki bato, bato yango bazalaki lokola ye Nzambe, bakokanaki na Ye. Akelaki mobali na mwasi.

Moniteur, Bongisa Banzembo oyo ezali kokende nzila moko ná lesson oyo :

Nzambe asalaki biso, Mobali pe Mwasi

O, Nzambe asalaki Tata Adam.

II. Kosala Revision

Kokoba devoir ya poso eleki :

Nani kati na bino abandi kosambela pona bato ya mboka na biso oyo bazali kosambela bikeko ?

Merci, OK, Misala malamumu ! Sik'oyo, kanisa kokoba kaka kosambela Nzambe pona bango, po babanda koyeba pe kosambela Nzambe na biso.

Kotala lisusu ba verse ya ba-leson 1 – 3:

Koloba lisusu nini Nzambe Akelaki na mikolo 1–6. Salela photo simple oyo ezali kolakisa nini Asalaki mokolo na mokolo. Sima, bana baloba mbala moko verse nyonso oyo bango bayekoli. (Lelo tolanda lisusu nini Nzambe akelaki na mikolo ya 6, pe toko silisa mokolo yango.) Bana oyo bakoki koloba malamumu malamumu baverse yango, bakoki koloba na miso ya bana mosusu. Soki makoki ezali, pesa bango makabo ya muke soki basali malamumu, to, kaka ‘felicitations’ pe “Champion!”

III. Koteya Bana Lesson oyo :

Koanda Lesson :

Sala mwa-scenette oyo ezali kolakisa nze-la (faveur). Bana mosusu baseka ye, pe batshiola ye, pe basal aye na ndenge moko ya mabe. Mwana oyo azali mukristu amo-

na ndenge nini bazali kosala, pe ayebisa bango batika makambo wana. Aloba ete: “bozali kosala malamumu te. Nzambe azali na esengo te na ndenge bozali kosala ye. Boni, bososoli te ete mwana oyo azali pe moto?”

Tuna, ”Bana, Bible ezali koyebisa biso nini? Ndenge nini tokoki kozala na bato lokola lokola mwana oyo? Boni, tozali na ndingisa ya kosala mabe na moto po azali kolala na nzela? Boni, tokoki kosala ye mabe kaka po azali mobola? to azali na mbeba na nzoto na ye? To azali komonana azali mayele mingi te? Bongo te! Lel’oyo, tokomona na Bible, Pona nini ezali mutuya kolakisa limemia na bato nyonso.

Tozali kaka na mokolo ya 6 oyo wapi Nzambe akelaki biloko nyonso. Akeli déjà banyama - Banyama ya zamba pe banyama ya esobe. Kasi, kino sik’oyo na histoire na biso, tomoni nanu moto te.

Developpement – Mateya minene ya lesson oyo na biteni 4—

4.1 Nzambe asalaki bato – Mobali pe Mwasi – Na Elilingi na ye.

4.1A Tangela bana: Ebandeli 1: 26 – 27.

 26 Bongo Nzambe alobi: "Sik'oyo tosala bato lokola elili na biso, bázala ndenge biso moko tozali. Bakozala bakonzi ya bambisi ya ebale, ya bandeke ya likolo, ya banyama ya mboka na ya zamba, ézalaya minene to ya mike."

27 Boye Nzambe asalaki bato lokola elili na ye, asalaki bango lokola elili ya Nzambe penza, asalaki bango mobali ná mwasi.

4.1B Tuna bana lokola oyo:

Niveau Primaire:

• Nzambe akelaki bato na elilingi ya nani? (Na Ye moko)

- Nyama mosusu nini Nzambe akelaki na elilingi na Ye? (Ata moko te. Kaka Bato.)
- Bato bazalaki kokonza nini? (Banyama pe bandeke)
- Nani azali lolengo mibale ya bato oyo Nzambe akelaki? (Mobali pe mwasi)
- Nzambe akelaki kaka mobali na elilingi na ye, to pe mobali pe mwasi, bango nyonso mibale bazalaki na elilingi na Nzambe? (Bango nyonso mibale)

Niveau Secondaire:

••• Ndenge nini bato bakesani na banyama?

[*Moniteur, ayoka makanisi bana.*]

- Nzambe azali kaka moko, kasi na verse 26, Nzambe alobaki na pluriel, “bango (bato) bakozala lokola **biso**.” Maloba oyo ‘biso’ na pluriel elingi kolakisa nini?

(Ezali kolakisa bosato ya Nzambe--- Nzambe azali lisusu kaka moko, kasi ba personne na ye baleki moko.) Kati ya bomoko na Ye, ezali pe na bosato.

- Soki moninga ayebisi yo ete Nzambe akelaki mibali na elilingi na ye, kasi basi te, lolenge nini okopesa eyano? **Eyano:** (Bible elobi ete Nzambe akelaki mobali pe mwasi na elilingi na ye, lokola : 27 ezali koyebisa biso.)
- Elakisi nini koloba ete Nzambe akelaki biso bato na elilingi ye? (Tozali na bomoyi oyo ekoki kosuka te, tokoki kosolola ná Nzambe pe kosambeléla ye, tozali na molimo, tozali bakeli ya mike lokola ye moko mokeli monene, Nzambe akelaki biso po tozala na boyokani ná ye etc.)
- Soki bato nyonso bazali na elilingi na Nzambe, esengeli tobika ndenge nini na

bango? (Na botosi, na bolingo pe malamumu)

4.1C Bana basala:

 Lakisa ba photo ebele, kasi lakisa yango moko-moko. Soki photo ezali kola-kisa nyama, bana baloba na lisanga: “Nyama!” Soki ezali kolakisa moto, baloba na lisanga, “Moto —elilingi ya Nzambe.”

4.1D Bana Bayemba pe Babina:

 Nzambe akelaki mobali
Ye akelaki mwasi, pe
Nzambe akelaki biso nyonso
Na elilingi na ye.

4.2 Nzambe ayebisaki bango kobota bana ebele pe kokonza banyama nyonso.

4.2A Tangela bana: Ebandeli 1 :28

 28 Nzambe abenisi bango pe alobi: “Bóbotana pe bózala ebele, boton-disa mokili pe bózala bakonzi na yango. Bozala bakonzi ya Bambisi ya mai, ya bandeke pe ya banyama nyonso ya mokili.”

4.2B Kotuna bana mituna lolenge oyo:

Niveau Primaire:

- • Nzambe akelaki nini po na bato? (Apombolaki bango)
- Nzambe ayebisaki bango basala nini? (Babota bana ebele)
 - Po na nini Nzambe alingaki bango babota ebele? (Po ete bana na bango bafulusa bisika nyonso na mokili, pe po bakonza yango.)
 - Nzambe ayebisaki bango bakonza nini? (Bisika nyonso ya mokili, Bambisi ya mai, bandeke pe banyama nyonso ya mokili mobimba)

Niveau Secondaire:

Soki bato baboti ebele, nini lisusu esengeli esalema po bana na bango batondisa mokili pe bakonza yango? (Esengeli bapanzana po na kotondisa bisika nyonso ya mokili mobimba.)

- Ndenge nini toyebi ete bato bazali likolo ya banyama? (Esengeli bakonza yango. Mbala mosusu bana bakokanisa pe ete Nzambe akelaki kaka bato na elilingi na ye, banyama bazalaki te na elilingi wana.)
- Boni, mbala na mbala bato bazali kokonza banyama na lolenge mosusu na ndenge ete banyama mosusu ezali kosila na mokili (extinction)?

(Ee, po Nzambe alingi tokonza bango na ndenge moko ya mayele pe na lolenge moko responsable. Oyo elingi koloba ete esengeli tokonza yango na ndenge ete banyama to bambisi esila te, kasi ezala ebele po na kosalisa bana na biso pe milongo ya bato oyo bakolanda bango.)

- Ndenge nini tokoki kokonza mokili pe banyama na ndenge ya malamumu? [*Moniteur, yoka makanisi ya bana.*]. Bakoki kopesa biyano lokola ‘tokoki kosenga na Nzambe abakisa biso mayele,’ to ‘tokanisa eloko nini bato mosusu bazali na yango bosenga,’ kasi kaka biso moko te.

4.2C Bana basala

 1) Eteni ya bana basala mwa scenette oyo eazali kolakisa ete bazali na esengo po baboti mwana. Tuna bana mosusu nini eteni ya verse oyo ezali kolakisa. (Bobota bana ebele.)

2) Eteni mosusu ya bana basala mwa scenette oyo ezali kolakisa bato oyo babokolaka banyama. Tuna eteni nini ya verse oyo ezali kolakisa. (Bokon-

za...banyama nyonso ya mokili mo-bimba)

4.2D Bana Bayemba pe Babina:

 Nzambe apambolaki bato
Ayebisaki bango
Batondisa mokili
Pe bakonza banyama nyonso!

4.3 Nzambe apesaki banzete pe bambuma po na kolia

4.3A Tangela bana: Ebandeli 1 :29--30

 Nzambe alobaki lisusu ete:

29 “Nzambe alobi lisusu:”Napesi bino ndunda nyonso ya mokili mo-bimba oyo ebotaka mbuma ya kokona, pe nzete nyonso oyo ebotaka mbuma ya mikokoli; wana ete bilei na bino.

30 Ndenge moko epai ya banyama nyonso ya mokili, bandeke, pe biloko nyonso oyo ezali kopema pe kotambola, napesi yango matiti po na kolia.” Pe esalamaki se bongo.

4.3B Tuna bana Mituna na lolenge oyo--

Niveau Primaire:

- Bileyi nini Nzambe apesaki na bato na Ebandeli? (mbuma, makasa pe banzete)
- Nini ezalaki bilei Nzambe apesaki banyama na ebandeli ? (Matiti nyonso ya mubesu)
- Boni, banyama ezalaki komilia yango na yango na Ebandeli? (Bongo te, bazalaki kolia makasa.)

Niveau Secondaire:

- Pona nini okanisi Nzambe apesaki bato ndingisa te ya kolia banyama na tango wana? (Mbala mosusu ezali po liwa ekotaki na mokili kaka tango bato basalaki masumu. Liboso ya

makambo wana, liwa ezalaki te, ezala ata po na bato, ata po na banyama.)

- Mbala mosusu, na Classe ya science, otangi to oyekoli makambo ya banyama oyo ezali kolia banyama mosusu (carnivores) pe banyama mosusu, kaka makasa pe banzete (herbivores). Na Ebandeli, banyama oyo azaki esalalaki banyama carnivores to herbivores?

(Bango nyonso na Ebandeli bazalaki kaka kolia makasa. Yango bazalaki ba-Herbivore.)

- Ba scientiste mosusu bakanisi ete ekoki kozala banyama mosusu bazalaki kolia banyama, o mino na bango elakisi ete ekoki kolia banyama. Probleme ekoki kozala nini na ndenge bazali kokanisa?

(Bible elobi ete banyama nyonso na Ebandeli bazalaki kolia kaka makasa. Ata mino na bango epesi bango makoki ya kolia banyama, elingi kolakisa te ete basalaki bongo.

Nzambe amonaka Ebandeli kino suka, yango wana, ayebaki ete sima ete masumu ekotaki na mokili, banyama bakoliana bango na bango. Bongo, apesaki bango mino wuta ebandeli ata bazalaki te kolia nyama, ata baliaki ba-nyama mosusu te tango wana.

4.3C Bana basala:

Bana basala ba geste lokola bazali kobuka, pe bazali kkobuka pe kolia mbuma ya ndenge na ndenge na esengo nyonso. Soki makoki ezali, pesa biteni ya mbuma mosusu po bana balia yango.

4.3D Bana Bayemba pe Babina:

Mbuma ebele
Nzete ebele
Makasa ebele
Tolia malamumu.
Mmm! Merci, Nzambe.
Pesa biso bilei.

4.4 Nzambe omanaki bato oyo Asalaki malamumu penza. Oyo mokolo ya 6.

4.4A Tangela bana: Ebandeli 1:31

31 Nzambe amoni 'tè biloko nyonso asalaki ezalaki malamumu mingi. Pokwa ekomaki pe tongo etanaki. Wana ezalaki mokolo ya motoba.

4.4B Tuna bana Mituna lolenge oyo---

Niveau Primaire:

- ? • Ndenge nini Nzambe amonaki biloko nyonso Akelaki? (Ezalaki malamumu penza.)
- Ndenge nini Nzambe amonaki bato Awutaki kokela—mobali pe basi? (Bazalaki kitoko penza po nyonso oyo Nzambe akelaki ezalaki malamumu penza.)

Niveau Secondaire:

Bokeseni nini okomi lolenge Nzambe alobelaki biloko nyonso akelaki pe lolenge alobelaki po na bato? (Liboso Akela bato, Alobaki ete nyonso ezalaki malamumu. Kasi wana Akelaki bato, Alobaki ete ezalaki malamumu penza.)

4.4C Bana basala:

Bana basala mwa scenette oyo: Mwana atala banyama (Akoki kotala ba photo, to pe kotala mwana mosusu oyo azali kosala ba gestes lokola azalaki nyama wana) Na nyama nyonso aloba, “Ezali malamumu-

malamumu! Na sima, Atala moto, pe aloba, “Ezali malamumu penza!”

4.4D Bana Bayemba pe Babina:

Nzambe asalelaki biso mokili! Mokili ya kitoko! O Alelua!

Devoir po na bana oyo bayebi Yesu déjâ:

Boni, oyebi moto moko oyo bato mosusu batiolaka? Basalaka na ye lokola asalelaki te na elilingi na Nzambe? Nani moto wana? [Moniteur, yoka biyano ya bana.] Po na nini bokanisi basala ye te na lolenge ya malamumu te? [Moniteur, yoka nini bana bazali koloba]. Na sima, loba ete mbala mosusu bazali kosala ye lolenge wana po babosani to pe bayebi te ete azali na elilingi ya Nzambe.)

Boni, okoki kokanisa moto oyo osaleli na ndenge ya mabe? [Moniteur, yoka eyano, to tika kaka bango bakanisa na motona wina.] Ndenge nini omoni ete okoki kobongola ndenge na yo ya kosala na ye? Eloko nini okobongola na poso oyo?

Soki makoki ezali, benga mwana moko asala lokola bazali bato yango. Bana mosusu esengeli balakisa yango na bageste ndenge nini bakozala na mwana wana.

- ✚ Mwana oyo asalá yo mabe.
- ✚ Mwana oyo lokolo ezala na mbeba na lokolo
- ✚ Mwana oyo azali kitoko te
- ✚ Mwana oyo azali mayele mingi te
- ✚ Mwana oyo azali na maladi oyo ezali kosala ete akoki ko controler mouvement ya nzoto te.
- ✚ Mwana oyo azali kobika na nzela lokola faseur
- ✚ Mwana oyo azali ndundu
- Mwana oyo azali salité pe azali solo mabe, etc.

[Moniteur, bakisa ba situations mosusu oyo etali esika bozali.]

Kobenga bana na Yesu:

Nzambe akelá yo na elilingi na Ye. Nzambe alingi yo mingi. Alingi kozala moninga na yo, kozala ná boyokani ná yo. Boni, omibongisi pona koyamba Yesu lelo, kozwa lobiko oyo Akoki kopesa yo? Soki omolengeli, yaka epai na ngai sima ya Ecodim. Loba kaka, “Na lingi na yam-

ba Yesu.” Nakozala na esengo ya kosalisa yo.

Kolakisa Mikanda ya Bible

Sala yango soki ngonga ekoki. Tala makani na suka ya Mukanda oyo.

SUKA YA LESON 4

Leson 5 Tosambela pe toma mokolo moko na poso nyonso. Nzambe apambolaki mokolo ya kopema.

Ebandeli 2:1-3

I. Preparation ya Moniteur pona lesson oyo---

Moniteur, bongama na tina ya Leson: Na suka ya lesson oyo, bana ya Ecodim bakosola ete Nzambe atié mokolo moko na poso nyonso po ezala mokolo ya kopema pe kokanisa Ye oyo akelaki biso. Bisu pe, malamu totia mokolo moko na poso nyonso lokola mokolo ya kosambela Nzambe pe kopema.

Moniteur, Bongama na Verse ye koyekola: *Ebandeli 2 : 3*

2:3 Bongo Nzambe abenisaki mokolo ya sambo, pe akómisaki yango mokolo ya bosantu. Pamba té na mokolo yango ye asilisaki misala nyonso oyo azalaki kosala, pe apemaki.

II. Kusala Revision---

Kolanda Devoir ya poso eleki :

Nani, poso eleki, asalaki likambo moko oyo ebongoli ndenge ya kosala na bato oyo bazali lokola bango, po na kotosa bango lokola bato oyo bakelami na elilingi na Nzambe? Nani alingi koyebisa biso likambo nini esalemaki? Felicitacion na

nyonso bosalaki. Koba kaka na kosala bongo.

Kotala lisusu ba lesson 1-4:

Loba lisusu mikolo Nzambe akelaki biloko nyonso. Salela ba photo ya Lesson 4. Bakisa photo ya banyama pe ya bato.

III. Koteya bana lesson oyo---

Ebandeli ya lesson : Na mwa scenette, mwana moko azali kokende na losambo, akutani na mwana mosusu azali kokende na elanga na ye. Mwana ya bilanga abandi koseka mwana ya losambo. Aloba été bato bakendeke na losambo kaka po bazali goi-goi. Mwana ya losambo azongisa ete Nzambe asalaki mokolo na poso nyonso po tosambela Nzambe, pe topema.

Developpement—Malakisi minene ya lesson oyo na biteni 2 :

5.1 Na mokolo ya sambo, Nzambe akelaki lisusu eloko te, Apemaki

5,1A Tangela bana: Ebandeli 2:1-2

 1 Wana ezali ndenge Likolo ná se esalamaki, pe biloko nyonso oyo ezali na kati.

2 Tango Nzambe asilisaki misala nyonso oyo azalaki kosala, na mokolo ya sambo apemaki.

5.1B Kotuna bana mituna lolenge oyo -- Niveau Primaire:

?

- Nini Nzambe akelaki na mikolo sambo? (Akelaki lisusu te, Apemaki.)
- Po na nini Apemaki? (Asilisaki mosala na Ye nyonso.)

Niveau Secondaire:

- ??• Ndenge nini likanisi oyo ya kokabola ngonga na baposo ebandaki? (Abandaki tango Nzambe akelaki mokili, po Akelaki mabele na mikolo mutoba-6, bongo Apemaki na mokolo ya 7.)
- Soki moto ayebisi yo ete bato oyo bapemaka mokolo na kati ya poso bazali kaka bato na goi-goi, okoloba nini? (Nzambe Ye moko apesaki biso mikolo 6 ya kosala, pe mokolo - 1 na poso nyonso po na kopema pe kokanisa Ye.)

5.1C Bana basala:

Moniteur, tanga misapi mutoba: Kosala. Kosala. Kosala. Kosala. Kosala. Tanga mosapi ya sambo: Kopema. Sima, basala ndenge moko. Eteni ya liboso ya bana bakoki kotanga misapi, bongo Eteni ya mibale, bakoki kosala bageste kolakisa kosala na mikolo 6, pe kopema mokolo moko.

5.1D Bana Bayemba pe Babina:

O, Nzambe akelaki Tata Adam
Na mokolo ya mutoba
Na mokolo ya sambo
Apembaki.
O, wale, wale wo. Wale wale wo.
Wale wale wo, Asalaki biso!
O, Nzambe akelaki Mama Eve, etc.

5.2 Nzambe okomisaki mokolo ya 7 ya poso nyonso mokolo na ye.

5.2A Tangela bana: Ebandeli 2:3.

Kotanga malembe-malembe pe na expresio:

3 Bongo Nzambe abenisaki mokolo ya sambo, pe akómisaki yango mokolo ya bosantu. Pamba té na mokolo yango ye asilisaki misala nyonso oyo azalaki kosala, pe apemaki.

5.2B Tuna bana na lolenge oyo --

Niveau Primaire:

- ?• Mokolo nini Nzambe abenisaki? (Mokolo ya sambo)
- Po na nini? (Po na mokolo wana, Nzambe apemaki.)
 - Okanisi nini ezali kolakisa po na nini mokolo ya kopema? (Ezali tina mingi pe ezali motuya mingi na miso na Nzambe.)

Niveau Secondaire:

- Nzambe abenisaki mokolo ya sambo. Nini mosusu asalaki po na mokolo wana? (Abenisaki mokolo na Ye.)
- Nini esengeli tosala lelo po na kolakisa ete ezali mokolo na Ye? (Kosambela, kotanga Bible, kokanisa Ye.)
- Bato bazali koloba ete kopema ezali mabe, ete bato oyo bazali kopema mokolo mobimba, bazali kaka bato ya goi-goi. Likanisi ya Bible oyo okoki kopesa bato wana? (Ekozi kozala te ete kopema ezali mabe, po Nzambe apesaki biso mokolo wana, pe Nzambe Ye moko apemaki na mokolo wana. Nzambe akoki kosala te makambo ya mabe.)

5.2C Bana basala:

Bana basala mwa scenette. Mwana moko azali kopema, azali kosambela. Mwana mosusu asala lokola azali Nzambe. “Nzambe” azali kotala mwana azali kopema pe kosambela, pe Aloba : “Kopema malamumu ! Kosambela malamumu ! Na zali kopambola mokolo oyo ya kopema, pe na zali kokumisa yango mokolo na ngai.”

5.2D Bana Bayemba pe Babina:

Na mokolo ya sambo
Apemaki Oo- (repeteer)

Devoir po na bana oyo bayebi déjà Yesu:

Boni, osalelaka mokolo moko na kati ya poso nyonso po na kokanisa Nzambe pe kotonga bondeko na yo na Ye? Boni, osanganaka ná bandimi mosusu na poso nyonso po na kosambela Nzambe? Soki te, boni, okobanda na poso oyo?

Kobenga bana na Yesu:

Tango nyonso, Nzambe azali kokanisa bolamu na biso bato oyo asalá. Po na biso, atiaki mokolo ya kopema na poso nyonso. Azalka te kokanisa bolamu na biso sik’oyo, kasi bolamu na biso seko na seko. Apesaki mwana na ye po na kobikisa biso. Soki oyambi Yesu nanu te, lelo ezali ngonga malamumu pona kosala yango. Lakisa ngai loboko na yo sik’oyo soki olingi koyamba Yesu lelo. [*Moniteur, soki mwana moko to ebele balakisi loboko, loba boye:*]

Namoni loboko na yo (na bino). Na kosambela po na yo sik’awa. [*Moniteur, tia bango na losambo po bazala na esengo ya koyamba Yesu.*] Bongo, na sengi na yo komona ngai sima ya Ecodim, koya pe kofanda awa na kiti oyo. [*Moniteur, lakisa*

bango esika yango.] Na koya pe na kosalisa yo na koyamba Yesu na motema na yo. [*Moniteur, soki bana bakeyi na esika wana, kende kuna pe mema bango na Yesu.*]

Koteya Mikanda ya Bible:

Sala yango soki ngonga ezali. Tala makanisi ya suka na Mokanda oyo:

SUKA YA LESON 5

Boni, question mokolo nini ezali mokolo ya losambo (poso to Dimanche) ezali problem na esika ozali?

Oyo ezali materiel supplémentaire okosalela na Niveau Secondaire:

- Na mokolo nini ya poso lingomba ya liboso ezalaki kokutana po na losambo? (Misala 20: 7, 1 Korinte 16:2— mokolo ya liboso ya poso nyonso)
- Kosangana wana ezalaki kokanisa likambo monene nini oyo esalamaki? (Matié 28:1, Marko 6:2--, Luka 24:1, Yoane 20:1—kosekwa ya Yesu na kufa)
- Bible elobi ete bakristo ba juger bato mosusu te na makambo nini? (Ba-Kolosien 2:16—ndenge bazali kotosa mikolo ya bafeti pe mikolo ya kopema)
- Bakristo ya mosusu bazali komona ete bandimi bakoki kosambela na mokolo ya liboso ya poso nyonso, lokola lingomba ya liboso ezalaki kosala. Bato mosusu bazali komona ete esengeli totosa bobele mokolo ya sambo, lokola bato na Nzambe bazalaki kosala na Kondima ya Kala. Baverse oyo elakisi ete Bible na Kondima ya Sika ezali kopesa bakristo bonsomi, to lolenge ya kopona na tina na likambo oyo.

Atako tosambeli na mokolo ya poso to pe na dimanche, tozali kaka kolanda mobeko to principe ya kopema pe kokanisa Nzambe mokolo moko na poso nyonso.

Oyo ezali likambo oyo eleki mutuya!

Leson 6 Totosa bato nyonso, po Nzambe akelaki bato na elilingi na ye. Nzambe akelaki Adam

(Detail ya koleka na ndenge Nzambe akelaki moto na mokolo ya mutoba)

Ebandeli 2:4 -7

I. Preparation ya Moniteur pona leson oyo---

Moniteur, bongama liboso ya kokende koteya

Okozala ná bosenga ya makasa pe ndambu ya mai na 6.2, Bana sala.

Moniteur, bongoma po na tina ya Leson:
Na suka ya leson oyo, bana bakososola pe bakomona yango mutuya ete biso bato tozali special, tozali te lokola banyama, po Nzambe ye moko afulaki Pema oyo ezali kopesa mopepe na zolo na moto.

Moniteur, Bongama na verse ya koyekola:

Ebandeli 2:7

2:7 Boye Yawe Nzambe akamataki mabelé, asalaki na yango moto. Afuli ye pema ya bomoi na zolo, bongo moto akomi na bomoi.

Moniteur ya bana mike, Bongisa maloba ya Bible oyo bakoyekola :

Sik'oyo, Nkolo Nzambe azwaki putulu ya mabele, Asalaki....moto.

II. Kosala Revision---

Kokoba leson ya poso eleki:

Oyé na losambo lel'oyo! Ososoli ete ezali mokolo special pona Nzambe. Oyea ! Felicitatation ! Nani asepele ete Nzambe apesi mokolo ya kopema pe ya losambo ? Ngai pe nazali na esengo po na yango.

Kotala lisusu ba leson eleki:

† Tuna: “Nini tosili déjà koyekela na ndenge Nzambe akelaki baboti na biso ya liboso?”

[Moniteur, yoka nini bana bakokanisa]

Bakoki koloba lokola oyo:

- Nzambe akelaki mobali pe mwasi.
- Ye asalaki bango na mokolo ya mutoba.
- Bato bazalaki eloko ya suka Nzambe akelaki.
- Nzambe akelaki biso na elilingi na Ye.
- Nzambe alobaki ete (bisu bato tozalaki malamumu koleka. etc.)

III. Koteya bana Leson oyo---

Kobanda leson :

Bokeseni nini ezali kati na bato pe banyama ? Okanisi nini ?

[Moniteur, pesa tango na bana bapesa makanisi na bango.]

Tomoni deja na Mokapo ya liboso ya Mukanda ya Ebandeli, bokeseni moko monene. Nzambe akelaki bato ne elilingi na ye, kasi banyama bazalaki te ne elilingi na Nzambe. Na Mokapo ya mibale ya Mokanda ya Ebandeli, tokomona bokeseni moko monene na mokapo ya mibale. Yoka malamumu pona koyeba nini bokeni yango.

Developpement---Malakisi minene ya leson oyo na biteni 3---

6.1 Nzambe akelaki likolo pe se.

6.1A Tangela bana Ebandeli 2.4.

4 Oyo ezali ndenge Nzambe asalaki Likolo ná se.

6.1B Tuna bana lolenge oyo --

Niveau Primaire:

?

- Makapo oyo tozali kotanga ezali kopesa histoire ya nini? (Ndenge Nzambe akelaki likolo pe sé)
- Ndenge nini likolo pe sé ebandaki? (Nzambe asalaki to pe akelaki yango.)

Niveau Secondaire:

- ??
- Totanga na mokapo ya liboso ndenge Nzambe akelaki biloko nyonso, bongo na mokapo ya mibale, tozali kotanga lisusu makambo yango. Pona nini Molimo na Nzambe alobi yango mbala ya mibale? Okanisi nini?

[Moniteur, yoka makanisi ya bana. Motuna oyo ezali mutuya po mbala ebele, Bato oyo bandimelaka Bible te, balobaka ete Mokapo ya liboso pe ya mibale ezali lokola ba histoire mibale oyo ezali kotambola nzela moko te. Kasi na kati ya Kondima ya Kala, tozali komona yango mbala mingi na kati ya Mikanda ya Histoire. Principe oyo ezali ete Bible elobaka liboso likambo na mukuse, na sima, elobeli lisusu yango na detail koleka. Oyo ezali ndenge baomi ya Bible bazalaki kosala.]

- Mokapo ya mibale ezali te malakisi mosusu, kasi ezali detail ya makambo oyo eleki motuya. Likambo ya mutuya mingi ezali ndenge Nzambe akelaki moto na mokolo ya mutoba. Yango wana Nzambe azali kolobela yango na ba detail mingi.

6.1C Bana basala:

Nzambe akelaki mokili. (Sala elembo ya cercle na maboko pona kolakisa mokili mobimba.)

Pe Akelaki likolo. (Ningisa misapi na likolo.)

Nkolo Nzambe akelaki nyonso! (Sala ba cercle ya minene na maboko.)

6.1D Bana Bayemba pe Babina:

Nkolo Nzambe akelaki mokili (beta makolo) ná likolo pe! (Tombola maboko nyonso mibale pe ningisa misapi.) Bible ez'oloba yango!

6.2 Mbula enokaki nanu te

6.2A Tangela bana: Ebandeli 2:5-6

[Moniteur, verse 5 ezali mwa mulayi. Pema mwa muke sima ya virgule nyonso, po na kososola makanisi. Maloba mosusu negative ezali na kati ya verse oyo. Lobela banegatif oyo makasi po balakisa ndenge nini mokili ezalaki na ebandeli.]

5 Ata nzete moko té ezalaki na mokili, pe ata lititi moko té ebimaki, po Yawe Nzambe anokisaki nanu mbula té, pe ata moto moko té azalaki po na kokona biloko na mabelé.

6 Nzokande mai ezalaki kobima na se ya mabelé, pe kopanzana na mokili mobimba.

6.2B Tuna bana na lolenge oyo --

Niveau Primaire:

- Na Ebandeli, na sima ete Nzambe akelaki likolo pe mabele, nini ezalaki nanu te -- ? Biloko misato ezalaki nanu te? (Banzete pe makasa, mbula, moto)
- Yambo ya mokolo ya misato, ndenge mabele ezwaki mai ? (Mai ezalaki kobima kaka na se ya mabele, ezalaki kopanzana likolo na mokili mobimba.)
- Ndenge nini oyo ezali na bokeseni na ndenge mokili ezali kozwa mai lelo? (Lel'oyo Nzambe azali konokisela biso mbula.)

Niveau Secondaire:

- Boni, otangi mikanda esika mokomi akomi makambo oyo elekaki na ngonga ??

moko, bonga na sima, azongeli makambo oyo esalamaki liboso?

(Na Français, babengi yango "*un coup d'oeil retrospectif*".) Ezali ndenge moko oyo bakomi mususu bakomaka. Emonana-ka mingi pe na ba cinema.

- Boni, okoki koyebisa ndenge mokomi ya mokanda ya Ebandeli azali nanu koloba makambo, bongo, azongeli kolobela makambo elekaki liboso? (Mokomi alakisi déjà na Mokapo 1, makambo minene minene oyo esalamaki na mikolo 7, tango Nzambe akelaki likolo ná sé. Bongo awa na mokapo ya mibale, Azongi na ngonga moko kati ya mikolo wana. Azongeli mokolo ya mibale, yambo Nzambe akala makasa.)
- Po na nini okanisi ete mokomi azali koloba likambo mbala ya mibale? (Pona kopesa ba detail mosusu oyo eleki motuya.)
- Ba scientiste mosusu bandimaka ete makambo nyonso na sé ya mokili esalamaka ndenge moko wuta na Ebandeli tii sik'oyo. Mandimaka ete makambo etikali ndenge moko lokola na tango eleki. Ndenge nini ba verse oyo ezali kolakisa ete makambo nyonso ezalaki te ndenge moko wuta na Ebandeli? (Na Ebandeli mbula enokaki nanu te, kasi mikolo oyo mbula enokaka.)

6.2C Bana basala:

Na Ebandeli,

“Makasa ezalaki te!” (Mwana alakisa makasa, bongo abwaka yango.)

“Mbula ezalaki te!” (Mwana asopa ndambu ya mai likolo ya bana mosusu.)

“Moto azalaki te kotimola mabele to kosala bilanga!” (Bana nyonso basala lokola bazali kotimola mabele.)

6.2D Bana Bayemba pe Babina:

Nzambe akelaki mokili, kasi nini ezungaki?

Moto, o moto, o moto azangaki.

6.3 Nzambe akelakimoto

6.3A Tangela bana: Ebandeli 2:7

7 Boye Yawe Nzambe akamataki mabelé, asalaki na yango moto. Afuli ye pema ya bomoi na zolo, bongo moto akomi na bomoi.

6.3B Kotuna mituna lokola oyo--

Niveau Primaire:

- ? Kombo na Nzambe nini mokomi azali kosalela awa ezali nani? (Nkolo Nzambe)
- Maloba oyo “Nkolo” to “Mokonzi”, elingi koloba nini? (Azali moto oyo azali kolakisa biso nini kosala, pe tozali kotosa.)
- Nzambe akelaki nani? (Moto)
- Nzambe akelaki moto na nini? (Putulu)
- Ndenge nini moto abandaki kokoma na pema? (Nzambe atiaki na mopepe oyo epesaka pema na zolo na ye.)
- Boni, Bible elobi ete Nzambe akelaki banyama pe ndenge wana? (Boye te, elobi yango po na moto kaka.)

Niveau Secondaire:

- ?? Bokeseni nini ozali komona kati na Nzambe pe moto? (Nzambe akelaki moto, moto azali kaka ya ekelamu oyo Nzambe akelaki; Nzambe azali Mokonzi azali kokonza biloko nyonso, tozali bakonji ya mike na se ya bokonji na ye; Nzambe azali kowumela mbula na mbula, kasi tozalaki na Ebandeli, etc.)
- Nzoto na biso bato esalemaki na nini? (Mabele)
- Tozali komonana te lokola putulu ya mabele. Soki Bible ezali kolakisa biso

yango te, ndenge nini lisusu toyebi ete ezali ya solo?

(Nzoto na biso ekozonga na putulu ya mabele na sima ya liwa.)

- Bokeseni nini ozali komona na ndenge Nzambe akelaki bato pe banyama? (Kaka epayi ya moto nde afulaki mupepe ya pema na zolo na ye. Ezali kaka moto nde Nzambe akelaki na elilingi na Ye.)

Leson 6.3C Bana basala:

Bana nyonso basala bageste mbala moko lokola Nzambe azali kokela moto na putulu ya mabele.

Bongo, basala bageste lokola Nzambe azali kofula mupepe ya pema na zolo na ye.

Na suka, basala bageste lokola bazali moto oyo Nzambe akeli. Babina pe bakumisa Nzambe po Ye apesi bango mokili ya malamumu pe ya kitoko.

6.3D Bana Bayemba pe Babina:

Nzambe afuli mupepe na zolo ya moto. (Bana bafula mupepe.) Foo! Foo!

Mupepe ya pema (Bana bafula mupepe lisusu. Foo! Foo!

Moto akomaki moto na pema. (Bana babina na esengo.)

Devoir po na bana oyo bayebi Yesu déjà:

Mbala ebele tozalaka na lozito na bato mosusu. Kasi mbala mosusu tozali komona moto lokola azali zoba, bato na goi-goi, mubola,

moto na bosoto, to pe moto ya pamba. Kasi bango nyonso, Nzambe akelaki bango pe na elilingi na Ye. Yango wana, moto azali special, moto oyo Nzambe akelaki na elilingi na Ye, mupepe ya Nzambe ekotaki kati na ye.

Senga Nzambe alakisa yo ndenge nini okoki kosala po na kolakisa limemia na bato nyonso. Mbala mosusu osengeli kosenga bolimbisi na moto na ndenge osalaki ye. Kosenga lisungi na Nzambe po obanda kosala bato nyonso na limemia poso oyo.

Kobenga bana na Yesu, oyo bayambi Ye nanu te:

Nzambe alingaka bato nyonso oyo akelá. Alingi yo. Yesu Kristo, Mwana na Nzambe, Atikaki azongaki na ezika na ye ya kitoko na likolo, Ayaki kokita awa na mokili, Akufaki po na kofuta nyongo ya masumu na yo. Asekwaki na liwa; Azali lelo na bomoi. Alingi kobikisa yo lel'oyo, kopesa yo bomoi ya seko na seko lel'oyo.

Boni, olingi koyamba Nkolo Yesu Kristo lokola Mobikisi na yo? Soki ozali ba posa ya lisungi po na kokata likambo oyo, yaka kosolola na ngai sima ya ecodim.

Koteya Mikanda ya Bible

Sala soki ngonga ekokoka. Tala makanisi oyo ezali na suka ya Mokanda oyo.

Leson 7 Tokosala Mosala na biso na esengo. Nzambe atiaki Adam na kati ya elanga pe apesaki ye mosala.

I. Preparation ya Moniteur pona ba leson oyo—

Ebandeli 2:8-15

Moniteur, bongama yambo oya koteya: Kata biteni ya banzete ya kitoko ya ndenge na ndenge, monene oyo ekomona na lokola banzete ya mike soko oloni yango na mabele.

Moniteur, bongoma po na tina ya Leson: Na suka ya leson oyo, soki bana bayebi ete mosala ezali lipamboli oyo Nzambe apesaki biso yambo masumu ekota awa na sé, pe Apesaki biso mosala po na bolamu na biso. Yango wana bana bakoyekola kosala mokasi na esengo po ezali mokano na Nzambe.

Moniteur, Bongisa Verse ye koyekola:
Ebandeli 2 :15

2:15 Yawe Nzambe akamati moto yango pe atie ye na elanga ya Eden, po na kokona biloko kuna pe po na kokengelaka yango.

Moniteur, Bongisa Liloba ya Bible pona bana ya mike bayekola:

...Nkolo Nzambe...Atiaki moto na elanga... ya Eden pona kosalaka kuna.

II. Kosala Revision

Koba devoir ya poso eleki

Na poso eleki, tosaki bino Devoir ya komeka kosala ná limemia na bato nyonso. Po biso nyonso, Nzambe akelaki biso na elilingi na ye. Nani amekaki kosala yango ? Nani akoyebisa biso asalaki nini ? Merci mingi na bino nyonso oyo bomekaki kosala oyo boyekolaki !

Revision ya ba-leson eleki pe Transition na leson ya lelo :

Kotanga lisusu mbango-mbango mikolo 7 ya Creation. Na leson eleki, totali ndenge Nzambe asalaki moto na putulu ya mabele. Tango ayo, tomoni nini esalema-ki.

III. Koteya leson oyo---

Kobanda ya Leson :

Bana basala mwa scenette. Bana mibale basolola po na musala. Moko na kati na bango aboya kosala. Amona mosala lokola ezali makasi, ezali mabe, ezali kopesa soni, ezali te interessant, etc. Mwana mosusu amona ete mosala ezali interessant, ezali na litomba ya malamumu, ezali koteya biso makambo ebele, ezali kosalisa biso na bandenge ebele. Mwana ya oyo alingi mosala te, azali kobunda makasi. Azali kolakisa makanisi na ye ya mabe. Azali kosala mosala na ye nyonso malembe-malembe, pe azali kosala yango malamumu te. Azali komonisa na makambo nyonso ete azali na esengo te po na mosala wana.

Mwana mosusu, oyo alingi mosala, Azali koyemba tango azali kosala, azali kolakisa esengo, azali kosala na lombangu, azali kosala yango malamumu, pe azali kosilisa nyonso oyo abandaki.

Tango bana ya Ecodim bazali kotala ndenge bana oyo mibale bazali kosala, batuna bango, “Boni ezali malamumu to mabe? Bokanisi nini? Po na nini ezali malamumu (to mabe)? Yebisa bango: Lel’oyo tokomona nini Bible ezali koloba po na likambo oyo etali mosala. Tokomona ndenge nini mosala ebandaki.

Developpement---Developpement---

Malakisi minene ya Leson 7 oyo na biteni 3:

7.1 Nzambe alonaki Elanga pe Atiaki moto kuna.

7.1A Tangela bana: Ebandeli 2:8-9

 8 Yawe Nzambe akoni elanga na mokili ya Eden, na epai moi ebimaka, pe atie kuna moto oyo ye asalaki.

9 Yawe Nzambe abimisi na mabelé ndenge nyonso ya banzete ya kitoko po na kotala, oyo ebotaka mbuma ya elengi po na kolia. Na kati-kati ya elanga atie nzete ya bomoi, ná nzete oyo epesaka mayele ya koyeba makambo malamumu pe mabe.

7.1B Kotuna bana lolenge oyo --

Niveau Primaire:

- ?**
- Nani alonaki elanga ya liboso? (Nkolo Nzambe)
 - Nzambe atiaki nini na elanga yango? (Moto oyo Akelaki)
 - Nzambe alonaki banzete ya ndenge nini na elanga yango? (Banzete ya ndenge na ndenge ya kitoko, oyo ebotaka mbuma ya malamumu na kolia)
 - Kombo ya nzete moko special oyo ezalaki na kati-kati ya elanga yango ezali nini? (Nzete oyo epesaka mayele po na koyeba makambo ya malamumu pe makambo ya mabe.)

Niveau Secondaire:

- ??**
- Bokeseni nini ozali komona kati ya creation ya banzete na mokolo ya misato pe kokona elanga ya Eden na mokolo ya mutoba?
(Banzete ezalaki po na mokili mombimba, kasi elanga ya Eden ezalaki elanga kaka po na bato ya liboso oyo Nzambe akelaki.)
 - Bokeseni nini kati na nzete oyo ya koyeba makambo ya malamumu pe ya mabe, pe banzete oyo mosusu ezalaki na Elanga? (Nzambe apesaki kombo ya banzete mosusu te, kasi Apesaki

nzete ya koyeba malamumu ná koyeba mabe.)

7.1C Bana basala:

 Bana ya Ecodim batala banzete ya malamumu, bongo baloba ete, “Aaaah! Kitoko!”

Bongo ba sala bageste lokola bazali kolia mbuma, pe baloba ete, “Aaaah! Elengi!”

Leson 7.1D Bana Bayemba pe Babina:

 Nzambe akonaki elanga, na banzete ya kitoko

Nzambe akonaki elanga, na mbuma ya elengi,

Nzambe akonaki elanga pona moto oyo Akelaki.

7.2A Tangela bana: Ebandeli 2 :10 -14

[Moniteur, sala makasi koloba banombre ya bibale oyo ekabwanaki na ebale ya Eden] (Ebale ya liboso, Ebale ya mibale, Ebale ya misato, Ebale ya minei. Bongo bana bayebi kotanga yango malamumu, bongo okoki kokabola verse. Mwana moko atanga phrase oyo etali ebale moko.)

 10 Ebale moko ezalaki kobima na Eden pe kopesa mai na elanga. Kobanda wana, ebale yango ekabwanaki na bamai minei.

11-12 Kombo ya mai ya liboso Pishon, yango ezali kozinga mabelé ya Hawila. Mokili yango ezali na or, 12 or moko ya kitoko penza, na malasi pe mabanga ya talo.)

13 Kombo ya mai ya mibale Gihon, yango ezali kozinga mabelé ya Kush.

14 Kombo ya mai ya misato Tigre, yango ezali kotiyola na pembeni ya mokili ya Asirie na epai moi ebimaka. Pe mai ya minei kombo na yango Ufrate.

Leson 7.2B Tuna bana na lolenge oyo--:

Niveau Primaire:

- **?** Bibale boni ezalaki na elanga ya Eden, (Ebale moko oyo ekabanaki na bibale minei.)
 - Nini exalaki kombo ya moko na kati na bango? (Bana koki koluba *Pishon, Guihon, Hiddékel to Tigre, pe Euphrate.*)
 - Okanisi nini ezalaki tina ya ebale ya Eden? (Kopesa mai na mokili mobimba.)

Niveau Secondaire:

- **??** Minerais ya talo nini ezalaki na mokili wana ya Avila na Ebale Pishon? (or to wolo.)
- Kanisa! Bakombo ya bibale mosusu oyo ezali lokola toyoka yango na histoire kuna na classe. Bakombo yango ezali nini? [*Moniteur, pesa nzela na bana baloba bakombo basila koyoka déjà*]. Tigre pe Euphrate ezali oyo bato bayebi mingi, oyo basololaka na classe lokola histoire.
- Boni, bokoki kokanisa likambo moko oyo esalamaki na histoire, oyo ekoki kochanger ndenge mokili pe bibale ezali? (Mai ya Noé, eningisaki mokili makasi, yango wana bibale liboso pe sima ya Noé, ekoki kozala ndenge moko te. Kasi ekoki kozala ete sima mai kokuka na tango ya Noé, bato bapesaki bibale bakombo oyo bayebaki malamumu liboso ya mai wana.)

7.2C Bana basala:

Tia bana na molongo. Liboso, batambola na molongo, kotalisa ebale moko na Eden. Sima, kabola bango na milongo minei pona kolakisa bibale

minei oyo ekabanaki na ebale ya Eden. Milongo minei ya bana wana batambola na direction ya bokeseni, kolakisa ndenge ebale ya Eden ekabanaki kosala bibale minei, pe ekei na mikili mosusu.

7.2D Bana Bayemba pe Babina:

Ebale ebandaki na Eden....

Kopesa mai na elanga

Mm. Mmm. Mmmmmmm!

7.3A Tangela bana: Ebandeli 2 : 15

15 Yawe Nzambe akamati moto yango pe atie ye na elanga ya Eden, po na kokona biloko kuna pe po na kengelaka yango.

7.3B Kotuna bana mituna lolenge oyo:

Niveau Primaire:

- **?** Nani atiaki moto na kati ya elanga ya Eden? (Nkolo Nzambe)
 - Misala nini mibale Nzambe apeski na moto na elanga yango? (Kosala kuna pe kotala yango malamumu-malamumu.)

Niveau Secondaire:

- **??** Elanga ya Eden ezalaki ya kotonda na banzete ya kitoko pe ya malamumu, kasi Nzambe atiaki moto na elanga wana te kaka pona kotala kitoko ya banzete. Atiyaki moto kuna po na nini? (Kosala—kotala to pe kobatela elanga yango malamumu-malamumu.)
- Oyo ezali mbala ya liboso Bible azali koloba makambo ya mosala. Nani apesaki moto mosala wana? (Nkolo Nzambe)
- Boni, Nzambe apesaki misala oyo na moto liboso to na sima ete masumu ekota na mokili? (liboso ete masumu ekota)
- Oyo ezali kolakisa biso nini? (Mosala ezali mabe te. Eyaki te pona masumu. Musala ezali malamumu, po Nzambe moto apesaki yango. Ezali etumbu te.)

- Mosala ya liboso nini Nzambe apesaki na moto? (Mosala ya elanga)
- Okoloba nini soki moto ayebisi yo ete mosala ya bilanga ezali te mosala ya limemia to ezali te mosala pona bato ya mayele? (Esengeli ezala mosala ya limemia po Nzambe apesaki yango na moto).
- Okokanisa nini na moto soki tina na moboi na ye ezalaka kokima mosala lokola oyo ya bilanga? (Makanisi na ye ezali mabe po ye azali koboya mosala oyo Nzambe Ye moko apesaki.)

7.3C Bana basala:

Tia lopangu ya kitoko na mabele lokola banzete oyo ez'obanda na kokola. Benga mwana ya Ecodim koya liboso, bongo yebisa ye ete mosala na ye ezali kobokola banzete oyo po ekola malamumu. Asala ba geste lokola azali kosala yango.

7.3D Bana Bayemba pe Babina:

Nzambe apesaki biso mosala ya liboso mosala ya malamumu na elanga ya Eden Matondo Nzambe, po na mosala!

Devoir po na baoyo bayebi nanu Yesu te:

Mosala ezali malamumu. Ezali makabo ya Nzambe po na bolamu na biso. Tango baboti na yo, to pe Molakisi na yo apesa mosala, sala yango na motema ya malamumu. Poso oyo, kosala mosala na yo nyonso na motema ya malamumu kozanga kobotama.

Kobenga bana oyo nanu bayambi Yesu te:

Na Ebandeli, boboti na biso ya liboso bambolaki na boyokani ya malamumu na Nzambe na kati ya langa ya Eden. Boyokani yango ebukanaki tango basalaki masumu. Yesu Kristo akufaki pe Asekwaiki na bawei po na kozongisa biso na boyokani na Nzambe. Soki nanu oyambi Yesu te, lel'oyo ekoki kozala mokolo ya lobiko pona yo. Yaka kosolola na ngai sima ya Ecodim. Nakozala na esengo ya koyeba été yo pe obikisami.

Koteya Mikanda ya Bible :

Sala yango soki tango ekokoka. Tala makanisi na suka ya Mokanda oyo.

SUKA YA LESON 7

Leson 8 Totosa Nzambe po tolingi ye. Nzambe amekaki boboti na biso.

Ebandeli 2:16-24

Preparation ya Moniteur pona ba leson oyo—

Moniteur, bongama liboso ya koya koteya :
Moniteur, okoki kosalela poupée soki ekoki komonana pona kobanda Leson.

Moniteur, bongama po na tina ya Leson:
Nzambe alingi botosi na biso, po Alingi biso, pe Alingi kotambola na boyokani na biso. Kasi, Alingi topona botosi, na bolingo na biso moko. Akotindika biso na makasi, to Akopusa

biso te na makasi pona kotosa. Yango wana, Amekaki boboti na biso.

Na suka ya leson oyo, bana bakoyeba ndenge nini Nzambe amekaki bato pe po na nini amekaki bango. Bana bakokola na posa ya kotosa Nzambe, pe bakokata ndaiete bakobanda kotosa oyo Ye akoyebisa bango na maloba na Ye.

Moniteur, Bongisa Verse ya Koyekola:

Ebandeli 2:16

[Moniteur, na leson oyo, ba verse mibale ezali lokola ba verse de base ya leson, ezali a pe b leson ya kosimba na motema.]

16 Apesi ye motindo boye: "Okoki kolia mbuma ya banzete nyonso ya elanga,

17 kasi mbuma ya nzete oyo epesaka mayele ya koyeba makambo ya malamumu ná ya mabe, okoki kolia yango té. Mokolo okolia yango, okokufa."

II. Kosala Revision---

Revision ya baleson eleki—

- Ndenge nini banzete ezalaki na elanga ya Eden? (Banzete ezalaki kitoko na komona, mbuma ya elengi na kolia)
- Boni, nini ezalaki Nzete moko oyo Nzambe alakisaki bango kombo na yango? (Nzete ya koyeba bolamu pe mabe.)

Kolanda Devoir ya poso eleki:

- Na poso eleki, toyekolaki ete mosala ezali likabo malamumu oyo Nzambe apesi biso. Tosengaki na bino bakristu na kosala mosala na bino na motema ya malamumu pe kozanga koyima-yima poso eleki. Nani akoki koyebisa biso ndenge nini ameki kosala yango? *[Molakisi, pesa nzela na bana na koloba, pe feliciter baoyo bamekaki kosala yango.]*

III. Koteva Bana Leson oyo---

Ebandeli ya Leson :

Nani amoná poupée? Bana ebele balingi kosakana na yango. *[Molakisi, lakisa poupee na bana soki ezali.]* Nakoki kolia poupee oyo, pe nakoki kokanisa lokola poupée yango elingi pe ngai. Kasi yasolo, elingaka ngai te. Kasi ya solo, elingaka ngai te. Ekoki te kolia ngai, po ezali na motema te. Ezali ata na likanisi moko te. Ezali te moto oyo Nzambe akela na elilingi na ye pona kozala na boyokani na ye.

Nzambe akelaki biso bato po tozala te lokola ba poupée, kozanga makanisi, kozanga motema, kozanga ndenge ya kokata makambo to pe kopona nini tokosala. Asalaki biso kozala na ndenge ya kopona soki tolingi kotosa na Ye, to pe te.

Boni, okoki kopesa mitindu na poupee? Ezali boye te. Poupée ekoki kopona kotosa na mibeko to mitindu te. Kasi Nzambe apesaki mitindu na moto ya liboso, tata na biso nyonso. Yoka nini esalamaki na histoire ya Bible.

Developpement--- Malakisi minene ya Leson na biteni 2--

8.1 Nzambe Apesaki moto nzela ya kolia mbuma nyonso na elanga (Kaka alongolaki moko. Tokomona yango sima.) **Biloko ebele ya kitoko ya kolia ezalaki.**

8.1A Tangela bana: Ebandeli 2 :16-17

16 Apesi ye motindo boye: "Okoki kolia mbuma ya banzete nyonso ya elanga,

8.1B Kotuna bana lolenge oyo:--

Niveau Primaire:

- ? • Nani apesaki mobeko na moto? (Nkolo Nzambe)
- Bileyi nini Nzambe apesaki moto na elanga? (mbuma ya nzete nyonso na elanga yango. *[Kaka moko Nzambe Alongolaki na verse 17])*
- Boni, moto azalaki na nzala, to pe azalaki na belei ya kokoka? (Azalaki na nzala te. Azalaki na mbuma ebele ya malamumu oyo akokaki kolia.)

Niveau Secondaire:

- ? • Mbala ebele totiaka molende na eteni ya suka ya mobeko Nzambe apesaki na moto. Tolobaka makasi partie oyo akangaki bango nzela ya kosala likambo moko. Po na nini okanisi Nzambe abandaki na eteni oyo ezalaki positif? Po na nini Nzambe abandaki mobeko na ye na koloba oyo esengeli tosala? *[Moniteur, Yoka nanu makanisi ya bana].* (Ekoki kolakisa

⇒ bolingo pe bolamu na Nambe

⇒ Ete mibeko na ye ezali pasi te po Apesaki moto bambuma ebele ya malamumu ya kolia.

⇒ Ete Nzambe apesaki moto mbuma ebele ya malamumu, kasi Atiaki mobeko kaka bobele na moko pamba.)

- Bato ebele bakanisi ete Nzambe aboyaki makambo nyonso oyo epesaka esengo. Verse nini ezali kolakisa biso nini po na yango? (Nzambe apesaki bango ebele kasi aboyaki muke.)

8.1C Bana basala:

Bana basala bageste ndenge Nzambe ayebisaki moto makambo ya banzete ya elanga.

8.1D Bana Bayemba pe Babina:

Matondo Nzambe ozali malamumu! Opesi mbuma oyo nyonso ebele po na kolia!

8.2A Tangela bana: Ebandeli 2 :17

7 "kasi mbuma ya nzete oyo epesaka iayele ya koyeba makambo ya malamumu ná ya mabe, okoki kolia yango té. Mokoloko okolia yango, okokufa."

8.2B Kotuna bana lolenge oyo --

Niveau Primaire:

- Nzambe apesaki nzela po na moto balia mbuma ya ndenge nyonso na ya jardin. **?** Nzete moko nini oyo Nzambe atiaki epekiselo? (Nzete oyo epesaka mayele po na koyeba makambo ya malamumu pe makambo ya mabe)
- Po na nzete oyo ya epekiselo nini Nzambe ayebisaki moto asala te? (Akoki kolia te mbuma na yango.)
- Nzambe ayebisaki moto eloko nini ekosalama soki alié mbuma ya nzete wana? (Akokufa kaka mokolo yango wana. Oyo ezali oyo tobengi consequence to makambo ekolanda oyo

moto asali. Soki tosali likambo moko, makambo mosusu eseneli kaka elanda.)

- Okanisi mobeko Nzambe apesaki moto ezalaki pasi? (te, po Nzambe apesaki moto bambuma ebele ya malamumu pona kolia, yango wana azalaki penza na bosenga ya kolia mbuma wana te.)

Niveau Secondaire:

Okanisi, po na nini Nzambe amekaki moto na ndenge oyo? [*Moniteur, yoka makanisi ya bana, kasi sala makasi po basosola ete ezalaki pona kotala soki akotosa Ye.*] Soki moto akotosa, akoki kolakisa na Nzambe ndenge alingi.

- Kotosa to kotosa te elingi kolakisa nini? [*Molakisi, yoka makanisi ya Nzambe, bongo lakisa makambo oyo:*]

Soki moto atosaka, elingaki kolakisa ete---

⇒ alingi Mokeli na ye mingi,

⇒ alingi kotosa maloba ya Nzambe,

⇒ aponaki pe alandi oyo Nzambe ayebisaki ye.

Kasi, soki akoki kotosa, elakisi ete---

⇒ alingi Nzambe te,

⇒ azali kotosa te to azali na kondima na maloba ya Nzambe te.

⇒ Soki akoki, akolanda makanisi na ye moko kasi ya Nzambe te. Ekozala lokola akanisi ete azali mayele koleka Nzambe.

8.2C Bana basala:

Bana mibale basala mwa-scentte elakisi ndenge Nzambe amekaki moto. Mwana moko asala lokola Nzambe pe mosusu lokola moto.

8.2D Bana Bayemba pe Babina:

Mbuma ya nzete moko esengeli olia te. Nzete moko kaka.

O moto, ee, yoka maloba oyo ya Nzambe, ee.

Devoir po na bana oyo déjà bayebi Yesu:

Ndenge moto azali kotosa, elakisa bolingo na ye po Nzambe. Molimo na Nzambe azali kolakisa yo sik'oyo na nini esengeli kotosa? Senga lisungi na Ye na losambo, bongo tosa poso oyo na nyonso oyo azali koyebisa yo. Tango nyonso, Nzambe alingi otosa na maloba na Ye. Tango nyonso, Nzambe alingi otosa na maloba na ye. Eteni nini ya Maloba na Nzambe oyebi ozali kotosa te sik'oyo? Boni, okobanda kotosa poso oyo?

Kobenga bana na Yesu oyo nanu bayambi Ye te:

Nzambe azali koluka bolingo pe boyokani ná yo. Boyokani na biso bato akabwana, po baboti na biso ya liboso batosaki te na Nzambe. Ndenge batosaki te na maloba na Nzambe, elakisaki na Nzambe ete baling ye te.

Biso pe, moto na moto, biso nyonso tosalaki masumu. Kaka Yesu Kristu moto akoki kobikisa bison a boyokani na Ye. Akufaki na ekulusu po na kozongisa boyokani ná Tata. Boni, oyambi Ye? Soki oyambi Ye nanu te, kasi lel'oyo omilengeli koyamba Yesu, na koki kosalisa yo. Yaka na ngai sima ya Ecodim po na salisa yo.

Koteya Mikanda ya Bible

Sala yango soki ngonga ekokoka. Tala makanisi ya suka ya Mokanda oyo.

SUKA YA LESON 8

Leson 9 Totosa Mabongisi na Nzambe po na Mobali pe Mwasi na libala. Nzambe akelaki Mwasi pe apesi biso libala.

Ebandeli 2:18-25

I. Preparation ya moniteur pona ba lesson oyo:

Moniteur, bongama yambo oya koteya: Luka nzete to mukuwa na mopanzi ya mobali. Okosalela yango na 9.3C, 'Bana basala.'

Koma bakombo ya mikanda mitanu ya liboso ya Bible likolo ya papier na makomi ya minene. Okosalela yango na 'Mikanda ya Bible.'

Moniteur, bongoma na tina ya Leson:

Na suka ya lesson oyo, mwana esengeli asosola ete Nzambe akelaki biso mobali pe mwasi, pe Ye moko apesaki biso libala ya mobali moko ná mwasi moko. Yango wana,

mwana akotosa kimubali to pe kimwasi na ye, pe, atosa libala.

Moniteur, Bongama na verse ya koyekola:

Ebandeli 2: 18 Sima Yawe Nzambe alobi: "Ezali malamú té moto ázala kaka ye moko. Nakosalela ye moninga oyo akoki na ye po na kosalisaka ye."

II. Kosala Revision :

Kolanda Devoir ya poso eleki :

Na Devoir ya poso eleki, totunakaki soki eteni nini ya Malaba na Nzambe ezali pasi pona yo kotosa. Nani akoyebisa biso ndenge nini amekaki kotosa na Nzambi na poso eleki ?

III. Koteya bana Leson oyo---

Kobanda Leso :

Bana basala mwa-scenette ezali kolakisa moto oyo alingi losenga mwana mwasi soki akondima kobala ye. Batambola esika moko. Pe bazali na esengo mingi. Koyebisa

bana ete Nzambe apesaki biso bato makabo ya malamumu. Apesaki biso libala ya mobali moko pe mwasi moko. Lel'oyo tokomona ndenge nini asalaki yango, pe pona nini asalaki yango.

Developpement— Malakisi minene ya Leson oyo na biteni 6—

9.1. Nzambe amonaki ete ezalaki malamumu te ete mobali abika ye moko. Yango wana azwaki mokano ya kosalela ya Mosungi.

9.1A Tangela bana: *Ebandeli 2 :18*

[*Moniteur, oyo ezali ndenge moko na verse bana bayekoli posi eleki.*]

18 Sima Yawe Nzambe alobi: "Ezali malamumu té moto azala kaka ye moko. Nakosalela ye moninga oyo akoki na ye po na kosalisaka ye."

9.1B Kotuna bana lolenge oyo:

Niveau Primaire:

- ? Nzambe alobaki ete akokela nini po na moto? (Akosalela ye moto mosusu oyo akokani na ye pona kosalisa ye.)
- Nzambe alobaki akosalela moto? (Azali kosalela ye moto mosusu oyo akokokana na ye po na kosalisa ye.)
- Pona nini ? (Amonaki yango malamumu te ete moto abika ye moko.)

Niveau Secondaire:

- ?? Na Ndenge nin mwasi azali lokola mobali? (Ye pe azali moto, ye pe, Nzambe aslaki ye na elilingi ya Nzambe.)
- Nzambe akelaki mwasi azala nani pona mobali. (Mosungi to mosalisi).
- Ndenge nini toyebi ete libala ezali malamumu pona mobali pe mwasi? (Nzambe alobaki ete ezali malamumu te moto azala ye moko. Pe Zambe apesaki moto likanisi ya libala)

9.1C Bana basala:

Bana basala mwa-scenette. Mwana moko asala lokola azali Nzambe, mususu lokola Adam. Adam Amonana lokola azali mwa mawa-mawa. Nzambe atala Adam malamumu, bongo Aloba ete ezali malamumu te babali azala ye moko. Na kosalela ye Mosungi oyo akokani na ye.

9.1D Bana Bayemba pe Babina:

Nzambe alobaki,
Ezali malamumu te
Moto atikala ye moko
Na kosalela ye mosalisi.
Oyo akokani na ye.
Malamumu! Malamumu!

9.2 Nzambe apesaki moto musala kopesa bakombo na banyama, pe koluka nyama nini ekoki kozala mosalisi na ye. Kasi, amonaki te nyama oyo ekokani na ye.

9.2A Tangela bana: *Ebandeli 2:19-20*

19 Bongo Yawe Nzambe akamataki mabelé pe asalaki na yango banyama ya ndenge nyonso pe bandeke ya ndenge nyonso; amemi yango epai ya moto po na kotala soki ye akopesa yango kombo nini. Pe kombo oyo ye apesaki na nyama moko moko ezali kombo na yango penza.

20 Boye moto apesi kombo na banyama nyonso ya mboka, na bandeke, pe na banyama ya zamba. Kasi moninga oyo akoki na ye po na kosalisaka ye azalalo té.

9.2B Tuna bana na lolenge oyo --

Niveau Primaire:

- Nzambe amemaki nini na moto oyo asali? (Banyama ya ndenge na ndenge)
- Moto asalaki nini po na banyama? (Apesaki bango bakombo.)

- Na kati ya banyama nyonso, moto amonaki basalisi boni oyo bazalaki lokola ye moto? (Ata moko te.)

Niveau Secondaire:

??

- Batangi déjà ete Nzambe akati kosala nini, ete Ye akosala mosalisi po na moto lokola ye moto. Bongo, po na nini amemaki banyama na moto liboso akela moto mosusu lokola mosalisi? [*Moniteur, yoka makanisi ya bana.*]

(Bible elobi te pona nini Nzambe asalaki ndenge wana, kasi tango mosusu:

⇒ Alingaki Adam asosola malamumu ete kati ya banyama, basalisi bazali te.

⇒ Alingaki Adam asosola ete moto azalaki bokesenani na banyama.

⇒ Alingaki Adam azala na motema ya bolingo pona mwasi Nzambe akosala po na ye.)

- Bato mosusu lel'oyo bakanisi ete makabo ezali ndambu lokola bato, pe bato mosusu balobi ete bazalaki liboso makaku, bongo malembe-malembe, tokomaki bato. Bato wana babengi bango, ba “Evolutioniste”, ezali moko ya makanisi oyo ezali kokende nzela moko te ná malakisi ya Bible.

Soki Nzambe asalaki ete makabo ekoma moto, kanisa:

Nzambe akelaki banyama nyonso. Pona nini Nzambe amemaki te makaku na Adam pona kozala mosungi na ye? (Makaku ezali kaka nyama. Nzambe akelaki bango na elilingi ya Ye te, bongo bazalaki te basalisi ya malamumu po na Adam.)

- Ndenge nini toyebi ete makaku echangeaki te kokoma bato? (Nzambe alobaki ete Nzambe akeli banyama pe Ye akeli moto.)

- Kanisa ndenge Adam abengaki banyama to apesaki bango bakombo oyo ekokani. Science ezali kopesa bakombo na bangomba ya banyama pa baplante, tozali kobenga yango “taxonomie.” Ezali difficile mingi. Adam apesaki nanu bakombo, pe asalaki yango kaka pona mokolo moko. Oyo ezali kolakisa nini pona mayele oyo moto ya liboso Nzambe akelaki? (Azalaki mayele mingi.)

9.2C Bana basala:

Bana bakoki kosala mwa-scenette. Moko asala lokola Nzambe, moko lokola Adam, pe bana mosusu, banyama ya ndenge ya ndenge. Nzambe amema banyama ya ndenge na ndenge na Adam. Adam apesaki nyama kombo oyo ekoki na yango. Sima, Nzambe atali banyama nyonso malamumu, azali koluka mosalisi po na moto, kasi azali komona te.

9.2D Bana Bayemba pe Babina:

Wapi mosalisi
Ya malamumu pona moto?
Na kati ya banyama,
Ata moko te. Ata moko te.

9.3 Nzambe akelaki moto Mwasi na nzo-to ya ye moko.

9.3A Tangela bana: Ebandeli 2: 21-22

21 Bongo Yawe Nzambe alalisi moto pongi makasi. Abimisi mokuwa moko ya mopanzi na ye, pe akangisi mosuni na esika yango.

22 Na mokuwa oyo abimisaki na mopanzi ya moto, Yawe Nzambe asali na yango mwasi, pe amemi ye epai ya moto.”

9.3B Kotuna bana lolenge oyo:

Niveau Primaire:

Ba action nini Nzambe asalaki na baverse oyo?

1. Akweyisaki moto na pongi ya makasi po alala.
2. Alongolaki ye lopanzi moko.
3. Akangisaki musuni na esika na yango.
4. Akelaki mwasi na panzi oyo alongolaki na mobali.
5. Ayaki komema mwasi wana na moto.

Niveau Secondaire:

?? Nzambe akelaki moto ya mobali na nini? (Mabele -2:7)

- Nzambe akelaki moto ya mwasi na nini? (Lopanzi ya mobali 2:21-22)
- Boni, lel’oyo mobali azangi panzi moko oyo ezangi? (Bongo te. Kaka ba changement genetique [na ba genes ya moto])

Koma sik’oyo na bana. Par exemple, ata nakati mosapi na ngai, nakobota te bana masanga mosapi.)

- Pona nini bokanisi, Nzambe aponaki mwasi ndenge wana?

(Bible eyebisi biso te, kasi mbala mosusu ekosalisa:

⇒ Ata mobali, ata mwasi basosolaki ete bazalaki bato mibale, kasi moko na libala.

⇒ Bato basosolaki ete mobali azalaki na bosenga ya mwasi, pe mwasi azalaki na bosenga ya mobali.

- Pona nini Nzambe amemaki mwasi na mobali)

9.3C Bana basala :

Bana basala mwa-scenette. Mwana moko asala lokola Nzambe, moko Adam, pe moko mosusu mwasi. [Moniteur, ozali kolakisa histoire ndenge elekaki, pe bana mosusu balakisa balakisa ndenge elekaki na bageste, kzanga maloba.] Salela nzete to muluwa lokola panzii ya Adam.

9.3D Bana Bayemba pe Babina:

Mwasi o o,o,o,o, o...Nzambe asalaki ye na lopanzi.

Na lopanzi ya mobali. A,a A,a A,a.

9.4 Moto apesaki mwasi kombo na ye

Kombo

9.4.A Tangelao bana: Ebandeli 2: 23

23 Bongo moto alobi: "A! Oyo akokani ná ngai penza. Bisó náye tozali bobele moto moko; nzoto na ye ezali nzoto na ngai moko. Bakobenga ye 'mwasi', pamba té auti na nzoto na ngai mobali."

9.4B Tuna bana na lolenge oyo:

Niveau Primaire:

- Tango mobali amonaki mwasi, alobaki nini? (Azali moto oyo akokani na ngai. Auti na mokuwa pe misuni na ngai. Bakobenga ye ‘mwasi’, pamba te auti na mobali.)
- Po na nini abengaki ye mwasi? (Po auti na mobali.)

Niveau Secondaire:

- Boni, mwasi aumelaki mingi lokola mobale, to pe azalaki mobimba na ye ndenge mobali azalaki to lolenge mosusu?

(Atako azalaki ndenge mosusu, ye pe azalaki lokola mobali, po autaki na nzoto na ye. Azalaki te lolenge mosusu ndenge banyama bazalaki.)

- Basi boni Nzambe akelaki po na moto mobali? (Moko kaka.)
- Oyo elakisi biso nini pona mokano na Nzambe po na libala? (Mokano na ye ezalaki ete mobali moko abala mwasi moko—monogamie, pas polygamie.)

- Po na nini Nzambe akelaki te mobali mosusu te pona kosalisa moto mobali?
(Bakozala na na makoki ya kobota te. Lisusu, ezali komonana ete mwasi ezalaki kokokisa ye na ndenge ete mobali mosusu akoki kosala yango te.)
- Oyo elingi kolakisa biso nini po na mokano ya Nzambe po na libala? (Ezalaki kosangisa mwasi na mobali. Ezalaki heterosexualité [kosangisa bato mibale ya genre mibale—Mobali na mwasi to mwasi na mobali.] Ezalaki te homosexualité [Kosangisa bato mibale oyo ezali ndenge moko—mobali na mobali to mwasi na mwasi.])
- Moto asalaki eloko moko na mwasi ndenge asalaki na banyama. Eloko yango ezali nini? (Apesaki kombo na banyama, pe apesaki pe mwasi kombo.)
- Mbala ya liboso tango tango moto ya mobali amonaki mwasi, akanisaki nini?
[*Moniteur, yoka makanisi ya bana.*] Yeba ete Biyano ya ndenge na ndenge ezali possible—kokamwa, esengo, etc.)
- Maloba nini ya moto ya mobali azali koyebisa biso ete asosoli ete mwasi azalaki na niveau moko pe na ye (“Oyo azali moto akokani na ngai. Auti na mikuwa na ngai pe mosuni ya misuni na ngai.”)

9.4C Bana basala:

Bana nyonso basala bageste pe baloba maloba ezali kolakisa kokamwa pe esengo ya moto mobali, tangu amonaki mwasi na ye na mbala ya liboso.

9.4D Bana Bayemba pe Babina:

Oyo euti O-o La-la!

Na mikwa na ngai! O-o La-la!

Mosuni na ngai! O-o La-la!

Kitoko mingi! O-o La-la!

9.5 Nzambe Abalisaki Couple ya liboso, pe apesaki biso libala.

9.5A Tangela bana: Ebandeli2 vs.24 Kotanga verse na biteni misatu lokola boye:

24 Nzambe alobi: "*Mokili ébimi-sa banyama ya ndenge nyonso, ya zamba pe ya mboka, ya minene pe ya mike.*" Pe esalamaki se bongo.

9.5B Kotuna bana lolenge oyo:

Niveau Primaire:

- Nini Nzambe alobaki ezalaki mokano na po na mobali pe mwasi na ye? (Bakotika baboti na bango, bakosangana, bakokoma moto moko.)
- Moto akoki kotika baboti na ye po na nini? (Po na kosangana na mwasi na ye, akobala pe kobanda fami na ye moko.)

Niveau Secondaire:

- Nini na verse oyo ezali kolakisa biso ete Nzambe azali kosolola po na libala? (Molakisi, yoka makanisi ya bana. Biyano ekoki kozala ya ndenge na ndenge—Mobali akotika baboti na ye, akosangana na mwasi na ye, bakokoma moto moko, etc.)
- Libala ezali nini? (Kosangana ya mobali moko pe mwasi na ye lokola moto moko, kino na liwa.)
- Mobali oyo ya liboso na mwasi oyo ya liboso, bazalaki te na baboti, po Nzambe akelaki bango, pe bazalaki bato ya liboso na mokili oyo. Bongo, po na nini Nzambe alobaki ete moto akotika tata pe mama na ye pe akosangana na mwasi na ye?

(Azalaki koloba kaka po bango moko te, kasi po na biso nyonso oyo tolandaki bango, po Nzambe abandaki libala na tango wana.)

9.5C Bana basala:

Bana basala mwa-scenette kolakisa ndenge mobali pe mwasi, to famille, to baninga na bango basepela na tango ya libala, po famille ya sika ebandi.

9.5C Koyemba pe kubina:

[Moniteur, Limbola Maloba oyo lokola jeune- mobali akoki koloba na baboti mokolo na ye mokolo ya libala na ye)

Botikala malam, baboti balingami Matondo na nyonso bosalaki po na ngai.

Mbote! Mwasi na ngai ya kitoko, ya bolingo

Lel'oyo tozali kosangana pe kokoma moto moko.

O-o, O-o, O-o!

9.6 Mobali pe mwasi bazalaki mutakala pe na soni te pona libala.

9.6A Tangela bana: Ebandeli 2 : 25

25 Mobali ná mwasi bazalaki bolumbu, kasi bazalaki koyoka soni té.

9.6B Kotuna bana lolenge oyo:

Niveau Primaire:

Bilamba nini mobali pe mwasi na ye bazalaki kolata tango wana, yambo masumu ekota na mokili? (eloko te. Bazalaki bolumbu.)

- Boni, bango bayokaki soni po na kofanda bolumbu? (Te. Na leson ekolanda, tokoyekola po na nini Nzambe asalelaki bango bilamba.)
- Ba zalaki mobali pe mwasi na ye ya libala. Boni, bato mosusu oyo bakokaki

komona bolumbu na bango bazalaki? (Nanu te. Bazalaki bango moko.)

Niveau Secondaire:

• Boni, verse oyo elingi koloba ete biso bato tozali na tina ya bilamba te lokola baboti na biso ya liboso? (Bongo te. po oyo ezalaki mobali pe mwasi na ye ya libala, bazalaki bolumbu bango na bango.)

• Lokola bazalaki na tina ya bilamba te na tango wana, po na nini tozali na tina na yango lelo?

[Molakisi, yoka makanisi ya bana]. (Bokeseni kati na bango ná biso lel'oyo ezali na makambo mibale:

1) Boto mosusu bazalaki te pona komona bango, kasi lel'oyo, bato bazali ebele,

2) Masumu nanu ekoti te na tango wana, kasi lel'oyo, masumu ekota na mokili, bongo, bato nyonso bazali bazali na makanisi pe posa ya mabe.

9.6C Bana basala:

Bana nyonso basala bageste kozipa elongi na maboko na bango moko. Tangu ozali koloba, “Bazali na soni te,” bango nyonso balongolaki maboko na elongi pe bakoki komonana.

9.6D Koyemba pe kubina:

Mobali na mwasi na ye, bazalaki na soni te.

Devoir po na bana oyo bayebi déjà Yesu:

Nzambe alingaki bato na Ye batosa libala. [Moniteur, pona Niveau Secondaire, bakisa likanisi oyo--pe batosa sexualité na bana moko, babatela yango kino na tangu ya libala.]

Solola: Ndenge nini okoki kolakisa ete ozali kotosa libala?

Niveau Secondaire, bakisa: Ndenge nini okoki kotosa kimobali to pe kimwasi na yo?

Kobenga bana oyo bayambi Ye nanu te:

Nzambe akoki kopesa yo makasi ya kotosa libala. Akoki kopesa yo makasi ya kotosa mibeko na ye nyonso. Ezali kaka Yesu Kristo ndé akoki kopesa yo makasi oyo. Boni, oyebi ya solo ete osili koyamba Yesu Kristo lokola Mobikisi pe Nkolo na yo? Soki oyebi makambo wana malamumu te, okoki kokata makambo yango lel'oyo. Tikala sima ya Ecodim lel'oyo, nakoki kosalisa yo. Yaka kofanda na bakiti oyo [*Moniteur, lakisa wapi*] pona kozela ngai] pona kozela ngai.

Koteya Mikanda ya Bible

Sala yango soki ngonga ekokoka. Tala Makanisi na suka ya Mokanda oyo.

SUKA YA LESON 9

Leson 10—Tosala ekenge na mitambu ya Satana. Nioka akosaki mwasi.

Ebandeli 3 :1-5

I. Preparation ya moniteur pona ba lesson oyo:

Moniteur, bongama yambo oya koteya:

Mema etape ya nzete pe mbuma na yango, ekoki kosalisa lokola nzete monene. Mema pe oyo ezali lokola elamba monene (drap) ya mbeto. Po na kobanda Leson, okozala na bosenga ya mulangi ya mai ya bosoto pe ya solo, papier to elamba ya kitoko ya kozipa yango, pe fololo.

Okozala na bosenga ya masque ya kitoko (atako ya papier).

Ba moniteur oyo bazali koyeya bana ya secondaire basala attention! Leson oyo ezali na baverse supplémentaire pona niveau ya secondaire. Ezali malamumu bazala na classe na bango moko po leson oyo epesama na ndenge ya malamumu.

Moniteur, bongoma po na tina ya Lesson:

Na suka ya leson oyo, bana bakososola ete Satan azali moto ya lokuta. Bakososola ndenge nini Satan akosaki mama na biso ya liboso, pe bakomona ete amekaka kokosa biso ndenge moko lelo. Bakobanda komona mitambu ya Satan yambo bakweya na kati, yambo Satan akanga bango.

Moniteur, Bongisa Verse ye koyekola: Yoane 8 : 44c

8:44c (Yesu ete,) Tata na bino alingaka. Uta Ebandeli ye azalaká kaka mobomi, pe aboya makambo ya Nzambe; makambo ya solo ezali na ye té. Tango akosaka, lokuta wana eutaka na motema na ye; pamba té azali moto ya lokuta pe tata na yango.

II. Kosala Revision:

Kolanda devoir ya poso eleki:

Nani azalaki na occasion kolakisa lozito pona liba

- La na poso oyo eleki ? Nani akoyebisa biso ndenge nini esalemi ? [*Moniteur, feliciter mwana nyonso oyo ameki.*]

Revision---

† Nzambe akelaki mwasi ya lioso na nini? (Na panzi ya mobali.)

† Mokano na Nzambe ezalaki ete mobali azala na basi boni? (Kaka moko.)

III. Koteya bana leson oyo

Kobanda leson :

Bongisa bana kosala mwa-scentee. Satana azali komonana lokola Monstre, kasi aleki masque na kotoko. Azali kosimba eloko moko ya kopola pe ya solo mabe—mulangi ya mai ya bosoto, to eloko lokola yango. Azali kozipa eloko moko mabe na papier to elamba moko ya kitoko ná fleur. Azali okosa bana ya Ecodim. Aloba ete amemeli bango makabo malamumu, ya kitoko, makabo oyo ekopesa bango mayele. Ekokomisa bango kitoko makasi, pe bakobika molai. Ameka kopesa bango na tina ete bazwa yango.

Transition na leson ya Bible.

Lelo tokotanga histoire ya moko ya bakolo lokuta. Histoire oyo ezali ya solo. Esalemaki kaka lokola Bible elobi. Histoire oyo ezali komonana na mokanda ya Ebandeli mokapo ya 3.

Developpement--- Malakisi minene ya Leson oyo na biteni 3 :

[Attention, Moniteur ! Ako leson ezali kaka na biteni 3, tobakisi ba verse mosusu po na bana ya niveau secondaire bakanisa yango. Ekobikisa ngonga mwa mingi na bana ya niveau secondaire. Soki bakoki kozalla na groupe na bango moko pona leson oyo ekozala malamumu. Okoki kolongola ba verse wana soki ngongo ekoki te pona kosala yango.]

10.1 Satana na nzoto ya nioka ayaki kokosa mwasi.

10.1A Tangela bana: Ebandeli 3 : 1

Na kati ya banyama nyonso oyo Yawe Nzambe akelaki, nyoka azalaki nyama moko alekaki na mayele ya kokosa. Atunaki mwasi: "Ya solo, Nzambe apekisi 'tè bólia mbuma ya banzete nyonso ya elanga té?"

10.1B Kotuna bana lolenge oyo---

Niveau Primaire:

- ? • Na kati ya banyama, nyama nini ezalaki koleka mayele na mikolo wana? (Nioka)
- Ndenge nini toyebi ete nioka oyo ezalaki kaka té nioka lokola banioka mosusu? (Nioka oyo alobaki, pe nioka oyo eyaki kokosa mwasi, kobenda ye na kosala mabe.)
- Nioka yango elobaki na nani? (Na mwasi, mama na biso nyonso.)
- Nioka etunaki nini? (“Boni, ezali ya solo ete Nzambe ayebisaki bino kolia te mbuma ya nzete nyonso ezali na kati ya elanga?”)
- Boni, ezalaki malamumu kotuna ndenge wana? (Te, po Nzambe alobi yango. Esengelami na biso bato bobele kotosa.)

Niveau secondaire:

- ?? • Nani asalaki nioka yango? (Nzambe, po Ye Akelaki banyama nyonso pe biloko nyonso.)
- Motuna oyo ya nioka, Esalaki nini na makanisi ya mwasi? (Etiaki yiki-yiki na motema na ye.)

Supplémentaire soki ngonga ezali--- Tangela bana *Koyebisa 12:9* pona kolimbola nioka oyo azalaki nani:

9 Babengani Elima monene wana: yango ete ezali "Nyoka ya Kala" oyo ekosaka bato ya mokili mobimba; babengaka yango Zabolo to Satan. Babwaki yango na mokili, ná banjelu na yango.

Supplementaire lisusu—Ngonga oyo, tuna mituna oyo pona Koyebisa (Ba-Sekelé) ch. 12:9:

Nani azalaki kosalela to kokota na nzoto ya nioka po na kokosa mwasi ? (Satan.)

- Ndenge nini toyebi ete Nzambe akelali biloko tokoki komona te, kasi Asalaki pe milimo lokola banzelu? (Satan azalaki déjà na elanga, pe toyebi ete Nzambe akelaki biloko nyonso. Koyebisa 12:9 ezali kolakisa biso pe ete Satan azali na banzelu na ye.

Boni, Nzambe akelaki pe Satan?

Mwana moko atanga: Nzambe akelaki Satana pe banzelu nyonso malamumu, po na kokumisa Ye Nzambe. Kasi Satan alingaki te kotikala na esika Nzambe apesaki ye. Asalaki Mobulu na Nzambe, pe ndambu ya banzelu balandaki ye. Satan akomaki monguna na Nzambe pe banzelu na Nzambe bakomaki milimo mabe. Esaya 14 :12-17, Ezekiel 28:3-10).

Mwana moko atanga Kolose 1:16 po kolakisa ete Nzambe akelaki milimo to milimo nyonso :

16 Pamba té, lisanga na ye Nzambe asalá bikelamo nyonso, oyo ya Likolo ná oyo ya se, oyo emonanaka ná oyo emonanaka té, ézala kutu milimo oyo bábéngaka " "Bakonzi ya Likolo na se". Nzambe asalá bikelamo nyonso na Kristo, po ézala ya ye.

Kotuna bana po na Kolose 1:16:

- Nani asalaki biloko nyonso oyo ezali komonana? (Tata Nzambe, na lisungi na Yesu)
- Nani asalaki banzelu? (Tata Nzambe, na lisalisi ya Yesu)
- Nani asalaki biloko nyonso oyo emonanaka pe biloko nyonso

emonanaka te? (Tata Nzambe, na lisalisi ya Yesu)

- Tokolanda mokanda ya Ebandeli. Po na nini okanisi ezali kolakisa te ndenge Nzambe akelaki banzelu, to kokweya ya Satan pe banzelu na ye?

[Moniteur, yoka makanisi ya Bana.] Biyanu ebele ezali possible. Tango mosusu, tina ya Nzambe na mokanda ya Ebandeli ezali koloba ndenge Nzambe akelaki mokili na biso oyo ezali komonana—mokili oyo tozali komona pe kosimba mikolo nyonso.

Na sima, Nzambe asalelaki basakoli (baprophete) na Ye po kolakisa biso mwa muke ndenge Ye asalaki biloko oyo ezali komonana te—banzelu pe kokweya ya ndambo na bango.

**Kaka niveau secondaire :
Tozonga na Ebandeli 3:1**

- Boni, okanisi Satan azalaki ya solo koluka koyeba nini Nzambe alobaki na bato? To pe, motona na ye oyo atunaki mwasi, ezalaki na tina mosusu? (Satan azalaki te koluka koyeba to pe kososola nini Nzambe alobaki. Emonani ete ayokaki tango Nzambe Azalaki kopesa mobeko wana na moto. Ye kaka alingaki kopesa pasi na makanisi ya mwasi, po andimaki te maloba na Nzambe.
- Nioka atunaki: "YA SOLO, Nzambe ayebisaki bino... maloba oyo "ya solo", elingi koloba nini? (Solo elakisi ete makambo ezali lokuta te. Alingaki akanisa ete, tango mosusu Nzambe azali mabe, ezali ya solo te. Alingaki ete mwasi akanisa ete Nzambe Azali mabe, ete Azali koluka bolamu na bango te. Alingaki ete mwasi akanisa ete tango mosusu akoki kotia motema te na maloba na Nzambe.)

- Okoki kokanisa baverse mosusu ya Bible elobi ete Satan azali moto na lokuta?
(*Yoane 8:44; 2 Korinto 11:14, Koyebisa 12:9*, Pona mwana moko pona kotanga baverse oyo pe baverse mosusu oyo bana bakoyeba.)

(Nzambe alobaki ete bakoki kolia mbuma nyonso, kasi kaka mbuma ya nzete moko, balia yango te. Satan alobaki lokola ete Nzambe aboyi mbuma nyonso.)

10.1C Bana basala:

Mwasi moko asala lokola Nioka, Satan, pe Mwana mosusu asimba mapeka na ye, mwana mosusu asimba mapeka na ye pe bakoma mulai lokola nioka. Bameka kotambola lokola nika aloba ‘Ssssss’. Ba koma Mwasi, bongo baloba maloba: Boni, “Ezali ya SOOOOOLO Nzambe ayebisaki bino bolia te mbuma nzete nyonso oyo ezali na kati ya elanga?”

Mwasi ayoka, bongo abanda kokanisa nini nioka alobi. “HmMMM...”

10.1D Bana Bayemba pe Babina:

Ah, Mama na biso, eeee.

Pona nini Ooo

Yokaka lukuta eeee ?

10.2 Nzambe Ayanolaki na Satan oyo azalaki kobombana na nzoto ya Nioka.

10.2A Tangela bana: Ebandeli 3 : 2-3

2 Mwasi azongisi: "Tokoki kolia mbuma ya banzete nyonso ya elanga,

3 kasi po na nzete oyo ezali na kati-kati ya elanga, Nzambe alobaki: 'Bolia mbuma na yango té, bósimba yango pe té, soki té bokokufa.'"

10.2B Kotuna bana mituna lolenge oyo:

Niveau Primaire:

- Nani apesaki eyano na motona ya nioka? (Mwasi.)
- Eyano na Ye ezalaki nini? (“Tokoki kolia mbuma ya nzete nyonso ezali na kati ya elanga, Kasi mbuma ya nzete wana ezali na kati-kati ya elanga, tokoki kolia yango te. Po Nzambe alobelaki biso ete, tokoki kolia mbuma ya nzete wana te, tokoki kosimba yango pe te, totokokufa.”)

Niveau Secondaire:

- Baverse mosusu ya Bible ekakisi biso ete tokoki te kobalola maloba na Ye—tokoki kolongala te to kobakisa te na yango. Boni, oyebi verse oyo ez’oloba ndenge wana? (Koteya 4:2; Masese 30: 5-6, Koyebisa 22:18. Bana misato batanga baverse oyo.)
- Boni, Mwasi asalaki malamumu na likazambemb’oyo ya kobalola mwa muke Maloba na Nzambe? (Te. Malamumu alanda kaka oyo Nzambe alobaki. Tango abandi kobalola maloba na Nzambe, atako asalaki yango na likambo ya muke, ezalaki kupesa Satan nzela.)

10.2C Bana basala:

Basi balakisa banzete ya elanga. Baloba ete, “Tokoki kolia mbuma ya banzete nyonso ya elanga.” Sima, bakoma moko ya nzete kati-kati ya elanga. Baloba ete, “kasi nzete oyo, tokoki kolia mbuma na yango te. TOKOKI PE KOSIMBA YANGO TE. KEBA! SALA KEBA ETE OSIMBA YANGO TE!” Bakende mosika lokola balingi te kofanda pembeni na yango.

Mibali bazongisa ete, “Mama na biso, obakisi likolo na Maloba na Nzambe! Nzambe alobaki ata mbala moko te ete tokoki kosimba yango te.”

Mwana moko asala lokola nioka Satan. Ayoka bango, bongo Aseka makasi. Aloba ete, “Balola yango! Balola Maloba na Nzambe. Eeee.” Aseka lisusu, koseka moko ya mabe.

10.2D Bana Bayemba pe Babina:

Ah, mama na biso, eee.
Kala mingi te okokweya!
Okoyokela Satan, pe!
Osakani na Maloba ya Nzambe!”

10.3A Tangela bana: Ebandeli 3 : 4-5:

4 Nyoka alobi: "Lokuta! Bokokufa té.

5 Nzambe alobaki bongo po ayebi 'tè mokolo bokolia yango, miso na bino ekofungwama, bokokóma lokola banzambe, pe bokozwa mayele ya koyeba makambo ya malamú ná ya mabe."

10.3B Tuna bana na lolenge oyo:

Niveau Primaire:

- Eyano ya nioka Satan na Mwasi ezalaki nini? (Lokuta! Bokokufa te.)
? Po na nini Satan alobaki ete ya solo Nzambe apekisi balia mbuma ya nzete moko wana? (Satan alobaki ete Nzambe ayebaki ete tangu bakolia yango, miso na bango ekofungwama pe bango bakozala lokola Nzambe, po bakoyeba makambo ya malamú pe makambo ya mabe.)
- Boni, ezali solo oyo Satan ayebisaki bango? (Boye te. Azalaki koboya oyo Nzambe alobaki, pe Azali moto na lokuta.)
- Satan alobi ete Nzambe akosaki. Kasi ezalaki nani oyo akosaki? (Ye Satan akosaki, kasi, pe azali moto na lokuta.)
- Po na nini okanisi Mwasi alingaki oyo Satan alobaki? (Satan ye moko akosaki bango koloba ete 'bakozala lokola

Nzambe. Mwasi ayokaki yango lokola makambo moko malamú.)

Niveau Secondaire:

[Moniteur, Bakisa mituna mosusu oyo ekoki kobenda bajeune na kokanisa baverse oyo koleka, lokola yango]:

Ndenge Nini okanisi ete Satan azalaki na esengo ya koboya Nzambe directement, pe kobenge Ye lokola moto na lokuta?

[Moniteur, yoka makanisi ya bana.] Na kati ya biyano possible ekoki kozala oyo :

- ⇒ Satan amonaki ete déjà Mwasi abandi kotiya komitungisa na maloba na Nzambe, oyo koyiba lokumu pe losambo oyo ekoki na Nzambe ye moko.
- ⇒ Kanisa pe ete Yesu alobaki Satan azali moto na lokuta.)
- Tina ya Satan azalaki kobenda Mwasi po Akweya na masumu, pe kobongola makanisi na Ye po na Nzambe. Ndenge nini, okanisi maloba oyo ya Satan akoki kobongola makanisi ya Mwasi po na Nzambe oyo asalaki Ye?
[Moniteur, yoka makanisi ya bana.]
(Ezali komonana ete Satan alingaki Mwasi akanisa ete Nzambe alukaki bolamu na bango bato te.)
- Makanisi misatu Satan asalelaki po na kubenda Mwasi ezalaki nini? (1. Miso na yo ekofungwama, 2. Okozala lokola Nzambe, 3. Okoyeba makambo ya malamú pe ya mabe.)

10.3C Bana basala:

Bana basala mwa scenette oyo kolakisa ndenge Satan akosaki Mwasi.

10.3D Bana Bayemba pe Babina:

(Na Ton ya Nzembo, Nani aza’Makasi ?)

 Nani aza’koleka?
Satan eza’lokuta
Koleka bato nyonso!

Koganga: Satan! Lokuta!
Satan! lokuta!
Satan! lokuta!

Devoir po na bana oyo bayebi déjà Yesu:

Poso oyo, mwana nyonso amituna motona oyo po likanisi nyonso oyo ekokota na motema na ye: Boni, likanisi oyo ezali kokenda nzela moko na nyonso oyo nasosoli na Maloba ya Nzambe? Toekoki kozala lokola ya Satan?

Kobenga bana oyo bayamba nanu Yesu te:

Tango mosusu, déjà okweyisami na mutambo ya Satan. Yesu Kristo kaka moto akoki kolongola yo. Soki oyebi ete ozali na bosenga na Yesu lel’oyo, zela ngai si-

ma ya Ecodim. Nakozala na esengo ya kobondela na yo po oyamba Yesu.

Koteya mikanda ya Bible

Sala yango soki ngonga ekokoka. Tala makanisi ba suka ya Mikanda oyo.

SUKA YA LESON 10

Leson 11 Tondima masumu na biso; Totia motema na biso na Yesu Mobikisi na biso.

Baboti na biso ya liboso batosaki Nzambe te; bazwaki etumbu ya masumu na bango.

Ebandeli 3:6-11

Preparation ya moniteur pona ba leson oyo:

Moniteur, bongama yambo oya koteya: Mema mbuma moko ya kolia. Osalela yango na 11.1C “Bana basala.” Okozala na bosenga ya ba crayon na papier po bana basalela na devoir.

Moniteur, bongama pona tina na Leson :

Na suka ya leson oyo, bana bakososola ete biso tato tozali na bosenga ya lobiko, po biso nyonso tosala masumu, totosaki te na Nzambe, pe etumbu ezali liwa ya mbula na mbula.

Yango wana, tokotia motema kaka na Nkolo Yesu po tobika. Sima, bakobanda kosambela Nzambe ete ndeko mosusu pe abika.

Moniteur, Bongisa verse ya koteya:

Rome 5.12 & Rome 6.23

12 Tótala nanu ndenge tozwi bolimbisj. Masumu ekotaká na mokili po na moto se moko Adamu, pe liwa ekotaká po na masumu. Banda tango wana, liwa ezalaki

kokweela bato nyonso, po bango nyonso basali masumu.

23 "Pamba té lifuta ya masumu ezali liwa; kasi likabo ya Nzambe ezali bomoi ya seko, na lisanga ya Nkolo na biso Yezu Kristo.

Moniteur, Bongisa ‘Maloba ya Bible’ ya po bana mike bayekola:

...Masumu eyaki komema liwa...

...Suka ya masumu ezali kufa, kasi makabo

... na Nzambe... bomoi ya seko na seko...

II. Kosala Revision---

Kokoba devoir ya poso eleki :

Na poso eleki, tosengaki bino ba kristu kobatela makanisi oyo ekotaki na motù na bino. Nani akokanisela biso motona esengeli kotuna pona likanisi nyonso oyo ezali kokota na mutù?. (Ee, esengeli likanisi wana ekende nzela ná nyonso oyebi ya maloba na Nzambe.)

Nani amekaki kosala yango na poso eleki? Nani akoyebisa biso nini elekaki? [*Moniteur, feliciter ba oyo bamekaki kosala devoir wana.*]

Revision :-

- ☞ Nani ayaki na mwasi pona kopesa ye makanisi oyo ezalaki ya Nzambe te? (Nioka, oyo solo, azalaki Satana.)

III. Koteya bana leson oyo---

Kobanda leson :

Lakisa Histoire oyo : Famille moko ekendeki kotala zamba national. Na zamba wana, ezalaki na libulu moko molai. Bana bazalaki kosakana, kotala kitoko ya zamba wana, kasi mama amonaki ete mwana moko azalaki penepene ya libulu wana--- mingi, penepene na yango. Amonaki ete mwana azalaki na esika ya likama makasi. Mama amonaki ete soki agangi, mwana akoki kobanga. Bongo, akoki kotambola

mbilinga-mbilinga, pe akoki kokweya makasi.

Mama alobaki na ye na mongongo ya kimia. “Mama na ngai, yaka na ngai !”

Mama ayebaki ete, soki mwana atosi te, soki azongi to atamboli na sima, to na pene ata muke, esengeli akweya. Ee, esengeli akofa. Boni, mwana wana akotosa ? oyo ezalaki motuna moko makasi. Kotosa ezalaki mutuya makasi na ngonga wana, po mwana alingaki kokufa soki atosi te.

Transition na leson ya Bible

Na mokapo ya misatu ya mokanda ya Ebandeli na Bible, totangi histoire ezali kolakisa tango baboti na biso ya liboso pe bazalaki na likama monene. Lokola mwana penepene na libulu ya molai, baboti na biso ya liboso basosolaki likama wana te atako bazalaki penepene na yango. Bayebaki te etumbu monene esengelaki elanda tango bango batosaki te. Makambo esalemaki ndenge wana :

Developpement---Mateya minene ya leson oyo na biteni 3 :

11.1 Mwasi akanisaki Masumu, asalaki yang ope akotisaki pe mobali na ye.

11.1A Tangela bana : Ebandeli 3.6

(Tanga malembe malembe pe na expression mingi. Loba makasi ba verse oyo ezali kolakisa Mwasi asalaki. Amonaki... Akanisaki... Akamataki... Aliaki... Apesaki.)

6 Mwasi amoni 'tè nzete yango ezali na mbuma ya elengi po na kolia pe kitoko po na kotala, pe yango ezali malamu po na kopesa mayele. Yango wana akamati mbuma moko pe alei, apesi pe mobali na ye, bongo ye alei yango.

11.1B Kotuna bana mituna lokola boye-Niveau Primaire

- ?**
- Mwasi amonaki ete nzete ezalaki malamumu na nini ? (pona kolia.)
 - Ye pe amonaki ete nzete wana ezalaki malalu na kopesa nini ? (Pona kopesa mayele)
 - Azwaki makanisi wana wapi ? (Na Satana. Na verse 5, Ayebisi mwasi ete soki balie yango, bakoyeba malamumu na mabe lokola Nzambe.)
 - Bongo, sima ya komona pe kokanisa, mwasi aslaki nini ? (Abukaki mbuma pe aliaki yango.)
 - Apesaki pe mbuma yango na nani? (Na mobali na ye.)
 - Mobali na ye asalaki nini na mbuma yango? (Ye pe aliaki yango.)
 - Mobali na ye azalaki wapi tango maye malekaki ? (Emonani ete azalaki esika moko na mwasi, to mosika te na ye, po mwasi apesaki ye mbuma wana na lombangu.)
 - Boni, okoki kokanisa ? Nzambe ayebisaki moto nini pona nzete wana ? Ayebisaki moto nini pona bambuma wana [Ch. 2 vs 17] ? (Bakoki kolia yango te.)

Niveau secondaire :

- ??**
- Satana asalelaki sens ya nzoto ninin ya mwasi pona kobenda ye ? (Sens ya komona)
 - Pona nini, okanisi Satana asalelaki sens oyo pona kobenda ye ?
- [Moniteur, yoka makanisi ya bana.]*
 (Mbala mosusu abandaki na ses ya komona, po Nzambe ete Nzambe atia-ki yango mobeko te. Alobaki te ete bakoki kotala nzete wana te. Kasi lokola abandaki na kotala kitoko na ya nzete wana mingi, abandaki kokanisa kolia yango pe. Nde wana, akweyaki na mobeko, pona Nzambe Ayebisaki ye

ete bakoki kolia yango te.)

- Kanisa boye ete omani mbuma oyo olia nanu te, pe ozali kaka kotala yango, kasi otie yango na munoko te, boni, okoki koyeba te soki ezali malamumu to te ? (Bongo te. Mbuma mingi ezali komonana kitoko, kasi ezali ngai mingi, to mosusu ezali poison.)
- Bongo, tango mwasi amoni nzete wana ezalaki malamumu pona kolia, boni, ezalaki makambo ya solo, to ezalaki makanisi na ye ? (Makanisi ya Satana.)
- Boni, mwasi azalaki komituna soki ezali ya solo to te ? (Bongo te. Andimaki makanisi ya Satan lokola makambo ya solo.)
- Nani moto ya liboso apesaki makanisi ete mbuma oyo ezalaki malamumu pona kopesa mayele ? (Satana apesaki yango liboso. Na verse 5, totangi ete alobaki ete mwasi, “Mokolo okolia yango, miso na bino ekofongwama, bokozala lokola Nzambe, bokoyeba makambo ya malamumu pe makambo ya mabe lokola ye.”
- Boni, mwasi andimaki likanisi wana oyo Satana lokola ya solo to te ? (Ee, lokola ya solo.)
- Ndenge nini Satana azali kosalela sens ya komona pona kopengwisa iso lel’oyo? *[Moniteur, yoka makanisi ya bana.]* (Biyano ekoki kozala ya ndenge na ndenge, lokola:)
 - 1) Kokauka motema soki tomoni mwasi ya kitoko to moto oyo alati kitoko na ndenge ya kolakisa nzoto na ye.
 - 2) Kotala photo, to ba cinema oyo bazali kosala makambo sexuel, kotala ba cinema to TV oyo ezali mabe ya ndenge na ndenge.
 - 3) Koyoka posa ya biloko ya bato

mosusu. Tuna bana ndenge nini biloko lokola oyo ekoki kobenda bango na mabe, etc.)

- Ndenge nini Satana akoki kosalela likanisi oyo ete tokoki kokoma lokola ye Nzambe pona kobenda biso totika nzela na ye ?

[Moniteur, couragez bana basolola] Makanisi oyo ezali komonana mbala ebele na ba secte, ba religion ya libungi, ba société ya kobombama, kosambela bikeko, etc.)

- Na kati ya ba culture ya Africa, ndenge nini Satana asalelaki makanisi oyo?

[Moniteur, bana bakoki kosolola.]

- Tala ete Nzambe alobaki ete mokolo bokolia mbuma wana, likambo moko ekokweya. Kasi Satana, alobaki ete makambo mosusu ekokweya na mokolo wana. Nini Nzambe alobaki pe nini Satana alobaki? (Nzambe alobaki ete okokufa, kasi Satana alobaki ete kokufa te.)
- Tango nini baboti na biso bakweyaki penza na masumu? (Bakweyaki tango Nzambe etiaki mobeko.)
- Pona nini ezalaki lisumu? (Ezalaki lisumu po batosaki te na Nzambe.)

11.1C Bana basala:

Bana basi nyonso na lisanga basala bageste lokola na histoire oyo. Tala bambuma ya ekila. Tala pe kanisa tango mingi. Lakisa ndenge bambumu ya nzete wana ebendaki ye pe koleka. Na suka, aliaki pe apesi na bana ya mibali. Bana mibali bazwi yango pe balie pe yango. Bongo, na lisanga baganga na mawa ete, ‘‘Ayi ! Tosumuki.’’

11.1D Bana bayemba pe babina :

Bayemba pe babina na masanga mibale: lisanga moko ya bana bazali loko-

la Nzambe. Bayemba na bana mosusu :

‘‘Kolia te mbuma wana, kolia te mbuma wana. Babina na cercle pene ya nzete moko. *[Moniteur, mwana moko akoki kosimba nzete pona kolakisa nzete wana.]* Batala nzete yango koleka na koleka.

Bana basi basimba mbuma wan pe bali. Bapesa bana mibali pe bango pe bali.

Tango bakolia yango, boyo bazali lokola Nzambe, bamonisa mawa mingi. Babanda koyemba: ‘‘Ayi!i-ayiii! Masumu eee! Baliaki-liaki.

11.2 Bana bayoka soni po na masumu.

11.2A Tangela bana: Ebandeli 3.7-8

7 Tango basilisi kolia yango, miso na bango efungwami, pe bayei koyemba 'tè bazali bolumbu. Bakamati makasa ya nzete ya figi, batóngi yango lokola bilamba pe balati.

8 Na pokwa, tango mopepe ya malili ekómi, bayoki Yawe Nzambe azali kotambola na kati ya elanga. Bakimi ye pe babombani na kati ya banzete.

11.2B Kotuna bana lokola boye

Niveau primaire :

- Sima ya koboya mibeko na Nzambe, pe baliaki mbuma oyo Nzambe atiaki mibeko, makambo nini esalemaki na lombangu ? (Misa na bango efungwamaki, bongo bayokaki soni ?)
- Tango miso na bango efungwamaki, nini batikaki na lombangu ? (Bazalaki na likama.)
- Boni, wana ezalaki mbala ya liboso basosola ete bazalaki motakala? (Tango mosusu bayebaki yango na liboso, kasi ezalaki eloko te na tango wana. Kasi bayokaki soni sima ya kosala masumu.)

- Bongo, bazipaki nini pona kozipa bolumbu na bango? (Batongaki eloko lokola elamba ya matiti ya nzete ya bafique pona kolata.)
- Sima ya kolata bilamba ya matiti wana, bayokaki ete nani azali kotambola na elanga? (Nzambe.)
- Basalaki nini? (Babombanaki na banzete ya elanga.)
- Bazalaki bokima nani? (Nzambe.)
- Kala bazalaki na esengo ya kotambola lisanga na Nzambe na elanga. Pona nini sik'oyo balingi lisusu komona ye te? (Bayebaki ete babukaki mobeko na ye, boye bayokaki soni na miso na ye.)

Niveau secondaire

- Baboti na biso ya liboso, bakanisaki ete soki balia mbuma ya ekila, ekomemela bango makabo ya malamumu, kasi ememelaki bango nini? (Soni, boyokani na bango na Nzambe ekatamaki.)
- Baponaki banzela ya mabe pe ya mbeba tango bazwaki mbuma ya nzete ya ekila. Kasi, na sima, boni, baponaki nzela ya malamumu? (Te, baponaki lisusu nzela ya mbeba, po bandimaki masumu na bango te, kasi babombanaki na kati ya banzete po Nzambe amona bango te.)
- Kanisa--- bazalaki komeka komibomba na Nzambe. Pona nini bazalaki na ndenge ya kosala yango te? (Nzambe ayebi nyonso pe, amoni ete bazali kobombama na kati ya banzete ya elanga. Kasi ezali nde Nzambe moto asalaki banzete ya elanga wana. Moto akoki te komibomba liboso na Nzambe!)

11.2C Bana basala:

Sala mwa-scenette ya bana nyonso na lisanga. Basala lokola bazali na mbuma

na loboko. Baloba ete: «mbuma oyo ezali mbuma ya ekila.» Sima balia ndambu na yango. Na lombangu, basala lokola bazali na kobanga.

11.2D Bana bayemba pe babina:

Esengeli kozipa,... esengeli kozipa,... esengeli komizipa

Soni, ô soni

Esengeli kobomba,... esengeli kobomba,... esengeli komibomba

Soni, ô soni

Na'sumukaki, na'sumukaki

Soni, ô soni

To---Bana bakoki koyemba eteni ya Nzembo traditional.

O-o – o-o- Makambo ezali

O-o – o-o- Makambo ezali – awa!

11.3A Tangela Bana: Ebandeli 3:9-11

9 Kasi Yawe Nzambe abengi mobali, atuni ye: "Ozali wapi?"

10 Mobali azongisi: "Nayokaki yo ozali kotambola na kati ya elanga, bongo nabangaki pe nabombani po nazali bolumbu."

11 Yawe Nzambe atuni ye lisusu: "Nani ayebisi yo 'tè ozali bolumbu? Olei mbuma oyo napekisaki yo?"

11.3B Kotuna bana lokola boye:

Niveau primaire

- Tango mobali na mwasi bakendeki kobomana nani abengaki bango? (Nkolo Nzambe.)
- Nzambe atunaki nini? (Ozali wapi?) Pona nini Nzambe atunaki bongo. Bongo, ayebaki te soki bazalaki wapi? (Tee, Nzambe ayebi makambo nyonso, bongo ayebi soki bazali wapi? (Atunaki ndenge wana bo alingaki bakoka kokanisa malamumu, boye bako yeba ete basosola te.) a Nzambe (Nazalaki na

kobangampona nazali bolumbu. Yango wana nabombanaki.)

- Boni, moto azalaki na komia na kala pona na mutakala na ye ? (Te. Liboso, bazalaki mutakala mwasi na mobali na ye, bazalaki na kobango te, Soni te, (Kanisa lisusu Ebandeli 2:25.)
- Nini ebongwani nde tango oyo, esengeli bayoka soni ? (Basuki. Batosaki te na maloba na Nzambe.)
- Sima, Nzambe atunaki mituna mibale mosusu. Mituna wana ezali nini ?
(1. Nani eyebisi yo ete ozali mutakala ? Pe, 2. Boni, olie mbuma ya nzete natialaki mobeko ?)

Niveau secondanire

??• Okanisi motema pe makanisi ya bato ezalaki nini tango Nzambe atunaki bango soki baliaki mbuma ya ekila ? (Bamonaki lokola Nzambe akangi bango. Bayokaki lokola bazalaki ba coupable. Babangaki, baytokaki soni.)

11.3C Bana basala

Kabola bana na biteni mibale. Moko ekozwa esika ya Nzambe, mosusu ekozwa na esika ya mobali. Bakosala mwa-theatre oyo kolakisa ndenge Nzambe ayebisaki moto, pe eyano oyo moto apesaki ye.

11.3D Bana babina pe bayemba

Bana bayemba na biteni mibale, moko eyemba lokola Nzambe, mosusu, lokola moto : Nzambe: Moto, ozali wapi ? Moto ozali wapi ?

Moto : Na zalaki ya kobombana, na zalaki ya kobombana.

Nzambe : Boni, olie mbuma, mbuma

wana ya ekila ?

Moto : Amisimba na kobanga mingi lokola azali kosala crise na motema.)

Soni ! O soni ! O soni !

O mawa !

Devoir pona baoyo bayebi Yesu deja

Sik'oyo, boni, okoki kokanisa bandeko to baninga misatu oyo bayebi Nkolo Yesu nanu te ? [*Moniteur, ba jeune bakoki kokoma bakombo na eteni ya papier. Soki bapapier ezali te, bakoki kokoma bakombo wana na mupepe na mosapi na bango pona kosunga bango na kokanisa.*] Boni, okobanda lel'oyo kosambela Nzambe mikolo nyonso ete bayoka Sango na Yesu, basosola yango, pe bayamba Yesu lokola Mobikisi ?

Kobenga bana oyo bayebi Yesu nanu te :

Bible elobi ete bato nyonso batosi te na Nzambe. Bato nyonso basala Masumu. Nzela ya kobika ezali kaka moko : Yesu Kristu. Ozali na bosenga ya koyamba Nkolo Yesu Kristu lokola Mobikisi pe Nkolo. Soki oyambi ye nanu te, kasi lelo olingi koyamba ye, sima ya Ecodim, zela ngai kuna. [*Moniteur, lakisa esika bana bakoki kokutana na yo.*] Nakozala na esengo mingi ya kosalisa yo na koya na Yesu lel'oyo.

Koteya Mikanda ya Bible :

Kosala soki tango ekokoka. Tala makanisi na suka ya mokanda oyo.

=====
SUKA YA LESON 11

Leson 12—Tondima Masumu na biso. Baboti na biso ya liboso bandiaki te masumu na bango, pe Nzambe apesaki etumbu na nioka.

Ebandeli 3:12-19

I. Preparation ya moniteur pona ba lesson oyo:

Moniteur, bongama yambo oya koteya:

Kata “makolo” lokola serpent ya papier, bongo kanga yango na nzete. Okosalela yango na 2C, Bana basala.

Moniteur, bongama na Tina ya Leson:

Na suka na leson oyo, bana ya Ecodim bakosola ete makambo ya mawa ekolanda, tango tofosi te na Nzambe. Bongo bango bakotika masumu na bango pe bakoyamba ngolu na Nzambe. Bakondima Yesu loko la Mobikisi na bango.

Moniteur, bongoma na Verse ya koyekola: *Batoli ya Bakolo 28:13*

28:13 Moto oyo abombaka mabe na ye, bomoi na ye ebongaka té; kasi moto oyo abimisaka polele mabe na ye pe atikaka yango, Nzambe alimbisaka ye.

II. Kosala Revision:---

Kolanda devoir ya poso eleki:

Kanisa ‘te na poso eleki, topesaki bino Devoir kobanda kosambela mikolo nyonso na bato mibale oyo oyebi, ete baya na Yesu.

† Nani asali ndenge wana na poso oyo ?

[Moniteur, luka eyano ya bana pe encourager baoyo bameki.]

† Boni, na kati ya poso oyo eleki, Nzambe apesaki yo ngonga okoka kosolula pona Yesu na moko na kati na bango ?

† Kosalisa moko na bango ?

† Kolakisa kimoninga na bango ?

† Nani alingi koyebisa biso nini elekaki ?

† Koba kaka kosambela bango Nzambe kino tango bakoya na Yesu.

Revision :

† Makambo ya mabe nini baboti na biso basalaki ? (Bayokaki lokuta ya Satana, Bongo, batosaki te na Nzambe.)

† Ndenge nini bayokaki na motema, si-ma bango kosumuka? (Bayokaki soni liboso na Nzame.)

III. Koteya bana leson oyo:---

Kobanda Leson:

Bana basala mwa-scenette oyo kolakisa mwana oyo azali kotosa ten a tata na ye, bongo abanda kokanisa lokuta oyo akoki koloba pona kozipa masumu na ye.

Azali na mawa mingi azali kobanga ‘te tata na ye akokanga ye, azali kobanga ‘te akokanga ye te, azali kobanga, bakopesa ye etumbu, azali koyoka soni mingi, etc.

Transition na Leson ya Bible:

Lokola mwana na mwa scenete wana, baboti na biso ya liboso batosaki na Nzambe te. Totangi deja ndambu ya mabe oyo elandaki masumu na bango. Ezali makambo nini wana? (Bayokaki soni, pe babombanaki. Boyokani ya solo na Nzambe ekatani.)

Boni, wana suka, to makambo mosusu ya mabe pe elandaki? *[Moniteur, tika bana bakanisa kaka mituna oyo.]* Boni, Nzambe apesaki bango etumbu ? Tika totala nini Bible eyebisi biso. Tofongola na Mokanda ya Ebandeli 3 :12.

Developpement--Malakisi miene ya Leson Oyo na biteni 2:

12.1A Tangela bana: Ebandeli 3 : 12-13.

12 Mobali azongisi: "Mwasi oyo opesaki ngai, ye moto ayeelaki ngai mbuma yango po nalia; yango wana naliaki yango."

13 Yawe Nzambe atuni mwasi: "Po na nini osali boye?" Mwasi azongisi: "Nyoka moto akosi ngai, yango wana naliaki mbuma yango."

12.1B Tuna bana na lolenge oyo:

Niveau Primaire:

- ?
- Faute ya Mobali ezalaki nini po na masumu na ye? (Mwasi. Mwasi oyo opesaki ngai, ezali ye moto apesaki ngai mbuma po nalia, yango wana na liaki yango.)
 - Faute ya Mwasi ezalaki nini po na masumu na ye? (Nioka, Nioka akosaki ngai ete na lia.)
 - Na suka ya makambo oyo, nani andimaki faute na ye moko? (Ata moto te.)
 - Nani andimaki masumu pe asengaki bolimbisis na Nzambe? (Ata moto te.)
 - Boni, ezali pe pasi po na biso lel'oyo kondima masumu na biso? (Ee, biso pe mbango todiyaka faute likolo ya bato mosusu.)

Niveau Secondaire:

- ??
- Nzambe atunaki nani likambo oyo basalaki? (Mobali pe Mwasi)
 - Na nani Nzambe atunaki likambo wana te? (Atunaki te nioka.)
 - Po na nini okanisa atunaki nioka te? (Mbala mosusu po Satan azalaki kosalela nioka, pe Satan azali pe moto ya lokuta. Lisusu, bato bazalaki responsable pona masumu na bango moko.)
 - faiblesse nini tozali komona na bango? (Mbala ebele biso bato tozalaka noki te kondima masumu na biso, kasi tozali

mbangu kotiya faute na bato mosusu.)

- Likambo moko ya malamu oyo esalemaki awa ezali ebandeli to source ya komekama oyo emonani. Ezalaki nani? (Satan.)
- Boni, moto mosusu abendaki bango ya solo na ndenge bango balobaki? (Ee, ya solo mwasi apesaki mobali mbuma wana, pe ya solo, Nioka, Satana akosaki mwasi.)
- Po ezali ya solo, boni, emonani ete bazalaki responsable te pona masumu na bango moko? (Bongo te, etumbu ekolanda moto na moto, pona oyo asalaki, lokola tokomana.)

12.1C Bana basala:

Bana minei (to biteni minei ya bana) basala mwa scenette lokola bango bazali Nzambe, mobali, Mwasi, pe nioka. Nzambe atuna mituna, mobali atia faute na Mwasi, Mwasi akweyisa faute na nioka, pe nioka okoloba kaka "sssssss."

12.1D Bana Bayemba pe Babina:

Mobali aloba ete, "Faute ya Mwasi!" Mwasi aloba ete, "Faute ya nioka Satan!"

Bato nyonso baloba: "Faute na ngai te. Kasi faute ya moto mosusu." (Balakisa misapi na direction nyonso.)

Ngai te! Ngai te!

Ye ee! Ye ee!

Mawa ee! Mawa ee!

Masumu ee masumu ee!

12.2 Nzambe alakelaki mwasi mabe po abendaki mwasi na kokosala masumu.

12.2A Tangela bana: Ebandeli 3:14

14 Yawe Nzambe alobi na nyoka: "Lokola osali boye, nakopesa yo etumbu na kati ya banyama nyonso ya zamba pe ya mboka."

Banda lelo, na bomoi na yo mobimba okobanda kotambola na libumu pe okozala kolia mabelé.

12.2 Tuna bana mutuna na lolenge oyo:

Niveau Primaire:

- ?** Nani azali koloba na verse oyo? (Nkolo Nzambe)
- Azali koloba na nani? (Na nioka Satan)
 - Po na nini Nzambe apesi etumbu na nioka? (Po apengwisi Mwasi.)
 - Nini Nzambe akelaki na nioka yango? (Alakeli mabe nioka oyo Satan.)
 - Boni, kolakelama mabe ya nioka ezali lokola ya banyama mosusu? (Te, oyo eleki makasi mingi.)
 - Ndenge nini Nzambe abalolaki ndenge ya kotambola ya nioka? (Esengeli atambolaka na libumu na mabele wuta tango yango.)
 - Nioka esengeli alia nini? (Mabele. Oyo elakisi ete nioka ekweyaki, pe Nzambe alongaki.)

Niveau Secondaire:

- ??** Kanisa phrase oyo, “Na kati ya banyama nyonso, yo moko kaka okozwa etumbu po na makambo oyo osalaki.” Boni, Nzambe alakeli banyama mosusu mabe po na masumu oyo? Tala Rome 8:22: *Ya solo, toyebi 'tè tii sik'oyo biloko nyonso Nzambe asalá ezali kolela pe komona pasi, lokola mwasi oyo alingi kobota.*

(Nzambe alakelaki mabe biloko nyonso oyo asalaki po na masumu oyo basalaki. Mawa.)

12.2C Bana basala:

Kanga “makolo” ya papier na nzete po emonana lokola nioka ya kotelema. Mwana moko asimba yango, mwana

mosusu asala lokola Nzambe. Aloba ete, “Okotambola na libumu ya mokili to mabele.” Niokana se. Mwana ya misato alongola makolo na yango. Bana nyonso bayebisa yango: “Nzambe alongi yo! Kende kolia putulu ya mabele!” Nioka abima.

12.2 Bana Bayemba pe Babina:

Nioka Satan, olakelami mabe! Kotambola na libumu! Kokende bikende kende!

Devoir po na bana oyo bayebi Yesu dé-jà:

Po na masumu ya baboti na biso ya liboso, makambo ya mabe, pe ya pasi elandaki. Baboti balingaki kopesa ba raison na bango, kasi Nzambe ndimaka te ata raison moko. Amonaki bano responsable.

Makambo ya mabe, ya pasi elandaka masumu tango nyonso. Atak'oyamba Yesu lokola Mobikisi na yo, tango mosusu Nzambe azali kolakisa yo likambo moko ya mabe oyo okobi nakosala. Kozela te kino masumu wana okomonana na bato. Ndima masumu yango na Nzambe sik'oyo. Senga bolimbisi na ye, pe senga lisungi na Ye pe kotika yango.

Nzambe azali na mawa ya mingi pona kolimbisa biso tango tozali kondima yango pe tango tondimi kotika yango.

Kobenga bana oyo bayamba nanu Yesu te:

Kasi yo, tango mosusu nanu oyambá Yesu nanu te. Bisu nyonso pe tosala masumu, lokola Bible olobi na Rome 3 : 23. Yo pe osali masumu. Yesu ayaki na mokili oyo ya se, bongo akufaki po na kufuta etumbu ya masumu na yo. Pe asekwaki na bakufi, bongo lel'oyo, azali na bomoi. Azali esika moko na Tata na lola, pe akoyoka yo soki obengi kombo na ye. Boni, olingi koyamba ye lelo lokola Mobikisi na yo? Soki olingi kobenga ye, koyamba Ye

lel'oyo, na kozala na esengo ya kosambela na yo sima ya Ecodim. [*Moniteur, lakisa wapi mwana esengeli akutana na yo.*]

Koteya mikanda ya Bible

Sala yango soki ngonga ekoki. Tala maloba oyo ezali na suka ya mokanda oyo.

SUKA YA LESON 12

Leson 13 Tondima Mobikisi. Nzambe alakaki kotindela biso Mobikisi.

Ebandeli 3:15

I. Preparation ya moniteur pona ba leson oyo:

Moniteur, NB:

Ebandeli 3 :15 ezali verse ya mutuya mingi, pe biloko ebele ya mutuya ezali na kati na yango. Bongo, tokanisa yango malembe-malembe. Atako ezali verse moko kaka, tokokata yango na biteni minei. Sima, tokoleka muke libosos pe tokokanisa 3 : 20 pe 21, bongo tokozonga na verse 16 na poso ekoya, na Leson 14.

Moniteur, bongisa liboso :

Luka foto ya mobali, ya mwasi pe ya nioka (to luka biloko oyo ezali mutuya pona ko dessiner yango). Okosalela ba photo oyo na Revision.

Moniteur, bongama pona Tina ya Leson:

Na suka ya leson oyo, bana bakoyeba ete wuta kala, Nzambe alakaki ete Mobikisi akoya, akobotama na Mwasi, kasi na mobali te. Nzambe akokisaki elaka oyo na Yesu Kristo. Yesu Abotamaki na mwasi oyo ayebi nanu mobali te, pe Nzambe Tata Ye moko azalaki Tata na Ye. Bongo, bana oyo bayebi Yesu nanu te, bakondima Ye lokola Mobikisi na bango. Bango oyo bayebi Ye déjà, bakosala makasi kosambela po na bandeko na bango oyo nanu babiki te.

Moniteur, Bongisa Verse ye koteya: Galate 4:4

4 Kasi awa mokolo oyo Nzambe atiaki ekokaki, atindaki Mwana na ye; ye abotamaki na mwasi... ‘.

II. Kosala Revision---

Kolanda devoir ya poso eleki :

Kokoba Devoir ya poso eleki. Tosengaki na bin oba Kristu na kondima pe kotika masumu na bomoi na bino po etumbu elanda bino te, pe ekanga bino te.

- Ndenge nini esalemaki ? Boni, bozali na bosenga ya losambo koeka pona na kosunga bino na kotikala nwi na likambo wana ?

[Moniteur, yoka ndeng bana bakoloba, pe sala tango ya losambo na bana nyonso baoyo balingi kotika masumu na bomoi na bango.]

Revision :

Lakisa ba foto 3—ya mobali, mwasi pe nioka, to dessiner yango na tableau to na mabele. Etumbu nini elandaki bango nyonso pona masumu basalakaki ? (Nzambe alakelaki mabe mabele, bongo mosala ya mobali ekomaki pasi koleka. Mwasi amonaki pasi koleka pona kobota ban ape nioka abandaki kotambola na libumu na ye pe kolia putulu ya mabele.)

III. Koteya bana leson oyo---

Ebandeli ya Leson:

Mbala ebele toyoka kala ete Nzambe alakaki ete Mobikisi akoya. Boni, olingi koyeba tango nini Nzambe apesaki bilaka wana? Boni, olingi koyeba nini Ye alakaki penza?

Transition na Leson ya Bible:

Lelo tokoyekola ndenge nini esalemaki ete Nzambe alakaki ete Mobikisi oyo akoya. Oyo ezali mutuya mingi, bongo, yoka malamumu.

Developpement---Malakisi minene ya Leson Oyo na biteni 5:

13.1 Nzambe akomisaki mwasi na nioka banguna.

13.1A Tangela bana: Ebandeli 3 : 15a

 Nakosala 'tè bózala banguna yo nyoka ná mwasi,"

13.1B Kotuna bana lolenge oyo--

Niveaux Nyonso:

? Nani azali “Ngai” na verse oyo? Nani azali koloba? (Nzambe azali koloba, azali kolakisa nini akosala)

?? Nzambe Alobi ete akosala nini kati ya nioka na Mwasi? (Akokomisa bango banguna.)

Nzambe azali koloba na nani? (Na nioka Satan)

13.1C Bana basala:

Tiya bana ya Ecodim na biteni mibale. Moko azali lokola nioka pe mosusu lokola Mwasi. Yo, Sala lokola Nzambe. Osa-la lokola lokola Nzambe. Oganga : “Na zali kokumisa bino banguna !”

Bongo, ya mibale babanda kosala lokola bazali banuna. [Kasi babunda na nzoto te, esengeli batikala kaka esika bazali.]

13.1D Bana Bayemba pe Babina:

 Yo, nioka, Satan (Tombola loboko na loboko ya kimwasi)

Yo Mwasi, a, a, a (lakisa loboko na loboko ya kimobali)

Lokola bokomi lokolavbanguna. (Basa-la geste lokola bazali kobunda)

13.2A Tangela bana: Ebandeli 3 : 15b

... libota ya mwasi ná libota na yo Bako yinanana,

13.2B Kotuna bana lolenge oyo--

Niveaux Secondaire:

?? Nzambe alobaki ete akokomisa nani banguna lisusu? (libota ya Mwasi pe oyo ya nioka Satan). Na lopoto ya français, maloba oyo “libota” ezali “nkona”. Nkona ya Mwasi pe nkona ya nioka. Oyo ezali mutuya.

• Yo na ngai, tozali tozali libota ya Mwasi **pe ya mobali**. Bomoï na biso ebandi tango nkona ya Mwasi ekutanaki na nkona ya mobali. Bongo tozali na mama ya bomoto pe tata ya bomoto. Ezali boye te? (Ezali bongo)

• Boni, na histoire nyonso, moto abotamaki, ezali **kaka** mwasi abotaka Mwana, kasi mwana oyo abotami na mobali te? Moto azali **kaka** nkona ya Mwasi? (Ee, soki tondimeli Bible, Yesu Kristo abotamaki na Mwasi, Mama Maria, oyo ayebaki nanu mobali te. Kasi motomosusu abotami lolenge oyo te.)

• Bible ezali kosalela verbe nini awa po na kolakisa makanisi ya nioka po na Mwasi? (Bango bakoyokana te. Oyo ezali maloba moko ya makasi etalisi ete bako zala banguna minene.)

13.2C Bana basala:

Yebisa mwana moko kozala Yesu, nkona ya Mwasi, pe moko azala nkona to bana ya Satan. Yesu akotelema kaka, loboko afongwami na bolinglo.

Kasi bana ya Satan, bakolakisa ki-bonnguna ya makasi na Yesu.

13.2D Bana Bayemba pe Babina:

 Satana esengeli ayina
Nkona ya mwasi

...ni Azali nkona ya mwasi?
Ezal Yesu, Ezali Yesu!

13.3 Nkona ya mwasi ekoniata Satana na motó. Nguya na ye ekosila.

13.3A Tangela bana: Ebandeli 3:15

 .. Ba (A)ko niata yo na motó, ...

N.B.: Français elobi: “Akoniata yo na motó...”, Nkona oyo ya verse oyo elobi te ete ezali bana nyonso ya Mwasi, kasi ezali mwana moko oyo abotami kaka na Mwasi. Ezali koloba po na Mobikisi oyo Nzambe akotinda, Yesu oyo akobotama na Mwasi kasi na mobali te.

13.3B Kotuna bana mituna lolenge oyo-

Niveaux Nyonso:

- ?** Nani alobaki verse oyo na nani? (Nzambe azali koloba na nioka Satan.)
- Nkona ya Mwasi ekosala nini na nioka Satan? (Ekoniata Ye na motó.)
 - Nzambe alobi nani akoniata Satan na motó? (Yesu Messie)
 - Tango nini Oyo omoni ete Yesu aniataki motó ya Satan? (Tango Akufaki pe esekwaki na kufa.)
 - Soki moto anyati na lokolo nioka, boni, ekokufa? (Ee, ekokufa.)
 - Oyo elingi kolakaisa ete Yesu akoya, Akosala Satan nini? (Yesu akosilisa makasi ya Satan.)

13.3C Bana basala:

 Sik’oyo bana basala lokola bango bazali Yesu. Basala bageste lokola Satan azali

nioka na se ya makolo na bango. Baniata makasi motó na Ye. Wana bazali koniata yango, baganga ete, “Yesu asekwaki na kufa! Alongi!”

13.3 Bana Bayemba pe Babina:

 Yoka, Satan!” (Kolakisa mosapi.)
Yesu akoniata yo!

Akoniata, koniata motó na yo.

Koniata, koniata motó na yo

Yoka, Satan!

Yesu akosilisa makasi na yo

Akolonga yo

Akolonga yo, O yea!

Akolonga yo, O yea!

13.4 Satan akopesa Messie pasi, kasi akozala na makoki ya kosilisa yango te.

13.4A Tangela bana: Ebandeli 3 : 15d

 ... Bango bakoniata yo na motó, pe yo okoswa bango na makolo.” (français “Okosua ye na makolo (matambe).”

13.4B Kotuna bana lolenge oyo--

Niveau Primaire:

- ?**
- Nani azali koloba na verse oyo? (Nzambe azali koloba na nioka Satan.)
 - Satan pe akosala eloko moko na Yesu. Nini yango? (Satan akosua Yesu na lokolo.)
 - Soki moto aniati yo na lokolo, ekopesa yo pasi mingi. Boni, Yesu amonaki pasi likolo ya ekulusu? (Ee, pasi mingi!)
 - Soki moto aniati yo na lokolo, boni, ekoboma yo? (Bongo te. Ekopesa pasi, kasi ekoboma moto te.)

Niveau Secondaire:

[Moniteur, Zonga na Ebandeli ya verse 15 pe tanga nyonso mbala moko. Salela ndenge français azali koloba yango, po na

??

kolakisa ete nkona ya Mwasi yango ezali moto moko kaka.]

- Verse oyo ezali kalaka nini po na Mobkisi? (Akobotama na nkona ya Mwasi, Satan akopesa ye pasi mingi, kasi Satan akosukisa Ye te. Ye Mesie akosilisa makasi to molende ya Satan.)

13.4C. Bana basala:

Bana nyonso na lisanga basala lokola bango bazali Nzambe azali koloba na nioka Satan. Bazali kolobela ye pona Yesu. Bango bazali kolakisa ye loboko pe koloba, (phrase na phrase, na sima na yo:)

“Yo Satan okoniata lokolo ya Mesie.
Ha! Ha!

Kasi okoki koniata motò ya Mesie te, Satan—

Kaka lokolo na Ye!

Okopesa Ye pasi, Satan,
kasi okosukisa Ye te.

Ye akosukisa yo, Satan!
Ye okoniata yo na motò pe akosilisa makasi na yo nyonso.
Ha! Ha! Ha! Ha!

13.4D. Bana Bayemba pe Babina:

Satan akoniata lokolo ya Yesu

Ai-oyo!

Kasi Yesu akosukisa ye! Mm. Mm !

Niveau secondaire :

- Ndenge nini verse oyo ezali kolaka biso ete Messie akoya ? (Messie akozala nkona ya mwasi kasi ya mobali te. Nioka Satan akopesa ye pasi, kasi Messie ekosilisa nguya na Satan te.
- Eloko nini ezali na kati ya elaka oyo, oyo ezali extraordinaire ? (Mobilisi akozala kaka nkona ya Mwasi.)
- Soki ezalaki kaka na mokanda ya Ebandeli yango moko, ndenge nini

tokokaki koyeba ete Yesu akolonga Satan? (Po Ye akoniata motò ya nioka Satan.)

- Na sima ya kotanga verse oyo, ndenge nini tomoni ete Yesu ná Satan akozala na mikolo eza koya--- Banguna to baninga ? (Bazali banguna.)
- Nani akoki kolimbola verse oyo na maloba na ye moko? [*Moniteur, yoka soki makanisi ezali ya solo pe soki bana basosoli*].
- Po na nini verse oyo ezalaki sangu malamumu po na baboti na biso ya liboso pe pona famille oyo bakobota sima?
- Po na nini ezali sangu malamumu po na biso lel’oyo?

Devoir po na bana oyo bayebi déjà Yesu:

Na elanga ya Edeni Nzambe alakaki kotinda Mobikisi, pe Mobikisi yango akobotama na Mwasi, kasi na mobali te. Nzambe akokisaki elaka yango tango Ye atindaki Yesu Kristo, mwana na Ye moko, na se ya mokili na biso.

Soki oyebi Yesu lokola Mobikisi na yo, boni, okosambela po bato mosusu pe bayemba Ye lokola? Sik’oyo, meka kokanisa bakombo ya baninga to bandeko oyo nanu bayebi Yesu te. Sambela sik’oyo ete babika, pe koba kaka kotia bango na losambo. [*Molakisi, sambela po na ba oyo bayebi nanu Yesu te na esika bino bozalaka.*]

Kobenga bana oyo bayamba nanu Yesu te:

Kasi yo moko, boni, osili koyamba Yesu? Boni, oyebi penza ete osili kotiya motema (elikia) na yo na Ye lokola Mobikisi na yo? Yesu alakaki, “Moto nyonso oyo akoya na ngai, na koboya ye te” (Yoane 6 :37b). Soki oyebi ya solo ete nanu oyambi Ye te, okokutana na ngai na sima ya Ecodim lel’oyo? [*Moniteur, lakisa esika oyo bana bakoki kutana na yo. Na sima ya ecodim, yo moko kobosana te kokende na esika esengeli pona kokutana na bana oyo balingi koyamba Yesu.*]

Koteya Mikanda ya Bible

Sala yango soki ngonga ekokoka. Tala makani nini na suka ya mukanda oyo.

SUKA YA LESON 13

Leson 14 Tomilukela pasi te na Masumu na biso. Masumu ebebisa mokili mobimba.

Ebandeli 3:16-20

I. Preparation ya moniteur pona ba leson oyo:

Moniteur, bongama yambo oya koteya: Koma tableau oyo ezali koloba, “Motambisi ya Famille”. Salela yango na 14.1 ‘Bana basala.’ Kata pe banzete ya ndenge na ndenge pe mema cantine ya zelo. Memam ndambo banzube to pe makasa mosusu ya mabe. Salela yango na 14.2 ‘Bana basala.’

Moniteur, bongama pona Tina ya Leson:

Na suka ya leson oyo, bana bakososola ete masumu ezali komema makambo ya pasi mingi na bomoi na bango mobimba. Masumu ya baboti na biso ya liboso ebebisaki mokili mobimba. Yango wana, bazali te kososola te ete Nzambe apesi biso bapasi, kasi bakososola ete ezali nde masumu esali yango.

Moniteur, bongaman na Verse ya koyekola: *Batoli 19 : 3*

Soki moto amitie na nzela na nzela ya mabe naa buzoba na ye moko, akomaka koyekela Yawe kanda.

II. Kosa Revision----

Kokoba Devoir ya poso eleki :

Boni, okobaki kotiya na losambo ba oyo bayebi nanu Yesu te? Banani bato yo okotia na losambo? [*Moniteur, silisa na tango bandeli, bana bakoba na losambo pona babungi ya ba famille na bango, ya mboka na bango, ya Ekolo na bango, ya Mokili mobimba.*]

Revision

- Na poso eleki koleka, toyekolaki elaka moko ya mutuya mingi etali Mobikisi oyo Nzambe alakaki ete akoya. Nini yango? (Akozala nkona ya mwana kaka. Akobotama na libumu ya Mwasi oyo nanu ayebi mobali te.)
- Nini Mobikisi yango akosala na nioka Satan? (Akoniata motu na ye pona kosilisa nguya na ye.)

III. Koteya bana leson oyo---

Ebandeli ya Leson:

Bana mibale basala mwa scenette. Bazali kosolola bapasi pe mabe ya basango ya mokolo wana. Ba bandi kotanga ba mabe mingi ya mokili oyo. Moko na bango abandi koyimayima ete ezali Nzambe moto azali kopesa biso bampasi oyo, po Ye moto akelaki mokili oyo ya mabe. Mwana mosusu aloba ete mabe euti na biso bato po tokati kobika na ndenge moko ya mabe. Sima ya mwa-scenette oyo, tuna bana mituna oyo:

- Boni, Nzambe akelaki mokili oyo ya se mabe? (Ezali te. Ezali sik’oyo mabe, kasi na ebandeli, Nzambe akelaki yango malamumu. Kanisa *Ebandeli 1:31*.)

Transition na Leson ya Bible:

Bible ezali kolakisa ndenge nini Nzambe akelaki mokili oyo malamumu. Ezali pe kolakisa biso ndenge nini masumu ebebisaki yango. Lel’oyo tolingi koyekola ndenge nini masumu ebebisa mokili na biso oyo. Tobandi na mokanda ya *Ebandeli 3 : 16*.

Developpement---Developpement---

Malakisi minene na Leson Oyo na biteni 4-

14.1A Tangela bana: *Ebandeli 3 : 16*

 16 Pe Yawe Nzambe alobi na mwasi: "Okobanda koyoka pasi mingi na tango ozali na zemi pe na tango ya kobota. Ata boye, okozala kaka na posa ya mobali na yo, pe yé akozala mokonzi na yo."

14.1B Kotuna bana lolenge oyo--

Niveau Primaire:

- ?** • Nani azali koloba awa? (Nzambe)
- Na ba leson eleki, Nzambe déjà apesaki etumbu na nani? (Na nioka Satan, : 14)
 - Awa Azali koloba na nani? (Na Mwasi)
 - Mwasi akomona pasi tango nini? (Tango akokumba zemi pe kobota bana)
 - Mwasi akozala na bosenga ya nani? (ya Mobali na ye)
 - Nani akotambisa famille? (Mobali)

Niveau Secondaire:

- ??** • Mobali akokonza Mwasi. phrase oyo elakisi nini? Tala pe *Efeze 5 : 28-29, 31-33*. Tanga baverse oyo:

28 Ndenge wana mibali pe balingaka basi na bango lokola nzoto na bango moko. Mobali oyo alingaka mwasi na ye, azali komilmga ye moko.

29 Ata moto moko té amiyinaka, kasi bato nyonso baleisaka nzoto pe babatelaka yango. Kristo asalaka ndenge moko po na Eklezya,

30 pamba té tozali biteni ya nzoto na ye.

31 Ekómamá boye: "Yango wana mobali atikaka tata na ye ná mama na ye, pe asanganaka na mwasi na ye; boye bango mibale bakomaká se moto moko."

32 Maloba oyo ebombá sekele moko ya monene; nalobi yango po na Kristo pe Eklezya.

33 Kasi ezali pe po na bino: mobali nyonso na kati na bino álinga mwasi na ye ndenge ye moko amilingaka; pe mwasi nyonso átosa mobali na ye.

(Elini koloba ete mobali azali motambisi to moto ya famille. Esengeli Alinga pe

Abokola mwasi na ye pe famille na ye lokola Yesu Alingi pe azali kobatela lingomba).

14.1C Bana basala:

 Pona bana misato Bana balakisa nini esalemi. Moko akosala lokola Nzambe. Ayebiisa mwana bapasi akomoni po na masumu na Ye.

Ya mibale azali Mwasi. Na sima "Nzambe" alobi na ye, Okobanda koyoka lokola pasi na tango ya kobota.

Ya misato azali mobali. Na sima Nzambe alobi na mobali ete mobali akozala Mokonzi ya Mwasi, ye akosimba elembo ya oyo Nzambe abengi "Mokonzi ya famille."

14.1D Bana Bayemba pe Babina:

 Ah, Mwasi!
Masumu amemeli yo pasi
Pasi ya mingi
O, o. o. o!

14.2 Nzambe ayebisaki mobali bapasi nini masumu na ye ekomemela ye.

Tangela bana: Ebandeli 3.-19a

 17Bongo alobi na mobali boye: "lokola ondimaki maloba ya mwasi na yo, pe oliaki mbuma oyo napekisaki yo, nakopesa mabelé etumbu po na mabe oyo osali.

18 Yango ekozala kobimisela yo ba-nzete ya nzube pe matiti ya mabe. Na bomoi na yo mobimba okobanda kolia kaka biloko oyo bilanga na yo ekobota. Po na kozwa yango, okobanda komona pasi.

19 Pe kobima motoki na elongi na yo tii tango okozonga mabelé, pamba té ozali mabelé pe okozonga kaka mabelé."

14.2B Kotuna bana lolenge oyo--

Niveau Primaire:

- ?** • Nani azali koloba awa? (Nzambe)

- Azali koloba na nani? (Na mobali)
- Po na nini mobali ezali kozua etumbu? (Po akokelaki maloba ya Mwasi na ye koleka maloba na Nzambe)
- Nzambe elakelaki mabe nini po na masumu ya mobali? (Mokili mobimba)

Niveau Secondaire:

?? • Ndenge nini bomoi na Nzambe ebongoli mokili lolendege mosusu? (Ekomaka pasi koleka pona kobalola mabele to kosala bilanga, pe mabele ebandaki kobota banzete pe makasa mosusu ya mabe.)

- Banzube ezalaki makasa oyo epesaka pasi, oyo moto akolinga te na elanga na Ye. Bato lel'oyo bazali kobunda na makasa nini ya mabe lokola oyo wana?

[Moniteur, yoka biyano. Bana bakoki koloba matiti oyo ezali kopesa pasi bato basimbi yango. Matiti to makasa mosusu ezali ya poison, makasa oyo ekolaka makasi na lolenge ete makasa mosusu ya malamuzi ezala na pasi na kokola, etc.]

- Kanisa phrase oyo “oko banda kobima mutoki.” Mosala na kati ya elanga to jardin ezalaki libamboli oyo Nzambe apesaki bango wta na ebandeli. Bokeseni nini ezali na mosala yango na sima oyo Nzambe alakeli mabe mokili ?

(Makasa ebongwanaki na ndenge oyo esengelaki mosala ya makasi po bilei ekola.)

14.2C Bana basala:

Moniteur, bomba banzube na se ya mesa. Mwana moko asala lokola Nzambe. Atanga baitumbu ya masumu ya mobali.

Tango akokoloba ete, “Nazali kolakela mabe mokili mobimba po na makambo oyo yo osali, bana mosusu babimisa banzube yango. Bana mosusu sala bageste lokola bazali kodindama, pe bazali kolela pona molonge oyo ezali kobima na ba

elongi na bango po na mosala oyo bazali kosala.

14.2D Bana Bayemba pe Babina:

O, moto!

Mokili elakelami mabe

Po na mabe na yo

Mosala na yo

Ekuma makasi koleka

O, O, o!

14.3 Liwa ekotaki pona masumu ya bato.

14.3A Tangela bana: Ebandeli: 19b

Tii tango okozonga mabelé, pamba té ozali mabelé pe okozonga kaka mabelé.”

14.3B Kotuna bana lolenge oyo--

Niveau Primaire:

Moto oyo abandaki koloba azali kaka kokoba na koloba lisusu. Nani wana azali koloba? (Nzambe)

- Azali kokoba na nani? (Azali kokoba kaka na koloba na mobali.)
- Na verse oyo, Nzambe azali kolimbola makambo moko ya sika oyo nanu esalema te na mokili. Pe azali koloba. Aazali kolobela nini? (Liwa ya moto ya masumu.)
- Liwa ezali kolanda nini? (Masumu)
- Tango nzoto ya Adam ekufaki, nzoto na ye ezungakaki wapi? (Na mabele.)

Niveau Secondaire:

?? • Nini Nzambe akanisi tango azali koloba ete, “Ozali putulu ya mabele”? (Nzambe akelaki moto na mabele – (Ebandeli 2:7.

Nzambe akelaki nzoto ya bato na putulu (mabele), bongo tango tokokufa, nzoto na biso ekozonga na mabele.)

- Ndenge nini bomoyi na biso bato elingaka kozala soki moto asalaki masumu te?

(Kufa elingaki kozala te. Liwa ezalaki te na ebandeli, kasi ekotaki po na masumu.)

14.3C Bana basala:

Mema molangi ya zelo. Mwana moko atanga bitumbu ya masumu, 3 : 19. Tangango azali kotanga, “Ozali mabele,” tiya ndambu ya zelo na loboko ya mwana nyonso. Basimba yango. Sima, bango nyonso baloba “Okozonga na putulu”, kino babwaka zelo yango na mabele.”

14.3D Bana Bayemba pe Babina:

Ai, moto!
Masumu ememi kufa!
Ai, moto!
Mawa, mawa!

14.4 Eve, mama ya bato nyonso.

14.4 A Tangela bana: Ebandeli 3:20

20 Adamu apesi mwasi na ye kombo Eve, elakisi Bomoi, po ye azali mama ya bato nyonso.

14.4B Kotuna bana lolenge oyo—

Niveau nyonso:

- Kombo ya mobali ya liboso oyo Nzambe akelaki ezalaki nani? (Adam. Verse oyo ezali mbala ya liboso Bible esaleli kombo yango. Liboso Bible ezalaki kaka kobenga Ye “moto” to “mobali.”
- Adam ezalaki na boyokani nini na Mwasi Eve? (Eve ezalaki Mwasi na Ye, Adam mobali ya Eve. Bango bazalaki na libala.)
- Kombo nini Adam abengaki Mwasi na Ye? (Eve.)
- Ndimbola ya kombo wana ezali nini? (Mama ya bato nyonso.)

- Kati na bato awa na se lel’oyo, boni bawuti na Adam pe Eve? (Biso nyonso, bato nyonso ya mabota nyonso, pe ya bikolo nyonso.)

14.4C Bana basala:

Bana basala mwa scenette. Bana Basi nyonso basala lokola Eve. Bango batuna, “Nani okobenga ngai?”

Mibali nyonso basala lokola Adam. Bango bazongisa ete, “Nakobenga yo Eve, po ozali mama ya bato nyonso.”

14.4D Bana Bayemba pe Babina:

Adam abengaki Mwasi na Ye
Mama ya bato nyonso
Mama na bi-iso! Mm-mm.

Devoir po na bana oyo bayebi déjà Yesu:

Boni, bozali kokanisa lisusu bana oyo basalaki kobunda na ebandeli ya leson na biso? Moko azalaki kotiya faute na Nzambe pona mabe pe ba probleme nyonso ya mokili na biso lel’oyo.

Tomonaki ete Nzambe akelaki mokili na biso malamumu, pe ete Ye asalaki bato malamumu mingi. Bongo, ndenge nini ya solo mabe pe ba probleme nyonso abandaki?

Mokili ebeba po na baboti na biso ya liboso basalaki masumu. Lel’oyo, mokili ezali kobeba mingi po na masumu ya

Bato mingi. Ata kutu zelo ya mokili yango moko elakelama mabe po na masumu.

Devoir nazali kopesa bino bakristu, yan go oyo : na poso oyo,

Soki oz’oyoka moto azoloba lokola ete Nzambe moto abebisa mokili oyo, sosolisa ye ete nzambe asalaki mokil’oyo kitoko. Ezali nde biso bato tobekisaki yango, potoboyaki kolanda nzela na Nzambe.

Kobenga bana na koyamba Yesu

Masumu ebebisi bomoi na yo pe. Kasi Yesu akoki kobongisa yango lisusu. Yesu akoki kolimbisa masumu na yo nyonso.

Akoki kopesa yo motema ya kitoko.

bomoi ekoki kotikala be ya pasi, po tozali kaka kobika awa na mokili oyo elakelama mabe na biso. Kasi Yesu akoki kozongisa boyokani kati na yo na Nzambe.

Soki oyambi Yesu nanu te te lokola Mobikisi na yo, Boni, okoyamba Ye lel'oyo? Soki oyambi Ye, akopesa yo bomoyi ya sika kati na ye.

Soki olingi koyamba Yesu lel'oyo, sima ya ecodim, kende na esika songolo (lakisa esika oyo olingi kokutana na bango), pe nakoya kosolola na yo.

Koteya mikanda ya bible :

Sala ya ngo soki ngonga ekokoka.tala makanisi nasuka ya mokanda oyo.

SUKA YA LESON 14

Leson 15—Toya na Nzambe na nze-la ya Makila na Yesu.

Nzambe ateyaki bato ndenge nini kozanga na boyokani na Ye.

Ebandeli 3:21- 24

I. Preparation ya moniteur pona ba leson oyo:

Moniteur, bongama yambo oya koteya: Koma namakomi ya minene likolo yaba papier misato:yaliboso : “Tata Nzambe,” ya mibale “Mwana na Nzambe,” pe ya misato : “Nzambe Molimo Mosantu.”

Moniteur, mibongisa po na Tina ya Leson:

Na suka ya leson oyo, bana bakososola ete boyokani na biso na Nzambe ekatanaki po na masumu, kasi Nzambe apesaki nzela oyo biso tokoki koya kozonga na oyokani na Ye. Nzela wana ezalaki kopesa makabo ya makila ya nyama ya kitoko oyo esala mabe nanu te.

Oyo ezalaki kolakisa ete, na sima, Ye akofungola nzela oyo tokoki kozonga libela na boyokani na nzela ya Yesu Kristu. Tokoki kosala yango na nzela ya Yesu Kristu.

Bongo bakoluka kosangana na nzambe na nzela mosusu te, kasi bakoya na nzambe kaka na nzela ya mwana na ye Yesu Kristu.

Moniteur, Bongisa Verse ye koyekola: *Ba-Ebré 9: 22b*

Pe soki batangisi makila té, Nzambe azalaki kolimbisa masumu té.

Moniteur, Bongisa banzembo oyo ezakokende moko na leson oyo :

Yaka na Nkolo Nzambe na kombo na Yesu (Banzembo ya Ecodim : Yaka na na Yesu Klistu.

Nini ekoki kosokola? Kaka makila ya Nkolo Yesu. (Banzembo ya boyokani)
O, makila na Yesu (Banzembo ya Ecodim)

II. Kosala Revision---

Kokoba devoir ya poso eleki:

Na poso eleki, nani ayokaki moto azali koyima-yima na Nzambe po bamonaki ete makambo mabe oyo bazwaki, ezalaki Nzambe moto asalaki yango? Boni, ososolelaki moto wana ete Nzambe asalaki oyo malamu, kasi biso bato tobebisaki yango na masumu na biso moko? Eyano na ye ezalaki na ye?

Revision:

- Tango nini kufa ekotaki na mokili ya se (Ekotaki tangu Adam ti Eve basalaki masumu.)
- Nani azali mama na biso nyonso? (Mama Eve, Mwasi ya liboso oyo Nzambe akelaki, azalaki mama ya bato nyonso.)

III. Leson ya koteva Bana---

Ebandeli ya Leson :

Soki ozalaka na makoki ya komona bapasi nyonso oyo ezali kaka na mbok'oyo, okanisi okomona nini ? (Nzala, maladi, kufa, mawa, kozanga mosala, kobunda, bafami oyo ekabwani, kozanga lozito to limemia, kofingana, mabe pe bapasi ya ndenge ya ndenge.)

Soki ezalaki na ndenge yo omona mbala moko bapasi nyonso oyo ezali na mokili mobimba, yo okomona nini? (bowumbu, , bitumba, lokuta, koyiba, biloko ebele, ebele. Pasi ebele.)

Transition na Leson ya Bible:

Na leson oyo, tokoyekola probleme ya koleka makasi oyo bato bamoni wuta ebandeli kino tangu oyo. Atako maladi to pe nzala to pe kufa, yango ezali te makasi lokola probleme oyo.

Tokomona pe nini Nzambe asalaki po na kosalisa biso na probleme oyo ya makasi koleka. Tozali kolanda mokanda ya Ebandeli lisusu lel'oyo na mokapo ya misato, nzela ya kotanga 21.

Developpement---Malakisi Minene ya Leson Oyo na Biteni 3:

15.1 Nzambe abomaki nyama po na kotongela bato bilamba na poso na yango.

15.1A Tangela bana: Ebandeli 3:21

21 Yawe Nzambe asali bilamba ya poso ya nyama po na Adamu ná mwasi na ye, pe alatisi bango yango

15.12 Tuna bana na lolenge oyo:

Niveau Primaire:

- ? Nini Nzambe asalaki po na Adam na Mwasi na Ye? (Asalelaki bango bilamba ya poso ya banyama, bongo Alatisaki bango.)
- Bilamba Nzambe asalelaki bango, ezalaki ya nini? (Mika to poso ya banyama)
- Ndenge nini Nzambe azwaki baposo yango? (Esengeli ezala ete Abomaki banyama wana. Abomaki banyama, ebongo azwaki baposo na yango.)
- Boni, kino sik'awa totangi ete banyama ekofaki? (Ezali te. Oyo ezalaki mbala ya liboso. Kufa ya banyama ekotaki kaka po na masumu ya bato.)
- Boni, ndenge nini tokokanisa ete Adam na Eve bamekaki komizipa na sima bango kosala masumu (Ebandeli 3:7? (Bango bamekaki komizipa makasa ya figue.)
- Tango Nzambe alatisaki bango yango, nyama ekufaki. Mabe nini nyama wana esalaki po ekufa? (Ata mabe moko te. Ekufaki na esika ya bato, pe po na masumu ya bato.)
- Probleme nini Nzambe ezalaki kokanisa, tango Abomaki nyama wana? (Probleme ya bulumbu ya bato.)
- Kala mingi te na sima makambo wana esalamaki, tokomona ete bato bayebaki déjà ete Nzambe alingaki bango komema makabo ya makila. Boni, okanisi ete Ayebisaki bango ndenge nini kopesa. (Ee, esengelaki ezala bongo po bayebaki déjà été esengelaki.)
- Kana oyo ezalaki makabo ya makila, nini probleme Nzambe ezalaki kobongisa likolo ya bolumbu na bango? (Probleme ya boyokani na bango na Ye oyo ekabanaki. Makabo ya makila ezongisaki bato na boyokani na Ye.)

Niveau Secondaire:

?? Po na nini okanisi Nzambe andimaki te makasa ya bafigue oyo bango moko basalaki lokola bilamba? (Baraison ekoki kozala mibale: 1) Esengelaki bayeba ete bakokaki kozipa mabe na bango moko. 2) Esengelaki bayeba ete Nzambe akotinda Messie oyo akopesa makila na esika na bango.

- Bato ebele oyo bayekola Bible bandimi ete Nzambe alakisaki bango ndenge nini kosala makabo ya makila tango Nzambe abomaki nyama pona kolatisa bango. Nini ozali komona na Bible oyo ekoki koloba ete oyo ezali ya solo? (Na mokapo ezali koya, tokomona ete bayebaki likambo wana deja.
- Ndenge ninii makabo ya makila ya nyama elakisaki lokola ohoto ya mbeka ya kitoko oyo Nzambe akopesa tango akotinda mwana na ye?

(Biyano possible:

- Nyama wana esalaki mabe te, lokola Yesu Kristu esalaki mabe te.)
- Nyama wana ekufaki na esika na biso lokola Yesu akufaki na esika na biso.
- Makila ya nyama esopanaki lokola mmakila ya Yesu esopanaki.
- Nyama ekufaki lokola Yesu akufaki.
- Nzambe abomaki nyama lokola Nzambe atindaki mwana na ye pona Akufa.)

15.1C Bana basala:

Bana nyonso basala bageste pona kolakisa ndenge Nzambe ayebisaki Adam pe Eve ete nyama oyo esali mabe esengeli esengeli ekufa na kisika na bango po na kozipa masumu na bango.

15.1D Bana Bayemba pe Babina:

Papa Adam, Mama Eve,

Makasa ya figue ekoki te,

Zwa elamba ya poso Nzambe asaleli bino.

15.2 Nzambe amonaki mutuya ya kokanga bato nzela po babika mbula na mbula na masumu na bango.

15.2A Tangela bana: Ebandeli 3 :22

22 Yawe Nzambe alobi: "Sik'oyo moto akómi lokola moko na kati na biso, pamba té ayebi makambo ya malamú ná ya mabe. Ezali malamú té ália mbuma ya nzete oyo epesaka bomoi, po soki alei yango akozala na bomoi seko."

15.2B Kotuna bana lolenge oyo--

Niveau Primaire:

Nani azali koloba? (Nkolo Nzambe)

- Tala malamú! Nzambe azali koloba na nani? (Tata Nzambe azali koloba na Mwana-Nzambe pe na Nzambe Molimo mosanto. Ye alobi ete, "moto akomi lokola BISO".)
- Nini moto akoyeba, na sima ya kolia mbuma ya nzete ya koyeba makambo ya malamú pe makambo ya mabe? (Ye akoyeba makambo ya mabe pe ya malamú.)
- Na sima bango kolia, Nzambe alingaki kokanga bango nzela ya kolia mbuma ya nzete nini? (Na nzete oyo ezalaki kopesa bomoi ya seko na seko.)

Niveau Secondaire:

Ndenge nini tokoki koloba ete verse oyo ezali kolakisa bosatu ya Nzambe? (Pronom "bisó" ezali pluriel, yango wana toyebi ete Nzambe azali koleka moto moko. Yango wana bazali kolobana bango na bango.)

- Po na nini na ebandeli yo ozalaki te na probleme ete bato bawumela seko na seko, kasi na sima ya masumu, ekomi probleme? (Soki moto abiki seko na seko)

na masumu na ye, masumu ekokoma ebele-ebele po masumu ekosuka te. Lisusu, masumu na ye ememi kufa, bongo, ekoki kozala te ete owumela seko na seko.

- Kanisa moto na histoire oyo okomona mabe mingi. Nini ekosalema soki moto wana akobika seko na seko? Ekozala malamumu? (Moniteur, yoka makanisi ya bato.)

15.2C Bana basala:

Bana misalu basala lokola Nzambe na théâtre. Moko asimba papier oyo elakisi “Tata-Nzambe,” moko mosusu asimba “Mwana-Nzambe,” pe moko ya suka asimba “Nzambe- Molimo mosantu.” Tata Nzambe tanga verse oyo na ba membre mosusu ya Bosato ya Nzambe, pe bango nyonso baningisa motò elakisi ete bandimi.

15.2D Bana Bayemba pe Babina:

Bato bakoki kobika te ya seko na seko Soki babiki seko na seko,, Mabe ekoleka mingi. Eee, mabe ekoleka mingi.

15.3 Nzambe Abenganaki bango na Elanga ya Eden

15.3A Tangela bana: Ebandeli :23 - 24

23 Bongo Yawe Nzambe abengani moto na elanga ya Eden, po akende kosala mosala na mabelé oyo asalela ye.

24 Sima ya kobengana ye, atiaki bakengeli oyo babengaka ba-Sheriben, penepene ya elanga ya Eden, na epai moi ebimaka; bango bazalaki kobalolabalola bambelé ya móto po na kopekisa 'tè moto moko té ákóma penepene ya nzete oyo epesaka bomoi.

15.3B Kotuna bana lolenge oyo--

Niveau Primaire:

- **?** Nini Nzambe asalaki po moto alia te mbuma ya nzete oyo epesaka bomoi? (Nzambe abenganaki ye na elanga.)
- Mosala ya moto ezalaki nini sima ye kotika elanga ya Eden? (Kobalola mabele.)
- Maloba nini elakisi ete Nzambe atindikaki moto kotika elanga? (Nzambe **abenganaki** Ye.)
- Boni, bato bazalaki na makoki ya kozonga lisusu na elanga ya Eden? (Bongo te.)
- Nini ekangisaki bango nzela? (Nzambe atiaki mwanjelu chérubain na mopanga oyo ezali kopela moto po na kokanga bango nzela.)
- Mopanga wana ezalaki ndenge nini? (Ezalaki kopela moto, pe ezalaki kobaloka-baloka bipai nyonso pona kopekisa bango na kopusana na nzete yango.)

Niveau Secondaire:

- **??** Apart ndenge ya kokota lisusu na elanga ya Eden, nini mosusu bato babungisaki tango basalaki masumu? (Boyokani na bango na Nzambe, ekatanaki. Elanga wana ezalaki liboso esika Nzambe ezalaki kotambola na bato pokwa nyonso. Na sima ya masumu, Nzambe atambolaka na boyokani to na kimoninga na bato lisusu te.)
 - Bakulutu na biso nyonso awa na Afrique basosolaki ete Nzambe ezalaki, kasi bamonaki lokola Azalaki musika na bango.
- Ndenge nini histoire oyo ya Bible ezali kolakisa biso ebandeli ya makanisi wana? (Elakisaki lolendenge boyokani ná Nzambe ekatanaki. Soki bakulutu bakanisaki po bazonga na Nzambe na elanga, bazaki kaka

komona chérubain oyo azalaki ná mbelé oyo ezalaki kopela moto tango nyonso.

Biloko yango ezalaki kososolisa tangu nyonso ete bakomi mosika na Nzambe po na masumu na bango. Lolenge ya kozonga bango moko na Nzambe ezalaki ata muke te.)

- Kokabwana ya bato ná Nzambe ezalaki probleme moko koleka makasi oyo bato bamonaki. Po na nini omoni ete oyo ezali solo? (Bapasi oyo nyonso elandaki yango, pe ndenge ya kobongisa yango bango moko, ezalaki te.
- Pasi pona Adam kokanisa ete Akoki lisusu kozanga ata muke te na Nzambe po na masumu na Ye! Kasi Nzambe asalaki nzela po bato bazonga na Ye. Nzela yango nini? (Makabo ya makila.)

15.3C Bana basala:

Bana nyonso basala lokola bango bazali ba chérubain oyo azali kopekisa nzela ya kokota na elanga. Bango nyonso basala lokola bazali cherubin oyo azali kobatela nzela ya elanga. Basala lokola bazali bazali kosimbi mbeli. Basala maloba lokola mbeli wana: Zzzz. SSSSS. Ziiiiing. Whooooosh, etc.

15.3 D Bana Bayemba pe Babina:

Ndenge ya kozonga na elanga ya Nzambe ezali te chérubain akangi nzela. Boyokani na bango na Nzambe ekatami O-o-o! Mawa!

Devoir po na bana oyo bayebi Yesu déjà:

Atako boyokani na Nzambe ekatani penza, Nzambe asalelaki biso nzela ya kozonga na Ye. Apesaki biso bikeko te lokola nzela ya kokende na Ye.

Atiaki te moto mosusu po akosangisa biso. Asalaki nini?

Ayebisaki bakulutu na biso bapesa makabo ya makila. Sima, Atindaki Mwana na Ye Yesu Kristu lokola likabo ya kitoko, oyo ekoki. Privilege monene nini oyo koya na Nzambe na kombo na Yesu Kristu!

Wuta tango oyo, koya lisusu kozonga na Nzambe na nzela ya bikeko te. koya lisusu te na nzela ya basantu, to to na nzela ya ba Anjelu, to na nzela oyo nyonso mosusu.

Nzambe aseveli ete toya na kombo ya Yesu Kristu kaka. Tango okosambela na poso oyo, yaka na Nzambe na losambo na nzela ya mwana na Ye Yesu Kristu kaka.

Kobenga bana oyo bayamba nanu Yesu te:

Boni, oye na Nzambe na nzela ya Mwana na Ye Yesu po obika? Boni, oyamba Ye po pona kobikisa yo, pe kosokola motema na yo na masumu nyonso ?

Soki oyebi te malamumu-malamumu, kasi lelo olingi koyeba, kende na esika wana sima ya Ecodim. [Moniteur, lakisi bana wapi bakoki kokutana na Yo.] na koya pen a kozala na esengo ya kosalisa ete bosambela.) Na koya pe na kozala na esengo ya kosalisa yo.

Koteya mikanda ya Bible:

Sala yango soki ngonga ekokoka. Tala makanisi na suka ya mokanda oyo.

Suka ya lesan 15

Leson 16—Toya na Nzambe na kaka na nzela na Yesu.

Nzambe aboyaki Makabo ya Caïn.

Ebandeli 4:1-8

I. Preparation ya moniteur pona ba leson oyo:

Moniteur, bongoma po na tina ya Leson:

Na suka ya leson oyo, bana bakososo ete tokoki koya te liboso na Nzambe lolengo nyonso oyo tolingi. Esengeli toya liboso na Ye kaka na ndenge Alakisa biso. Nzambe andimaki Likabo ya Abel, po Abel ayaki liboso na Ye lolenge Alakisaki, kasi Aboyaki Makabo ya Caïn po Caïn ayaki te lolenge Nzambe alakisaki bango, na nzela ya Likabo ya makila.

Pona kososola makambo oyo, bakoyebisa baninga na bango ete esengeli koya epai na Nzambe na nzela ya Yesu Kristu, Mwana na Nzambe.

Moniteur, Bongisa Verse ye koyekola:

Yoane 14: 6

Yezu alobi na bango: "Ngai nazali nzela; oyo alandi ngai akozwa makambo ya solo pe bomoi. Nzela mosusu ezali té oyo ekendé epai ya Tata.

Moniteur, Bongisa Banzembo oyo ez'okende nzela moko na leson oyo:

Yaka na Yesu Kristu

Mosangisi Mosusu Azali Te

Yesu azali Nzela (Banzembo oyo nyonso misato ezali na Banzembo ya Ecodim.)

II. Kosala Révision:

Kolanda devoir ya poso eleki:

✓ Nani azali mosangisi moko kaka oyo

akoki kosangisa biso na Tata Nzambe? (Yesu Kristu)

Tango osambelaki na poso eleki, boni, osambelaki na kombo na Ye Yesu? Tango mosusu omesani kosambela na basantu to na ba Anjelu, to na moto mosusu. Kasi sik'oyo, obongwani, sik'oyo obandi kosambela kaka Tata Nzambe na nzela ya Yesu Kristu.

Nani akondima ete ezali bongo pona ye. [*Moniteur, zela eyano soki ezali.*]

Esengo po na bino! Nzambe alingi kosalisa biso, soki tokomi na Ye na kombo ya Yesu Kristu.

Revision :

✓ Ndenge nini Adam pe Eve bayebaki ete Nzambe alingaki baya na ye na nzela ya makabo ya makila? (Esengeli kozala ete Nzambe ayebisaki bango tango abomaki mwana mpate pona kolatisa bango bilamba.

III. Leson ya koteya bana:

Ebandeli ya Leson:

Bana mibale basala mwa scenette. Mwana moko azali na makanisi ete aya na Nzambe na nzela ya bikeko. Mwana mosusu aloba ete esengeli toya kaka na nzela ya Yesu Kristu.

Bana, boni, bosili kokanisa banzela nyonso oyo bato bazali komeka koya na Nzambe? Nzela nini ezali nzela ya solo? Boni, Nzambe akondima nzela nyonso oyo tolingi koya na Ye?

Transion na Leson ya Bible:

Lelo tokoyekola makambo ya bana mibale ya Tata Adam na Mama Eve. Nzambe alakisaki bango, Adam pe Eve, Ndenge nini koya na Ye, kasi ata bongo, bango batikalaki mingi na makanisi na bango moko. Tokomona nini esalamaki na mokanda ya Ebandeli, Mokapo 4.

Developpement---Malakisi minene na Lesson oyo na biteni minei (4):

16.1A Tangela Bana: Ebandeli 4 : 1-2

1 Adamu ná mwasi na ye Eve abotaki mwana-mobali, bongo Eve apesaki ye kombo Caïn, pamba té alobi: "Naboti mwana na lisalisi ya Yawe."

2 Sima Eve abotaki Abel. Abel azalaki mobokoli ya bameme, pe Caïn azalaki mokoni-bilanga.

16.1B Kotuna bana lolenge oyo--

Niveau Primaire:

- ? ○ Kombo ya mwana mobali ya liboso ya Adam na Eve ezalaki nani? (Caïn)
 - Batondaki nani po na mwana oyo? (Nzambe. Bamonaki ete ezali Nzambe ye moko moto apesaki bango mwana oyo.)
 - Kombo ya mwana-mobali ya mibale na bango ezalaki nani? (Abel.)
 - Mosala ya Abel ezalaki nini? (Kobokola bibwele. Azalaki mobate-li bampate.)
 - Mosala ya Caïn ezalaki nini? (Kobalola mabele pe kosala bilanga.)

Niveau Secondaire:

- ?? Bible elobi ete Caïn azalaki mwana mobali ya liboso. Boni, toyebi ya solo ete azalaki penza mwana ya liboso? To, boni, ekokaki kozala ete Eve abotaki déjà mwana moko to koleka ya bana basi? Po na nini olobi ndenge wana?

[Moniteur, yoka makanisi ya bana. Ya solo, Toyebi te. Mbala mingi, balobi ete Caïn pe Abel bazalaki bana ya liboso, po bazali bana ya liboso oyo Bible elakisi bakombo na bango. Kasi toyebi ete Adam abotaki pe bana

ya basi (5:7). Toyebi te soki abotaki bango liboso tosima ya Caïn pe Abel.]

- Eve alobaki ete “Naboti mwana na lisungii ya Nkolo Nzambe.” Na français elobi mwana mobali. Eve alingaki koloba nini?

(Emonani ete amonaki ete kaka Nzambe moto apesaki ye mwana wana. Ekoki pe kozala ete abota bana basi déjà, bongo, amonaki ete mbala oyo, Nzambe asalisaki ye kobota mwana-mobali. Ezali pe possible akanisaki ete mwana wana akozala Mobikisi oyo Nzambe alakaki bango, po na kososola ete Mobikisi wana akozala mobali.)

16.1C Bana basala

[Moniteur, tanga baverse oyo lisusu.]

Bana nyonso basala lokola bazali Adam, azali kotala mwana oyo Eve abotaki. Tango okotanga po na mbotama ya bana, bango nyonso baloba : “Oh, Mama Eve! Ezali mwana mobali!” Sima, bango nyonso na lisanga basala bagestes lokola bazali Abel na bampate na ye, pe na suka, lokola Caïn na bilanga na ye.

16.1C Bana Bayemba pe Babina:

Nzambe apesa biso mwana mobali, Kombo na ye Caïn, i, i,
Nzambe apesi biso mwana mobala, Kombo na ye Abel, e, e
Caïn azalaki kosola bilanga, e, e, e
Pe Abel azalaki Mobateli
Ya bampate.

16.2D Tangela Bana: Ebandeli4:3-4a

3 Na sima ya mikolo, Caïn amemeli Yawe ndambo ya mbuma ya bilanga na ye, apesi yango Makabo.

4 Abel amemi misuni ya kitoko pe ya mafuta yabanaya liboso ya bameme

na ye.

16.2 Bana oyo bapesaki makabo na Nzambe—Kasi makabo ya bandunda. Abel apesaki ya niama.

16.2A Tangela bana Ebandeli 4.34a

3 Na sima ya mikolo, Kaina amemeli Yawe ndambo ya mbuma ya bilanga na ye, apesi yango Makabo.

4 Abel amemi misuni ya kitoko pe ya mafuta yabanaya liboso ya bameme na ye.

16.2B Kotuna bana lolenge oyo--

Niveau Primaire:

- Makabo nini Caïn amemaki na Nzambe? (Biloko oyo alongolaki na elanga na ye)
- Makabo nini Abel amemaki na Nzambe? (Mwana ya mpate oyo abotamaki ya liboso.)
- Boni, okanisi lisusu Makabo nini Nzambe ayebisi bango komema? (Nyama ya makila. Nzambe abomaki nyama po na kosalela bango bilamba.)
- Abel azalaki na banyama po wana ezalaki mosala na ye. Kasi Caïn azalaki kosala mosala ya bilanga. Ndenge nini akokaki kozwa nyama po na kopesa Makabo? (Akokaki kosomba mwana ya meme to mpate.)

Niveau Secondaire:

- Soki tokanisi mosala ya Caïn pe Abel, nani azalaki na mosala ya malamumu? (Bango mibale bazalaki na misala Ya malamumu. Elanga ezalaki malamumu po Nzambe apesaki Adam mosala wana ya na Elanga ya Eden, mpe po bazalaki na posa ya bileyi.

Banyama pe ezalaki tina pona makabo pe po na kosala bilamba, atako bazalaki nano kolia banyama te [Ebandeli

2:16]).

- Okanisi ezali po na nini Abel apesaki mwana meme oyo ebotamaki ya liboso? (Ekoki kozala ete tango Nzambe ayebisaki bango pona kopesa makabo ya makila, Nzambe ayebisaki bango pe été sengelaki kopesa mwana meme ya liboso. Ezalaki mutuya po mwana ya meme wana ezalaki kolakisa Mobikisi oyo Nzambe alakaki na koya. Matie 2 :7 ezali kolakisa biso ete Yesu azalaki mwana ya Marie ya liboso.)

16.2C Bana basala

Bana nyonso na lisanga basala bageste lokola bazali kotonga mesa ya makabo po na kosambela Nzambe, sima, lokola bazali koboma mwana-meme pe bazali kosopa, pe mai na yango, sima, basala lokola bazali kotiya yango yango likolo ya mesa yango.

16.2 Bana Bayemba pe Babina:

Caïn amemaki mbuma kasi Nzambe ayebisaki ye ndenge wana te.

Abel amemaki mwana ya nyama kaka lokola Nzambe ayebisaki ye kosala.

Mm, mm! oo oo!

16.3 Nzambe andimaki makabo ya Abel kasi ya Caïn te. Yango wana Caïn asilikaki makasi.

16.3A Tangela Bana: Ebandeli 4 : 4b & 5

4 Yawe andimi Abel ná Makabo na ye.

5 kasi andimi Caïn té ná Makabo na ye. Bongo Caïn asiliki mabe penza, pe akangi elongi po na kanda.

16.3B Kotuna bana lolenge oyo--

Niveau Primaire:

- Nzambe andimaki Makabo ya nani? (Ya Abel.)

- Makabo nini oyo Nzambe andimaki? (Mwana-ya Meme oyo abotamaki ya liboso.)
- Nzambe aboyaki Makabo ya nani (Ya Caïn.)
- Makabo ya Caïn ezalaki te Makabo ya makila lolenge Nzambe ayebisaki bango komema. Likolo na yango, boni, Bible eye bisi biso ete, Makabo wana ezalaki mabe ,ndakisa ya kopola? (bongo te.)
- po na nini Nzambe aboyaki Makabo yaCaïn? (Ezalaki te Makabo ya makila te lokola Nzambe alakisaki bango kopesa.)
- Tango Nzambe aboyaki Makabo ya Caïn, Caïn asalaki nini? (Asilikaki pe elongi na ye evimbaki na kanda wana.)

Niveau Secondaire:

??• Okanisi po na nini makabo esengelaki ezala nyama, kasi bandunda te? (kufa ya mwana-ya meme pe kosopana ya makila na yango, elakisaki ete masumu ezalaki likambo monene na miso ya Nzambe, elakisaki pe ete masumu ememá kufa. Ezalaki ete ba sosola etenzambe alakaki ba ngo mobikisi oyo akoya . Mobikisi yango akopesa makila na Ye po na kolongola masumu ya bato.

Bandunda ekoki te kolakisa ma kambo wana nionso. Tokoki koloba pe été,bato basalaki masumu po basalaki mokano na bango, kasi ya Nzambe te. Bongo, po na kosambela Ye, ezalaki ntina mingi ete bato baya na Ye na ndenge Ye ayebisaki bango.)

- Okanisi Ndenge nini Nzambe alakisaki bato na mikolo wana ete Ye andimi makabo na bango? (Ekoki ko-

zala ete Nzambe azalaki kotumba makabo na moto, to pe Azalaki kolakisa elembo mosusu. Toyebi te elembo nini Nzambe alakisaki, kasi toyebi ete Abel pe Caïn, bango nyonso mibale basosolaki yango na lombangu.).

- Tango Caïn asosolaki ete Nzambe aboyi Makabo na ye, eyano Ya malamu elingaki ezala nini?

(Elingaki ezala lisusu malamumu soki akanisaka malakisi nzambe ateya bango déjà, pe alingaki amema Makabo lolenge Nzambe asengaki.)

16.3C Bana basala

Mwana moko asala geste oyo elakisi Makabo ya Abel apesi, pe bana nyonso baningisa mitu na bango. To pe babeta maboko na bango kolakisa ete basili kondima.

Sima, mwana mosusu asala geste elakisa Makabo Caïn apesi. Bongo bana nyonso baningisa mitu na bango “te” kolakisa ete Nzambe andimaki te Makabo ya Caïn.

16.3D Bana Bayemba pe Babina:

Nzambe andimaki mwana ya meme oyo Abel amemaki. Ee, ee.

Ye aboyaki ndunda ya Caïn amemaki. Mawa! Mawa!

Ezalaki malamumu etet Caïn ayoka Nzambe ;malamumu a tosa nzambe

Kasi , asilikaki kaka,

Mawa, mawa, mawa.

16.4 Nzabe lobaki na kaïn été asalaki mabe, nzoka akokaki pe kobongola motema pe kosala malamumu.

16.4A Tangela bana: Ebandeli 4:6-7

6 bongo Yawe nzambe alobi na Caïn: "Po na nini osiliki? Po na nini okaing elongi na yo?"

7 Soki osali lisusu, okolonga. Kasi soki osali mabe, yebe 'tè masumu ezali lokola nyama ya somo ebombami po na kokanga yo; kasi sala makasi po ólonga yango."

16.4B Kotuna bana lolenge oyo--

Niveau Primaire:

? Tango Caïn asilikaki, eloko nini Nzambe atunaki ye? ("Po na nini osiliki? Po na nini okangi elongi?")

- Boni, oyebite ete Nzambe ayebaki po na nini Caïn asilikaki, to, alingaki éte caïn akanisa malamumu nini oyo azalaki kosala ?

(Nzambe ayebi makambo nyonso, pe ayebaki po na nini Caïn asilikaki. Tango mosusu Nzambe atunaki ye ndenge wana po akanisa pe andima mabe na ye)

- Soki Caïn asalaki malamumu, soki ye mbele amemaki Makabo oyo Nzambe alingaki, Boni, Nzambe alingaki kondima Makabo na ye lokola Andimaki Makabo ya Abel?

(Ee, po Nzambe alobelaki ye, "Soki osalaki malamumu, olingaki ozala na esengo." Ezalaki te ete Nzambe alingaki Caïn te, kasi likambo ezalaki ete caïn atosaki te na lolenge na ye ya ko memaki makabo.

- Soki Caïn akobaki kaka koboya kopesa Makabo oyo Nzambe alingaki, elingaki kofongola ekuke nini pona ye? (Masumu ezali lokola nyama ya kanda oyo ekokaki kobimela pe kosimba ye.)
- Nzambe alingaki Caïn asala nini pona na masumu na ye? (Kolonga pe kokweisa yango.)

Niveau Secondaire:

?? Bato mosusu balobi ete Nzambe alingaki Abel koleka Caïn. Ndenge nini

tokoki koyeba ete Nzambe alingaki pe Caïn? (Nzambe ayebisaki Caïn ete soki asali makasi, Ye pe akolinga ye lokola. Bongo, Nzambe alingaki Caïn abongola motema na ye.)

- Ndenge nini tokoki koyekola Verse ye koyekola lel'oyo *Yoane ch. 14: 6* etaleli leson oyo? (Nzambe ayebisaki Caïn pe Abel bamema mwana-meme lokola Makabo pona kokanisa ete Mobikisi akoya. Nzambe andimaki kaka Makabo ya makila po baya na Nzambe. Yesu azali Mwana-meme yango. Tokoki koya na Nzambe bobele na Nzela na ye.)

16.4C Bana basala

Yebisa bana ya Ecodim basala bageste tango ozali kotanga baverse yango lisusu. [*Moniteur, soki ozali na mutangi Ya malamumu na Ecodim, akoki kotanga.*] Bato misato na histoire bazali Caïn, Nzambe, pe masumu (Satan). Nzambe aloba na Caïn. Caïn ateleme kuna, elongi na ye ya kokanga na se. Masumu (Satana) azali kobombana penepene na ekuke oyo efongwami, lokola azali koluka ndenge ya kokota.)

16.4D Bana Bayemba pe Babina:

? O, Caïn, po na nini kanda?
? Okoki pe kosala malamumu, 'Boye Nzambe akondima yo.

Devoir po na bana oyo bayeba Yesu déjà:

Boni, bokanisi histoire ya baninga oyo tolobelaki na Ebandeli ya lessu oyo? Bazalaki kosolola lolenge esengeli koya epayi na Nzambe.

Nzambe andimaki Makabo ya Abel, po atosaki na ye, kasi aboyaki oyo ya Caïn po elandaki te lolenge esengelaki baya na ye.

Soki oyambi Yezu, okoki koyebisa bato mosusu ete esengeli baya na Nzambe na ndenge alobi. Boni, osololi makambo oyo

na baninga, pe na Famille?

Kobenga bana oyo bayambi Yesu nanu te:

Tango mosusu oye nano te na Nzambe na nzela ya Yezu. Yezu azalaki likabo oyo ekoka po na biso. Makabo nyonso ya malamumu ya kala, ezalaki po été tokanisa ete Mobikisi akoya.

Yesu Mwana-Nzambe azalaki kobika seko na seko. Atikaki ndako na ye na lola, pona koya awa na sé. Abikaki kozanga masumu, Asalaki biloko mingi ya malamumu pe ya kokamwa. Amonaki pasi, pe Akufaki pona masumu na biso, bongo, asekwaki na kufa.

Soki oyambi Ye nanu te lokola Mobikisi na yo, nini ekokanga yo nzela ya koyambe ye lel'oyo?

[Moniteur, lakisi esika bana bakoki kokende po osolola na bango na oyo etali lobiko.]

Koteya Mikanda ya Bible :

Sala yango soki ngonga eekokoka. Tala makanisi na suka ya mokanda oyo.

=====

SUKA YA LESON 16

Leson 17 Tosala keba na likambo ya Kanda.

Caïn amemaki ngambo pona kanda na ye.

Ebandeli 4: 8- 15

I. Preparation ya moniteur pona ba leson oyo:

Moniteur, bongoma po na tina ya Leson:

Na SUKA YA LESON oyo, bana bakosola ete likunia pe kanda ekoki kobenda biso na kosala mabe. Yango wana, bako kebisalamumu mitema na bango, po na kolongola nkona ya likunia pe kanda yambo eko-la.

Moniteur, Bongisa Verse ya koyekola Ba-

toli ya Bakolo 27 : 4

Kosilika ememaka makambo ya somo, Kanda ezali eloko ya mabe. Ebebisaka ; kasi nani akotelema libosoya zwa.

II. Kosala Révision:

Kolanda devoir ya Poso eleki:

- Na poso eleki, devoir nini tosaki bino ? (Ee, Ezalaki koyebisa motu mosusu ete soki tokoya na Nzambe kaka na nzela ya Yesu Kristu.)
- Nani amekaki kosala yango?
- Nani alingi koyebisa biso oyo ye asalaki, pe eyano ezalaki nini? [*Moniteur, pesa nzela po mwana moko to mibale bapesa rapport ya mukuse, pe, feliciter ndenge bamekaki kosala devoir.*]

Kosala Revision :

- Na poso eleki, devoir tosaki bino ezalaki nini? (Ee, ezalaki koyebisisa moto mosusu ete tokoki koya na Nzambe, kaka na nzela ya Yesu Kristu.)
- Nani amekaki kosala yango?
- Nani akki koyebisa biso oyo asalaki pe eyano nini bato bapesaki? [*Moniteur, pesa nzela pona mwana moko to mibale na kopesa rapport ya mukuse, pe feliciter bango na ndenge bamekaki kosala devoir.*]

Revision

- Banani bazalaki bana mibali ya liboso Adam pe Eve babotaki ? (Caïn, ya liboso, pe Abel, yay a mibale)
- Mosala Caïn ezalaki nini? (Caïn asalaki mosala ya elanga).
- Mosala ya Abel ezalaki nini ? (Mobateli ya bampate, azala).ki kobokola bame).

III. Koteya bana leson oyo--

Ebandeli ya Leson:

- Boni, okoki kokanisa ata mbala moko oyo oyokaki likunia, pe nini ebendaki yo na koyoka kanda ?

[*Moniteur, pesa bana nzela na mwana moko to mibale na kozongisa eyano ya mukuse*].

- Boni, okoki kokanisa na mbala moko oyo osilikaki ? Nini ebendaki yo na kosalala yango ?
- Boni, omoni pasi to okoti na makambo pona likunia to kanda na yo ?

Transion na Leson ya Bible:

Kanda pe likunia ekoki kozala malam—SOKI soki tozali kosilika pona masumu, pe SOKI soki tozali na likunia pona lokumu ya Nzambe—lokola Yesu azalaki kosala.

Kasi biso bato, mbala mingi soki tozali kokweya na makambo ya likunia pe ya kanda. Soki tozali kosilika, pe soki tozali koyoka likunia, oyo ezali kosepelisa Nzambe te. Lelo tokoyekola ndenge nini likunia pe kanda ebendaki Caïn kosala mabe moko ya monene. Tokomona makambo mingi ya pasi oyo elandaki masumu yango.

Révision lisusu:

- Boni, ozali kokanisi ndenge nini Caïn oyokaki na motema tango Nzambe andimaki Makabo ya Abel, kasi oyo ya ye Caïn te?

(Asilikaki. Elongi na ye evimbanaki po na kanda yango.)

- Boni, ozali kokanisi nini Nzambe ayebisaki Caïn tango ye asilikaki? (Nzambe ayebisaki ye ete soki asalaka malam, Nzambe alingaki kondima pe Makabo na ye. Ye Apesaki Caïn encouragement kokonza kanda na ye.)

IV. Leson ya koteya bana---

Ebandeli ya leson :

Sik'oyo tokomona nini esalemaki sima Caïn

asilikaki :

Developpement---Malakisi minene ya Leson Oyo na Biteni 4:

17.1 Caïn Abomaki Abel.

17.1A Tangela bana: Ebandeli 4 : 8

Boye Caïn alobi na eteko na ye Abel: "Tókende kotambola." Tango bakómi na bilanga, Caïn akangi leki na ye pe abomi ye.

17.1 B Kotuna bana lokola oyo--

Niveau Primaire:

- Caïn asalaki nini na leki na ye yambo aboma ye? (Ayebisaki ye ete tokenede kotambola.)
- Caïn asalaki likambo nini ya mabe na Abel leki na ye? (Abomaki leki na ye.)
- Caïn abomaki Abel wapi? (Na Elanga.)
- Po na nini Caïn abomaki Abel? (Caïn asilikaka pe ayokaki likunia po Nzambe andimaki Makabo ya Abel, kasi ya ye te.)

Niveau Secondaire:

?? Liboso, Caïn ezalaki kotambola ná leki na ye na bangoyokani, kasi sima ya tango muke, Caïn abomaki Abel. Ndenge nini likombo lokola oyo ekokaki kosalema?

(Esengeli ezala ete ezalaki mokano ya Caïn wuta tango alobaki ete, 'tokenda kotambola muka.' Eyebisaki Abel ete batambola, po alingaki koboma ye ya kobombana. Motema na ye etondaki na kanda pe likunia, bongo ebendaki ye na koboma Abel.)

- Boni, okoki kokanisa tango osilikaki ozalaki na kanda soki to likunia ya mingi? Boni, ebendaki yo kosala mabe? Boni, osi'omoni makambo oyo na bomoi ya bato mosusu? [*Moniteur,*

*yoka eyano ya bana na tango muke.
Eyano oyo ezali personnel.]*

17.1C Bana basala

Bana nyonso basala bageste lokola bazali Abel, bazali kotambola nzela moko na kulutu na ye Caïn, lokola azali na esengo. Bakomi na elanga, basala lokola Caïn azali kosilika mingi, abandi kobeta ye. Alela ete, “Oh, Caïn, kulutu na ngai! Kosala ngai mabe te.” Kasi na suka, abomi ye na maboko na ye.)

17.1D Bana Bayemba pe Babina:

Bana bayemba ligne nyonso lokola yo

Caïn atambolaki na Abel

Caïn asolulaki na Abel

Caïn abalukilaki Abel

Kanda ezwaki ye

Kino abomaki ndeko na ye.

O kanda, mawa na mawa

O likunia, mawa pe mawa

17.2 Nzambe atuni caïn asali nini

17.2A: Tangela bana: Ebandeli 4 : 9 - 10

Yawe nzambe atuni Caïn: "Leki na yo Abel azali wapi?" Ye azongisi: "Nayebi té.boni, Nakómi mokengeli naye?" 10 Yawe nzambe alobi: "Pona nini osali likambo ya somo boye? Yoka, Makila ya leki na yo ezo ganga makasi na miso na ngai.

17.2B Kotuna bana lolenge oyo:

Niveau Primaire:

- **?** Nani atunaki Caïn motuna? (Nkolo Nzambe)
 - Nzambe atunaki ye nini? (Wapi leki na yo Abel?)
 - Caïn apesaki eyano nini? , “Na yei te. Boni, na zali mokengeli na ye?”)
 - Boni, eyano ya Caïn ezalaki solo to

lokuta? (Lokuta na koloba ete na yei te, po ayebaki malamumu .)

- Motona ya mibale nini Nzambe atunaki Caïn? (“Eloko nini wana osali ?)
- Nzambe alobaki ete nini ezalaki konga makasi libosona ye? (Makila ya leki na ye Abel)

Niveau Secondaire:

• Pona nini okanisi Nzambe atunaki Caïn wapi Abel azalaki? Boni, Nzambe azalaki na bosenga ya lisungi ya Caïn po na komona esiki azalaki ?

(Ezali bongo te. Lokola Ye azali Nzambe, Nzambe ayebaki malamumu wapi Abel azalaki, kasi Alingaki Caïn asosola ete akoki kobomba masumu na ye te. Alingaki Caïn andima masumu na ye.)

- Caïn azongiselaki Nzambe motuna oyo, “Boni, Na zali mokengeli na ye?” Okanisi nini to pe Ndenge nini motema ya Caïn elakisaki na kopesa eyano lokola oyo?

(Ezali komonana lokola ezangi lozito te. Ezali komonana pe ete akanisaki ete akoki kokosa Nzambe. Tango mosusu kanda ezalaki nanu esili te na motema na ye.)

- Okanisi nini po na motuna ya Caïn? Boni, azalaki mokengeli ya leki na ye?

[Moniteur, yoka makanisi ya bana.]

- Nzambe asalelaki lolenga bato ya mikanda babengi ‘**personification.**’ Elobi lolenge ya moto. Na Français, babikisi :’’kolela na mabele.’’ nancais ete ezali moto to lolenge ya moto. (Makila ya Abel ezalaki kolela.)
- Boni, omoni wapi kanda pe likunia ebendi yo to moto mususu asali

ndenge esalemaki. Pasi mingi, omoni nini?

[Moniteur, yoka eyano moko to mibale ya mukuse.]

N.B. Caïn andimaki te koboma nyama pe kosopa makila na yango po na kopesa Nzambe makabo ndenge Nzambe alakisaki bango kosala !

17.2C Bana basala

Bana basala mwa scenette ya likambo oyo. Bana nyonso na lisanga bako sala lokola Nzambe, pe, yo moniteur okosala lokola Caïn azali kopesa eyano na ye na kanda pe ezanga lozito.

17.2D Bana Bayemba pe Babina:

O, Caïn! Leki na yo azali wapi?
Makila na Azali kolela na mabele
O Caïn! Kanda esali yo nini?
O Caïn! Likunia esali yo nini?
O Caïn! O mawa!
O Caïn! O mawa!

17.3A Tangela bana: Ebandeli 4: 11- 12

11 Yango moto ekomemela yo etumbu; pamba té esi'emeli makila ya leki na yo oye otàngisi.

12 Soki okoni biloko, ekobota té. Okozala na mboka ya kofanda té, kasi okobanda kotambola tambola na mokili. "

17.3 Nzambe alakelaki Caïn mabe pe abengenaki ye na mabele wana.

17.3B Kotuna bana lolenge oyo--

Niveau Primaire:

- ? Nani akoki koloba ba verse oyo? (Nkolo Nzambe)
- Nzambe azali koloba na nani? (Na Caïn)

- Nzambe apesaki ye etumbo nini pona masumu na ye? (Nzambe alakelaki ye mabe, pe mosala na ya kobalola mabele ekomaki lisusu koleka pasi. Nzambe pe abenganaki ye, ye na famille na ye po akoka lisusu te kobika na elanga, kasi esengeli atelengana ye moko.)

Niveau Secondaire:

[Moniteur, soki mwana moko ayebi Français, akotanga pe alakisa lolenge ya koloba nini Nzambe asalelaki.]

Na français nini elakeli Caïn mabe? (Mabele efongoli munoko na yango koyamba makila ya Abel. Ezali personification, lisusu, po makila ezali te moto oyo akoki kofongola munoko, kasi elimboli ete moto afongoli munoko, azali komela makila ya Abel.)

N.B.: Yango wana, na koloba malamumu, atako Nzambe ayebisaki makambo yango, ezali mabele yango moko elakeli Caïn mabe. Ezali lokala mabele ezalaki temoin kolakisa mabe na ye.

- Zongela kolakela etumba Nzambe apesaki Adam na 3:17-19. Ndenge kaka etumbu ya Caïn ezali lokola yango ? (Nyonso mibale ezali mingi lolenge moko. Bongo, na etumbu ya Caïn, mabele na ye ezalaki kolakelama mabe mbala mibale. – Moko ya elakelami ya Adam, pe moko lisusu na elakeli mabe ya ye moko.)
- Boni, emanani ete Nzambe alngaki bato batelengana ? (Bongo te.) Kotelangana ezalaki eteni ya kolakelama mabe ya Caïn po na masumu na ye.)
- Caïn ayokaki likunia pe kanda. Alingaki kopesa pasi na ndeko na ye, pe asalaki yango.

Kanisa malamumu, Masumu na ye

epesaki pasi na nani lisusu? (1. Na ye moko, epesaki pasi po na etumbu oyo Nzambe apesaki. 2. Na babope na ye, epesaki pasi po mwana moko na bango Abel akufaki, pe mwana mosusu na bango azalaki na ndenge ya kobika esika moko ne bango lisusu. 3. Na baleki ya mwasi ye nyonso, epesaki bango pasi po mabe na ye epanzanaki na Famille. 4. Mwasi ya Caïn pe bana na ye nyonso oyo balandaki na sima, epesaki pasi na bango pe, po babikaki te na libota na bango mobimba. Epesaki bango pasi pe po tata na bango apesaki bango ndakisa moko ya mabe, pe po bango nyonso esengeli kotelengana nzila moko na tata na bango Caïn.)

- Etumbu ya Caïn ezalaki pasi po na Famille nyonso, kasi kanisa malam, boni, yango esalisaki pe bango ndenge moko? (Ee, po Caïn azalaki lisusu te kobenda bango nyonso na makanisi na ye ya mabe.)

17.3C Bana basala

Bana nyonso na lisanga basala bageste lokola bazali Nzambe azali kolaka mabe Caïn. Bakoki kolanda maloba ya Nzambe phrase par phrase sima na yo. Bakoki kolakisa mosapi na mabele, sima, lakisa yango na esika moko ezali mosika bango, po na kolakisa kotelangana.

17.3 D Bana Bayemba pe Babina:

Nzambe alakeli mabe, yo Caïn,
Mabele esili kolakela yo mabe yo,
pe.
Mokili na yo ekobota lisusu te
Kanda na yo esali maye nyonso.
Mawa!
Oh, mawa !

17.4 Caïn alelaki etumbu na ye.

17.4A Tangela bana: Ebandeli 4 :13- 14

13 Kaina azongiseli Yawe: "Etumbu oyo opesi ngai eleki makasi.

14 Sik'oyo obengani ngai mosika ya mokili oyo, pe olingi komona ngai lisusu té. Nakozala na mboka ya kofanda té, nakobanda kotambola-tambola bipai nyonso na mokili, pe moto nyonso oyo akokutana nangai akoboma ngai."

17.4B Kotuna bana lolenge oyo--

Niveau Primaire:

- ? • Ndenge nini Caïn azalaki koyimayima? Alobaki nini po etumbu oyo Nzambe apesaki? (Eleki makasi na ngai, nalingaki te kotelengana telen-gana te ngai moko, pe nazala kobanga ete Moto akoboma ngai.)
- Caïn ayimaki-yimaki ete Nzambe abenganaki na ye na elongi ya nani? (Ya Nzambe. Masumu tango nyonso ekomisaka Nzambe mosika na biso.)

Niveau Secondaire:

- ?? • Ndenge nini ozali komona koyimayima ya Caïn? (Abangaki ete moto akoboma ye, kasi ye abomaki leki na ye. Alingaki te kozala ye moko, kasi abomaki ndeko oyo Nzambe apesaki ye.)
- Boni, omoni yango likambo monene na makanisi ya Caïn ete Nzambe akomaki musika na ye? (Bongo te, po déjà Nzambe ayebisaki ye ete soki osali malam, Nzambe pe akondima ye, kasi alingaki te kondima nzela na Nzambe.)
- Nzambe alobaki ete soki Caïn asalaka malam, Nzambe alingaki pe kondima ye. Ndenge nini Caïn akoki kosala malam? (Akoki kotosa na na Liloba na Nzambe na ndenge azalaki kopesa Makabo.)

17.4C Bana basala

Bana nyonso baloba maloba ya Caïn sima na yo. Na maloba ya koyimayima, kolakisa bageste ndenge moko. Na suka, basambela, “Nzambe, salisa ngai nazala lokola Caïn te.”

17.4D Bana Bayemba pe Babina:

Caïn azalaki koyimayima po na etumbu na Nzambe.

Mawa mingi tango alandaki kanda na ye.

Devoir po na bana oyo bayeba Yesu déjà:

Bana, bino oyo boyambi Yesu Kristu na mitema, sik'oyo, kanisa kombo ya moto moko oyo oyokela likunia, to moto moko oyo ozali kokangela kanda. Okanisi nini? Elingaki kozala malamumu te na kotika likunia wana, to kanda wana, yambo ebenda no kosala likambo moko oyo ekosalisa yo te?

Soki olingi kotika kanda wana, kaka sik'oyo okoki koyebisa Nzambe likambo wana. Yebisa ye kombo ya moto wana. Yebisa ye ete olimbisi moto wana.

Soki moto wana asalaki yo mabe, yebisa Nzambe ete ozali kotika yango na maboko na Ye. Nzambe akoki kolanda likambo wana kasi yo te. Soki makanisi wana ya kala elingi kozonga lisusu pe lisusu, mukemuke, okomona ete kimia ekotondisa motema na yo, pe Nzambe akolongola yon a likunia wana. Kanda ekokozala yo te.

Kobenga bana oyo bayambi Yesu nanu te: Tango mosusu oyambi nano te Yesu Kristu. Lel'oyo ezali mokolo moko ya malamumu p'ondima ye. Soko ondimeleli Yesu nano te, kasi lel'oyo olingi koyamba ye, yaka na ngai na sima ya Ecodim. Nakozala na esengo ya kosalisa yo [Moniteur, lakisa bana esika pe tango nini bakoki kosolola na yo na likambo wana.]

Koteya Mikanda ya Bible

Sala yango soki ngonga ekokoka. Tala makanisi na suka ya mokanda oyo.

SUKA YA LESON 17

Leson 18 Totanga Mabota ya Bonzambe. Libota ya Caïn ebosonaki Nzambe, ya Seth elandaki Nzambe. Yango wana, Nzambe apambolaki famille ya Seth.

Ebandeli 4:15 ; 5 :32.

I. Preparation ya moniteur pona ba lesson oyo:

Moniteur, bongama liboso ya koteya:

Pona kosala revision, esengeli okata okosalela tableau, to papier, to mabele. Bongisa biloko oyo ekozala na bosenga

Moniteur, bongama na Tina ya lesson :

Na suka ya lesson oyo, bana bakososola ete Nzambe alingi kolakisa ngolu na ye na mabota nyonso ya mokili oyo. Kasi, mabota ebele bapesa ye mukongo. Bana bakolanda Nzambe, bongo, bakoluka Nzambe na motema na bango mobimba pona kotonga libota ya bonzambe.]

Moniteur, bongama na nzembo oyo ezali kotambola nzila moko na lesson oyo--.

Luka nanu bokonzi ya likolo.

Moniteur, bongoma verse ya koyekola.

Esdras 8 : 22b

“... Nguya ya Nzambe na biso ebatelaka bato oyo balukaka ye, kasi kanda na ye ekitelaka baoyo basundolaka ye.”

II. Kosala Revision---

Kolanda devoir ya poso eleki :

Na poso eleki, topesaki bino bakristu na

kotika likunia pe kanda na bino na maboko na Nzambe. Kolanda yango te. Ino moko, nani amekaki kosala yango na poso eleki ?

Felcitation ! Matondo po bomekaki.

Revision :

Sala lisano. Mituna ezali misatu. Mbala nyonso oyo bana bapesi eyano ya malamumu, balongi elongo na yo ☺ na tableau, to na papier, to na mabele. Soki bazwi ☺ bazali ba champion.

Mituna 3, yang'oyo :

- Lisumu nni Caïn asalaki tango asilikaki ? (Abomaki ndeko to leki na ye Abel.)
- Nani ayebi likambo yango ? (Nzambe ye moko kaka.)
- Etumbu nini Nzambe apesaki Caïn ? (Abenganaki Caïn na famille na ye bakende kotelangana.)

III. Koteya bana lesan oyo---

Kobanda lesan :

Bokanisi, lesan nini ezali koleka na mutuya na bomoi ya moto ? Soki otuni bato ya musique, mbala mususu, akoloba ete, "Musique na ngai eleki mutuya." Soki otuni artiste, tango mosusu akomona ete Art na ye eleki mutuya. Tango mosusu, moto mosusu akomona ete camion na ye eleki mutuya, bato mosusu, kozomba banyama, etc.

Transion na Lesan ya Bible:

Biloko oyo nyonso ekoki kozala malamumu. Ezali masumu te. Kasi eloko moko ezali koleka motuya-mingi. Likambo eleki mutuya na bangomoi ezali koluka pe kolanda Nzambe na moboi na biso. Toloba (na Rythme).

"Eloko eleki motuya—Koluka Nzambe!"

Na lingi kotuna bino likambo moko. Boni, bokanisi Caïn, alukaki Nzambe na moboi na ye? (Ezali te.) Kanisa, Nzambe ayebisaki

ye ete soki asali malamumu, Nzambe akondima pe ye.

Kasi Caïn alukaki Nzambe te. Boni, abandaki koluka Nzambe sima? Tolanda lisusu histoire na biso na Ebandeli Mokapo 4. Kanisa, na suka ya Lesan eleki, Caïn azalaki koyima-yima na etumbu Nzambe apesi ye. Akanisaki ete moto nyonso akomona ye akoboma ye. Nini esalamaki sima na yango?

Developpement---Malakisi minene ya Lesan oyo na Biteni 5:

18.1 Na mawa, ata Caïn asalaki mabe, Nzame abikisi abatelaki bomoi na ye.

Tangela bana: Ebandeli 4 : 15

15 Kasi Yawe alobi na ye: "Motoakoboma yo akozwa etumbu mbala sambo." Yango wana Yawe atiaki elembo na ndakosoki oyo Caïn po na kolakisa 'tè motomoko té akoki koboma ye.

18.1 Kotuna bana lolenge oyo—

Niveau Primaire:

Nini Nzambe atiyaki na Caïn po na kolakisa bato ete bakoki koboma ye te? (Nzambe atiyaki Caïn elembo.)

Boni; Nzambe asalaki Caïn mabe to malamumu na kitiya ye elembo wana? (Asalaki Caïn malamumu, na kotia elembo wana ezalaki kobatela bomoyi ya Caïn.)

Niveau Secondaire:

Ndenge nini omoni ete Elembo oyo Nzambe atiaki na Caïn elakisi ngolu na Nzambe na ye. (Nzambe alingaki kokebisa bomoi ya Caïn, ata asali mabe monene lisusu, epesi yo ngonga ya kokanisa lisusu, kobongola motema, pe kobanda koluka Nzambe.)

18.1C Bana basala

Bana nyonso na lisanga basala lokola bazali Nzambe, azali kotia elembo na

Caïn po moto aboma ye te.

N.B : Bato mosusu balobi ete Nzambe akomisaki Caïn moindo. Bakanisi ete ezali ndenge oyo ba moindo babandaki na mokili. Kasi, **tovebi bato moindo ya lelo bazali bana ya Caïn te,** po Bible ezali kolakisa biso ete libota ya Caïn, bakufaki nyonso na mai monene oyo Nzambe atindaki na tango ya Noé—mai oyo ebomi bato, kolongola kaka Noé et sa famille. Bisu nyonso toloba na (rythme) ete ‘‘Tozali ana ya Caïn te, te, te, te, te !

Bana nyonso ya Caïn bakufaki, e, e, e, e, e !
Bakufaki na mai ! e, e, !’’

18.1D Bana Bayemba pe Babina:

Nzambe alakisi yo ngolu

Atiye yo elembo

Po moto aboma yo te.

Famille ya Caïn ekolaki pe esalaki makambo ebele ya mayele, kasi balandaki Nzambe te, yango wana, masumu ekotaki mngi.

18.2A Tangela bana: Ebandeli 4:16 : 17

16 Lokola Caïn alongwaki pembeni ya Yawe penepene ya Eden, pe Akendeki kofanda na mabelé ya Nod, na epai moi ebilokoka.

17 Caïn ná mwasi na ye babotaki mwana-mobali, kombo na ye Henok. Bongo Caïn atôngaki ville moko, apesi yango kombo ya mwana na ye Henok. 18 Henok abotaki Irad, Irad abotaki Mehuyael, Mehuyael abotaki Metushael, Metushael abotaki Lemek.

17b – 24 (sommaire) Sima, famille ya Caïn ekolaki lisusu. Nazalaki bato ya mayele oyo bayebaki biloko mingi—kobokola bibwele, kotonga batenta, kobeta misique, kosala biliko ya mabende. Bazalaki bato violant oyo bazalaki koswana bango na bango, ezala kobomana bango na bango. Na kati ya fa-

mille wana, mosusu azwaki basi mibale ata bayebaki ete Nzambe asalaki famille kaka na mobali moko pe mwasi moko. balandaki kaka makanisi na bango ya mabe.

18.2B Kotuna bana lolenge oyo—

Niveau Primaire:

? Oyo ezali histoire ya Famille ya milongo ya bato (genealogie) oyo Bible epesi. Histoire ya Caïn ezali ya liboso na Bible. Kasi boni, libota ya Caïn ezalaki mutuya mingi, to ndakisa ya malamumu ? (Te, Caïn azalaki mutuya mingi pe bazaki ndakisa ndakisa na ye ezalaki malamumu te.)

N.B. : Na culture na biso, mbala mingi, tozali kokoma naino biloko to bato oyo baleki na mutuya. Kasi, ezalaki bongo te na culture na bango. Bazalaki kokoma ndenge mususu. Bazalaki kokoma makambo oyo ezali mutuya mingi te, bongo sima, bakokaki kokoma makambo oyo eleki na mutuya, po bakoki kolobela pe kokanisa yango mingi.

Attention, kanisa lolenge oyo ya kokoma, po tokomona yango yango mbala ebele na kati ya Bible, pe ekosunga biso na kososola makambo ebele.

Ya libso, Nzambe akolakisa histoire oyo ezali mutuya mingi te. Na sima, akolakisa histoire mosusu oyo ezali ndambu ya mutuya, pe **na suka, akolakisa histoire oyo ezali mutuya mingi pona mokano na ye ya monene.**

[Moniteur, tolongoli 18.2C Bana basala pona kokomisa leson mukuse.]

18.2D Bana Bayemba pe Babina:

O famille ya Caïn, Caïn.

Ozali mayele mingi na mwasi na ye

Kasi bolandi Nzambe te, Caïn,

O mawa na bino!

18.3 Seth Atambolaki na esika ya Abel. Bana na ye balandaki Nzambe.

18.3A Tangela bana: Ebandeli 4 : 25 – 26.

25 Adamu ná mwasi na ye Eva babotaki mwana mosusu ya mobali. Bongo Eva apesi ye kombo Set, pamba té alobi: "Nzambe apesi ngai lisusu mwana na esika ya Abel, oyo Kaina abomaki."

26 Bóngo, Set aboti mwana-mobali, apesi ye kombo Enosh. Banda tango wàna, bato babandaki kosambela Nzámbe na kombo ya Yawe.

18.3 Kotuna bana lolenge oyo--

Niveau Primaire:

? • Kombo ya mwana ya Adamu pe Eve babotaki na sima ya Caïn ezalaki nani? (Set)

- Set azwaki esika ya nani na Famille? (Azwaki esika ya Abel, oyo Caïn abomaki.)
- Kanisa ndenge Nzambe alakaki Adam na Eve ete Akotindela bango Mobikisi (Ebandeli 3 : 15). Soki Mokili mobimba ezalaki kaka na bato ya mabe lokola famille ya Caïn, Ndenge nini Mobikisi alingaki koya?

(Ndenge ezalaki te ete Mobikisi abotama na Famille ya mabe. Nzambe atindaki mwana Seth na esika ya Abel, po abanda Famille oyo elingi Nzambe. Boye, wana ngonga ekokaki, Mobikisi akokaki kobotama na kati ya Famille yango.)

- Likambo monene, ya esengo nini esalemaki na Famille ya Set?

(Bato babandaki kosambela Yawe-Nzambe na kombo na ye moko

Nzambe. Lipamboli monene ! Lisusu, Famille ya losambo.)

Niveau Primaire:

? • Okanisi 'bato babandaki kosambela' elingi koloba nini? (Babandaki kosenga na Nzambe, kopesa ye makabo ya makila, kaka lolene ayabisaki bango kosala, tango mosusu, kosambela na lisanga.)

18.3C Bana basala

Bana nyonso basala lokola bazali famille ya Seth , bazali kobenga kombo ya Nzambe.

18.3D Bana Bayemba pe Babina:

Nzambe apesaki Seth Na esika ya Abel Tango wana, Babandaki kosambela Nzambe

18.4 Faimille ya Adam kino na Noé na bana na ye, bang'oyo :

18.4A Tangela bana: Ebandeli 5 : 1 – 2.

1 Oyo ezali mabota ya Adamu. Tango Nzambe asalaki bato, asalaki bango lokola elili ya Nzambe. 2 Asalaki bango mobali ná mwasi, abenisaki bango pe apesaki bango kombo "Bato." 3 – 32, (Sommaire)[Moniteur, talisa carte ya bambula ya famille ya Seth.]

Adam abotaki

Seth abotaki

Enosh abotaki

Kenan abotaki

Mahalaleel abotaki

Jéred abotaki

Hénoc abotaki

Metuschélah abotaki

Metuschélah abotaki

Lémec abotaki

Noé.

Bana mibale interessant na liste bazali Hé-noc *Metuschélah*.

Ebandeli 5: 21-27

 21 Tango Henok akokisaki mbula tuku motoba na mitano (65), abotaki Metushela.

22 Sima ya kobota Metushela, Henok alandaki nzela ya Nzambe mbula 300. Abotaki lisusu bana ya mibali ná ya basi.

23 Bomoi na ye nyonso ezalaki ya mbula 365. 24 Azalaki kaka kolanda nzèla ya Nzambe, tii tango alimwaki, pamba té Nzambe akamataki ye.

25 Tango Metushela akokisaki mbula 187, abotaki Lamek.

26 Sima ya kobota Lamek, Metushela aumelaki mbula 782. Abotaki lisusu bana ya mibali ná ya basi.

27 Bongo bomoi na ye nyonso ezalaki ya mbula 969, sima akufaki.

(Age ya koleka mulai na bato nyonso.)

18.4B Kutuna bana lolenge oyo—

Niveau Primaire:

 Na 5 :1-2, boni, oyo ezali makambo ya sika tozali koyoka ?, to ezali revision ya makambo toyoka déjà ? (Ezali revision ya ndenge Nzambe asalaki bato. Totangi yango déjà na Ebandeli 1 pe 2.)

- Nini ezalaki special pona bato ? (Nzambe asalaki batu na elilingi na ye.)
- Bato bazali lolenge mibale. Bango banani ? (Mobali pe Mwasi.)
- Likambo moko ya ndenge mosusu ya kokamwa esalemaki na bomoi ya Henoc. Akufaki te lokola bato mosusu, Nini esalamaki po akufa te ?

(Nzambe azwaki kaka ye te na nzela ya liwa. Kasi Nzambe azwaki bomoi pe nzote na ye libela na likolo.)

- Bomoi ya Henoc ezalaki ndenge nini (Alandaki mokano na ye na bomoi na ye na miso ya bato.)
- Bomoi ya Metuschélah pe ezalaki na likambo moko special. Abikaki bambula boni ? (Bambula 969!)
- Boni, moto mosusu abika bomoi ya mulai wana ? (Azali te. Metuschélah abikaki bambula koleka bato nyonso babika na se ya mokili – bambula 969!)

Niveau Primaire:

 Ndenge nini tokoki koyeba ndenge nini biso bato tobandaki ? Bato mosusu balobi ‘evolution’ esalemaki – Bisa bato tobandaki lokolo mbisi ya mai ebandaki, bongo, malembe-malembe, tobongwanaki bato. Boni, Bible elobi ete biso bato tobandaki bongo ? (Ezali te. Bible elobi ete biso bato, ezali Nzambe ye moko moto asalaki biso na poso ya liboso).

- Bokeseni nini ezali na ndenge ezwaki na ye Henoc pe ndenge azali kozwa bato mosusu na kozala na ye na likolo.

(Soki Nzambe azali kozwa baton a nzela ya kufa, Azali kozwa bomoi na bango. Nzoto na bango ezali kozonga na mabele kozela mokolo ya suka oyo Nzambe akosekwa bawei. Kasi Henoc Nzambe azwaki nzote pe bomoi mbala moko. Likambo etali kokende ya bomoi na likolo, ekosalema na nani ngonga ezali koya?)

[Tangela bana 1 Thessalonique 4: 16-17.]

 16 Pamba té mongongo ya mokonzi ya ba-anjelu pe kelelo ya Nzambe ekopesa motindo, bongo ye moko Nkolo akouta na Likolo pe akokita awa na se. Na tango wana bato bàkufá oyo bandimelaki ye bakosekwa liboso. 17 Na sima biso bato tokozala nanu na

bomoi, Nzambe akomema biso ná bango na mapata, po tókende kokutana ná Nkolo. Boye tokozala seko esika moko ná Nkolo.

[Moniteur, tolongola 18C Bana basala po leson ezali mulai.]

18.4D Bana Bayemba pe Babina:

O, Ndeko Seth!
Yesu Mobikisi ayaki na famille na yo.
O, matondo, Ndeko Seth!
Lipamboli monene oyo eleki monen!

Kosilisa Leson: Pona nini bakombo oyo nyonso ezali na tina? Moko ya biyano ezali ete, soki totoli Luc Mokapo ya a mibale, tokomona ete famille ya Seth bakomaki bakulutu oyo babotaki Yesu-Kristu na famille na bango.

Devoir pona oyo bayebi Yesu Deja:

Caïn na famille na ye batongaki civilisation moko monene. Na kati, ezalaki na bato oyo bazalaki makasi mingi na musu, mususu bazalaki basali ya mabende.

Kasi na nyonso, basalaki, apesaki Nzambe, bapesaki Nzambe mukongo. Mitema na bango ekomaki makasi, pe violence ekomaki mingi.

Olingi te kotonga bomoi na yo, na ndenge makanisi na moko olingi. Nzambe azalali na makanisi malamumu koleka pona bomoi na yo.

Boni, olingi kuluka nana Ye pona kotonga bomoi na yo likolo ya maloba na Nzambe, lel'oyo pe mikolo nyonso ?

[Moniteur, pesa ngonga na ban aya Ecodim basambela.] Sik'oyo, senga Nzambe asalisa yo yo mokolo na mokolo. *[Moniteur, silisa na losambo pona bana.]*

Bana bayemba Nzembo :

Luka nanu bokonzi ya likolo.

Kobenga bana oyo bayebi Yesu nanu te :

Kasi, mbala mosusu, okoki te koluka Nzambe, pe okoki te kotonga bomoi na yo likolo na yandi, po oyambi Yesu nanu te lokola Mobokisi na yo. Okoki kobongola motema na ye kaka sik'oyo. Na motema na yo mobimba, ndima ete ozali moto ya masmusu, bongo senga Yesu kobikisa yo. *[Moniteur, pesa ngonga na bana na kosambela ndenge wana.]*

Soki okati pona Yesu sik'oyo, pe oyo ezali mbala ya liboso y'osala yango, nalingi kosolola na yo sima ya Ecodim. Nalingi kosepela na yo.

[Moniteur, yebisa bana ngonga pe esika oyo bokokutana na yo soki bana bayambi Yesu lelo.]

SUKA YA LESON 18.

LESON 18 – SUPPLIMENTAIRE PONA NIVEAU SECONDAIRE.

Attention ! Leson oyo to supplement oyo ekoki kosalisa bana na koyekola science na kelasi. Mikanda mingi ya Science, bato oyo bandimaka Yesu te bakomaki yango. Kasi bascientiste mususu bandimelaka Bible.

Leson oyo etaleli yo pe bato awa na se, pel-ba Age ya bato. Na mikanda mingi, balobi ete bomoi ebandaki na eloko moko muke oyo babengi cellule moko. Ebongwamaki malembe-malembe kati ya bambula million, kino ekomaki nyama lokola makaku, kino, sima bamillion ya bambula lisusu, ekomaki 'moto'. Bato mususu bandimi yango lolenge wana, na eloko nyonso bazali kosala, bakoloba ete ezali age ya molai lokola bambula bamillion, bamillion. Bible elobi nini ?

Tolanda famille ya liboso ya mutu ya liboso, Adam na Ebandeli mokapo ya 5.

[Moniteur, koma bakombo pe mbula moko, pe senga bana kosala calcul na yango na yango koyeba ekomi bambula boni.]

Ebandeli 5.3-32.

Adam	130 Seth
Seth	105 Enosh
Enosh	90 Kanaan
Kanaan	70 Mehalel
Mehalel	65 Jered
Jered	162 Enock
Enock	65 Metuschélah
Metuschélah	187 Lemec
Lemec	182 Noé

Bana basala calcul – bambula 1.556 Adam kino na ngonga ya deluge.

Toleka mwa muke na Ebandeli 11:10-32.

Sem	100 Arpacschad
Arpacschad	35 Schélach
Schélach	30 Héber
Héber	34 Péleg
Péleg	30 Rehu
Rehu	32 Serug
Serug	30 Nachor
Nachor	29 Térach

Térach 70 Abram, Nachor, Aram
[Moniteur, Bana basala calcul – bambula 3900 Adam kino na tango ya Abram.]

[Moniteur, Bana basala calcul – bambula 1.556 + 390 = Bambula 1,946.]

Bato nyonso bandimi ete Abram abikaki pene ya 2.000 Av. J.C.

Yango wana, soki to calculer 2.000 plus 1.946, ezali kopesa 3.946 Av. J.C. Soki to ko-arrondir, tokoki koloa 4.000 Av. J.C. oyo Nzambe asalaki mokili oyo.

Tozali kobika sima na Yesu bambula 2020.
[Moniteur, tia date oyo ozali.]

Yango wana, tolobi ete Age ya mokili oyo ezali pene ya bambula boni ?

Kosilisa :

Boni, kaka mbala oyo, na Bible mobimba ezali kotanga bambula loleng'oyo. Pona nini ? Badate na tango ya Abram, pe sima ezali na question te. Bongo, ekoki kozale ete Nzambe ayebaki ba-date oyo ya bambula ya liboso-liboso ekozala na ba-doute to attaque ? Okotia eliaki na nini ? Yango wana, Azali kolakisa na ndenge ya makasi pe polele.

Oyo ezali ndende batu mosusu balobi lelo. Mbala, tozali esengeli tokata—tokondima makanisi ya bato to malaba na Nzambe ? Okotia elikia na nini ?

Koteya Mikanda ya Bible:

Sala yango soki ngonga ekokoka. Tala makanisi na suka mokanda oyo.

==SUKA YA LESON 18

SUPPLEMENTAIRE PONA NIVEAU
SECONDAIRE.

Leson 19 Tondima Ngolu na Nzambe.

Nzambe ayokelaki Noé mawa na tango ya Kosambisama

Ebandeli 6: 1-8.

I. Preparation ya moniteur pona ba lesson oyo:

Moniteur, bongama yambo oya koteya:
Bongisa bakiti pe Sala bacarte ezali koloba ‘Noé’, pe ‘Ngolu.’ Bongisa ba-carte mosusu ya muke (Pene ya 10 x 14cm nyonso na bakombo oyo: Adam, Eve, Caïn, Abel, Seth, Enoshh, Metuschélah, Noé.

Moniteur, bongoma po na tina ya Leson:

Na suka ya Leson oyo, bakososola lokola Noé, biso pe tozali bato ya masumu, biso tokoki kosambisama. Kasi, lokola Noé, tokoki pe kozwa Ngolu na Nzambe.

Moniteur, Bongisa Verse ye koyekola
Efeze 2 : 8 kino 9

 8 Ezali bolamu ya Nzambe nde ebikisi bino, po bondimeli ye. Kobika wana euti na bino té, kasi ezali likabo ya Nzambe.

9 Euti na misala na biso té, boye moto moko té akoki kobeta tolo.

Moniteur, bongama na banzembo oyo ezali kokende Nzela moko na Leson oyo -

--

(Na Mukanda ya ‘Banzembo ya Ecodim.’) to Nzembo nyonso ezali kolakisa ‘Ngolu’ na Yesu.

II. Kosala Révision---

Kolanda devoir ya poso eleki :

Na poso eleki, topesaki devoir na bakristu ya komipesa na bomoi na bino na Nzambe. Opesi Nzambe nini na poso eleki ? Bandedo nini bomonaki tango bomekaki kosala lolenge wana? [*Moniteur, pesa bana ngon-*

ga ya kozongisa eyano.] Boye ezali malamu. Koba lisusu kosala ndenge wana na poso ezali oyo.

Revision:

Bana bakoki kosa lisano pona kokanisa bakombo ya bato ya mutuya oyo tomoni tii sik’oyo. Koma bakombo oyo na papier onene pembeni ya 10 x 14 cm : Adam, Eve, Caïn, Abel, Seth, Enosh, Metuschélah, Noé. Mwana moko apona carte pe asimba yango na mutu ya mwana mosusu. Mwana wana esengeli atuna mituna oyo ozali na bosenga ya ‘ee.’ to, ‘ve.’

Atuna kino ngonga akoyeba soki azali nani, alonga.

Ndakisa 1:

Boni, nazalaki mwasi? (Bana mosusu baloba ete, ee.)

Boni, mobali na gai kombo na ye Adam ? (Ee.)

Boni, nazali Eve ? (Ee, alongi !)

Ndakisa 2:

Boni, nazalaki moto ya liboso? (Te.)

Boni, nazalaki mwana na ye ? (Ee.)

Boni, nabomaki leki na ngai? (Ve)

Boni, kulutu na na ngai abomaki ngai ? (Ve)

Boni, nazwi esika ya mwana oyo akufaki ? (Ee.)

Kombo na Seth ? (Ee.)

III. Koteya Bana Leson oyo---

Kobanda Leson :

Boni, okoki kokanisa ngonga moko ozalaki na pasi monene [*Moniteur, tika mwana moko apesa eyano mokuse.*] Ezali esengo te na pasi.

Transition na lesson

Kanisa, Ata Nzambe apaboli bato mingi, bato na tango ya Noé bakotaki na likambo moko monene ná Nzambe. Ndenge nini likambo wana esalamaki? Tobanda na Mokanda ya Ebandeli, Mokapo sambo (6).

Developpement--- Malakisi minene ya leson oyo na biteni 3---

19.1 Ba-Anjelu ya mabe bazalaki kobalana na bana bana-basi, bongo babotaki na bango bana ya ndenge mosusu.

19.1A Tangela bana : Ebandeli 6.1-4 :

 1 Bato babandaki kokóma mingi na mokili mobimba, pe babotaki bana basi.

2 Milimo oyo babengaka bana ya Nzambe emonaki 'tè bana basi Yango bazalaki kitoko, boye eponaki bamosusu po na kobala bango.

3 Bongo -Yawe alobi: Pema ya bomoi oyo napesaki bato, ekoki kotikala na bango tango molai té, Po bazali bobele bato, bakoki na bomoi ya libela té. Yango wana bomoi na bango ekoleka lisusu mbula 120 té.

4 Na tango yango bambinga ya bato ya milai koleka bazalaki na mokili, pe kutu bamosusu batikalaki tii sima ya tango wana. Ezalaki bana oyo milimo wana ebotalaki ná basi ya mokili. Ezali bango nde bato bazalaki bilombe ya kala oyo bakoko bayebaki.

19.1B Kotuna lelong'oyo---

Niveau Primaire:

? • Nini ezalaki kosalema kati na bato na tango ya Noé? (Bato bakomaki mingi, pe ba-Anjelu bazalaki kozwa basi ya bato, bazalaki kobota katkati na bango bato ya minene-minene pe molai-molai.

- Pona nini ba-Anjelu to bana na Nzambe bazalaki balingaki basi? (Bazalaki komona bango kitoko.)

Niveau Secondaire:

??•

- Tango baboti bazali kobota bana, mulongo moko ya bato (generation). Milongo boni babikaka wuta Nzambe Akelà bato ? (Milongo zomi.) – Adam, Seth, Enosch, Kénan, Mahalaleel, Jéred, Hénoc, Metuschélah, Noé, na bana na ye misato Sem, Cham pe Japhet.
- N.B : Tata nyonso abikaki bambula mingi pe abotaki bana mibali pe bana ya basi. Bana wana babalaki, pe bana wana babotaki bana, bango pe babotaki bana... Bato bakomaki mingi na famille ya Seth, pe famille ya Caïn, bato bazalaki pe kokoma mingi na ngambo ya Est.
- Bible elingi koloba tango ezali koloba ete bato bakomaki mingi pe batondisaki mokili? (Bato bakomi mingi. Bango nyonso bazalaki kobika na ba clan kolandela batata na bango, pe ba clan ekomi mingi.)
- Nzambe alingaki bato babota mingi. Ayebisaki bango kosala bongo. Pe alakaki ete Akopambola kobota na bango na kati ya libala. Bongo, likambo nini soki bana bato bakomaki mingi? (Tango bato mabe bakomaki pe ebele, masumu na bango ekomaki pe mingi.)

19.1C Bana Basala:

Bana nyonso basala loko bazali Nzambe, Nzambe amonaki ete bato bazalaki kosala kaka mabe. Nzambe alobaki ete: "Esengeli na boma bato nyonso."

19.2D Bana Bayemba pe Babina

Mabe ezali kaka mabe

Tango nyonso mabe

Bongo Nzambe akataki

Ete Akoboma bango.

19.3 Ata Nzambe azalaki na kanda na bato oyo mosusu nyonso, Asepelaki na Noé.

19.3B Kotuna bana lokola oyo---

Niveau Primaire:

? Yawe-Nzambe Asepelaki pona nani ?
(Pona Noé)

- Français pona verset oyo elobi ete Noé azwaki “Faveur” ezali lokola ‘Ngolu.’ Boni, Ngolu ezali likambo na Nzambe apesaka po tozali malamumu, po tokoki na yango ? (Bongo te. Ngolu ezali mawa na Nzambe. Tokoki ata muke te.)

Niveau Secondaire :

?? Pona nini Nzambe asepelaki na Noé ? Boni, ezali po azalaki malamumu pe asala mabe te ? (Bongo te. Nzambe asalaki Ngolu na ye pona bolamu ya bato. Nzambe asepelaki na Noé po alingaki pe andimelaki Nzambe. Bongo, alakisaki Ngolu na ye na Noé, ata Noé azalaki moto ya masumu.)

- Verse oyo ebandi na maloba “kasi.” Maloba oyo elingi koloba nini ? (Elingi koloba ete makambo elandi etamboli te nzela moko makambo oyo ezali eleki liboso. Ezali contraste.)
- Maloba oyo contraste elakisi nini ? (Bato nyonso balandaki Nzambe te, kasi Noé alandaki Nzambe. Nzambe akataki kopesa etumbu na bato nyonso, kasi Ayokelaki Noé Mawa.)

19.3C Bana basala :

Tia ndambu ya bana liboso ya bana mosusu. Pesa carte bakomi ‘Noé na moko na bango. Asimba yango na

ndenge ete bana nyonso bamona yango. Mwana moko asala lokola azali Nzambe. Asimba carte oyo bakomi “Ngolu.” Atala mipanzi nyonso, aningisa mutu kotalisa ete “te,” pe aloba, “Etumbu.” “Etumbu.” “Etumbu.” “Etumbu.” Na moto na moto.

Atala Noé, bongo aningisa mutu koloba, “ee, moto oyo andimeli ngai,” bongo apesa carte bakomi “Ngolu.”

19.3D Bana Bayemba pe Babina:

Nzambe asepelaki na Noé,
Esengo, Esengo, Esengo, E-yea!

Devoir po na bakristu:

Soki obika, ezali te pona bolamu na yo. Bisonyonso tozali bato ya masumu. Soki obika, ezali te po Nzambe alingi yo koleka bato mususu. Nyonso ezali kaka Ngolu to mawa naYe. Boni, okotonda Nzambe poso oyo pona mawa to Ngolu na ye?

Kobenga bana na Yesu:

Soki oyamba Yesu Kristu nanu te, pona lobiko na yo, yeba été Nzambe alingi yo. Alingi obika. Boni, okoyamba Yesu lokola Mobikisi na yo lel’oyo? [*Moniteur, lakisa ba wapi pe ngonga nini bakoki kokutana na yo soki bazali na bosenga ya lisungi na likambu wana.*]

Koteya Mikanda ya Bible:

Sala yango soki ngonga ekoki. Tala makanisi na suka ya Mokanda oyo.

SUKA YA LESON 19

Leson 20 Totosa Nzambe na makambo nyonso. Noé atosaki Nzambe na kotonga Maswa.

Ebandeli 6:9-12

I. Preparation ya moniteur pona ba leson oyo:

Moniteur, sala liboso ya nyonso:

Mema late to papier oyo ezali na "mm", "cm". Mema pe papier ya monene, ná ba Crayola to marker; to tableau ya pembe. Soki ezali te, defa Bible pe koma Genese 6.20 na papier.

Moniteur, bongoma po na tina ya Leson:

Na suka ya leson oyo, bana bakoyeba kotosa na nyonso oyo Nzambe azali koyebisa biso, oyo ezali kotosa Nzambe, pe ezali pona bolamu na biso moko pe. Bongo, bakokata ndai na kotosa na nyonso Nzambe ezali koyebisa bango.

Verse ya koyekola : Ebandeli 6 :22.

22 Bongo Noé asalaki makambo nyonso oyo Nzambe atindaki ye.

Banzembo oyo ezali kokende nzela moko na Leso oyo :

(Na mukanda "Banzembo ya Ecodim")

Kumisa Nzambe (: 2-Tosa lelo)

Landa, N’Klanda yo, Nkolo

Moi muke na Ngai

(To Nzembo oyo nyonso ezali koloba makambo ya kotosa).

II. Kosala Révision---

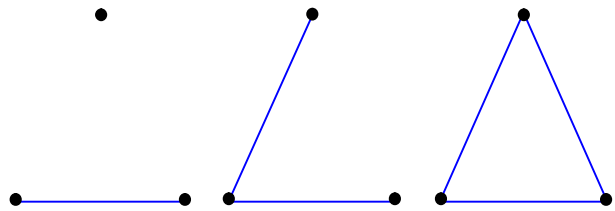
Kolanda Devoir ya poso eleki :

Na poso eleki, nani akanisaki kotonda Nzambe po Abikisi biso bandimi atako tozali bato mabe ?

Felicitacion ! Ezali malamumu ete tango nyonso totonda Nzambe pona lobiko apesa biso na Yesu.

Revision ya lesu eleki :

Sala lisano ya mituna misatu. Koma na tableau to papier ba point misatu na forme ya Triangle. Mbala nyonso bana bapesa eyano ya malamumu, mwana moko akoma ligne na kati ya ba point mibale po ekoma Triangle. Soki Triangle ebimi, bango nyonso bazali ba champion oyo bayoki malamumu-malamumu. Lokola boye :

Mituna misatu :

1. **Pona nini** Nzambe akataki ete Akoboma bato oyo Akelaki? (Pona bazalaki kokanisa kakia mabe tango nyonso.)
2. **Nani** Nzambe Asepelaki na ye? (Noé)
3. Nzambe akataki ete Akoboma bato ná banyama **Ndenge nini**? (Na mai monene)

III. Koteya bana leson oyo---

Kobanda leson

Na yokaki Histoire ezalaki koloa ete mwana mwasi azalaki ko visiter Parc National ná baboti na ye. Mwana wana kombo na ye Kiki, azalaki kosakana mingi, bongo, akamataki mbangu pe akendeke musika ya baboti na ye. Mama amonaki ete Azalaki likolo-likolo ya ngomba, penepene ya libulu moko monene, ya mulai.

Lokola Kiki azalaki kosakana, Amonaki te ete akoki kokweya na libulu wana. Soki atiaka kaka lokolo moko na sima, alingaki kokweya kino na liwa na ye ! Soki mama akendeke liboso kozwa ye, Kiki akokaki

kokanisa ete bazali kosakana ná ye. Akoki kotia lokolo na sima. Boye ekozala kaka mawa.

Mama azalaki na kobanga mingi. Asalaki nini ?

Mama ayebaki ete Kiki ayekoli botosi. Bongo, Mama abengaki ye na mongongo moko ya malembe. “Kiki”, abengaki, “yaka na mama sik’oyo. Sala noki.”

Boni, Kiki akotosa? Soki ayoki te maloba ya mama, soki atosi te, akokweya na libulu kino na liwa moko ya pasi.

Ah, esengo! Kiki ayebaki na kotosa na mama na ye. Ayaki na mama, bongo akweyaki te. Bakendeke kosakana esika mosusu oyo ezalaki na likama te.

Transition na leson ya Bible :

Noé akomaki na tango oyo esengelaki mingi andima na nyonso Nzambe asengaki oyo Nzambe ayebisaki ye. Ya solo, alingaki abika to akufa, famille na ye pe esengelaki ebika to ekufa, kaka na makamb’oyo – soki akoyoka pe akotosa oyo nyonso Nzambe akoyebisa ye. Tokomona histoire oyo na Bible na biso na Mukanda ya Ebandeli, Mokapo 6, Nzela ya kotanga 9.

Developpement--- Malakisi minene na Leson oyo na biteni 6---

20.1 Na kati ya bato yonso, Nzambe andimaki kaka Noé.

20.1A Tangelo bana : Ebandeli 6 : 9-12

9 Mabota ya Noé yango oyo: Noé azalaki moto malamumu pe ya bosembo, na kati ya bato ya tango wana; azalaki kotosa Nzambe.

10 Abotaki bana misato ya mibali: Sem, Cham ná Japhet.

11 Kasi mokili ekómaki mobulu na miso ya Nzambe; bipai nyonso se bitumba.

12 Nzambe atalaki mokili, pe amonaki 'tè bato nyonso bazalaki bato mabe.

20.1B Tuna bana lokola oyo:---

Niveau Primaire :

- **?** Noé azalaki moto na Nzambe to moto mabe ? (Noé azalaki moto malamumu na Nzambe. Boye elingi koloba te ete asalaki ata lisumu moko te. Bible elobi ete bato nyonso basalá [Romain 3.23] Nzambe azalaki na esengo pona Noé po andimelaki pe alandaki ye.)
- Bana misato ya Noé bazalaki banani ? (Sem, Cham, pe Japhet)
- Bato nyonso mosusu bazalaki ndenge nini ? (Mabe koleka.)
- Bato bazalaki pe nko. Elingi koloba nini ? (Bazalaki kopesana pasi bango na bango kozanga mawa pona bato mosusu.)

Niveau secondaire :

- **??** Bible elobi ete bato nyonso basalá masumu [Romain 3:23]. Bongo ndenge nini Nzambe akoki kozala na esengo ná Noé, po ye pe salá masumu ? (Noé azwaki ngolu na Nzambe po atielaki Nzambe Motema.)

Andimelaki elaka na Nzambe ete akotindela bango Mobikisi. Bomoï na bango Mobikisi. Bomoï na ye elakisaki ete andimelaki Nzambe.)

20.1C Bana basala

Mwana moko asala lokola azali Nzambe azali kotala bato ya mokili na tango ya Noé. Bana oyo mosusu bazala bato ya mokili. Tia bana minei bazala Noé, mwasi ya Noé, bana misatu ya Noé pe basi ya bana ya Noé.

Famille ya Noé bazali koswana te, kasi bato nyonso oyo mosusu ya mokili bazali koswana. Bazali koswana mabe bango na

bango. Nzambe atala bango pe ayoka mawa mingi. Aningisa motú ete: “bato bazali kosala malamú te. Kaka kobunda na nko tango nyonso.”

20.1. D Bana bayemba pe babina:

 Yemba na mongongo ya mawa:
“Mokili mobimba etondi etondi na mabe.

Bato mobulu, nko mingi.

Mawa na bato, ee,

Mawa na bato, ee

20.2. Nzambe ayebisaki Noé ete akati koboma bato nyonso oyo mosusu.

20.2A Tangela bana: Ebandeli 6.13

 13 Bongo alobi na Noé: “Nasi'nakani kosilisa bato nyonso. Nakoboma bango nyonso, pamba té mokili ekómi mobulu, bipai nyonso se bitumba.

20.2B Kotuna bana lolenge oyo--

Niveau Primaire:

- Likambo nini ya kokamwa pe ya likama Nzambe ayebisaki Noé? (Akati koboma bato nyonso)
- Pona nini Nzambe akataki ndenge wana? (Po mokili etondi na mabe ya bato.)

Niveau Secondaire:

 Boni, tosili koyoka deja histoire ya tango oyo Nzambe ayebisaki moto nini alingaki kosala, liboso Asala yango? (Ee, Na jardin ya Eden, Nzambe ayebisaki bato ete Akotinda Mobikisi oyo akosilisa ngya ya Satan. [Ebandeli 3:15.]

- Koloba ya Nzambe ezalaki makasi, Makanisi na yo elingaki kozala nini soki ozalaka Noé?

[Moniteur, yoka makanisi ya bana.]

20.2C Bana basala

Bana basala lokola bazali bato ya tango ya Noé. Bango nyonso bazali kobunda-bunda. Mwana moko asala lokola azali Nzambe. Aloba: “Ya solo nakoboma bango esika moko ná mokili mobimba.”

20.2D Bana Bayemba pe Babina:

(Na mongongo ya makasi ya mawa):

Nzambe akataki koboma bango Bato na mabe.
Mawa, mawa, mawa!

20.3 Nzambe ayebisi Noé asala maswa, pe ndenge nini kosala yango.

20.3A Tangela bana: Ebandeli 6 :14-16.

14 Sala masuwa moko na mabaya oyo ekoki kokota mai té; kabola yango na biteni biteni, pe pakola yango gudron na libanda pe na kati.

15 Tala ndenge okosala masuwa yango: molai na yango ekozalaya bamete 150, monene na yango bamehe tuku mibale na mitano (25), pe molai na yango banda na se tii na likolo, bamete zomi na mitano (15).

16 Okozipa yango na likolo, pe longwa likolo tii na mopanzi ya masuwa okotika basantimete tuku mitano (50). Okosala pe porte moko na mopanzi ya masuwa. Okosala ba-etaje misato na kati na yango.

20.3B Kotuna bana lolenge oyo

Niveau Primaire:

- Nzambe Ayebisaki Noé kosala nini? (Kotonga maswa.)

- Tina na maswa ezali nini ? (Kobatela bomoi na ye po akufa te, pe famille te, pe famille ekufa te na mai minene oyo elingaki kokofa.)
- Boni, Nzambe ayebisaki Noé asala maswa ndenge alingi ? (Bongo te. Nzambe ayebisaki malamumu-malamumu ndenge nini kosala yango--- monene na yango, mabaya na yango esengeli asalela, ndenge nini kopasola yango, etc. na detail nyonso.)
- Boni, maswa wana alingaki kozala sale moko kaka? (Bongo te. Nzambe Ayebisaki yango na ba sale mingi.)
- Ekozala na bikuke boni? (Moko kaka na etutu (mur) na yango.)
- Bongo, bandenge boni ya kokota na yango? (Moko kaka.)
- Elingaki kozala na ba etage boni? (Ba etage misatu.)

Niveau Secondaire:

- Nzambe alakisaki Noé mabaya nini kosalela na kotonga maswa. Boni, mabaya nyonso ezali ndenge moko ? (Bongo te. Mabaya mosusu ezali kilo mingi. Mosusu ezali kilo pe ezwaka mai te. Nzambe ayebisaki Noé mabaya nini kosalela po maswa edinda te. Ndenge mai ekota ezali te.)
- Nzambe ayebisaki Noé nini kopokola na mabaya wana na kati pe na libanda ? (Goudron)
- Goudron ekosala nini ? (Ekokanga mai libanda po ekota na kati ya maswa te.)
- Monene ya maswa ezalaki nini ? (150 m x 25 m, pe 15 m na mulai, ezalaki monene mingi.)

20.3C Bana basala

Niveau primaire

Bana nyonso na lisanga :

- 1) Bana basala lokola bazali kotonga maswa 3 etage ya mulai.
- 2) Basala lokola bazali kotonga mokano Nzambe apesaki na Noé oyo ezali kolakisa ndenge nini kotonga yango.
- 3) Bana basala lokola bazali kopakola goudron na bitutu nyonso na kati pe libanda.

Niveau secondaire

(Salela 1cm na m nyonso, pe senga na bana mibale basala dessin ya maswa na tableau to na papier, to na mabele.) Bana mosusu ba juger soki bazali kosala malamumu. Sima, mwana mosusu akoma 2 ligne na kati ezali kolakisa ete ezali etage 3 na kati. Sima, mwana mosusu a dessiner ba sale na kati na yo. Na suka, mwana mosusu a dessiner ekuke moko na etutu na yango.

20.3D Bana Bayemba pe Babina:

Nzambe ayebisaki Noe
Ndenge nini kotonga
Kotonga maswa monene
Mmm Mmm Mmm.

20.4 Nzambe ayebisaki Noé ete ete akotinda mai oyo ekoboma bato ná banyama nyonso. Yangu wana, Noé ná famille na ye esengeli bakota na maswa.

20.4A Tangela bana: Ebandeli 6 :17-18

17 Pamba té nakotondisa mai na mokili po na koboma biloko nyonso ezali na bomoi. Biloko nyonso ezali na mokili ekokufa.

18 Kasi nakosala'Boyokani ngai ná yo. Kota na masuwa, yo ná mwasi na yo, pe bana na yo ya mibali ná basi na bango.

20.4B Kutuna bana lolenge oyo--

Niveau Primaire:

- Nani alobaki ete akotinda mbula makasi na mokili ? (ezali Nzambe alobaki yango)
- Mbula wana esalaki nini ? (Ekoboma biloko nyonso na mokili mobimba oyo ezalaki na bomoi.)
- Nzambe akosala nini na Noé? (Akosala boyokani ná Noé. Boyokani ezali elaka moko ezali kilo momgi, elaka esengeli ekokisama.)
- Nzambe alakaki Noé nini ? (Akokota na maswa ná famille na ye --- Mwasi na ye, bana misatu ya mibali na ye pe basi na bango.)

Niveau Secondaire:

- Ndenge nini ba verse oyo ezali kolakisa mbala moko esambiselo to mwasi na Nzambe? (Nzambe akataki kofunda mokili na mai, kasi ye pe apesaki nzela po na Noé pe famille na ye kobika.)
- Soki totali ebandeli 5:30, tata ya Noé, kombo na ye Lemec azalaki na bana mosusu ya mibali pe ya basi. Emona ni ete Noé azalaki na bakulutu pe baleki ya mibali pe ya basi, pe bandeko mosusu oyo bakufaki na mai. Pona nini okanisi bakotaki te te na maswa po babika?

(Emonani ete bandimaki te na Nzambe. Bible elobi ete kaka Noé pamba azalaki koluka Nzambe na tango na ye. Ezalaki makambo ya mawa po na Noé, kasi Nzambe ya ngolu na Ye, Apesaki nzela na bana misatu ya Noé ná basi na bango kokota. Yango wana, milongo ya bato oyo balandaki bango, milimo nabango pe ebikaki.

20.4C Bana basala

Pona bana ya mibali minei ná bana ya basi minei basala lokola bazali Noé ná famille na ye. Batelema apart na bana mosusu, kolakisa ete bazali na kati ya maswa.

Bongo, kabola bana mosusu na biteni mibale. Eteni moko basala lokola bazali Nzambe. Bayebisa bana ete, “Mai yaka! Mbula,banda!”

Eteni ya mibale basala lokola bazali mai ya mbula oyo etondi na mokili, ezali kokende mbangu kotondisa bisika nyonso. Baloba ete « Whooosh ! Whooosh ! »

Sima, eteni ya mibale basala lokola bazali bato ná banyama oyo ezali kodinda na mai. Famille ya Noé batikali malamu na kati ya maswa tango nyonso.

20.3D Bana Bayemba pe Babina:

(Bana ba repeter ba phrase sima ya moniteur)

Nakotondisa mokili na mai

Kasi na kobikisa yo. Pe famille.

Bokozala malaaamu Noé.

Nzambe ayebisaki Noé.

20.5A Tangela bana: Ebandeli 6:19-21

19 Kamata banyama Ya ndenge nyonso oyo ezali na bomoi, mibale-mibale, mobali ná mwasi, po etikala na bomoi'

20 Bandekè ya ndenge nyonso pe banyama ya ndenge nyonso, ya minene ná ya mike, mibale-mibale, ézala eska moko né yo po ékufa té.

21 Kamata biloko ya kolia ya ndenge nyonso, bomba yango po na yo pe po na banyama."

20.5B Kotuna bana lolenge oyo--

Niveau Primaire:

- Ndenge nini Nzambe alakisaki mawa na ye na banyama ? (Ayebisaki Noé kozwa couple moko, mobali pe mwa-

si, ya banyama po bakota na maswa, bakufa te na mai.)

- Nzambe ayebisaki Noé kokotisa banyama nini na maswa ? (Banyama ya ndenge na ndenge, ya minene pe ya mika, na bandeke.)
- Nini mosusu Nzambe ayebisaki Noé atia na kati ya maswa ? (Biloko ya kolia pona banyama pe po na bato.)

Niveau Secondaire:

??

- Tanga vs 20 na Français. Wapi oyoki phrase oyo, “Selon leur espece” mbala ya liboso? (Na chapitre I, Nzambe asalaki banyama ya ndenge na ndeng pe ayebisaki bango babota “selon leur espece.”)
- Pona nini ezalaki tina ete espece nyonso ekota na maswa ? (po ete bango nyonso babota lisusu, pe batondisa lisusu mokili, sima ete mai esili.)

N.B. : Espece ya Bible oyo Nzambe alobi ezali te exactement ndenge moko na espece moderne oyo bato balobi. Espece ya Bible ezali lokola famille ya banyama oyo ekoki kobota bango na bango.

20.5C Bana basala

 Bana basala mulongo. Moko na moko baloba kombo ya nyama pe na maloba « mibale. » balakisa pe misapimibale, sima, mwana nyonso aloba, pe afanda.

Ndakisa : « bapuku mibale, banioka mibale, bambwa mibale, bangubu mibale. »

Na sima, tuna bana biloko ya kolia boni bakozala na yango bosenga po na banyama wana nyonso ?. Bango nyonso basala lokola bazali komesurer masangu lokola bilié bakokotisa na maswa pona banyama wana.

20.5D Bana Bayemba pe Babina:

Zwa manyama mibale mibale,

Mobali ná mwasi,
Zwa banyama minene (tombola loboko)
Zwa banyama ya mike (tia loboko na se mingi.)
Zwa famille na yo Noé
Zwa bilé pe.

20.6 Noé atosaki na nyonso Nzambe ayebisaki ye na kosala.

20.6A Tangela bana : Ebandeli 6.22

22 Bongo Noé asalaki makambo nyonso oyo Nzambe atindaki ye.

20.6B Kotuna bana lokola oyo—

Niveau primaire

- ? • Noé asalaki? (Asalaki makambo nyonso oyo Nzambe asengaki ye kosala.)
- Tango Nzambe ayebisaki ye ete mbula ekoya, ezalaki bambula mingi na liboso likambo wana esalemaki. Oyo epesaki Noé nonga ya kosala maswa. Nakanisi ete Noé alembaki mingi na mosala wana. boni, asalaki kaka ndambo ya mosa Nzambe apesaki ye to nyonso ? (Asalaki nyonso.)

Niveau secondaire

- ?? • Nini okanisi elingaki kosalema soki Noé atosaki te na maloba na Nzambe---soki asalaki maswa na ndenge ye moko amonaki malamumu ? (Tango mosusu maswa elingaki kodinda na mai, bongo bango nyonso balingaki kokufa.)
- Noé atongaki maswa. Ndenge nini elaisaki kondima na Nzambe ? (Andimaki maloba Nzambe alobaki, bongo, atosaki na nyonso Nzambe ayebisaki ye kosala.)

20.6C Bana basala

 Bana nyonso basala lokola bazali Noé, azali kotala maswa pona koyeba ete basalisi basali exactement lokola Nzambe ayebisaki ye kosala.

20.6D Bana bayemba pe babina

Yemba verse ya lel'oyo. Ebandeli 6.22

Bongo Noé asalaki makambo nyonso oyo Nzambe atindaki ye.

Devoir pona bana oyo bayeba Jesus djà :

Bana bakristu, boni, oyebi ete Nzambe alingi osala likambo moko, kasi osali yango nanu te ? Tango oyoki leson oyo ozalaki kokanisa likambo wana.

Tango mosusu oyebi ete likambo moko ozali kosali, Nzambe alingi yango te. Malamu otosa na Nzambe, tika kosala lisumu wana kaka sik'oyo, na kati na leson.

Yango pe ekoki kozala likambo moko ya sika oyo Nzambe azali kolakisa yo na kosala likambo wana na oyo atie na motema na yo. Boni, okosala likambo oyo Nzambe atie na motema na yo ? Boni, okotosa lel'oyo ?

Sik'awa, boni, okosenga lisalisi ya Nzambe po otosana nyonso oyo olingi Asala. [*Moniteur, sala losambo ná bana bakristu wana.*]

Kobenga bana oyo bayambi Yesu nanu te:

Bino bana oyo bozali nani bakristu ve, kani-sa oyo : Noé na famille na ye batongaki maswa, kasi balingaki kobika te soki bakotaka na yango te.

Yesu alingi yo. Akufaki na ekulusu pona kofuta nyongo ya masumu na yo. Okoki koyeba nyonso, pe ondima yango nyonso na mutu na yo, kasi yo pe okobika te, kino tango okobongola motema pe otia kondima na yo nyonso kaka na Ye. Esengeli oloba ‘Ee, Nzambe, oyo Yesu asalaki---tango yango pona ngai.’

Boni, okoyambe ye na motema na yo momba lel'oyo ? Soki nanu oyambi Yesu te, yeba été, boni, okotia motema na ye sik'oyo ? [*Moniteur, lakisa ngonga nini pe esika nini bana bakoki koya na yo soki bazali koluka lisalisi na likambo wana.*]

Koteya Mikanda ya Bible :

Sala yango soki ngonga ekokoka. Tala makanisi na suka ya mokanda oyo.

SUKA YA LESON 20

Leson 21 Tondimela Nzambe pe totosa na ye.

Noé andimelaki pe atosaki na Nzambe, yango wana ye na famille na ye babikisamaki na mai.

Ebandeli 6:1-8

I. Preparation ya moniteur pona ba leson oyo:

Bongisa liboso ya koteya bana:

Na suka ya leson oyo, bana bakoyeba été Noé pe famille na ye, pe ndambu ya banyama, bakobika na kufa ya mai. Nyonso oyo po Noé ayokaki Nzambe, andimaki na maloba na Nzambe, pe atosaki na oyo Nzambe ayebisaki ye kosala. Bongo, bana bakokata kotosa kaka na Nzambe, ata bato baseki bango, ata balemba, ata pasi ezali.

Moniteur, Bongisa Verse ye koyekola Ba-Ebré 11 : 7a

7 Noé, po na bondimi na ye, atosaka tango Nzambe alakisaka ye makambo oyo ekoya, pe atongaká masuwa po na kobikisa libota na ye.

Moniteur, Bongisa banzembo oyo ezali kokende nzela moko na leson oyo—

(Nyonso, na mokanda ‘banzembo ya Eco-dim.’)

Nkolo ayebi nzela na ngai.

Kumisa Nzambe ! Na esenge ! (Vs. 2-)

Kotosa lelo ! Na Esengo !

II. Kosala Révision—

Kokoba Devoir ya poso eleki :

Ndenge nini ya sika obandi kotosa Nzambe na poso oyo ?

Lisumu nini otiki ? Nani akosala litatoli ndenge Nzambe asli na bomoi na ye ?

Revision

- † Nani ayebisaki Noé kotonga Maswa ? (Nzambe.)
- † Noé atosaki na makambo bini na oyo Nzambe ayebisaki ye ? (Na nyonso.)

III. Koteva bana lesan oyo---

Kobanda Lesan :

Lakisa lisano ya mwana moko oyo ameki kotosa Nzambe, bongo azali komituna soki ezali kosalisa ye.

Transition na lesan ya Bible :

Lokola mwana na lisano oyo, tango mosusu Noé akanisaki, boni, ezali kosalisa ngai na kotosa na Nzambe ? Bible elobi ete bambula kama moko na tuku na mibale, Noé azalaki kotonga Maswa. Bambula oyo nyonso, amonaki te mai lokola mai moko etondi mokili mobimba, mai oyo esengeli eboma bato.

Okoki kokanisa ndenge nini bato basekaki ye! Kasi ngonga wana nyonso, Noé akobaki kaka kotosa Nzambe, mokolo na mokolo.

Developpement---Malakisi Minene ya lesan oyo na Biteni 4—

21.1 Nzambe ayebisaki Noé ete ye na famille na ye bakokota na Maswa.

21,1A Tangela bana : Ebandeli 7 :1

1 Yawe alobi na Noé: "Kota na maswa, yo ná libota na yo mobimba, pamba té namoni 'tè kaka yo moko moto otosaka ngai.

21.2B Kutuna bana lokola oyo :---

Niveau Nyonso :

? • Nini Nzambe ayebisaki Noé kosala? (Kokota na Maswa ná famille na ye nyonso.)

?? Pona nini Nzambe alingaki kobikisa Noé? (Na kati ya bato nyonso, kaka ya moto atosaki Nzambe.)

21.1C Bana basala:

Bana nyonso basala lokola bazali Nzambe, azali kobenga (na mongongo pe ba geste) été Né pe famille na ye, bakoya kokota na Maswa sik'oyo.

21.1D Bana bayemba pe babina:

(Geste lokola ozali kobenga moto na koya)
Noé, Noé
Kota na Maswa !
Yo, na famille nyonso Kota ! (Repe-ter)

21.2 Banyama oyo ekokota : Mibale-mibale mbala sambo ya baoyo bazali na ekila te, pe mibale-mibale ya baoyo bazali na ekila.

21.1A Tangela bana : Ebandeli 7 : 2-4.

2 -3 Kamata banyama sambo ya mibali pe sambo ya basi na kati Ya ndenge nyonso ya banyama ya peto. Sala pe ndenge moko po na bandeke ya ndenge nyonso, po ésila té na mokili. Kasi na kati ya ndenge nyonso ya banYama Ya mbindo, kamata bobele nYama moko Ya mobali pe moko ya mwasi.

4 Pamba té na sima ya póso moko, nakonokisa mbula mikolo tuku minei (40) butu moi, Po ndboma biloko nyonso oyo nasalaki na mokili."

21.2B Kotuna bana lokola oyo---

Niveau Primaire :

? • Lisanga nini ya banyama Nzambe alakisaki ? (Banyama ya Ekila na banyama oyo ezangi ekila. Banyama

esangi ekila ezali baoyo bato basal-lelaki na mbeka.)

- Ba couple boni ya basi pe ya mibali esengelaki Noé atia na Maswa na kati ya banyama ya ekila te ? (Ba-couple sambo.)
- Pona nini Noé esengeli asala bongo ? (Po banyama wana bakufa te, pe babota mingi pe bakuma lisusu mingi na mokili sima ya mai.)
- Sima ete banyama babandi kokota na maswa, mikolo boni yambo mbula ebanda ? (mikolo sambo.)
- Mbula ekobeta mikolo boni ? (Mikolo 40 pe butu 40.)
- Nini ekosalema na mokili pona mbula oyo ya mikolo mingi ? (Banyama pe bato nyonso oyo ezalaki kobika na se ya mokili, bakokufa.)

Niveau Secondaire :

- ??• Pona nini Noé esengeli atia banyama ya ekila te na Maswa na nombre koleka banyama ya ekila ? (Po été bato basalela banyama ya ekila te pona makabo. Bongo, soki asuaka kaka couple moko, sima ya makabo, makabo oyo ekosilisa nyama, po makoki ya kobotama ekozala lisusu te.)
- Okanisi pona nini Nzambe ayebisaki Noé kokota na maswa na poso moko yambo mbula ebanda ? (Tokoki koyeba te solo, po Bible elobi yango te. Kasi toyebi ete esengaki ngonga pona kotia banyama nyonso na kati.)

N.B : Nzambe asengaki Noé akotisa na Maswa ba-couple sambo ya banyama ya ekila te, “Na ndenge ete banyama pe bandeke ya mutindu na mutindu bakufa te,” (vs. 3). Oyo ezali kosalisa biso kokanisa ndenge bato mosusu bazali kolela makamb’oyo babengi “Especs mis en

peril.”, to ndenge banyama ya ndenge moko ekoki kosila. Tala, Nzambe azalaki moto ya liboso kolakisa ete Alingaki mutindu nyonso ya banyama. Asalaki po basila te, kasi bakoba kaka kobika na mokili.

21.2C Bana basala

Moniteur, sala lokola ozali Nzambe, pe bana ba repeter sima na yo. Tango bazali koloba nombre, baloba yango makasi.

Lakisa banyama oyo bakoki kosalela te makabo. Ndakisa : Ngulu : tombola misapi mibale, pe loba ete: “Zwa ba-couple **mibale** na kati ya maswa, mwasi pe mobali.” (Bana repeter.)

Lakisa banyama oyo bakosalela na makabo : Ndakisa : meme : tombola misapi sambo pe loba, “zwa ba-couple **sambo** pe tiya yango na maswa.” (Bana ba-repeter.)

Tombola lisusu misapi sambo pe loba : tombola misapi sambo lisusu pe loba : “Etikali mikolo **sambo**, mbula ebanda. (Bana ba-repeter.)

21.2D Bana bayemba pe babina:

Kotisa banyama na katin ya maswa.
Etikali mikolo sambo,
Mbula eyé.

21.3 Noé asalaki nyonso oyo Nzambe ayebisaki ye ; ye na famille na ye bakokota na maswa.

21.3A Tangela bana : Ebandeli 7 : 5–9

5 Bongo Noé asali makambo nyonso oyo Yawe atindaki Ye.

6 Tango mai etondaki na mokili, Noé azalaki na mbula 600.

7 Akoti na masuwa, ye ná mwasi naye, ná bana na ye pe basi na bango, po bilkufa na mai té.

8 Banyama ya peto né banyama ya mbindo, bandeke pe banyama oyo etambolaka libumu na mabelé,

9 yango nyonso ekoti na masuwa ya Noé, mibale-mibale, mobali nd mwasi, kaka ndenge Nzambe atindaki Noég.

21.3B Kotuna bana lokola oyo :

Niveau Primaire :

- ?**
- Nzambe ayebisaki Noé kokota na maswa, pe famille na ye, pe bacouple ya banyama. Na oyo nyonso, Noé atosaki na boni ? (Na nyonso oyo Nzambe ayebisaki ye.)
 - Noé akokisi bambula boni tango mai y ambula ebandaki konoka ? (Bambula kama Sambo – 6000.)
 - Noé azalaki kotongo Maswa bambul'ebele. Boni, omoni ete alembaki ? (Ee, sengelaki alemba po azalaki na mosala ya mingi.)
 - Nani akotaki na Maswa esika moko ná Noé ? (Mwasi na ye, bana na ye nyonso pe basi na bango.)
 - Bongo, ná Noé bato boni bakotaki ? (Bana mwambi)
 - Banyama bakotaki ndenge nini? (Mibale-mibale, Basi pe Mibali.)

Niveau Secondaire :

?? Ndenge Noé atosaki na makambo nyonso, esalisaki ye ndenge nini ? (Ebikisaki bomoi na ye, famille na ye, pe banyama.)

21.3C Bana basala :

- 👤**
- Bana basala lokola bazai Maswa ya Noé. Liboso, basala lokola bazali Noé pe mwasi na ye, sima, lokola ban aya basi pe ya mibali na bango, na suka, lokola banyama.

Bana moko-moko bakoki kopesa kombo ya bakombo na nyama moko-moko, bongo, ndambo basala lokola bazali banyama wana, bazali kokota na Maswa pe mwasi na bango.

21.3D Bana bayemba pe babina :

Noé atosaki
Na nyonso Nzambe Ayebisaki ye
Na kosala.
Bongo, ngai pe yo,
Tozali awa lelo.

21.4 Mbula ebandaki konoka

21.A Tangela bana: Ebandeli 7:10

10 Sima ya póso moko mai ebandi kotonda makasi na mokili mobimba.

21.4B Kotuna bana lokola oyo ---

Bana nyonso:

- Mikolo boni kati na se ya moi bakotaki na Maswa kino tango Mbula ya monene ebandaki konoka? (Mikolo sambo.)
- Nzambe ayebisaki bango liboso (Tala vs 4.) ete ekozala mikolo boni? (Mikolo sambo. Esalemaki kaka ndenge wana lokola Nzambe alobaki.)

21.4C Bana basala:

Bana batombola misapi, batanga kino na sambo – Mokolo ya liboso, mokolo ya mibale, etc. Tango bakomi na mokolo ya sambo, baningisa misapi pe baganga: ‘mbula’, ‘mbula moko makasi.’

21.4D Bana bayemba pe babina:

Mikolo sambo sima bango kokota, Mbula enokaki, Mbula enokaki.
‘Mbula,’ ‘Mbula,’ ‘Mbula,’
‘Mbula.’

‘Mbula.’, enokaki

Devoir pona bana baoyo bayebi Yesu déjà :

Noé alongaki pasi ya mbula wana, po atosaki na Nzambe, pe akobaki kotosa na Nzambe, kino na bambula nyonso oyo azalaki kotonga Maswa.

Boni, yo mukristu, oyebi likambo moko oyo Nzambe alingi osala ? Likambo oyo ozali kotosa te ? Kanisa likambo wana sik’oyo, pe yebisa yango na Nzambe. Laka ye ete okosala yango, lokola Nzambe azali kolakisa yango na motema na yo. Yebisa ye ete banda sik’oyo, okotosa na nyonso akoyebisa yo kosala. Luka lisungi na ye po apesa yo makasi oyo ezali malamumu.

Kobenga bana oyo bayambi Yesu nanu te :

Tokoki kobika te po tosali makambo ya malamumu. Bible eyebisi bongo na bisika ebele. Tokoki kaka kobika na kondima na Yesu-Kristu.

Kasi, Bible ezali pe koyebisa biso ete, soki ya solo tondimeli Yesu, tokotosa ye. Okanisi nini? Soki Noé alobaka ete, ‘Nandimi mai ezali koya,’ kasi atongaki Maswa te, to soki akotaka na Maswa te, boni, alingaki kobika na mai wana? Bongo te! Andimaki malaba na Nzambe ete Mbula ekoya, bongo atosaki. Bongo, abikaki tango mai eyaki.

Soki na motema na yo, omoni ete olingi kotosa na Nzambe ata muke te tango nyonso, malamumu okanisa. Boni, ya solo obongoli motema na Yesu? Boni, ozali kokanisa ngonga nini oyo ondimele Ye? Boni, osali yango ya solo na motema na yo?

Soki oyebi te, mbala mususu okolinga koyeba ya solo. Nakozala na esongo ya kosambela ná yo sima ya Ecodim. Okoki kokutana na ngai na.... [Moniteur, lakisa bana wapi bakoki kokotuna na yo.]

Koteya Mikanda ya Bible :

Sala yango soki ngonga ekokoka. Tala makanisa na suka ya Mokanda oyo.

SUKA YA LESON 21

Leson 22-Tobenda baninga babongola motema po Nzambe asambisa bango te.

Nzambe atindaki mbula pona kopambola Mokili Mobimba.

Ebandeli 7: 11-24

I. Preparation ya moniteur pona ba lesson oyo---

Moniteur, bongama Liboso ya koteya bana: Mema eloko kudessiner cercle ya monene na mabele. Nge ta kosalela yango na 22.1C Bana basala.

Moniteur, bongoma po na tina ya Leson: Na suka ya lesson oyo, bana ya Ecodim bakososola ete Nzambe asambisaki bato ya Mokili na nzela ya Mai ya makasi.

Bakososola ete Nzambe akosambisa masumu nyonso Mokolo moko. Bongo, bakoyebisa baninga pe bandeko na bango babongola motema po Nzambe ayokela bango kanda te.

Moniteur, Bongisa Verse ye koyekola:

Marko ch 6 vs 12

12 Bongo bayekoli bakei pe babandi koteya bato 'tè "babongola mitema."

Moniteur, bongama na Banzembo oyo ezali kotambola nzela moko na Leson oyo---

(Na mokanda “Banzembo ya Ecodim”) Soki obiki
Kende Nord, Kenda Sud

Na zali na Ndako Kitoko (Vs. 3 “Komema Bato mosusu na Mobikisi” & vs. 6 “Kobenda Bandeko mosusu, Boya”)

II. Kosala Revision---

Kolanda devoir ya poso eleki:

Osali nini po na kotosa Nzambe na poso eleki? Nani oyo atosaki na Nzambe, bongo atiki lisumu moko azalaki kosala? Nani akoyebisa biso nini asalali? [Moniteur, pesa mwa ngonga na bana po baloba nini basalaki. Pesa encouragement na ba oyo bameki kosala.]

Révision :

- † Bato boni bakotaki na maswa ?
(Bato mwambi – Noé, Mwasi na ye, bana na ye misatu ya mibali , pe basi na bango.)
- † Noé atosaki na nyonso oyo Nzambe ayebisaki ye, to atosaki kaka na ndambu? (Atosaki na nyonso)
- † Bato bakotaki na masuwa mikolo motuya boni yambo mbula ebanda? (Mikolo sambo)
- † Mbula eyaki ndenge Nzambe alakaki to eyaki te? (Esalemaki kaka ndenge Nzambe alobaki.)

III. Koteva bana leson oyo---

Kobanda Leson:

Mwana nakombo ya Sami ayokaki pasteur na ye poso na poso. Pasteur alobaki po na Yesu, andimaki makasi na yango. Kasi, Sami azalaki kobika na mwa masumu oyo alingaki makasi. Alingaki te kotika masumu wana. Mokolo moko, pasteur ayaki na ndako ya Sami. Atunaki Sami soki tango nini akobongola motema na Yesu.

Sami azongisaki ete, “Na yebe te soki na kobongola motema. Kino Tang’oyo, Nzambe abomi ngai te. Tina nini ete ngai nabongola motema?”

Transion na Leson ya Bible:

Nini ekozala suka ya bato oyo babongoli motema te? Na leson ya Bible ya lel’oyo,

tokomona makambo nini eyelaki bato na tango ya Noé, ba oyo baboyaki kobongola motema pe kondimela Nzambe.

Developpement---Malakisi minene ya Leson oyo na biteni 4:

22.1 Nzambe atindaki mai lolenge !

22.1A Tangela Bana: Ebandeli 7 : 11-14

11 Tango Noé akokisaki mbula 600, na mokolo ya zomi na sambo (17) ya sanza ya mibale, mai nyonso oyo ezalaka na Likolo eyei kosopana, pe nyonso oyo ezalaka na se ya mabelé eyei kobima.

12 Mbula ebandaki konoka na mokili, esali mikolo tuku minei (40), butu moi.

13 Kaka na mokolo yango nde Noé, mwasi na ye, bana na ye Sem, Kam, Iafet, ná basi na bango bakotaki na masuwa.

14 Banyama ya zamba pe ya mboka ya ndenge nyonso, banyama ya mike-mike pe bandeke ya ndenge nyonso ekoti nzela moko nd bango.

22.1B Kotuna bana lokola oyo--

Niveau Primaire:

Nini esalemaki na mbula nkama mutoba ya bomoyi ya Noé, na sanza ya Mibale, na mokolo ya tuku na sambo? (Bibale ya mai ebandaki kobimisa mai ya ebele-ebele, pe mbula makasi ebandaki konoka.)

- Mbula enokaki mikolo boni? (Mikolo tuku minei, pe butu tuku minei)
- Tomonaki na poso eleki, ete Nzambe ayebisaki bango babanda kokota na masuwa, pe babanda kokota poso moko liboso mbula ebanda. Esengaki tango po na banyama nyonso bakokota, kasi sima, bango, Noé pe Famille na ye basili kokota, ngonga boni libo-

so mbula ebanda? (Mbula ebandaki konoka kaka mokolo wana.)

Niveau Secondaire:

??

Okanisi pona nini Bible ezali kopesa detail mingi pona koyeba mokolo nini mbula ebandaki?

[*Moniteur, yoka makanisi ya bana.*] Kati na makanisi bakoki kokanisa, ekoki kozala oyo:

1. Nzambe apesaki detail kolakisa makasi oyo ezali na histoire ya solo oyo esalemaki awa na se ya Mokili. Ezali te kaka histoire moko oyo euti na makanisi ya bato, to pe, histoire oyo bango bato bazali kokanisa oyo ezali kaka kolakisa lolenge ya kobika.
 2. Nzambe apesi detail kopesa nzela ya calculer ba date oyo mai oyo etondaki na Mokili, po Nzambe apesi biso pe nombre ya bambula ya moto nyonso oyo abikaki liboso ya Noé.
 3. Nzambe apesi detail oyo pona kolakisa ete, ata Nzambe akokaki kowumela na Ngolu tango molai, mokolo akosambisa bato, ekoya kaka.
- Elingi kola nini, Nzambe afongolaki pe bikuke nyonso kuna likolo pona kosopa mai ebele na mokili..’’? (Bikuke ya likolo ezali lolenge moko ya koloba pona kolakisa ete mbula enokaki na ndenge moko ya makasi lokola Nzambe afongoli bikuke ya likolo kosopa mai mingi na se ya Mokili.)
 - Kanisa tango omoni mbula mosi ya makasi, mopepe ya makasi, kake ya makasi. Esalaki nini na se ya mokili?
[*Moniteur, bana bapesa eyano ya mokuse.*]
Mai etamboli na mokili, ezali kosala erosion ya makasi, ezali kobalola elongi ya mokili.

- Sik’oyo, Kanisa Ndenge nini elingaki kozala soki mbula wana ezalaki koleka makasi mbala tuku misato. Okanisi nini elingaki kosala nini na Mokili?

[*Moniteur, pesa bana ngonga kopesa biyano.*]

- Na esika tozali kobika, ndenge nini mbula ebaloli ndenge Mokili ezali komonna? (Bakoki kolakisa ndakisa ya erosion, esika mai elongoli Mabele, pe etiye yango na esika mosusu.)
- Mbula mingi, mula enokaki kaka ndambu ba-heures, to ndambu mikolo. Kasi mbula oyoya makasi enokaki mikolo boni na mokili ? (Mbula enokaki makasi mikolo 40 pe butu 40 kozanga kotika.)
- Noé pe Famille na ye bakotaki na maswa kaka na mokolo oyo mbula ebandaki. Nini elingaki kozala soki bakanisaka kokota na sima ? (Balngaki kokufaOzalaki mutuya mingi ya kotosa na Nzambe na ngonga malamau po bakangama te na mai ya mbula.)

22.1C Bana basala

Pona mibali minei pe basi minei kosala lokola bazali Noé pe Famille na ye, bazali malamau na kati ya masuwa. Soki olingi, pona mwa bana mosusu basala lokola bazali banyama oyo bakoti pe na masuwa. Tia bango na kati ya cercle, oyo ezali lokola masuwa.

Bana nyonso oyo mosusu, bakende mopanzi ya cercle oyo masuwa. Bongo bana mibali basala lokola bazali maziba oyo mai ezali kobima na Mabele. Bana basi basala lokola mai ezali konoka na likolo.

Bana pe banyama na kati ya masuwa bazali koyemba, po bazali malamau.

22.1D Bana Bayemba pe Babina:

Mai ebimaki makasi na mabele,
Mai enokaki makasi na likolo,
Kasi Noé pe Famille bazalaki mal-
amu,
Bazalaki malamumu na masuwa.

22.2 Sima banyama nyonso ekoti, Nzambe ye moko Afongolaki ekuke.

22.2A Tangela Bana: Ebandeli 7: 15-16

15 Banyama ya ndenge nyonso oyo ezali na bomoi, ekoti epai ya Noé na kati ya masuwa. Ezalaki mibale-mibale, mobali ná mwasi,

16 ndenge Nzambe apesaki mitindo. Bongo Yawe akangi porte ya masuwa.

22.2B Kotuna bana lolenge oyo--

Niveau Primaire:

? Verse oyo ezali koloba lisusu na mokuse, nini esalemaki na banyama. Kasi ezali pe kobakisa likambo moko oyo tozali koyoka ya liboso. Likambo yango ezali nini? (Toyoki ete Nzambe akangaki ekuke ya masuwa.)

- Tango Nzambe akangaki ekuke ya masuwa, oyo elakisi nini? (Moto to pe nyama akoki lisusu kokota te.)

Niveau Secondaire:

- ??** Kanisa Ndenge nini ezalaki tango Nzambe Akangaka ekuke wana. Noé pe Famille na ye bazalaki na kati kotala makambo oyo esalamaki, pe bato oyo bandimelaki te, Bazalaki libanda kotala yango. Moto akoki komona Nzambe te, bongo, emonanaki ndenge nini tango ekuke ekangaki? (Emonanaki lokola ekuke ezalaki ya kokanga yango moko—likambo ya kokamwa oyo esengeli kobenda attesion ya bato ya libanda.)
- Po na nini oyo ezalaki mutuya po na Noé? (Esalisaki ye koyeba ye koyeba ya solo ete ye ayokaki Nzambe, ete asalaka malamumu koyosa na Nzambe

tango ayebisaki ye kotonga masuwa. Elakisaki pe ete tango ya kosambisa ekoki.)

- Boni, banyama bakotaki na masuwa bango moko, to ezalaki Noé moto abendaki to atindikaki bango na kokota? (Bango moko bakotaki, ezali lokola Nzambe Ye moko moto, po azalaki Nzambe ye moko moto azalaki kobenda bango.)

22.2C Bana basala

Pona bana mibali minei pe bana basi minei basala lokola Noé pe famille na ye, bazali malamumu na kati ya maswa. Soki olingi, pona mwa bana mususu bakosala lokola bazali banyama bakoti pe na maswa. Tia bango na kati ya cercle, oyo ezali lokola maswa.

Bana na banyama na kati ya maswa bazali koyemba, po bazali malamumu na Maswa.

22.2D Bana Bayemba pe Babina:

Banyama bakotaki (bana batambula) Mibale-Mibale, Mibale-Mibale (bana balakisa misapi Mibale na loboko ya mobali, Na sima na loboko ya kimwasi)

Pe Nzambe akangaka ekuke! (bana basala geste lokola bazali kokanga ekuke.)

22.3 Mai etondaki mokili mobimba: ezipaki ata bangomba oyo eleki molai.

22.3A Tangela Bana: Ebandeli 7 : 17-20

17 Mbula enokaki na mokili mikolo hrku minei (40). Mai emataki mingi pe masuwa etombwanaki likolo.

18 Mai ekómaki mingi penza pe masuwa ebandaki kowayawaya likolo ya mai.

*19 Mai ezalaki komata se komata,
pe ezipaki bangomba nyonso ya mi-
lai oyo eza na mokili mobimba.*

*20 Mai elekaki basonge ya bangom-
ba wana nyonso na bametre sambo.*

22.3B Kotuna bana lolenge oyo--

Niveau Primaire:

- ?** Mai etondaki na Mokili mikolo mo-
boni? (Mikolo 40)
- Masuwa ya Noé, esalaki nini na mi-
kolo 40 wana? (Etombolamaki liko-
lo ya mai, lokola masuwa oyo ezali
kotambola na ocean)
 - Boni, masuwa etikalaki na esika
moko? (Ezali te. Ekendeki kodenda
likolo ya mai.)
 - Mai ezipaki nini? (Ezipaki bangom-
ba nyonso, ata bangomba ya molayi-
molayi.)

Niveau Secondaire:

- ??** Mai ekendaki ba-metre boni likolo
ya bangomba na molai-molai? (Ba-
metre zomi.)
- Ndenge nini toyebi ete mai oyo
etondaki na se ya Mokili mobimba,
kasi esalemaki te kaka na esika ya
Noé azalaki kobika? (Ezipaki ban-
gumba ya koleka molai – molai.
Soki ezipaki likolo ya bangumba
nyonso ya koleka molai-molai,
esengaki ezipa bisika nyonso. To-
koki kotuna pe, soki ezalaki te ko-
zipa mokili mobimba, pona nini Noé
esengelaki atonga Maswa? Ekozala
ali kolakisa ete ya solo, mai ezipaki
mokili mobimba.)
 - Boni, okanisi mai lokola oyo wana,
ekobalola lolenge Mokili ezali?
Ndenge nini? (Ee, esengelaki ebalola
Mokili makasi, po mai, tango eza-
li na force moko ya makasi.)

- Boni, osila koyoka kombo ya ma-
banga babengi “sedimentaire? Ezali
mabanga oyo esalemaki na se ya
mai. Mabanga ya ndeng’oyo ezali
ebele na Mokili mobimba. Ndenge
nini science oyo ezali kolakisa ete
mai ya makasi esalemaki ya solo na
tango ya Noé?

(Tozali komona mokili kotonda na
mabanga sedimentaire---Mabanga
oyo esalemaki na se ya mai..)

24.3C Bana basala

Bana minei batombola maboko lo-
kola bangomba ya molai-molai. Na
sima, bana mosusu basalela maboko
kolakisa mai ezali kotonda, eleki li-
kolo ya bangomba wana, etondi na
Mokili Mobimba.

24.3D Bana Bayemba pe Babina:

Mai etondaki
likolo ya bangomba
Mai etondaki
na mokili mobimba.
Mai ebomaki nyonso
Po bato bazalaki mabe.

22.4 Mai ebomaki bato nyonso pe ban- yama nyonso oyo etikali na Mokili Mo- bimba.

22.4A Tangela Bana: Ebandeli 7 : 21-24

*21 Biloko nyonso ya bomoi oyo eza-
laki na mokili eleufaki: bandeke,
banyama ya mboka ná ya zamba,
banyama ya mike-mike pe bato
nyonso.*

*22-23 Yawe abomaki biloko nyonso
ya bomoi oyo ezalaki na mokili mo-
bimba; banda na bato tii na banya-
ma ya minene né ya mike pe ban-
deke. Kaka Noé moto atikalaki, ná
bato oyo bazalaki né ye na kati ya
masuwa.*

24 Mai eumelaki na mokili mikolo 150.

22.4B Kutuna bana lolenge oyo-

Niveau Primaire:

- ? Nini esalemaki na banyama pe bato oyo bakotaki te na masuwa, boni, batikalaki na se ya Mokili tango mai ya makasi wana ayaki? (Nzambe abomaki bango nyonso na mai wana.)
- Na kati ya Bato nyonso na se ya Mokili, bobele nani azalaki kobika na tango wana? (Kaka Noé pe baoyo bazalaki na ye na kati ya masuwa, bakufaki te.)
- Mikolo boni mai wana etondanaki na Mokili? (Mikolo 150)
- Toko diviser 150 na mikolo 30. Mai etondaki na Mokili basanza boni? (Banza 5 mobimba. [Moniteur, banda na sanza oyo ozali, pe tanga basanza mitanu ná bana.]

Niveau Secondaire:

- ?? Ndenge nini baverse oyo ezali kola-kisa ete mai etondaki na Mokili mobimba? (Banyama pe bato nyonso bakufaki, pe mbula ezipaki Mokili nyonso mikolo 150 to pe bazanza 5.)

22.4C Bana basala

Kabola bana na biteni Mibale. Eteni ya liboso baya liboso, basala lokola bazali banyama. Eteni ya mibale, basala lokola bato oyo bazali libanda ya masuwa. Bana mosusu batombola maboko na bango lokola mai ezali konoka. Tango ekomi likolo ya bana wana, bakweya na Mabele lokola bakufi. Sima, bana nyonso batanga 150 [10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100, 110, 120, 130, 140, 150]

kolakisi mikolo oyo mai etondaki na Mokili.

22.4D Bana Bayemba pe Babina:

(Bana bayemba na mawa, pe basala bageste lokola bazali kolela moto oyo akufi.)

Banyama nyonso ekufaki, Mawa! Mawa!

Bato nyonso bakufaki, Mawa! Mawa!

Mabe na bango ebomi bango. Mawa, oo, mawa!

Devoir po na ba oyo bayebi Yesu déjà:

Lokola Nzambe apesi bato ya kala etumbu na Mai ya makasi-makasi, Mokolo moko ekoya oyo Nzambe akosambisa bato ya lel'oyo, pe. Bible eyebisi biso ete, na mbala wana, Nzambe akosambisa Mokili na mai te, kasi na moto. Ata ba oyo bakufa liboso na tango wana, batelema liboso na Nzambe, pe Akozala zuze na bango.

Bible elobi ete, “27 Moto nyonso asengeli kokufa mbala moko libela; bongo na sima Nzambe akosambisa ye.” (Baebreo 9 : 27). Tango mosusu oyambi Yesu lokola Mobikisi na yo. Omilengeli komona Nzambe, po oyebi ete Yesu asokoli masumu na yo nyonso, pe alimbisa yo.

Oyo ezali malamumu mingi, kasi Boni, oyebi ete bandeko na yo pe baninga na yo, bango pe bayambi Yesu? Boni, osololi na bango po na koyeba ete bango bayambi Ye?

Nazali kopesa bino devoir oyo: Poso oyo, meka kosolola na bango. Meka kobenda bango kotiya motema pe na Yesu. Bongo Nzambe akozala lisusu te Zusi na bango, kasi akokoma Mobikisi na bango. [Moniteur, oyo ezali ngonga malamumu koyemba moko ya banzembo tolakisi.]

Kobenga bana oyo bayambi Yesu nanu te:

Kasi tango mosusu yo moko, oyebi te malamumu-malamumu ete yo oyambi Yesu. Boni,

okotiya motema na ye lel'oyo? Boni, okati po na ye lelo?

Kaka, senga ye na motema na yo nyonso na kosokola pe kolimbisa masumu na yo. Yebisa Ye ete ondimele Ye, ozo'tia motema na yo na ye kaka sik'oyo.

Soki olingi lisungi na likambo oyo, yaka na ngai na sima ya Ecodim pe elobi ete, "Ngai lingi kondima Yesu lelo." Na kozala na esengo ya kosambela ná yo.

Koteya Mikanda ya Bible :

Sala yango soki ngonga ekokoka. Tala Makanisi na suka ya Mukanda oyo:

=====

SUKA YA LESON 22

Leson 23 Tokanga Motema na tango ya pasi.

Nzambe asukusaki Makasi ya mai. Ebandeli 8: 1-14

I. Preparation va moniteur pona ba lesson oyo:

Ebandeli 8:1-14.

Moniteur, bongoma po na tina ya Leson:

Na suka ya lesson oyo, bana bakosola ete ata tango ya pasi ya makasi ekozala, yango py ekosuka. Soki tokangi motema, mikolo ya esengo ekoya lisusu. Yango wana bakokanga motema na tango ya pasi.

Moniteur, Bongisa Verse ye koyekola Piere 5.10

10 Nzambe ya bolamu nyonso abengi bino po bózwa lokumu na ye ya seko, na lisanga ya Kristo. Sik'oyo bozali komona pasi po na mwa tango moke, kasi ye nde moto akozongisela bino kimia, akopesa bino molende penza, pe akotelemisa bino makasi.

Moniteur, bongisa nzembo oyo ezali kokende nzela moko na lesson oyo:

Na Mokanda "Banzembo ya Ecodim."

Wana Yesu azali na Ngai

Mokolo oyo, Nzambe Asali

Nazali na ndako kitoko kuna lola (Vs. 6 "Makabo ezali soki tokangi motema.")

To, nzembo oyo nyonso etali kokanga Motema.

II. Kosala Revision---

Kolanda devoir ya poso eleki:

Bino oyo boyebi Yesu, topesaki bino kosolula na bandeko pe baninga na poso eleki, pona kobenda bango na Yesu. Nni amekaki kosala yango ? Nini esalemaki ? *[Moniteur, pesa nzela po bana ba pesa rapport na mukuse, pe tia bango na losambo, pe bato nyonso oyo bayokaki sango malamau na kitemwe na bango.]*

Revision :

- † Ndenge nini toyebi ete mai ezipaki Mokili mobimba ? (Po ezipaki Mokili ná bangomba minene.
- † Mai etondaki likolo mokili mikolo boni ? (Mikolo 150.)
- † Nini esalemaki na ba oyo nyonso bakotaki na Maswa te ? (Bakufaki na mai.)

III. Koteya bana lesson oyo---

Kobanda Leson

Boni, omona tango oyo pasi mingi na bomoi na yo, na lolenge omanaki lokola ekosuka te ?

[Moniteur, pesa ndambu ya ngonga po bana bapesa eyano.]

Kasi esukaki bongo ?

Esengaki kaka okanga motema.

Tango mosusu, ozali kolekisa tango ya pasi monene. Esuki nanu te kino olemba. Kasi mokolo moko, ekosuka. Esengeli okanga motema kino mokolo wana.

Transition na leson ya Bible :

Tango Noé na famille na ye bazalaki na kati ya maswa tango molai – basanza mitanu yambo bamona mai kobanda kokita ata ndambu! Boni, okanisi bamonaki motema na bango lokola ekosuka te ? Mbala mosusu bamonaki lokola bakotikala na maswa wana kino na suka ya bomoi na bango. Kasi ngonga ekomaki oyo Nzambe asilisaki ba-mai wana wana. Totala poso oyo ndenge esalemaki.

Developpement--- Malakisi minene na leson oyo na biteni 5-

23.1 Mbula ekatanaki, kino mai ebande ndambo-ndambo kokita na mabele.

23.1A Tangela bana : Ebandeli 8 :1-3

1 Nzambe ayei kokanisa Noé, pe banyama nyonso ya zamba ná ya mboka oyo ezalaki ná ye na kati ya masuwa. Atindi mopepe na mokili, pe mai ebandi kokita.

2 Mai nyonso oyo ezalaki kobima na se ya mabelé pe na madusu nyonso ya Liliolo, ekangamaki pe mbula etikaki konoka.

3 Mai ebandaki kokita na sima ya mikolo 150.

23.1A Kotuna bana lokola oyo :

Niveau Primaire :

- ? Boni, Nzambe abosanaki Noé pe famille na ye, pe banyama nyonso oyo ezalaki kati na maswa? (Bongo te. Nzambe abosanaki bango te, pe akanisaki bango.)
- Nini esalemaki ete ba-mai ebanda kokita na se ? (Nzambe atindaki mopepe.)
- Nzambe pe akangaki nini ? (Akangaki bateau pe minoko ya likolo.)
- Nini esalemaki ezalaki likolo mabele ? (Ekaukaki malembe-malembe.)
- Ngonga boni ba-mai ekaukaki ? (Mikolo 150, to basanza mitanu lisusu.)

- Tii ngonga tozali kotanga, famille ya Noé bafandi na kati na maswa tango boni? (Banza mitanu lisusu. Nyonso, basanza zomi. Pene-pene na mbula moko.)

Niveau secondaire

- Bible elobi ete Nzambe Akanisaki Noé pe famille na ye. Boye elingi koloba ete liboso Nzambe abosanaki bango? (Bongo te. Nzambe azalaki kotambwisa makambo oyo nyonso wuta na ebandeli. Koloba ete Akanisaki bango, ezali lolenge ya koloba ete Abosanaki bango te ata muke.)
- Pona nini mai ebandaki kokita ? (Ba-mai ekangamaki na se [bato] pe na likolo [mbula], pe Nzambe Atindaki mopepe.)
- Sima, ba-mai ekangamaki pe mopepe ebandaki kotamola, mikolo boni liboso songe ya bangomba molai-molai emonana ? (Mikolo 150.)
- Oyo ezali kolakisa nini pona mutindu ya mai wana ? (Ba-mai ezalaki ndenge ebele, po esengaki mikolo 150 kaka kokita tii na ndenge ete bamona songe ya bangomba ya molai-molai.)
- Noé ná famille na ye bazalaki na maswa mikolo ebele. Nini ekokaki kopesa bango konzo na tango wana? (Bazalaki kaka malamumu na kati ya maswa. Bakokaki komona lokola ba-mai ezalaki kobongwama muke-muke, malembe-malembe, bazwaki elikia ete bakoki lisusu kobika na mokili.)

23.1C Bana basala:

Bana basala bageste oyo na lisanga:

>Nzambe akanisaki Noé pe bango nyonso oyo bazalaki na kati na masuwa. Bana basimba maboko likolo ya motema.

> Nzambe atindaki mopepe. Bana baganga, “Mopepe! Whooo! Mopepe! Whooo! na maboko pe balakisa ndenge mopepe ezalaki kobeta.

> Ba-mai ekitaki. Bana batia maboko na likolo, bongo batia yango lisusu na se, malembe-malebe. Bazali ete Whooo! Ba-mai, bokita!

> Ba-maziba ezalaki ya kofongwama. Bana bana batombola maboko lokola mai ezali kobima na liziba. Bongo, balboa ete, “Tika!”, pe batia noki maboko na se na lombangu kolakisa ete ekangami.

> Mbula ezalaki kukangama. Bana baringisa misapi lokola mbula. Balobaka ete, “Tika!” pe batia noki maboko na se.

> Bamai ekitaki tango nyonso. Bana bsembola maboko lokola bazali ko mesurer mozindo ya Mai. Batia maboko na se malembe-malembe pe baloba ete, “Kokita! Kokita! Kokita!”

23.1D Bana Bayemba pe Babina:

 [Moniteur, yemba linge nyonso na rythme pe bageste. Bana ba-repeter sima na yo]:

Nzambe akanisaki Noé,
Atindaki mopepe,
Akangaki ba-mai nyonso
Na se pen a likolo.
Ba-mai ekitaki malembe-malembe,
Mikolo batuku kama mitano:
Mai ezalaki mingi, kasi esengelaki esuka
Mai ekitaki! Mai ekitaki!

23.2 Maswa ekangamaki na kati ya bangomba, kino basonge y aya bangomba mususu ebandi komonana.

23.2A Tangela : Ebandeli 8 : 4-5.

4 Na mokolo ya zomi na sambo (17) ya sanza ya sambo, masuwa ekangamaki na likolo ya ngomba oyo babengaka Ararat.

5 Mai ezalaki kokita mikolo nyonso tii na sanza ya zomi. Na mokolo ya liboso ya sanza ya zomi, basonge ya bangomba ebandaki komona-na.

23.2B Kutuna bana lolenge oyo---

Niveau Primaire:

? Mai ekangamaki likolo na ngomba mokolo nini? (Sanza ya sambo, mokolo tuku na sambo)

- Soki Bazalaki kosalela calendrier na biso, oyo elingaki ezala date nini? (Le 17 juillet.)
- Kaka na mokolo oyo wana, likambo monene nini esalemaki? (Masuwa ekangamaki likolo ya ngomba.)
- Ekangamaki na ngomba nini? (Na ngomba ya Ararat.)
- Sima ete masuwa ekangamaki na Ararat, Ba-mai ekaukaki kino na sanza nini? (Sanza ya zomi, mokolo ya liboso, to le 1er octobre.)
- Oye esalaki Ngonga boni? (Banza Mibale et demi)
- Nini esalemaki na mokolo wana? (Bamonaki basonge ya bangomba mosusu.)
- Soki ozalaki na Famille ya Noé, olingaki komona ndenge nini na mokolo wana?

[Monteur, yoka makanisi ya bana. Kolemba po okofanda na kati na masuwa mingi? Esengo ya mingi kumona Mabele lisusu?]

Niveau Secondaire:

- Ndenge nini ba verse oyo ezali kola-kisa biso ndenge Mai, pe ndenge etondaki na Mokili mobimba?

(Ata sima ete masuwa ekangami na ngomba, esengelaki basanza Mibale et demi lisusu liboso bamona basonge ya bangomba mosusu. Ata tango wana, ezalaki ngomba mobimba te, kasi kaka basonge oyo emonanaki.)

- Ndenge nini ba ba-songe ya bangomba esalisaki Famille ya Noé kokanga motema? (Bamonaki ete mai ezalaki kokawuka, bongo bakobaki kondima ete Mokolo moko, ekakawuka nyonso.)

23.2C Bana basala

Bana nyonso bakoki kosala lokola bazali na masuwa oyo ezali kodinda na Mai. Babanda kotelama liboso ya bakiti na bango. Bakiti na bango ezali lokola ya ngombo ya Ararat. Baloba ete, “Ba-mai ekauka, ekauka, ekauka, ekita, ekita, ekita.” Tango ozali koyebisa bango, bango nyonso bazala.

“Whoom.” Baloba ete, “Masuwa ekangamaki na ngomba ya Ararat. O yea!”

Balanda kokitisa maboko na bango, pe baloba ete, “Ba-mai ekawuka, ekawuka, ekawuka. Ekita, ekita, ekita.” Bongo oyo elobi ete, “Tala! Basonge ya bangomba mosusu! O yea!”

23.2D Bana Bayemba pe Babina:

 [Moniteur, bana bayemba sima na yo.]

Masuwa ekitaka (Kitisa loboko)

Po Mai ekitaka (Kitisa loboko)

Bakangamakaki na ngomba ya Ararat. (Beta maboko mbala moko.)

Kino Mai ekita (Kitisa loboko.)

Kino basonge ya bangomba emonaki. (Sala triangle na loboko elakisa bangomba mosusu.)

O yea!

23.3 Noé Atindaki bandeke pona koyeba soki mabele ekauki.

23.3A Tangela Bana: Ebandeli 8:6-9

6 Na sima ya mikolo tuku minei (40), Noé afungoli fenetre ya masuwa,

7 pé abimisi ndeke yanganga. Yango ezalaki kotambola-tambola tii mokolo mai ekaukaki na mokili.

8 Sima Noé abimisi pijon po na koyeba soki mai esi'ekiti tii na se ya bangomba.

9 Kasi lokola mai ezipaki mabelé nyonso, pijon yango ezwi ata esika moko té po na kokita, pe ezongi; bongo Noé abimisi liboko, azwi yango pé azongisi yango na kati ya masuwa.

23.3B Kutuna bana lolenge oyo-

Niveau Primaire:

- ? Noé afongolaki nini sima ya mikolo tuku minei lisusu? (Afongolaki fenetre ya masuwa.)
- Noé atindaki ndeke nini liboso? (Ndeke lokola kombe-kombe)
- Ndeke nini mosusu Noé atindaki? (Ndeke lokola pigeon)
- Kotinda ya bandeke oyo elingaki kolakisa Noé eloko nini? (Soki Mai ekauki na ndenge ete Mabele emonana.)
- Emonikaki eloko nini? (Mai ekauki nanu te.)

Niveau Secondaire:

- Noé afongolaki fenetre oyo atiaki na masuwa. Nini ezalaki mosala ya Noé pona kobikisa Famille na Ye, pe nini ezalaki mosala ya Nzambe?

(Noé atongaka masuwa pe akotaki na Famille. Nzambe ayebisaki ye tina ya kosala yango, Ndenge nini kosala yango, pe Akangaki ekuke to ezipelo.

Ezali kolakisa ete kondima ná botosi esalaka esika moko. Nzambe asalaki nyonso ya mutuya po na kobikisa biso, kasi esengeli tondimela Ye pe kobongola motema. Nzambe apesaki mwana na Ye. Wana mosala na Ye. Tosesengeli kotiyela Ye motema. Wana mosala na biso. Nyonso Mibale ezali ntina.)

23.3C Bana basala

Bana nyonso na lisanga bakoki kosala bagestes oyo:

- Noé azali kofongola fenetre ya masuwa
- Noé atindaki ndeke lokola kombe-kombe.
- Kombe-kombe amonaki te esika ya kokita, bongo bazonga na Noé.
- Noé atindaki ndeke lokola pigeon.
- Ndeke ekendeki, ekendeki, kasi emonaki te esika ya kokita, bongo, ezongaki na Noé.
- Noé aloba : “mai ekauki nanu te.”

23.3D Bana Bayemba pe Babina:

Ba-mai ezo kita!

Kasi Mabele ekauka nanu te.

Zela muke lisusu, Noé, zela!

Bandeke bazali komona esika ya kokita te.

Zela muke lisusu, Noé, zela!

23.4 Noé atindaki ndeke mbala ya mibale, kino ayebaki ndenge wana ete mai ekauki.

23.4A Tangela Bana: Ebandeli 8 : 10-12

10 Noé azeli lisusu mikolo sambo, pe abimisi lisusu pigeon.

11 Pigeon ezongi epai ya Noé na pokwa, ememi na monoko mwa-etape ya nzete ya olive ya mobesu. Boye Noé ayei koyeba 'tè mai esi'ekiti.

12 Noé azeli lisusu mikolo sambo, pe abimisi lisusu pijon. Kasi mbala oyo pijon-yango ekei libela, ezongi lisusu té.

23.4B Kotuna mituna lokola oyo---

Niveau Primaire:

- Mikolo boni elekaki yambo Noé atinda ndeke lisusu? (Azalaki mikolo 7 to pe poso moko.)
- Ndeke nini Noé atindaki mbala oyo? (Pigeon lisusu)
- Pigeon ezongaki na nini na munoko na Ye? (Nzete ya mobesu ya olive)
- Oyo ayebisaki nini na Noé? (Ba-mai ekiti, ndambu ya Mabele ekauki, pe banzete abandi kobima lisusu.)
- Ngongaa boni Noé azelaki sima pigeon wana amemelaki ye nzete ya olive? (Azalaki lisusu mikolo 7 to poso moko.)
- Rango atindaki pigeon lisusu, nini esalemaki? (Ezongaki lisusu te.)

Niveau Secondaire:

- Mbala boni Noé atindaki bandeke? (Mbala minei—
- 1. Atindaki ndeke na kombo ya kombe-kembe.
- 2. Sima, atindaki pigeon, kasi ezongaki maboko pamba.
- 3. Mbala ya misato, ezongaki na nzete ya olive na munoko,

4. Mbala ya minei, ezongaki lisusu te.

- Ndenge nini oyo ezali kolakisa ete Noé akangaki motema,? (Oyo ezali kolakisa ete akangaka motema po esengaki batango ebele, pe azelaki mingi po Mabele ekawuka..)

23.4C Bana basala

Tika bana basala bageste oyo na lisanga:

- Kotanga mikolo 7 ya kozela
- Kotinda pigeon
- Koyoka esengo tango ezongi na nzete ya olive na munoko
- Kutanga mikolo 7 ya kozela lisusu
- Kotinda pigeon lisusu
- Kozela pona pigeon, kasi ezongaki te
- Koyoka esengo po basosolaki ete Mabele ekauki.

23.4D Bana Bayemba pe Babina:

[*Moniteur, Bana ba repeter nzembo sima na yo*]:

1,2,3,4,5,6,7 Mikolo 7 Noé azelaki, Noé akangaki motema.

Pigeon ezongaki na nzete munoko Mokili ebandi kokauka.

1,2,3,4,5,6,7 Mikolo 7 Noé azelaki lisusu, Noé akangaki motema.

Pigeon ekendaka kino ezongaki lisusu te.

Esengo, O esengo, Mai oyo ekaukaka!

23. Noé afongolaki ezipelo ya maswa, amonaki ete mai ekauki.

23.5A Tangela Bana: Ebandeli 8 :13-14

13 Tango Noé akokisaki mbula 601, na mokolo ya liboso ya sanza ya liboso, mai nyonso elongwaki na mabelé. Noé afungoli masuwa na likolo, atali libanda pe amoni 'tè mabelé nyonso ekauki.

14 Na mokolo ya tuku mibale na sambo (27) ya sanzaya mibale, mabelé ya mokili mobimba ekómaki penza ya kokauka.

23.5B Kutuna bana lolenge oyo---

Niveau Primaire:

- Likambo ya esenge nini esalemaki na mokolo oyo Noé akokisaki mibu 601? (Amonaki ete Ba-mai ekauki pe Mabele emonani.)
- Ndenge nini Noé ayebaki malamumu ete Mabele ekauki? (Afongolaki fenetre ya ezipelo ya masuwa. Atalaki, pe amonaki 'te Mabele ekauki.)
- Ngonga nini Mabele ekaukaki penza? (Na sanza ya Mibale, mokolo ya 27—pene na basanza Mibale lisusu.)

Niveau Secondaire:

- Toangi ete Mabele ekaukaki na 2ème mois, na mokolo ya 27. Nini ezali bokeseni na kati ya bokauki ya liboso na bokauki ya Mibale? (Bokauki ya liboso ezali kolakisa ete Mabele emonani. Bokauki ya Mibale ezali kolakisa ete Mabele ekauki na ndenge ete Bato bakoki kotambola pe kobika na Mabele wana.)
- Boni, lel'oyo biso pe tozali na Mabele ya ekauki ndenge na ndenge? Boni, bokoki kopesa ndakisa? (Tozali na Mabele ya poto-poto esika banyama bakoki kobika, kasi Bato bakoki kobika kuna te. Tozali na Mabele esika tokoki kotonga bamboka pe bingomba to baviille. Pe tozali na Mabele ya kokauka mingi oyo ezali zelo-zelo.)

- Tango ba-mai ezalaki mozindo likolo ya likolo ya ya mabele, esalaki mikolo mingi, pe bokauki ya ba-mai ezwaki lisusu tango ebele. Eloko ya esengo nini esalemaki na suka ya makambo oyo nyonso ? (Bamonaki mabele, pe sima, ya tango, bazalaki lisusu na ndenge ya kobika likolo na yango.)

BIBLE PE SCIENCE Supplémentaire

N.B. : Moniteur, ba-question ya molai, etali science oyo bato bazo'yekola na ndako ya classe, ezali kolakisa ndenge Science pe Histoire ya mokili ezali kokende nzela moko na malakisi ya Bible.

- Soki totangi Histoire ya kala, tomoni ete mikolo ya kala, mikili ebele ezalaki mai-mai. Ezalaki ndenge wana na Egypte, pe na Chine.

Tomoni ete ba-lac mosusu, ndakisa Lac Tchad na Afrique du Nord, ezalaki monene mingi, kasi lelo, ekoma muke. Ndenge nini tokoki komona oyo na Histoire pe Geographie ezali kotambola nzela moko na Histoire ya Bible ?

(Mokili, sima ya tango ya ba-mai ya minene, ezalaki mai na ndenge été bato batikalaki na kati ya maswa pene ya basanza mibale yambo babima. Bisika mosusu ezalaki mami bambula mingi na sima. Malembe-malembe bisika wana ekaukaki.)

- Mokonzi monene ya Egypte, kombo na ye Menes to Tamari, asangisaki Egypte ya Nord pe Egypte ya Sud na bokonzi moko. Makomi moko likolo ya libanga ya kala, elobi ete alongaki bato oyo babikaki na esika mai-mai (Na mopanzi ya Nil.) Ndenge nini oyo tozali kotanga na Histoire ya Egypte, ezali kokende nzela na mateya ya Bible ?

(Egypte, lokola bisika ebele na se ya mokili, ezalaki n'esika mosusu oyo ezalaki na mai mingi bambula mwa mingi sima ya ba-mai oyo etondisaki mokili. Oyo ezali kolakisa ete Histoire ezali kokende nzela moko na oyo ya mateya ya Bible ezo'loba.)

- Esobe ya pamba oyo babengi 'Sahara', esika ezali ya kokauka mingi to nyonso lelo, soki tpyekoli Archeologie na yango, tokomona ete na mikolo ya kala, ezalaki na banzete mingi pe na ba-mai ya kokoka.

Banzete ebele na banzete ebele bazalaki kobika kuna. Toyebi makambo wana na nzela ya ba-dessin bato bakomaki likolo ya mabanga ya ba-cave kuna. Toyebi lisusu pona ba-ngungi pe biloko mosusu oyo batikaki kuna. Toyebi ete bambula nyonso, Sahara ezali kokauka, pe to ezali kokola po etindika zelo ya kokauka na bisika ya sika. Ndenge nini makambo oyo tozali komona na Archeologie ezali kokendeb nzela moko na Histoire oyo toyekoli.

(Zelo ya Sahara, lokola bisika mingi, ezalaki na mai ya koleka sima tangonoyo mai etondisaki mokili, kasi lel'oyo ezali kokauka kaka. Histoire ya Bible oyo toyekoli, ezali kopesa biso ndimbola pona yango.)

23.5C Bana basala

Bana na lisanga basala bageste lokola bazali Noé.

Basala lokola bazali kofongola fenetre ya ezipeli ya masuwa. Basala lokola bazali na esengo ya kumona lisusu Mabele. Na lisanga balobaka ete, "Ya kokawuka! Mokili ezali ya kokauka!" Mabele ezali ya kokauka!

Yo Moniteur, loba, "Pembeni ya basanza Mibale lisusu..." kino bana batala lisusu mabele. Toloba ete, "Ekawuki!

Tokoki kotambola na yango! Tokoki kobika na yango!

23.5D Bana Bayemba pe Babina:

Tozeli mingi,

O, o, o,

Tokangi motema,

Kino Mabele ekomonana.

Devoir po na ba oyo bayebi Yesu déjà:

Tuna bana soki tango nini bango, to pe ba famille na bango, bazali na bosenga ya kokanga motema. Nini ezali tango ya pasi, oyo bazali na bosenga ya lisalisi na Nzambe po na kokanga motema kati na tango yango?

Senga na ba volontaire kosambela Nzambe po na makambo nyonso oyo bana balobi ete ezali pasi. Na sima, senga bango bakanisa likambo moko oyo ezali kopesa bango pasi. Sima, sengbango kokanisa likambo moko oyo ezali kopesa bango pasi sik'oyo. Senga Nzambe asalisa bango po na kokanga motema na makambo yango.

Kobenga bana oyo bayambi Yesu nanu te:

Soki nanu oyambi Yesu te lokola Mobikisi na yo, okozala na makasi te ya kokanga motema na tango ya pasi. Oyo ezali po Molimo na Nzambe ezali kowumela na kati na yo nanu te, Molimo na Nzambe akotaka na moto tango abongoli motema na Yesu. Bobele Molimo wana akoki kopesa yo makasi.

Soki oyamba Yesu nanu te, kasi lelo omilengeli koyamba ye, zongela losambo oyo na zali kosala sik'oyo.

« Tata Nzambe, na motema na ngai nyonso, nalingi nandima Yesu Kristu. Na yebi ete nazali moto ya masumu. Nazali na bosenga na yo. Nazali kobenga Yo, Yesu Kristu, Mwana na Nzambe sik'oyo, Aya na bomoi na ngai. Merci po okufaki po obikisa ngai sik'oyo. Salisa ngai na landa yo malamumu. Na kombo na nguya ya Yesu. Amen. »

Soki lel'oyo oyambi Yesu na losambo oyo, oyo ezali mbala na yo ya liboso ya koyamba Ye, na sima ya ecodim, yaka epayi na ngai. Na kosepela elongo na yo.

SUKA YA LESON 23

Leson 24 Tozala na Motema ya Bolingo na Nzambe. Noé azongisaki Matondo na Nzambe.

Ebandeli 8:15-20

I. Preparation ya moniteur pona ba lesson oyo:

Moniteur, bongoma po na tina ya Leson:

Na suka ya leson oyo, bana ya Ecodim bakososola ete ezali malamumu kozongisa matondi na Nzambe tango nyonso, po Asaleli bango likambo nyonso ya malamumu. Yango wana, bakobanda na kozala na ezaleli ya motema ya bolingo na bomoi na bango.

Moniteur, Bongisa Verse ye koyekola Banzembo 100 : 4

Bokota na ndako na Ye, bokumisa ye, bo pesa ye merci pe lokumu nyonso!

Moniteur, Bongisa na Banzembo oyo ezali kotambola nzela moko na Leson oyo :

(Na Mokanda « Banzembo ya Ecodim. »)

Kumisa Nzambe

Mokonzi ya bakonzi nyonso

Memia kombo ya Yesu.

II. Kosala Revision---

Kolanda devoir ya poso eleki :

Na poso eleki, topesaki bino devoir kosambela Nzambe na makambo oyo bozali komona pesa bino pasi na kokanga motema. Bolobaki _____ pe _____ tozali kosambela pona bino. [Moniteur, kanisa nini bana balobaki pona bango na poso eleki.] Makambo ya ndenge nini ? Nani alingi ko-

yebisa biso ndenge nini Nzambe asalisi na likambo wana na poso eleki ?

Revion :

† Noé pe Famille na ye bazalaki na kati ya maswa mwa ngonga ebele, pe mai ezalaki kozipa mokili mobimba. Asalaki nini pona aluka koyeba soki mabele ezalaki kokauka ?

(Atindaki bandeke, tango ndeke ezongaki lisusu te, ayebaki ete mabele ezalaki ya kokauka. Sima, afongolaki fenetre ya likolo, pe atalaki, bongo amonaki basonge ya bangomba.)

III. Koteva bana leson oyo----

Ebandeli ya leson :

Makambo motuya boni Nzambe asali po na yo kaka lel’oyo?

(Ndakisa: Mpema ya bomoyi, Moyi po ndunda ekola na elanga, bileyi ya kolia, bilamba ya kolata, nzoto oyo ezali na bomoyi, miso po na kumona, matoyi po na koyoka, maboko ya kosala, makolo po na kotambola, etc.) Totanga Mapamboli oyo na misapi na biso? Ezali boni? Ozongisi matondi na makambo boni?

Transion na Leson ya Bible:

Noé ma Famille na Ye, bamonaki Mapamboli minene na Nzambe. Nini yango? (Nzambe ayebisaki bango ndenge nini ya kobika tango bato ya Mokili mobimba bakufaki na Mai.)

Developpement---Malakisi minene ya Leson oyo na biteni 4:

24.1A Tanga: Ebandeli 8 : 15-16

15 Bongo Nzambe alobi na Noé boye:
16 "Bima na masuwa, yo ná mwasi na yo, ná bana na yo, pe basi na bango.

24.1B Kotuna bana lolenge oyo--

Niveau Primaire:

- Nani ayebisaki Noé na kobima na masuwa? (Nzambe ayebisaki baye.)
- Boni, Nzambe alingaki ete bato mosusu batikala na kati ya masuwa? (Ezali te. Nzambe ayebisaki bango yonso kobima – Noé, mwasi na ye, bana na ye misatu na ye, pe basi na bango.)

Niveau Secondaire:

Ndenge nini okanisi Noé ayokaki na se ya motema na ye tango Nzambe ayebisaki ye abima na masuwa?

(Esengelaki azala na esengo ya mingi, pe na motema ya kozongisa matondi mingi. Na tango yango, Nzambe abateli Famille na ye kino suka ya Mai oyo etondaki na mokili.)

- Pona nini okanisi esengelaki Nzambe Ye moko ayebisaki Noé nini esengelaki kosala abima na masuwa? Nzambe nde ayebaki soki makambo yaba-mai nyonso esili. Nzambe ye moko ayebaki soki mabele nyonso ekauka na ndenge ya kokoka. Ye moko moto ekuke, kino ngonga wana, Nzambe ayebisaki bango kobima.)

24.1C Bana basala

[*Moniteur, Loba lokola Nzambe na Noé, pe ba repeter, phrase par phrase.*]:

Yo, Noé
Ná mwasi na yo
Noé pe famille na ye.
Bana na yo
Pe basi na bango,

Bobima na masuwa.
Ngai Nzambe na lobi yango.

24.1D Bana Bayemba pe Babina:

Esili!
Mai esili!
Bobima na masuwa!
Matondi, o matondi!

24.1D Koyemba pe kobina :

Esili !

Ba-mai esili !

Noé, pe famille na yo,

Bobima na maswa !

Matondo, o matondo !

24.2 Bobimisa banyama pona bakende kobota, kotondisa Mokili.

24.2A Tanga: Ebandeli 8 : 17

17 Bimisa pe banyama nyonso oyo ezali esika moko ná yo; ézala banyama ya zamba to ya mboka, ézala banyama ya mike-mike to bandeke. Bápanzana na mokili, bábotana pe bázala ebele."

24.2B Kutuna bana lolenge oyo-

Niveau Primaire:

- Nini lisusu Noé esengelaki abimisa na masuwa? (Bandeke pe banyama nyonso.)
- Nzambe alingaki bandeke pe banyama basala nini sima bango kobimi na masuwa? Baobota ebele pe batonda na Mokili.)

Niveau Secondaire:

- Po na nini ezalaki mutuya ete banyama babota pe batondisa Mokili lisusu? (Po banyama nyonso na li-banda ya masuwa bakufaki na Mai.)

26.2C Bana basala

[Moniteur, loba Maloba na Nzambe biteni-biteni, bongo bana ba-repeter pe kolakisa bageste] :

Bimisa bandeke nyonso,

Bimisa banyama pe,

Pona bango babota lisusu,

Pe kotondisa mokili.

24.2D Bana Bayemba pe Babina:

Tiya ton pe Rythme na maloba wana, pe yemba yango.

24.3 Bongo nyonso babimakaki.

24.4A Tangela Bana: Ebandeli 8:18-19

18 Boye Noé abimi na masuwa nzela moko ná mwasi na ye, bana na yé pe basi ya bana na yé.

19 Banyama nyonso ebimi pé na mawa na molongo, banyama ya ndenga moko ébimi esika moko: oyo ya zamba, oyo ya mboka, oyo ya mike-mike, ná bandeke.

24.3B Kotuna bana lolenge oyo--

Niveau Primaire:

- Boni, Noé atosaki Nzambe? (Ee, abimaki na masuwa na Famille na banyama nyonso, lokola Nzambe ayebisaki ye kosala.
- Nani atikalaki na kati ya maswa ? (Moto te, nyama pe te.)

Niveau Secondaire:

- Okoki kokanisa ndenge nini Noé ayokaki na se ya motema tango atalaki banyama kobima na masuwa? (Esengelaki azala na esengo na motema ya bolingo ya mingi.)

24.3C Bana basala

Bana bakoki kosala bageste lokola bazali banyama ya ndenge na ndenge, bazali kobima na masuwa.

24.3D Bana Bayemba pe Babina:

Banyama pe bandeke nyonso Babimaki na masuwa.

Nzambe alingaki babota lisusu.

Banyama bamaki.

24.4 Tangela Bana: Ebandeli 8 : 20

Noé asali mesa ya kopesa Yawe makabo. Ákamati ndenge nyonso ya banyama pe ya bandeke oyo ebongi

*po nar kopesa makabo, azikiseli
yango Yawe.*

26.4B Kotuna bana lolenge oyo--

Niveau Primaire:

- ?**• Noé atongaka nini?
(Mesa ya Makabo)
- Asalaka yango po na kosambela nani? (Yahwe Nzambe.)
 - Basalaki mesa ya makabo pona kosala nini (Kopesa makabo ya Makila, po na Kosamba Nzambe)

Niveau Secondaire:

- ??**• Noé apesaki Makabo nini na mesa ya makabo? (Makabo ya banyama pe ya bandeke nyonso oyo ezalaki na ekila te.)
- Boni, okanisi ete Noé azalaki na banyama ya kokoka oyo ezalaki ya ekila te? (Amemaki ba-couple sambo ya banyama wana.)
 - Boni, okanisi ezalaki pasi po na kopesa makabo na tango oyo kaka mwa ndambo ya banyama oyo etikalaki na se ya Mokili ezalaki ya ekila te? (Tango mosusu Noé amonaki pasi, kasi asosolaki ete Nzambe Ye moko afongolaki nzela apesa ete bazala na banyama ya kokoka po na kopesa makabo. Noé azalaki na motema ya bolingo mingi na ndenge nyonso oyo Nzambe alobaki ekokisamaki.)
 - Okanisi ete nini ezalaki tina ya bambeka wana? (Kotonda Nzambe pe komemia Ye.)

24.4C Bana basala

Bana nyonso na lisanga bakoki kosala bageste lokola bango bazali kotonga mesa ya makila. Sima bazali komema banyama oyo ezali na ekila te pona kopesa makabo. Na suka, kosambela

Nzambe pe batonda Ye po na ndenge abateli bango.

24.4D Bana Bayemba pe Babina:

Noé azongisaki matondo na Nzambe. Motema na ye etondaki na matondo.

Devoir po na bana oyo bayeba Yesu déjà:

Yo mukristu, Boni, yo pe ozali kozongisa matondo na Nzambe mokolo na mokolo? Boni, ozali kokanisa kotonda ye po na makabo nyonso Ya malamumu Azali kopesa yo mikolo nyonso? Po na makabo special apesaka yo mbala na mbala?

Ngai nazali kopesa bino bakristu devoir oyo na poso : bomeka kotonda Nzambe koleka mikolo nyonso. Ezali ndenge moko ya malamumu na kotonda Ye.

Kobenga bana oyo bayambi Yesu nanu te:

Bino oyo boyambi Yesu nanu te, kanisa ete Noé abikaki na tango ya Mai ya makasi, po andimaki Nzambe tango Nzambe ayebisaki ye ete Mai ekotonda na Mokili. Yango pe atosaki, Ayebisaki ye kotonga masuwa, bongo Nzambe abikisaki bomoyi na ye pe ya Famille.

Biso pe bato ya lel'oyo, tozali kokobika tango to tozali kondima Maloba na Nzambe pe tozali kotia mitema na Mwana na Nzambe Yesu Kristu. Bongo na zali kotuna yo, Boni, nge yeba ete yo osili kobika? Boni, oyebi 'te masumu nyonso na yo, Nzambe alimbisi yango? Soki ondimeli ete Yesu, Mwana na Nzambe, akufaki po na masumu na yo pe asekwaki na liwa, boni, yo pe osili kotia motema na Ye? Boni, osili kosenga akota na motema pe na bomoi na yo?

Soki oyebi te malamumu-malamumu, ete okoki kokoma kati na Yesu lelo. Soki bongo, okotikala sima ya Ecodim, Nakozala na esengo ya kosolola na yo na likambo wana. Loba kaka ete, "Nalingi koyamba Yesu." Nako-

sosola nini olingi koloba, bongo nakosalisa yo.

Koteya Mikanda ya Bible :

Sala yango soki ngonga ekokoka. Tala makanisi na suka ya Mokanda oyo.

SUKA YA LESON 24

Leson 25 Toluka Nzambe Asalisa na Bilanga na biso. Nzambe abon-gisa ba saison ya mbula nyonso.

Ebandeli 8:21-20

II. Preparation ya moniteur pona ba lesson oyo:

Moniteur, bongoma po na tina ya Leson:

Na suka ya lesson oyo, bana bakosolola Nzambe atongaki maswa na ye sima batango ya ba-mai, ndenge abongisaki ba-cycle ya ba-saison po bilanga ekola.

Bongo, bakuluka lisungi na Ye na makambo nyonso etali bilanga, pe bazongisela Ye matondo pona bilei malamau ya bilanga epesaka biso.

Moniteur, bongama na verse ya koyekola :

Ebandeli 8 : 22

22 Na tango nyonso oyo mokili ekozala kaka koumela, bato basengeli kokona biloko pe kolongola mbuma. Malili ná molunge ekosila té, tango ya mbula ná tango ya elanga ekosila té, moi pe butu ekosila pe té."

Moniteur, Bongama na Banzembo oyo ezali kokende nzela moko na lesson oyo :

Mokol'oyo Nzambe Asali

Mikolo nyonso esengo ezali

Aza na mokili nyonso na maboko

Zonga, Afrique, Zonga!

II. Kosala Revision---

Kolanda devoir ya poso eleki:

N poso eleki, topesaki bino bakristu devoir ya kotonda Nzambe na balolenge nyonso oyo Apamboli biso. Na poso oyo, boni, okanisi bandenge mosusu Apamboli yo ? *[Moniteur, pesa mwa ngonga muke po banabaloba soki balingi.]*

Revision

- † (Moniteur, tanga verse ya koyekola Ebandel 8 :22, pe loba yango mbala moko. Sima tuna : Tango Nzambe alobaki maloba ya verse oyo, likambo monene nini oyo esibasali kaka na tango wana ? (Tango ba-mai etondaki mokili mobimba.)
- † Nini Noé pa famille na ye bauti kosilisa na kosala? (Bawuti na maswa pe bazongisi matondo na Nzambe na nzela ya kopesa makabo.)
- † Liboso ya tang'oyo, boni, Bible elobeli ba-saison ? (Ezali te, Mokili awa se ezalaki ndenge mosusu mikolo na mikolo yambo ba-mai etonda na mokili mobimba. Nzambe asali bibale monene kasi mbula ezalaki nanu te. *[Moniteur, tala Ebandeli 2 : 5-6 & 10, soki bana bazali kokanisa te likambo wana.]*

III. Koteya bana lesson oyo---

Kobanda lesson :

Nani asi alona bilona na bilanga ?

[Moniteur, bana batombola maboko soki esi basalá yango. Bakoki koloba nini baloná.]

Tango to saison nini tolonaka awa ? (Bana papesa eyano pona esika bazali kobika bomoi.)

Tango, to saison nini esengeli tobuka mbuma na bilanga ? *[Moniteur, bana bapesa eyano pona esika bazali kobika bomoi.]*

Transition na leson ya Bible :

Boni, os’okanisa ndenge nini tozwaka tango ya kokona pe tango ya kobuka mbuma ? ndenge nini mbula nyonso, wana mbula ezali, pe tango elanga ezali ? Lel’oyo, Bible eyebisi biso ndenge nini likambo wana ebandaki.

Developpement—Malakisi minene ya leson oyo na biteni ---

25.1 Nzambe ayokaki solo ya kitoko ya makabo ya matondo oyo Noé apesaki.

25.1A Tangela bana : Ebandeli 8 :21a

21 Yawe ayoki sôlo kitoko pe alobi boye na se ya motema na ye...

25.1B. Kotuna bana lokola oyo---

Niveau Primaire :

- ?** • Nzambe ayokaki nini ? (Solo ya kitoko ya Makabo.)
- Poso eleki, toyekeli makabo nini Nzambe ayokaki solo. Nani azali kokanisa yango ? (Ezalaki makabo ya Noé pe famille na ye bapesaki pona kozongisa matondi na yo na tango babimaki na maswa.)

Niveau Secondaire :

- ??** • Ndenge nini Nzambe ayokaki makabo wana? (Ayokaki yango kitoko.)
- Oyo ezali kolakisa nini?
- (Nzambe alingaki yango, to Andimaki yango.)

25.1C Bana basala:

 Bana nyonso na lisanga basala lokola Nzambe azali koyoka solo ya makabo ya Noé. Bapema, kobenda mupepe mingi, bongo baloba ete, ‘‘Ahhhh. Solo ya ki ttooooo ko!

Makabo moko ya malamumu!

Ezali kosepelisa ngai!

25.1D Bana bayemba pe babina:

Nzambe ayokaki solo ya ki-tooooo-ko (3x)’’

Ya makabo Tata Noé apesaki. O yea !

25.2 Nzambe alakaki ete Akolaka mabe mokili pona mabe ya bato lisusu te.

25.2A Tangela bana : Ebandeli 8 :21b

 21b ...Pe alobi boye na se ya motema na ye: "Nakopesá lisusu mokili etumbu té po na mabe ya bato, pamba té makanisi ya bato ezali mabe banda bomwana na bango. Nakoboma lisusu biloko nyonso té ndenge nauti kosala.

25.2B Kotuna bana lokola oyo---

Niveau Primaire :

- ?** • Nani az’olola na verse oyo ? (Nzambe az’oloba.)
- Azali koloba na nani ? (Mbala mususu na Noé, to mala mosusu na motema na ye moko.)
- Makambo mibale nini Nzambe alakaki ete akosala lisusu te? (1. Akolakela mokili lisusu te. 2. Akoboma bat ope banyama na mai ezali kontondisa na mokili mobimba lisusu te.)
- Nzambe alobi nini pona motema ya biso bato ? (Wuta boleki na biso, motema na biso etondi kaka na mabe.)

Niveau Secondaire :

- ??** • Ndenge nini verse oyo ezali kolakisa ete ata bana, bazali basumuki ? (Motema na biso etondi na mabe wuta kileki.)
- Nini ezali Sango malamumu na verse oyo ? (Tokoki koyeba ete, ata mai eyé, ekotonda na mokili mobimba te.)

25.2C Bana basala :

Bana nyonso na lisanga basala lokola bazali Nzambe. Baningisa misapi pe repeter sima nayo, na rythme :

“Nakolakela mokili lisusu te. Nakotinda mai etondisa mokili mobimba lisusu te, lisusu te.

25.2D Bana bayemba pe babina:

Nzambe akolakela mabe lisusu mokili te.

O yea, o yea, o yea!

Nzambe akoboma bato nyonso

Na mai lisusu te

O yea, o yea, o yea!

Nzambe alaki yango

O yea, o yea, o yea!

25.3 Nzambe atia tango ya kokona pe tango ya kobuka mbuma mbula nyonso, kino libela.

25.3A Tangela bana: Ebandeli 8: 22

22 Na tango nyonso oyo mokili ekozala kaka koumela, bato basengeli kokona biloko pe kolongola mbuma. Malili ná molunge ekosila té, tango ya mbula ná tango ya elanga ekosila té, moi pe butu ekosila pe té."

25.3B Kotuna bana lokola oyo---

Niveau Primaire:

? Nani azali koloba awa ? (Nzambe azali kokoba na koloba kaka. Totali yango na vs. 21.)

- Na verse oyo, Nzambe azali kolaka biso likambo moko. Elaka oyo ekosuka na tango nini? (Ekosuka te kino suka ya mokili. Ekozala tii kuna.)
- Boni, Nzambe akokisaka bilaka na ye wana, ata na tango oyo? (Ee, mokili esuki te, bongo Nzambe azali kokokisa bilaka na ye mokolo na mokolo.)

- Nzambe alobi ba-cycle 3 ekosalema, lisusu na lisusu, mbula nyonso. Ba-cycle wana ezali nini ? (1. Mikolo ya kokona, pe mikolo ya kobuka mbuma, 2. Malili pe molunge, 3. Elanga pe Mbula. Na Français tobengi yang oba-cycle oyo “Saisons.” Lingala, bileko.)
- Nzambe asali nini pona ba-cycle oyo to ba-saisons oyo ? (Ekosuka te wana tango ya mokili ezali; bakozala tii kuna.)
- Na kati y aba-cycle oyo ezali na cycle pe ekosalema mokolo nyonso. Ezali nini yango? (Moi pe Butu.)
- Nani abongisi changement ya ba-saisons, to moto mosusu asali yango ? (Nzambe ye moko.)

Niveau secondaire :

?? Na kati ya ba-cycle oyo, nini ezalaki déjà ebandi liboso tango mai oyo etondisaki mokili mobimba esalema-ki ? (Cycle ya moi pe molili mikolo nyonso wuta mokolo ya liboso ya sanza.)

- Ba-cycle nini ezalaki ya sika, to ebaluki lolenge mosusu sima ya ba-mai oyo etondisaki mokili ? (makamb’oyo tobengi ba-saisons ezalaki ya sika – tango ya kokona pe tango ya kobuka mbuma, tango ya malili pe tango ya moi, Elanga pe Mbula.)
- Ba-scientiste mingi bandemeli mokili e-changeaki makasi kaka sima ya mai etondisaki mokili. Bandimi ete sima ya tango wana, bisika mingi ya mokili, ekotaki tango ya glasse pe nuage ezipaki mokili mingi. Tango Noé pe famille na ye babimaki na maswa, soki bamonaki biloko ya malili mingi lokola glasse to nuage na mbala ya liboso, ndenge nini verse oyo ekoki kopesa bango molende ? (Bakososola été tango ya malili ezali na kati ya

programme na Nzambe, pe bakozala na kobanga te ete esambiselo mususu ezali koya pona koboma bango nyonso.)

- Na Afrique, bato mingi babengi milimo to banzambe ya mike po basalisa bango, po babuka mbuma ebele na bilanga. Soki tokanisi ba-verse oyo, pona nini ekozala te malamumu na kosala ndenge wana? (Nzambe ye moko azali ko-controler ba-saisons, kokona ya bilanga, pe kobuka ya mbuma na yango. Malamumu toluka lisungi na ye na makambo wana, po Ye moto abongisaki ezala bongo.)

25.3C Bana basala:

Bana na lisanga basal abacercle ya minenene na maboko na bango. kotalisa ba-cycle Nzambe alakaki.

Tango ya kokona, tango ya kobuka mbuma (Loba yango mbal'ebele.) tango ya malili, tango ya moi, tango ya Elanga, tango ya Mbula. Nzambe atiaki yango lolenge wana.

25.3D Bana bayemba pe babina:

Tango ya kokona (Sala ba-geste.)

Tango ya kobuka mbuma (Sala ba-geste)

Ekosute

Ekosute

Tango ya Malili (Sala ba-geste.)

Tango ya moi (Sala ba-geste.)

Ekosute

Ekosute

Tango ya Elanga

Tango ya Mbula

Ekosuka te.

Ekosuka te.

25.4 Nzambe apesaki bato bokonzi ya kokonza biloko Asala.

25.4A Tangela bana : Ebandeli 9 : 1-4

1 Nzambe abenisi Noé ná bana na ye, alobi: "Bóbotana pe bótondisa mokili.

2 Banyama nyonso ná bandeke, banyama ya mike-mike ná bambisi, yango nyonso ekozala kobanga bino; natie yango na maboko na bino.

3 Kobanda sik'oyo bokoki kolia yango nyonso ndenge boliaka biloko ebataka na mabelé.

4 Kasi mosuni oyo ezali na makila, bokoki kolia yango té, po makila epesaka bomoi.

25.4B Kotuna bana lokoa boye---

Niveau Primaire

- Sima tango ya mai, boni, Nzambe apambolaki Noé pe ban aya ye, to alakelaki bango mabe? (Nzambe Apambolaki angó.)
- Nani akoki kokanisa bakombo misatu ya bana Noé oyo Nzambe Apambolaki? (Ban aya Noé : Sem, Cam, pe Japhet. Nzambe Apambolaki bango nyonso lolenge moko. Cam Azalaki Tata, to kulutu ya Afrique, pe Nzambe, Apambolaki ye.)
- Nzambe Ayebisaki Noé pe famille na ye kosala nini? (kobota ebele po babika bisika nyonso ya mokili mobimba.)
- Nzambe apesa biso bokonzi kosala nini na banyama pe bandeke? (Kokozabango.)
- Ndenge nini bato bazali kokonza banyama lel'oyo? [Moniteur, ban abapesa makanisi.]
- Na makambo nyonso, nini bato bazali kosala na ndenge ya malamumu, pe nini ezali kosalema na ndenge ya kokokate? [Moniteur, yoka makanisi ya bana.]
- Liboso, Nzambe apesaki bato matiti ya mubeso pona kolia (1:29). Sik'oyo,

nini Nzambe apesi bango pona kolia?
(Banyama nyonso.)

- Pona nini ezali te masumu soki tobo-mi banyama pe kolia yango? (Po, Nzambe, Ye moko moto apesaki biso po tolia yango.)
- Tango tozali kolia nyama, nini ezali mobeko kaka moko oyo Nzambe apesaki biso apesaki tango wana? (Tolia nyama ten a makila.)

Niveau Secondaire:

Nzambe azali komona ba-famille ya minene ndenge nini? (Nzambe azali na esengo na ba famille minene, po Ayeisaki biso kobota mingi pe kotondisa mokili. Eseneli pe tobokola malamumu bana oyo tozali kobota.)

- Boni, verse oyo elingi koloba ete tozala na bobangi po bato mingi bazali na mokili? (Bongo te. Ayebisi biso tobota mingi pe kotondisa mokili. Akoki kobatela biso, soki tolandi nzela na ye.)
- Na mikili mosusu, lokola na Europe, population ezali kokita po bazali kobota mingi te. Boni, oyo ezali lipamboli na ye to mubeko na ye? (Lipamboli na ye ekendeke nzela moko na bokoli ya bato.)

25.4C Bana basala:

Bana nyonso na lisanga bakoki kosala bageste kotalisa ete Nzambe azali kopambola Noé pe famille na ye. Bongo, baloba ete, “kobota mingi!” “Kotondisa mokili.”

25.4D Bana bayemba pe babina:

Kokonza banyama nyonso

Konza bango malamumu.

Kokonza bandeke nyonso

Konza bango malamumu.

Tokonza bango na kombo ya Nzambe.

Konza bango malamumu.

Devoir pona bana oyo bayebi Yesu Déjà :

Ata ozali kobika na ville na famille oyo ezali na bilinga te, ba-saisons ya mbuma kokola ezali kaka mutuya po na yo. Soki mbuma ezali mingi, bilei ekozala mingi, ya ndenge na ndenge. Soki bilei ezali ebele, ekokoka pona bato nyonso. Soki bilei ezali ebele, ekozala talo mingi te, bongo bato mingi bakoki kosomba yango.

Tango Nzambe apesaki biso tango ya kokona pe tango ya kolongola mbuma, Apesaki biso likambo moko malamumu.

Lokola Nzambe ye moko apesaki bis oba-saisons oyo, boni, okanisi azali na esengo soki toluki lisungi ya molimo mosusu, po bilanga na biso ekola malamumu? Ata banzambe ya muke? Ata basantu? Ata ba-Anjelu to bakulutu oyo bakufa? boni, azali na esengo soki tobengi milimo ya bakulutu libiso ya kokende kozomba to koluka banyama?

Bongo te! Bongo te! Bongo te! Nzambe ye moko Alingi toluka lisungi na ye. Soki bilanga na biso ezali kokola malamumu te, to tango eleki makasi, to Mbula ezangi, banyama bazalia bilanga, to banyama ezali komonana te, tango wana, boni, Alingi toluka lisungi ya milimo mosusu?

Bongo te! Nzambe ye moko Alingi kosalisa bato na ye. Soki oluki lisungi ya banzambe mosusu, yebisa Nzambe sik'awa et'ozali na mwa pona masumu wana. Yebisa Ye et'okosali lisusu ndenge wana te.

[Moniteur, oyo ezali mosala malamumu koyemba nzembo, « Zonga, Afrique, zonga! »]

Bino bakristu, na pesi bino devoir oyo: poso oyo, boni, okoki kosambela pona bilanga pe pona banyama ya moka oyo ya Congo? Nzambe azali na motema ya kosalisa biso tango nyonso, soki toluki Ye.

Kobenga bana oyo bayambi Yesu nanu te :

Kasi, soki oyambi Yesu nanu te, yango eleki mutuya. Okoki kosenga Ye lelo Akota na motema na yo, pona kobikisa yo.

Boni, omilengeli kobenga Ye lelo ? Boni, ondimi ete Azali Mwana kaka moko ya Nzambe, ete Atikaki ndako na ye ya likolo pona kobikisa yo? Boni, ososoli ete akufaki pona kofuta nyongo ya mabe oyo osala, bongo asekwaki na liwa?

Soki osospli nyonso oyo, pe ondimeleli yango na motema na yo nyonso, boni. Okondima ye lelo? Okoyamba ye lelo? Boni, okokata lel'oyo ete Ee, Yesu, nakolanda yo? Ee Yesu. Lelo nazali komema madesu (mbuma) nyonso ya bilanga na ngai na yo kaka lelo tii kuna. Soki oyambi ye nanu te, kasi lelo olingi koyamba ye, nakozala na esengo ya kosolula na yo sima ya Ecodim. [Moniteur, lakisa bana wapi bakoki kokutana na yo.]

Koteya Mikanda ya Bible:

Sala yango soki ngonga ekokoka. Tala makanisi na suka ya Mokanda oyo.

SUKA YA LESON 25

Leson 26 Tolakisa limemia na bato nyonso.

Nzambe azali komona bomoi ya moto mutuya.

Ebandeli 9:5-6

I. Preparation ya moniteur pona ba leson oyo:

Moniteur, bongoma po na tina ya Leson:

Na suka ya leson oyo, bana bakososola ete, bato basalemaki na elilingi na Nzambe, yango wana, Nzambe azali komona bomoi ya bato mutuya. Pona yango, apesaki

mobeko ete soki moto abomi moto mosusu, akofuta pe bomoi na ye moko.

Bongo, bana bakolakisa lozito na bato mosusu, po ete bango pe basalemi na elilingi na Nzambe. Lozito oyo ekomonana na ndenge bazali kosala na bato mosusu, na ndenge bazali koloba na bango, pe na ndenge bazali koloba na losambo.

Moniteur, bongama na verse ya koyekola :

Ebandeli 9 : 6

6 Yawe ayokaki mawa po asalaki bato pe atiaki bango na mokili. Motema na ye etondaki na mawa.

II. Kosala Revision---

Kolanda devoir ya poso eleki te :

Na poso eleki, topesi bino devoir ya kosenza Nzambe na tango ya kokona bilanga, pe kozomba banyama. Nani akanisaki kosambela lolenga wana ? Nani alingi koyebisa biso ndenge asambelaki ?

Revision :

- † Tango nini Nzambe ayebisaki ete tokoki kolia banyama ? (Alobaki na sima tango oyo ba-mai etondisaki mokili.)
- † Pona nini esengeli tobokola bibwele to banyama pe kosalela bango na ndenge ya mayele ? (Po babota mingi pe bafanda ya kobombama bambula mingi.)

III. Koteya bana leson oyo---

Kobanda leson :

- Sima ba-mai esili, Nzambe afongolelaki bato nzela na kolia banyama lokola bilei. Boni, oyo elingi koloba ete bakokaki koboma nyonso oyo balingaki kaka pona koboma ? (Bongo te. Esengeli basala yango na ndenge ya mayele.)
- Boni, elngi koloba été bakokaki koboma pe BATO ? (Bongo te. Bato bazali te banyama. Bato bazali special po Nzambe akelaki bango na elilingi na ye.)

- Boni, tango mosusu, moto akoki koboma moto mosusu kozanga masumu?

Transition na leson ya Bible:

Tokomona eyano na question oyo na leson na biso ya lelo. Ezali komonana na Mokanda ya liboso ya Bible, *Ebandeli 9:5*

Developpement—Malakisi minene ya leson Oyo na biteni 4---

26.1 Nzambe apesaki etumbu ya liwa soki moto to nyama abomi mutu.

26.1A Tangela bana: *Ebandeli 9:5*

5 Bóyeba 'tè nakopesa etumbu ya liwa na oyo akotàngisa makila na bino. Ezala nyama to moto, esengeli ázwa etumbu ya liwa.

26.1B Kotuna bana lokola oyo---

Niveau Primaire :

- ? Lisumu nini ekosenga etumbu ya liwa ? (Kobwa mutu.)
- Soki nyama ebomi moto ? (Ndenge moko. Nyama wana akozwa etumbu ya liwa.)
- Nani akopesa etumbu wana? (Batambwisi oyo Nzambe atie bakambi. Moto nyonso akopesa etumbu wan ate.)

Niveau Secondaire:

- Nzambe apesi bato nzela ya koboma banyama, kasi asengi etumbu ya liwa soki nyama ebomi bato. (Nyama ezali na elilingi ya Nzambe te, kasi kaka bato bazali na elilingi na Ye. Bongo, esengeli to pesa lozito na bato koleka banyama.)
- Etumbu wana ya liwa ezali Nzambe moto akati yango. Kasi, okanisi nani akokokisa yango? (Nzambe akosalela bato oyo bazali na bokonzi ya kosala yango. [Tala pe vs. 6.] Na mikolo ya kala okozala mukonzi. Lelo, ekozala

l'Etat. [*Moniteur, soki likanisi wana ezali pasi, tala Rome 13:1.*]

- Etumbu ya liwa – oyo ezali likambo moko monene. Pona nini okanisi Nzambe asengaki etumbu ya liwa? (Mbala mosusu asengaki etumbu wana kolakisi ete koboma mutu oyo Nzambe akeli na elilingi na ye, ezali likamo moko monene. Soki moto abomi moto mosusu, pe bapesi ye etumbu ya liwa, akosala mabe wana lisusu te, pe yango pe ekoteya bato mosusu, kotosa bomoi ya moto.)

26.1C Bana basala:

Bana nyonso na lisanga basala lokola babomi moto. Batelema liboso ya Nzambe, elongi pe mutu na bango na se, kolela na soni pona mabe monene basali.

26.1D Bana bayemba pe kobina:

Bomoi ya moto ezali special, Likambo moko monene. Moto azali na elilingi ya Nzambe, Likambo moko monene.

26.2 Nzambe apesaki mobeko wana po Nzambe akela moto na elilingi na ye.

26.2A Tangela bana: *Ebandeli 9:6*

6 Soki moto atàrngisi makila ya moto, mosusu pe akotàngisa makila na ye. Pamba té ngai penza Nzambe nasalá moto lokola elili na ngai moko."

26.2B Kutuna bana lokola oyo---

Niveau Primaire:

- ? Etumbu nini Nzambe Apesaki soki moto abomi moto mosusu na nko ? (Etumbu ya liwa.)
- Pona nini etumbu ezali makasi soki abomi moto mususu ? (Po abomi mo-

to oyo Nzambe akela na elilingi na ye.)

Niveau Secondaire

?? Bato mosusu lelo balobi ete banyama ezali mutya ndenge moko na bato. Na makanisi na bango, tozali koika mokili oyo ya se, nyama pe azali kobika awa, bongo, tozali lolenge moko na bango. Kanisa ba-verse oyo, okoloba nini na bato wana? (Ba-nyama ezali motuya po Nzambe moto asali bango, kasi bazali mutuya te lokola moto, po kaka bato Nzambe akelaki na elilingi na ye.)

26.2C Bana basala

Bana bameka kotanga verse oyo ná rythme. Yo oloba nzela moko, pe bango bameka kolanda yo na sima.

26.2D Bana bayemba pe babina

[*Moniteur, sik'oyo, bakisa Musique pe yemba verse oyo. Bakisa ba-geste kino na rythme.*]

26.3 Nzambe ayebisaki bato kobota mingi.

26.3A Tangela bana: Ebandeli 9:7

"Bino, bóbotana pe bótondisa mokili."

26.3B Kotuna bana lokola oyo---

- Nzambe alingaki bato babota bana mingi to muke? (Bana mingi.)
- Nzambe alingaki bana babika wapi? (Bisika nyonso na mokili mobimba.)

26.3C Bana basala:

Mwana moko atanga bana mosusu lokola famille na ye. Tango amoni ete bakomi ebele, bana nyonso babeta maboko pe batia milolo na esengo.

26.3D Bana bayemba pe babina:

Esengo, o esengo

Bana bakomi ebele

Bango nyonso bazali

Bato na elilingi ya Nzambe.

Devoir pona bana oyo bayebi Yesu déjà :

Bomoi ya bato ezali mutuya mingi liboso na Nzambe. Bongo, Nzambe atie mibeko pona kobatela bomoi ya bato. Mibeko yango esengi etumbu ya liwa soki moto abomi moto mususu na nko.

Ndenge nini tokoki kolakisa ete tozali kotosa bomoi ya bato lokola Nzambe Atosaka yango.

[*Moniteur, bana bakoki kopesa makanisi.*]

Makanisi mosusu ekoki kozala:

- ◆ Kosunga bato mosusu bazali malady to ba koko (mibange)
- ◆ Koloba na lozito na bato
- ◆ Keba ete bapesa bato mosusu pasi te
- ◆ Kofinga te
- ◆ Koloka moto kindoki te
- ◆ Kokomisa moto monguna te, etc.
- ◆ Koseka bato mosusu te
- ◆ Soki mwasi azwi zemi, akanisa te kobimisa to kolongola yango, po mwana wana, ata azali muke, azali moto Nzambe akeli na elilingi na ye.

Ndenge nini yo mukristu okoki kosala koleka malamau na makamb'oyo? [*Moniteur, bana basala makambonwana.*] Tosenga lisungi ya Nzambe sik'oyo. [*Moniteur, tambwisa tango ya losambo.*]

Devoir nazali kopesa bino bakristu ezali kotosa bato nyonso na poso yai, po Nzambe asali bango nyonso na elilingi na ye.

Kobenga bana oyo bayambi Yesu nanu te :

Soki nanu oyambi nanu Yesu te na bomoi na bino, yeba ete, bomoi na yo ezali mutuya mingi liboso ya Nzambe. Nzambe alakisi yango na mobeko alobaki pona kobatela bomoi ya moto.

Nzambe apesi yo pema na bomoi oyo, kasi Alingi pe kopesa yo bomoi ya seko na seko na mboka na ye. Atindaki mwana na ye moko kaka oyo azalaki na ye. Ezali Nkolo na biso Yesu Kristu. Ayaki pona kokufa pe kofuta nyongo ya masumu nyonso osala. Yesu akufaki, Atikalaki na kufa te, Asekwaki na kufa, Azongaki na Tata na ye na likolo. Azali na bomoi, lel'oyo, pe Akobika yo soki obengi kombo na ye lelo pe senga ye abikisa yo. Boni, okosenga ye lelo kobikisa yo ?

Soki olingi kondima ye lelo, tikala sima ya Ecodim pe yaka kofanda awa. [*Moniteur, lakisa wapi bakoki kokutana na yo.*] Nakoya, pe nakozalana esengo ya kosambela na yo.

Koteya Mikanda ya Bible

Sala yango soki ngonga ekokoka. Tala makanisi na suka ya Mokanda oyo.

SUKA YA LESON 26

Leson 27 Totia Motema na kotingama na Nzambe.

Nzambe atiaki arc-en-ciel na likolo lokola elembo ya elaka na ya.

Ebandeli 9:8-17

I. Preparation ya moniteur pona ba leson oyo:

Moniteur, bongisa liboso ya koteya

Na suka ya leson oyo, okosala ligne ya tango pe photo ya Arc-en-ciel. Soki ezali te, okoki ko-dessiner yango.

Na Revion, okozala na bosebga ya kokoma. Luka papier monne pe ekomeli, to tableau pe craie, to esika ya zelo pe nzete.

Moniteur, bongama po na tina ya Leson:

Na suka ya leson oyo, bana bakososola ete Nzambe akokisaka maye alaki. Tango nyonso, akokisaka bilaka na ye. yango wana, bana bakotiela ye motema na makambo ya bomoyi na bango, ya monene to ya muke.

Moniteur, bongama na verse ya koyekola :

Ba-Hebré 10 : 23

23 Tolobaka 'tè tozali kotiela Nzambe mitema; tólemba té, tótia kaka molende, pamba té Nzambe akokokisa elaka na ye.

Moniteur, Bongama na Banzembo oyo ezali kokende nzela moko na leson oyo :

(Na mokanda « banzembo ya ecodim »)

Lobi lelo, Seko na seko

Nandimeli bible

Nani aza makasi ? (Nani tokoki kotiela motema ?)

II. Kosala revision

Kolanda devoir ya poso eleki :

Na poso eleki, tosengaki bino bakristu bokanisa, bozali na bosenga ya kolakisa lozito koleka na nani? Bongo, tosengaki bino kotia makambo wana na losambo. Nani akoloba nini Nzambe alakisaki ye ? Osalaki nini ?

Revision :

Koma Histoire tomoni na mukuse lokola oyo : [*Moniteur, okoki kokoma likolo ya tableau to na papier monene, to ata na zelo na mabele.*] bana bameka kokokisa oyo ezangi.

Sima ya tango ya _____ oyo etondisaki mokili, Nzambe apesaki Né mobeko ya sika pona kolia _____, kasi, esengeli babatela bango, bakufa te.

_____, oyo Nzambe asalaki na elilingi na ye. Soki moto asali yango, etumbu ekozala _____.

(Biyano ezali : ba-mai, ba-nyama, moto, kufa.)

III. Koteya bana lesan oyo---

Kobanda lesan :

Soki moto alaki yo ete akosala yo bolamu songolo, kasi akokisi te oy'alaki ? Oko yoka ndenge nini na motema ? Boni, yo moko esi' olakà moto ete okosala eloko songolo, kasi, sima okokisaki yango te ?

Eloko nini ekoki kosala ba-raisons oyo bato ba kokisaka te oyo balaki ?

[Moniteur, pesa bana mwa tango kopesa eyano.]

(Ekoki kozala ete balobaki kaka maloba, kasi bazalaki te na mokano kokokisa oyo balobaki ?

Ekoki kozala ete maladie ezwaki bango to likambo mosusu ekwelaki bango na ndenge ete bakokisa te oyo balakaki.

Ekoki kozala ete bamekaki, kasi bazalaki na makasi ya kosala yango,

Ekoki kozala ete babosanaki, etc.)

Transition na lesan ya bible :

Ba-raisons ekoki kozala ebele ya ndenge na ndenge, oyo biso bato tosalaka te oyo tolaki. Kasi, Nzambe? Tango Alakaka ete akosala likambo moko, boni, tokoki koyeba ya solo ete Akokokisa yango? Azali solo nyonso. Akoki kobosana te. Azali na makasi nyonso. Akoki totiela motema.

Lelo, tokoyekola makambo Nzambe alakaki bakulutu na biso ya kala.tosali komona asali kosala oyo alobaki tobanda na Ebandeli 9:8.

Developpement---Malakisi minene ya lesan oyo na biteni 4--

27.1 Nzambe Ayokanaki na famille ya Noé pe bana na bango kino kuna!

7.1A Tangela bana : Ebandeli 9 :8-10.

8 Bongo Nzambe alobi boye na Noé pe na bana na ye: "Bino, bóbotana pe bótondisa mokili.

9 Sik'oyo nakosala boyokani ngai ná bino, na mabota na bino oyo ekoya sima,

10 ná biloko nyonso ya bomoi oyo ezali esika moko ná bino: bandeke, banyama ya mboka pe ya zamba, pe biloko nyonso oyo ebimaki na masuwa.

27.1B Kotuna bana lokola oyo---

Niveau Primaire

- Nani ayokani na bato ? (Nzambe ya moko.)
- Nzambe ayokanaki na ba-nani? (Noé pe bana na ye [vs 8], bana nyonso ba kobota, pe bana oyo bango ba kobota sima [vs 9], pe ba-nyama nyonso oyo ebimaki na maswa, pe bana ya bana na bango [vs 10].)

Niveau Secondaire

Ndenge nini toyebi ete elaka Nambu apesaki bango ezali malamumu pona biso lel'oyo ? (Nzambe alobaki ete azalaki kolaka bango, pe bana na bango oyo bakolanda na sima. Bisu nyonso tozali na kati ya bana wana.)

27.1C Bana basala :

Mwana moko asala lokola azali Nzambe. Bana mosusu, kabola bango na biteni misato. Eteni moko ezali Noé pe famille na ye. Bakoki kozala na mutuya 8.

Eteni mosusu ezali bana ya famille oyo Noé akobota sima. Bakoki kozali ebele. Eteni ya suka, ekozala banyama oyo babimaki na maswa pe bana na bango elongo na bana na bango.

Yo moniteur, okotanga verse 8-10 malembe-malembe. Tango okotanga ndambo moko, bana oyo azo sala lokola Nzambe, akolakisa mosapi na eteni wana. Tango akolakisa bango mosapi, bato baloba ‘‘Ee, ee.’’ Banyama bakoloba lokola banyama ya mutindu na motindu.

27.1D Bana bayemba pe babina:

Nzambe ayokanaki
Na Noé pe famille
Nzambe ayokanaki
Na bana bakobotama.
Nzambe ayokanaki
Na ba-nyama nyonso.
Nzambe ayokanaki
Amen! Amen! Amen!

27.2 Nzambe alakaki kotinda mai lolenge wana lisusu te pona koboma biloko nyonso.

27.2A Tangela bana : Ebandeli 9 :11

11 Nazali kosala Boyokani kati na ngai ná bino: biloko nyonso ya bomoi ekokufa lisusu té ndenge ekufaki na mai oyo etondaki na mokili. Pe mai ekotonda lisusu na mokili té po na koboma yango."

27.2B Kotuna bana lokola oyo :

Niveau Primaire

- Elaka nini Nzambe Apesaki bango ? (Mai ya makasi ekoya lisusu te oyo ekotondisa mokili pona na kobomi biloko nyonso.)

Niveau Secondaire

Soki mbula ezalaki mingi pe mai etondisaki esika moko, lokola mboka moko to rayon moko, boni, oyo ezali kolakisa été Nzambe abomi elaka na ye ? (Bongo te, Alakaki te ete mai ekoya te kotonda na esika moko, kasi Alakaki ete mai ekotonda te na mokili mobimba pona koboma biloko nyonso ya bomoi.)

- Nzambe apesaki elaka boyo kala. Pene ya bambula 4.000 eleki sima ete Apesaki elaka wana. Na tango oyo nyonso, boni, mai esi etondisa mokili mobimba? (Bonge te. Mai esi etonda ndambo bisika moko-moko, kasi ata mbala moko te mai eya kotondisa mokili mobimba. Bambula koleka 4.000, Nzambe Akokisà elaka na ye kino sik’awa.

27.2C Bana basala :

Yo moniteur, tanga lisusu verse 11, mbala nyonso ozo ‘‘te’’, bana nyonso bakoningisa musapi pe baloba ete ‘‘te,’’ bana nyonso baningisa mosapi pe baloba ete ‘‘Te ! Ekosalema te !’’

27.2D Bana bayemba pe babina

Mbula oyo etondaki mokili mobimba, Ekoya lisusu te,
Ata muke te! Ata muke te!
Nzambe alaki yango
‘‘Bongo, ekoki kosalema te, te, te!’’

27.3 Nzambe atiaki Arc-en-ciel (Nkongolo) na ye na likolo pona kolakisa Boyokani na ye.

27.3A Tangela bana : Ebandeli 9 :12-13

12 Bongo Nzambe alobi: "Nakopesa bino elembo ya Boyokani oyo nasali ná bino, ná biloko nyonso ya bomoi oyo ezali ná bino esika moko."

13 Elemba yango ekobanda kozala tango nyonso oyo bato bakoumela na mokili. Bótala natie arkansiel, kuna na kati ya mapata. Yangu ezali kolakisa ebundeli na ngai oyo nabwakelaka bafleshe.

27.3B Kotuna bana lokola oyo---

Niveau Primaire :

- ?**• Nzambe atiaki nini na likolo ? (Nkongolo na ye.)
- Tina ya Nkongolo wana ezalaki nini ? (Ezalaki elemba ezali kolakisa elaka Nzambe ya Nzambe to koyokana na ye ?
 - Boni, ekoki kozala ete Nzambe akoki kobosana oyo alakaki ? (Ekoki kosalema te ! Esengeli Akanisa lolenge Ayokanaki na bato.)

Niveau Secondaire

- ??**• Soki ezalaka été Nzambe Alakaki bongo, okanisi bato balingaki kokanisa tango nyonso oyo mbula emonani ? (Bato balingaki kozala na kobanga ya mingi ete ekoblisusu oma biloko nyonso.)
- Na verse 12, maloba nini ezali kolakisa ete elaka oyo ekozala tii kuna, kino na biso lelo, tii na bana na biso ? (Elobi : ‘‘Seko na seko’’.)

27.3C Bana basala :

- • Mwana moko akoki kotambwisa lisano oyo. Bana nyonso na lisanga bakoki basakana lokola bazali kodesiner Nkongolo na upepe. bakoki kodesiner. Batia ba-couleur ya ndenge na ndenge tango motambwisi akobenga ba-couleur. Ndakisa :
- Rouge, orange, jaune, etc.

Soki makoki ezali, bang ope bakoki kodesiner Nkongolo ya solo likolo ya papier.

2.7D Bana bayemba pe babina:

Nzambe Atie Nkongolo
Na likolo, na likolo
Pona kolakisa
Elaka na ye.
Nzambe akosaka te,
Nzambe akosaka te !

27.4 Nzambe Akokanisa boyokani na ye na bato.

27.4A Tangela bana : Ebandeli 9 :14-17.

14 Tango nyonso nakobanda koyindisa Likolo na mapata, pe soki ebundeli na ngai eyei komonana, 15 nakobanda kokanisa Boyokani oyo nasali ngai ná bino, ná biloko nyonso oyo ezali na bomoi; boye mai ekotonda lisusu té po na koboma biloko nyonso ya bomoi. 16 Tango kaka nakomona ebundeli na ngai na kati ya mapata, nakokanisa Boyokani ya seko kati na ngai ná biloko nyonso oyo ezali na bomoi na mokili." 17 Nzambe alobi na Noé: "Oyo ezali elemba ya Boyokani nasali ngai ná biloko nyonso, oyo ezali na bomoi na mokili."

27.4B Kotuna bana lokola oyo---

Niveau Primaire :

- ?**• Nini ekolakisa biso ete Nzambe azali kokanisa ndenge alakaki biso ? (Nkongolo oyo ezali komonana na mapata na likolo.)
- Elaka nini Nzambe Akokanisa ? (Akokanisa elaka ete Akotinda lisusu te mai ya makasi pona koboma biloko nyonso oyo ezali kobika na mokili mobimba.)

Niveau Secondaire :

Boni, sima ya tango, Nzambe akoki kotinda lisusu ba-mai mosusu pona koboma biloko nyonso ya bomoi? (Bongo te. Mbala mosusu ba-mai ya makasi ekoki koya na mboka moko, kasi ekoboma te bomoi nyonso. Pe ekoki kotondisa mokili mobimba te.)

- Nzambe Alobaki ete Nkongolo na ye na mapata na likolo, pe Akotala yango, pe Akokanisa yango tango Akotala Nkongolo wana? (Biso bato na se, tokokanisa yango.)
- Pona nini esengeli tosepela soki tomoni Nkongolo na likolo? (Esengeli tosepela po tozali kokanisa ndenge Nzambe Alakaki biso, pe tokokanisa ete tii lelo, Akokisaka kaka elaka na ye.)

27.4C Bana basala :

Tia bana na milongo mibale.
Ndambu moko eko-“dessiner.”
Nkongolo na mupepe pe baloba,
“Soki omoni Nkongolo...”
Ndambu ya mibale ya bana bakobeta
Maboko pe baloba, “Kanisa !
Kanisa ! Kanisa Elaka ya
Nzambe ! Kanisa kokanga motema
ya Nzambe !”

27.4D Bana bayemba pe babina:

Soki Nzambe Amoni Nkongolo,
Akokanisa,
Soki tomoni Nkongolo,
Tokanisa pe.
Tokokanisa nini ?
Elaka na Nzambe !

Devoir pona bana oyo bayebi Yesu déjà :

Nzambe Akokisaka oyo Alaki. Nzambe akoki otie na motema na makambo nyonso.

Boni, okoela ye motema na makambo nyonso, ya muke na ya monene?

Soki otie nyonso na maboko na Nzambe, Akoki kosalisa yo.

Boni, okotie motema na likambo nini sik’oyo? (Moniteur sala na kotia makambo nyonso ya bomoi na maboko na Nzambe.)

Bino bakristu, nazali kopesa bino devoir na poso oyo : Na poso oyo tango obandi kobanga, zela, tia nyonso na maboko na Nzambe po Akoki kotie na motema.

Kobenga oyo bayambi Yesu nanu te :

Soki otie motema na Yesu nanu te, yeba ete Nzambe Akoki kokokisa oyo Alaka. Ee, tii na ndenge akata yang’oyo : été baoyo bakotia motema na mwana na Ye Yesu-Kristu, bakomona te Etumbu ya seko na seko. Bakobika na mboka na Nzambe.

Mokanda ya Jean 3 :16 eyebisi biso : 16 "Ya solo, Nzambe alingi bato mingi penza; yango wana apesi Mwana na ye se moko, po 'tè moto nyonso oyo akondimela ye ákufa té, kasi ázwa bomoi ya seko."

Soki nanu otie Yesu motema nanu te lokola Mobikisi na yo, okoki kobongola motema na yo lelo. Soki olingi kosala yango lelo, na suka ya Ecodim, kutana na ngai. [Moniteur, lakisa bana wapinbakoki kokutana na yo.] Bongo, nakozala na esengo kosalisa yo, kosolula pe kosambela na yo pona koyamba Yesu.

Koteya Mikanda ya Bible

Sala yango soki ngonga ekokoka. Tala makanisi na suka ya Mokanda oyo,

SUKA YA LESON 27

Leson 28 Toboya Masanga ya Makasi.

Noé alangwaki na vino, bongo, pasi elendaki.

Ebandeli 9:18-29

I. Preparation ya moniteur pona ba lesson oyo:

Moniteur, bongoma po na tina ya Leson:

Na suka ya leson oyo, bana ya Ecodim bakosola ete kolangwa masanga ezali likambo moko ya soni oyo ezali komema pasi na moto oyo asali yango, pe famille na ye. Bongo, bakoboya kolangwa masanga.

Moniteur, Bongisa Verse ye koyekola

Batoli 20 : 1

IKomela masanga mingi ekomisaka moto lolendo pe makelele ; moto oyo alangwaka yango alakisaka bozoba na ye.

Moniteur, bongama na banzembo oyo ezali kokende nzela moko na leson oyo:

2 Korinte 5 : 17

Landa, Na'klanda yo, Nkolo

O keba Maboko (O keba munoko nini oyoka [Masanga Ve !])

II. Kosala Revision---

Kolanda Devoir ya poso eleki :

Na poso eleki, topesaki bino bakristu devoir ya kotia motema na Nzambe na makambo minene to ya muke. Nani amekaki kosala yango na poso eleki? Nani alingi koyebisa biso ndenge nini eleki? [*Moniteur, pesa bana mwa tango ya koloba.*]

Révision:

Nabaposo eleki, tomonaki ete Nzambe aposesaki bilaka ya kitko na Noé pe bana na ye, pe ba-famille oyo elandaki bango. Nani akoki kokanisa bilaka wana?

(mai ekotonda lisusu ten a mokili, mai ekoboma biloko nyonso lisusu te.)

Sik'oyo, nakosalela mosapi, ko-dessiner na mupepe elembo oyo Nzambe Apesaki pona kokanikisa bango ndenge Alaki biso, pe ezali kosalisa biso kokanisa ete Akosala ndenge Alaki.

Revivion pona niveau secondaire :

Yo moniteur okoki kokoma ba-linge ya mikuse 8 likolo ya tableau (to papier, to na zelo.)

Yebisa bana ete ezali maloba oyo ezalaki na leson eleki. Balakisa yo ba-lettre moko moko. Soki balobi letter oyo ezali kolakisa maloba 'Nkongolo', koma yango na ligne wana. Ndakisa : Soki balobi L, koma yango na ligne lokola oyo:

_____L_____.

Soki balobi A, loba ete ezali te na aloba wana. Soki basilisi, ekomonana lokola oyo :

_____N K O N G O I O_____

III. Koteya bana leson oyo---

Kobanda leson

Tang'ekoya oyo mai ekosila. Noé na famille na ye, pe banyama nyonso babimi na maswa. Bakotaki na mokili oyo ezalaki na bosoto ya masumu lisusu te. Ezalaki ya kotonda na mapamboli na Nzambe. Bazalaki na mosala monene liboso na bango – kotondisa lisusu mokili pe kotonga lisusu biloko nyonso. Nzambe azalaki na bango. Boni, bakosala lisusu makambo ya mabe na mokili oyo ya sika ?

Transion na Leson ya Bible:

Kolonga na bang ope esengona bango na mokili wana ya sika ekolanda ndenge bango moko bakopona. Mawa po Tata Noé akendeki mbango kosala likambo moko ya buzoba. Ndenge asalaki, ememaki soni pe mawa na ye, pe na famille na ye. Tokomona likambo nini ekweyaki na *Ebandeli 9 :18*.

Developpement---Malakisi minene ya Leson oyo na biteni 5—

28.1 Bana ya Noé bakomaki ba kulutu ya mabota nyonso ya mokili mobimba.

28.1A Tangela Bana: *Ebandeli 9 :18-19*

 18 Bana ya Noé oyo babimaki na masuwa ezali: Sem, Kam, ná Japhet. Kam azali tata ya Kanán.

19 Bana wana misato ya Noé bazali bakoko ya bato nyonso ya mokili.

28.1B Kotuna bana lolenge oyo--

Niveau Primaire:

- ?** • Na suka ya mai ya makasi, bana boni ya Noé babimaki na maswa? (Bana mibali misatu babimaki.)
- Bakombo na bango banani? (Sem, Cam, pe Japhet.)
- Nani azalaki ba-kulutu ya liboso ya mabota nyonso? (Bana oyo misatu ya Noé – Sem – Cam, pe Japhet, bazalaki bakulutu ya liboso ya mabota nyonso ya mokili.)

Niveau Secondaire :

- ??** • Pona nini bana oyo misato ya Noé – Sem – Cam – Japhet – bazalaki ba-kulutu ya liboso ya mabota nyonso ya mokili? (Po bakomaki bakulutu ya mabota nyonso.)
- Boni, omoni lokola Bible elobi ete bato nyonso na mokili bazali famille moko, to te? Pona nini? (Bible ezali koteya biso ete bato nyonso bazali famille moko, po tozali na kulutu moko oyo Nzambe abikisaki tango mai ya makasi. Kulutu na biso nyonso ezali Noé.)
- Boni, osi oyoka phrase oyo: “Langue Semitique.” Ba-juif ti ba-Arabe, bazali ndakisa ya bato “Semitique.” Okanisi bazali bana ya nani? (Bazali bana ya Sem. Maloba “Semitique.” Ebotami na kombo ya Sem.)

28.1C Bana basala

Senga bana minei basala mwa-scenette. Bbatelema liboso. Senga mwana moko kotanga verse 18 lisusu. Tango azali kotanga bakombo ya bana misatu ya Noé, otia loboko na

yo likolo ya motù ya bana misatu ya Noé pe koko ya Noé Canaan.

Tango nyonso okotia mwana loboko, okoloba kombo na ye – Sem – Cam – Japhet to Canaan, pe bana misatu nyonso mosusu balakisa ye mosapi pe baloba lisusu kombo na ye.

Sima, bana nyonso bakende na moko ya batata oyo misatu lokola bana na bango, kolakisa ete bazalaki ba-kulutu ya bato nyonso.

28.1D Bana Bayemba pe Babina:

Bana misatu ya Noé

Babimaki na maswa (Lakisa misapi misato)

Bakomaki ba-kulutu

Na biso nyo-onso!

28.2 Noé alangwaki na vinu ya bilanga na ye.

28.2A Tangela bana : Ebandeli 9 :20-21

20 Noé azali moto ya liboso oyo abandaki kokata bilanga, akonaki elanga ya vinu.

21 Mokolo moko amelaki vinu, alangwaki pe alongolaki bilamba na ye nyonso, atikalaki bolumbu na kati ya ndako na ye ya kapo.

28.2B Kotuna bana lokola oyo---

Niveau Primaire :

- ?** • Noé asalaki mosala nini na mai ya makasi? (Asalaki bilanga ya vinu.)
- Noé asalaki nini na mbum aya vinu wana? (Msanga ya vinu.)

Niveau Secondaire :

- ??** • Ndenge nini oyebi ete Noé amelaki masanga koleka mingi? (Ekangaki ye, bongo alangwaki.)

- Tango moto alangwe masanga, mbala mingi akotala, to akoloba makambo ekopesa bat oye soni na sima. Likambo ya soni nini Noé asalaki po alangwe masanga ? (Alongolaki bilamba pe alalaki mutakala na tenta na ye, pe bato mosusu bamonaki ye.)
- Verse na biso ya koyekola ezali kolakisa biso ete vinu mingi ekomisaka moto zoba. Likambo ya buzoba nini Noé asalaki? (Ayebaki te azalaki kosala nini tango alongolaki bilamba to tango alaki mutakala.)
- Soki Noé ayebaka ete azali mutakala, elingaki kosala nini? (Alingaki koyoka soni.)
- Boni, omona moto aloba to asala likambo tango alangwe masanga, ete alingi te kosala to koloba tango mosusu? Nini wana?
[Moniteur, bana balboa nini bamoni.]
- Pona nini okanisi Noé amelaki masanga ya koleka ? (Masanga ezali na makoki ya kokitisa sens jugement. Tango bato babandi komela yango, bazali komona pasi koyeba tango ekoki na bango.)

28.2C Bana basala :

Bana nyonso na lisanga basala ba-geste kolakisa ndenge Noé azali kokona bilanga ya vinu.

28.2D Bana bayemba pe babina

Noé amelaki masanga
Alangwaki
Akomaki zoba
O so-oni !

Ayebaki eloko te
Alongolaki bilamba
Alalaki mutakala
O so-oni !

28.3 Canaan asalaki tata soni lisusu, kasi Sem pe Japhet basaki makasi kolongola soni na ye.

28.3A Tangela bana: *Ebandeli 9:22-23*

22 Kam, tata ya Kanán, amoni tala na ye bolumbu, pe akei koyebisa bandeko na ye ya mibali oyo bazalaki na libanda.

23 Bongo Sem ná Japhet bakamati kazaka, batie yango na mapeka na bango, bakoti na ndako na kozonga sima, pe bazipi tata na bango. Bazalaki kotala epai mosusu po bámona bolumbu ya tata na bango té.

28.3B Tuna bana lokola oyo:

Niveau Primaire

Nani amonaki Noé mutakala na kati ya tenta ? (Cam, Tata ya Canaan.)

- Cam asalaki nini tango wana ? (Akendeki koyebisa bandeko mosusu.)
- Nini Sem na Japhet basalaki pona kzipa soni ya tata? (Bazwaki elamba likolo ya mapeka na bango, pe bakotaki na tenta na ndenge ya sima, po bamonaki mutakala ya tata te, bongo, bazipaki ye.)

Niveau Secondaire

Passage oyo ekoki kozala ndambo pasi pona kososola, po tolingi koyeba makambo mingi oyo Nzambe ayebisi biso te. Mituna nini okanisi, po na Histoire oyo ? *[Moniteur, pesa bana nzela koloba makanisi na bango.]* Ndakisa ya mituna bakoki kokanisa oyo Nzambe ayebisi bango te :

??? Pona nini Cam azalaki na tenta ya tata Noé?

??? Pona nini bazali kotanga kombo ya Canaan na likambo wana ? Azalaki na kati ya tenta?

??? nii ezalaki attitude to makanisi ya Cam ete esengeli akende koyebisa bandeko na ye? Boni, azalaki koseka tata na ye?

??? Boni, Cam ayebisa bandeko po bango pe baya komona mutakala ya tata na bango?

N.B: Nini esalemaki awa? Bato mosusu oyo bayekoli Bible bakanisi Cam alakisaki loziti te po na tata na ye. Na baverse totangi, nini ekoki kopesa makanisi wana ? (Amekaki kozipa tata, kasi akende ki koyebisa bandeko na ye.)

- Ndenge nini Sem pe Japhet balakisaki lozito ? (Bazipaki tat bakotaki na ndenge ya sima pona komona mutakala te.)

28.3C Bana basala :

Pona bana basala lokola Noé, Canaan, Cam, Sem, pe Japhet.
Salela mesa lokola tenta ya Noé.
Mwana moko alala na se na kati ya tenta lokola azali Noé.

28.4 Noé Alakelaki mabe Canaan.

28.4A Tangela bana : Ebandeli 9:24-27

24 Tango molangwa ya Noé esilaki, bayebisi ye makambo oyo mwana na ye ya suka asalaki.

25 Bongo Noé alobi: "Bato ya Kanán bózwa lisumá"! Bázala baumbu ya bato ya Sem pe ya Jafet !"

26 Pe abakisi: "Lokumu na Yawe, Nzambe ya bato ya Sem! Bato ya Kanán bázala baumbu na bango.

27 Nzambe ápesa bato ya Jafet mabelé monene! Báfandaka esika moko ná

bato ya Sem, pe bato ya Kanán bazala baumbu na bango."

28.4C Bana basala

Mwana moko asala lokola Noé. Ndambu mosusu ya bana basala lokola bandeko bazali koyebisa Noé nini esalemi. Sala geste pona kolakisa makamb'oyo:

- Noé alamukaki na pongi na vinu, bongo, ayoki soni po azali mutakala.
- Noé amoni elamba ya mwana na ye.
- Noé abengi bato kotuna nini esalemi tango alamuki ná kolangwa.
- Bayebisi ye ndenge Canaan aseki ye, pe ndenge Sem pe Japhet bazipi ye na lozito.
- Nzambe ayebisi Noé nini ekozala bomoi pe suka ya Canaan.
- Na mawa nyonso, Noé ayebisi ete libota ya Canaan ekokoma muwumbu ya bandeko.

28.4D Bana Bayemba pe Babina:

Noé alamuki na vinu na ye

ayokaki soni

Pe mawa mingi

Canaan moto abandaki

Na nzela mabe

Ekomema bohumbu

O vinu, ma-wa !

28.5 Noé abikaki lisusu bambula 350, akokisaki bambula 950, bongo Akufaki.

28.5A Tangela bana : Ebandeli 9 :28-29

28 Sima ya tango mai etondaki makasi na mokili, Noé aumelaki lisusu mbula 350.

29 Bongo bomoi na ye mobimba ezalaki ya mbula 950.

28.5B Kotuna bana lokola oyo ---

Niveau Primaire :

- **?** Bambula boni Noé abikaki sima mai makasi ekatanaki ? (Bambula 350.)
- Bambula boni Noé abikaki nyonso ? (950.)
- Nini esalemaki na suka ya bambula wana nyonso ? (Noé akufaki.)

Niveau Secondaire :

- **??** Noé abikaki bambula 950, oyo ezali mingi. Boni, okanisi moto akobika koleka bambula wana ? (Metuschélah abikaki bambula 969, azalaki koko ya Noé. [Ebandeli 5:20.] Noé azalaki moto ya misatu na mulai ya bomoi.)
- Kanisa makambo nyonso malamumu Noé asalaki na bomoi na ye. Nani akoki kokanisa mwa biloko wana ? [Moniteur, pesa bana tango kopesa eyano. Nzambe amonaki ye malamumu koleka bato nyonso, andimelaki Nzambe, Atongaki maswa, Apesaki makobo na Nzambe, etc.)
- Kasi nini ezali makambo ya suka tozai kotanga pona Noé ? (Alangwaki masanga, pe alobaki elakeli mabe likolo ya koko na ye.)
- Bomoi ya Noé, nini ezalaki malamumu. Kasi na suka, boni, Noé asilisaki bomoi na ye malamumu ? (Bongo te.)
- Pona nini asilisaki malamumu te ? (Po amelaki masanga ya vinu, bongo alangwaki masanga. Tango wana, asalaki makambo ya soni oyo ememelaki famille na ye pasi pe soni mingi.)
- Bible elobi ete Noé alakelaki mabe canaan na kanda. Ezali komonana ete Nzambe ye moko alakisaki Noé nzela oyo koko na ye azalaki kokende na

bomoi na ye, pe ekosuka ndenge nini. Pona nini okanisi Nzambe alakisaki ye yango ?

[Moniteur, yoka makanisi ya bana.] Na kati ya makanisi oyo ekoki kozala, oyo azali : Mbala mosusu Nzambe alingaki ye na famille na ye mobimba basosola ete ndenge biso bato tokataka, pe ndenge biso bato tosalaka na bomoi ya mokolo nyonso, ekozala makambo oyo ekolanda yango, ezala malamumu, ezala mabe.

Po Noé alangwaki masanga, molimo moko ya lozito te ekotaki na famille. Molimo wana ekolaki na nani, tii tango oyo famille ya Canaan azalaki kotesa Nzambe te. Tango wana, bakomaki bahumbu, pe Nzambe apesaki mabele na bango na bato mosusu.)

- Tango Noé abandaki komela masanga wana, okani ete alukaki kolangwa ? (Bonge te. Masanga azali kosimba makanisi ya bato. Sima, moto abandi komela, azali koyeba te nini azali kosala. Bato mingi, bazali na makoki ya kotika komela te na tango malamumu.)
- Soki Noé akoki kosala lisusu mokolo wana, okanisi nini akosala na ndenge mosusu ? (Nakanisi ete akomela lisusu masanga te.)

28.5C Bana basala :

Ndambu ya bana bakoki kosala bageste lokola bazali kolangwa. Bana mosusu bakoki koyebisa bango ete, “Masanga ya makasi – Malamumu te !”

28.5D Bana bayemba pe babina:

Tata Noé, obandaki malamumu Kasi nini, na suka, soni pe mawa Omelaki masanga, koleka ! Mawa pe soni ! (Yemba lisusu.)

Devoir po na bana oyo bayeba Yesu déjâ:

Soki oyebaka été masango ekolangwa yo te, to kobebisa bomoi na nyo te, kaka ndenge moko, ezali koyeba makambo wana ! Okanisi wana ezali nini ?

(Kaka makoki ezali soki omeli masanga te ata mbala moko. Boye okoki koyeba été ekolangwa yo te, pe okolangwa te.)

Boni, olingi koyeba ete okolangwa masanga te ? Boni, olingi koyeba ete masanga ekopesa yo soni te ? Nini olingi kolaka na Nzambe sik'oyo ? *[Moniteur, bana basolola makamb'oyo, bongo sala yango na tango ya losambo.]*

Bino bakristu, napesaki bino devoir oyo, ete bino, moto na moto asambela na poso oyo ete Nzambe apesa yo makasi ya koboya masanga.

Kobenga bana oyo bayambi Yesu nanu te:

Kaka moto moko akoki kopesa yo makasi ya kolonga komekama ya masanga pe ya masumu nyonso na bomoi na yo. Moto wana ezali Nkolo Yesu Kristu.

Boni, oyebi ye ? Boni, oyembi ye lokola Mobikisi na yo ? soki oyebi ete oyembi ye te, sima ya Ecodim, tikala wa tango bana mosusu bakobima. Yaka kofanda na kiti oyo. *[Moniteur, lakisa bana kiti wana.]*

To, okoki kosambela yo moko, ata ozali wapi. Kaka yebisa Yesu ete ondimele ye. Kaka, senga ye kokota na bomoi na yo pe kolimbisa masumu na yo. Soki osambeli na motema ya solo, okokoma mokristu ya solo!

Koteya Mikanda ya Bible :

Sala yango soki ngonga ekokoka. Tala makanisi na suka ya Mokanda oyo.

SUKA YA LESON 28

Leson 29 Tozala na Boyokani na bato ya Mabota Nyonso.

Bana ya Noé bakomaki bambutabantu ya Mabota Nyonso, Nzambenaki libota ya Sem kobota Mes-sie.

Ebandeli 9:5-6

I. Preparation ya moniteur pona ba leson oyo:

Moniteur, bongisa liboso:

Luka to dessiner ba carte géographique oyo elakisi Afrique, Europe pe Asie. Okoki kosalela carte ya liboso oyo ezali na suka ya Bible ya Lingala. Kasi yeba ete ezali kaka kolakisa ndambu ya bisika oyo misatu.

Moniteur, Bongisa tina ya Leson :

Na suka ya leson oyo bana bakososola ete Nzambe alingi bato nyonso. Kasi moto nyonso na mabota nyonso, esengeli akata soki akolanda nzela na Nzambe to te. Yango wana bana bakolakisa bolingo na bandeko ya mabota mosusu : bakomeka komema bango na Yesu.

Moniteur, Bongisa banzembo ezali kokende nzela moko na leso oyo :

(Na mukanda 'Banzembo ya Ecodim')

Tolingana

Kende Nord, kende Sud (vs oyo---Komema bato mosusu na Mobikisi & benda bandeko mosusu, Boya.)

II. Kosala Revision---

Kolanda devoir ya eleki :

Na poso eleki, nani omoni makambo ya mabe oyo masanga esali na bomoi ya yo moto? *[Moniteur, pesa bana tango ya kopesa eyano.]*

Nani akati ete akomela lisusu te masanga ya makasi ? Esengo pona baoyo bakati bongo! (Moniteur, sambela Nzambe ete Apesa ban-

go makasi kokokisa elaka wana mikolo na bango nyonso.)

Revision

- Sima ete mai oyo etondaki mokili mobimba, bato bazalaki boni na mokili mobimba ? (Bato 8 kaka --- Noé Bana ya Noé Sem, Cham, pe Japhet, nâ basin a bango.)
- Kanisa ekozala ndenge nini soki soki population ya mokili ymobimba ezali kaka bato 8. Nzambe alingaki famille ya Noé esala nini sima mai makasi ekaukaki? (Alingaki babota ebele pe batondisa mokili.)

III. Koteva bana leson oyo---

Kobanda leson: Kanisa bato ya ndenge na ndenge bazali na mokili lel'oyo. [*Moniteur, bana bakoki koloba makambo nyonso oyo bato bango bayebi.*] Bazali ndenge moko te. Bakeseni na makambo ebele! [*Moniteur, bana bakoki kotanga bokeseni nyonso bayebi.*]

Transition na leson:

Kasi, ata bato bazali ndenge ebele, bango nyonso bazali ndenge moko pe ndenge mosusu. Ndenge nini bazali ndenge moko? (bazali bato, Nzambe asalaki bango nyonso na elili na ye, bango nyonso bazali bana ya Adam ná Eve, bango nyonso bazali bana ya Noé. Bango nyonso bazali bato ya masumu, Nzambe alongi bango nyonso, etc.)

Developpement ya malakisi minene na biteni 7---

29.1 Bana ya Noé babandaki kobota bana. Japhet akomaki tata ya bato ya Europe pe ya Russie.

29.1A Tangela Bana: *Ebandeli 10: 1-2,5*

 I Tango mai etondaki makasi na mokili, Sem, Kam ná Japhet, bana ya Noé, babotaki. Mabota na bango yango oyo:

2 Bana ya Japhet bango oyo: Gomer, Vugog, Madai, Yavan, Tubal, Meshek pe Tiras.

5 Bango nyonso bazali bakoko ya bikolo oyo ezali na bakombo na bango, oyo efandaka na bisanga pe na libongo ya ebale monene -Mediterané. Libota na libota ezali na mabelé na yango, ezali pe na monoko na yango.

29.1B Kotuna bana lokola boye

Niveau primaire

? Oyo ezali liste ya bana ya Japhet ná bana na ye, ná bato nyonso bakobaki kobotama na sima na ye na kati ya famille. Liste lokola oyo babengi yango na Français 'genealogie' Na lingala tobengi 'bakitakani', to mulongo ya bato'.

- Boni, oyebi nani azali na kati ya famille na yo ? Boni, oyebi bakombo ya bakoko na yo ? Baboti na bango? Baboti ya baboti na bango?

[Moniteur, bana bakoki kloba muke.]
Ezali malamukoyeba mabota na biso, po ezakolakisa biso tozali banani.

- Banani bazalaki bana misatu ya Noé ? (Sem, Cham, ná Japhet.)
- Na ba liste oyo Nzambe atangaki famille ya mwana ya liboso nini (Japhet. Oyo elakisi ete mabongisi na Nzambe ya lobiko, mwana oyo pe famille oyo bakoza la na bosenga te. Mwana ya bosenga, oyo akobota Mobikisi-Messie na famille na ye. Bible okolakisa famille na ye na suka.
- Japhet azalaki na bana sambo. Bakomaki bakoko ya ba Greque, ná ba Roumain, ná ba Russe, ná mabota ebele ya Europe, ná eteni ya Asie ya Asie ya Ouest. [*Moniteur, soki ozali na carte géographique, lakisa Europe, ná Asie na relation ná Afrique, to dessiner carte simple ezali kolakisa yango.*]

Niveau secondaire

?? Tina ya genealogie lokola oyo ezali nini ?
[*Moniteur, yoka makanisi ya bana.*]
Liste wana ekoki kotalisa ozali nani, owuti wapi, ozali moto ya libota nini, banani bandeko na yo, etc. Genealogie ya Yesu na Kondima ya sika ezali kotalisa ya solo ete Yesu azali Messie, po esengeli Messie abotama na libota ya Abraham, pe y aya mokonzi David.

- Na famille ya Japhet, bato babikaki mingi pembeni ya nini? (Pembeni ya bibale pe ba lac to ba mai. Oyo ezalaki bisika oyo bakoki kokoma kaka na bwatu.)
- Famille ya Japhet, sima ya tango, baken-deki mikili ebele na nzela ya mai. Oyo ezali kolakisa biso ete bakomaki bato oyo basalaki nini? (Bato oyo basalaki bwatu ná maswa pe bayebaki makambo na yango.)
- Okanisi bayekolaki kosala bwatu wapi? (Bana ya Noé oyo basalisaki ye na kotonga maswa ya monene.)

Mbala ebele, tokanisi ete moto ya liboso na liste aleki na mutuya, kasi na Bible, ezali bongo te. Na Bible, basololaka makambo oyo ezali mutuya mingi te.

Sima, basololi makambo eleki motuya. kino balboa yango koleka.

Oyo ezali mobeko tokomona lisusu na lisusu na kati na Bible.

Kanisa tango bazali koyekola Histoire ya bakulutu oyo. Likambo eleki moteya ezali Famille, Nzambe aponaki bo na kobota Messie, yango bakoloba yango na suka.

29.1C Bana basala

Mwana moko atelema lokola Japhet, bana mosusu batia maboko, kolalikisa bango na ye, bana mosusu mingi bakoki kotema pe kotia maboko, etc. Oyo elakisi ete bazali

bana oyo bazali kolanda sima na bango. Bana nyonso baloba ete, ‘‘Toboti ebele. Tokomi mabota ee !’’

Bana na lisanga basala lokola bazali ba Japhet, Azali kolakisa famille na bango ndenge nini kotonga ba bwatu. Sima, basala lokola bazali kokota na maswa wana, bazali kokende likolo ya mai na bisika ebele.

29.1D Bana bayemba pe babina:

Sem, Cham, Japhet
Bakomaki mabota,
Bakulutu na biso nyonso!

1,2,3,4,5,6,7

Famille na ye na sima babika
Na Europe pe na Russie,
Famille moko monene.

29.2 Cham abandaki kobota bana. Bana wana bakomaki bakulutu ya Afrique pe ya Canaan.

29.2A Tangela bana: Ebandeli 10.6-7

6 Bana ya Kam bango oyo: Kush, Misrayim, Put ná Kanán.

7 Kush abotaki Seba, Hawila, Sabta, Raema ná Sabteka. Raema abotaki Sabba ná Dedan. Bango nyonso bazali bakoko ya bikolo oyo ezali na bakombo na bango.

29.2B Kotuna bana lokola oyo:

Niveau primaire

? Bana minei ya Cham bazalaki banani ? (Cush, Mitsraïm, Puth pe Canaan.)

N.B. : Na kati ya bato oyo, tokanisi ete Puth azalaki kulutu ya bato tobingi ‘‘Bantu.’’ Bato mingi na RD Congo bazali na libota oyo.

Niveau secondaire

?? Misatu na bakombo oyo minei, bazalaki bakulutu ya Afrique. Ezali banani ? (Cush, ezali lokola Ethiopie pe Soudan ya mikol’oyo. Mitsraïm akomaki kulutu

ya Egypte. Puth akomaki kulutu ya libota ya ‘Bantu’, oyo bakomaki na Congo, pe na bisika mosusu.)

- Kati na bakombo oyo, kombo nini oyoki déjà na ba leson na biso ? (Canaan, koko ya Noé apesaki elaka likolo na ye.)
- Nani kati na bango azalaki kulutu ya Afrique ? Canaan azalaki kulutu ya Canaan. Babikaki na esika oyo babengi lelo Israel.)
- Boni, bato ya Afrique balakelamaki mabe? Bongo te, Canaan alakelamaki mabe, kasi azalaki kulutu ya Afrique te, Kasi bato na ye babikaki na esika to-bengi lelo na Français, ‘Le LEvent’ esika Israel ezali lelo.)
- Mitsr ezalaki kombo ya kala ya Egypte, pe basalelaka mingi kombo wana kino lelo.
- *[Moniteur, mwana moko atalisa Egypte na carte géographique, pe soki ezali, lakisa kombo Mitsr oyo bazali kosaleli lelo na photo.*
- Bana ya Cush babikaki na bisika lokola Arabie, Afrique orientale (du Nord), pe na ‘Le LEvent’. Mabele na bisik’oyo ezali ndenge nini na mabele na yango ? (Ezali zelo-zelo. Bana ya Cush bamesanaki na zelo.)

29.2C Bana basala :

Mwana moko azala Cham, mwana mosusu akotanga lisusu ba verse 6 na 7. Tango mutangi azali kotanga bakombo ya ban aya Cham, Cham akolakisa bango mwana moko, aloba ete: “Cush, mwana na ngai, etc.

2.9D Bana bayemba pe Babina

Biso ban aya Africa
Ban aya koko Cham
Biso bana ya Africa
Bakoko ya Noé

29.3 Nimrod Asimbaki bokonzi ya mboka Babylone.

29.3A Tangela Bana: Ebandeli 10: 8 - 12

8 Kush abotaki pe Nemrod. Ye azalaki moto ya liboso oyo abotolaki mabelé ya bato.

9 Nemrod azalaki mobomi monene ya banyama na miso ya Yawe. Yango wana balobaka: "Zala mobomi monene ya banyama na miso ya Yawe, lokola Nemrod!"

10 liboso ye azalaki mokonzi ya bamboka Babel, Ereke pe Akad, oyo ezali na Mezopotamie.

11 Alongwaki na bamboka yango pe akómi na Asirie. Atóngaki bavile oyo: Ninive oyo ezali na babalabala ya milai pe ya minene, Kela,

12 vile ya monene, pe Resen oyo ezali na kati-kati ya Ninive ná Kela..

29.3B Kotuna bana lolenge oyo—

Niveau Primaire:

- **?** Nani azalaki mwana mosusu ya Cush? (Nimrod)
 - Nimrod asalaki nini? (Azalaki mokonzi monene, muzombi monene, pe mokonzi monene ya liboso oyo akonzaki bato.)
 - Ville nini oyo Nimrod akonzaki liboso ? (Babylone.)

Niveau Secondaire:

?? Pona nini okanisi bakomaki te kombo ya Nimrod na bana masusu ya Cush ? (Asalaki makambo extra ordinaire, makambo minene. Kanisa ete ngonga nyonso soki Bible ekomi bakombo ya bato oyo bazali tina mingi te, sima na yango ekosolola na tina ya bato oyo bazali tina.)

N.B. : Bato mosusu bamoni ete Nimrod azalaki moto monene, ya malamamu. Kasi mingi mosusu bazali komona lolenge Bible hebreu (La langue orig-

inale) ezali koloba lokola Azalaki monene na ndenge ya mabe. Lokola azalaki makasi na kozomba banyama, pe kozomba milimo ya bato na bondoki na ye. Yeba ete bokonzi nyonso batongaka yango tango bazali kobunda pe kolonga likolo ya bato mosusu.

N.B.: Na munoko ya Hebreu, Kombo ‘‘Nimrod’’ elingi koloba ete ‘‘Azali rebel, to motomboki’’ Pe munoko ya hebreu ezali koloba ete abomaki banyama, elakisi ete kozomba bato na makasi. Ba archeologiste bamona biloko ebele na mabele lokola ete Nimrod alingaki bato basambela ye lokola Nzambe. Oyebi ete na sima alobaki ete akozala lokola Nzambe? (Satana alobaki ete yango na rebellion na ye.)

- Soki Nimrod azalaki ndoki ya kozomba moboi ya bato, okanis ete likambo wana ebandaki ndenge nini? (Tango mosusu asengaki milimo mabe esalisa yon a kozoma banyama, pe na sima, milimo wana ezwaki ye.)
- Boni, Bible elobi deja na tina na bokonzi mosusu? (Bongo te, oyo mbala ya liboso ezali koloba likambo etali bokonzi, atako etangaki kombo ya Mitsraïm oyo azalaki fondateur ya bokonzi ya Egypte, Akomaki mokonzi sima ya likambo oyo.)
- Bokonzi ezali eloko nini? (Bokonzi ezali kosalema tango mokonzi moko azali kolonga likolo ya mokonzi ya tribu, to ya ba ville mosusu, oyo ekomaki Assyrie sima? (Ville ya Ninive.) Tokoyekola makambo mingi pona Babylone pe Ninive na ba leson ezali kolanda.

29.3C Bana basala

Bana nyonso basala lokola ete Nimrod atongi mboka monene, sima, bayoki lokola ete abomi nyama ya kanda. Sima, babanga po bayoki ete azali koya kozomba bango.

Atako bazali na kobanga, basala lokola bazali bato ya Babylone tango Mokonzi Nimrod azali koya, esengeli bayamba ye lokola mokonzi.

29.2D Bana Bayemba pe Babina:

Nimrod, munongi monene

Munongi malam,

To Munongi ya mabe?

Nini? Nini? Nini?

Mokonzi Nimrod akonzaki

Akonzaki ba Ville ebele

Akonzaki ba ville ya minene

Akonzaki Babylone

Akonzaki Ninive pe

29.4 Canaan Mwana ya Cham abandaki kobota. Akomaki kulutu ya bato ya Sidon ná bato ya Het pe ya mabota ebele.

29.4 Tangela Bana: Ebandeli 10.15,20

15 Kanán abotaki mwana ya liboso Sidon, sima Het;

20 Yango nyonso ezali bikolo oyo ebimd na Kam. Libota na libota ezali na monoko na yango, ezali pe na mabelé na yango.

29.3B Kotuna bana lolenge oyo--

Niveau Primaire:

- ? Azali kokanisa eloko nini pona Canaan oyo? (Azalaki koko ya Noé pe, Noé asalaki elaka likolo na ye ete akozala mowumbu ya bandeko na ye.
- Boni, omoni ete bato oyo bazali bato malam to ya mabe? (Ya mabe, po ete koko na bango abandaki nzela ya mabe.)

Niveau Secondaire:

Het azalaki koko y aba Het, pen a suka-suka?, apesi bato ya Israel pasi. (Boni, omoni kombo ya Het na ba-Het?)

N.B: Bambula (mibu) ebele, bato oyo bayekola Bible basali mbeba na likambo etali Het, po kombo wana etangemi na Histoire mosusu te. Bato basekaki Bible pona yango.

Kasi na mubu 1946, moto moko alukaki bima ya kala oyo ebombama na mabele (Archeologiste), amonaki ba ville pe biloko mosusu oyonbato ya Het bazalaki kosala. Likambo oyo ezali kolakisa biso nini? (Bible ezali kolakisa ya solo, ata bato mosusu baseki to bandimi yango te. Lelo tozali komona biloko ebele ya bato oyo ba-Het basalaki.)

- Na kati ya bana ya Cham, nani akomaki fondateur ya bokonzi monene? (Mitsraïm, fondateur ya Egypte; Cush, fondateur ya Ethiopie pe Soudan; Nimrod, fondateur ya Babylone pe Ninive.)

29.4 C Bana basala

Sima, bongo nyonso balboa na lisanga ete, “Bana ya Canaan, pona nini bozali kopesa Nzambe Mukongo?”

29.4D Bana Bayemba pe Babina:

Bana ya Canaan,
Pona nini
Bobosanaki Nzambe ?
Mawa na mawa !
Bana ya Canaan !
O, bana ya Cham
Batata ya Afrique !

Bana bayemba :

Nzembo, ‘Zonga, Afrique !

29.5 Bato oyo tobengi ba Hebreu, babotami na famille ya Sem.(Famille oyo ezalaki na kati na bango)

29.5A Tangela Bana: Ebandeli 10.21-22

21 Sem, yaya-mokóló ya Japhet abotaki pe bana. Ye azli koko ya mabota nyonso ya ba-Ebré.

22 Bana na ye bango oyo: Elam, Asur, Arpakshad, Lud na Aram.

29.B Kotuna Bana lokola oyo:

Niveau Primaire

- ? Sem azalaki nani? (Moko ya bana misatu ya Noé, kulutu kati na bango.)
- Likambo ya mutuya mingi na mwana oyo ezali Seth ezali ete azalaki koko ya libota nini ? (Koko ya ba-Hebreu. Oyo ezali libota Nzambe aopnaki pona kopesa bisa biso Maloba na ye pe Mobikisi na biso, Yesu-Kristu.)

Niveau Secondaire

- ?? Ezali possible ete bana oyo batangi awa bazali te bana mibali nyonso oyo babotaki. Tomoni na mokapo 5 déjà ete Bible elobi ete moto wana abotaki pe bana mibali pe ya basi. Soki ezali ndenge wana na mokapo oyo, pona nini okanisi Bible ezali kotanga bakombo oyo kaka? (Mokapo oyo babengaka yango ‘Table des Nations’.
- Bana nyonso ya Famille ya Cham, bato mosusu ya libota ya Sem bakomaki ba fondateur ya bokonzi monene, oyo bato bayebi mingi. Moko na bango, Assure tata ya Assyrie.)
- Moko na bango Aram, bokonzi nini bokanisi abandaki ?
(Aram tata ya bato ya Aram, bato oyo bakomaki Syrie.) [Moniteur, mwana akoki kolakisa ba carte géographique ‘na tango ya Abraham’ na suka to na ebandeli ya Bible ya Lingala.]

29.5C Bana basala

Bana nyonso balboa lokola bazali Sem Baloba ete, “Heber, mwana na ngai. Nzambe azali na lokano pona yo. Mwana na yo moko akopambola mokili mobimba.

29.5D Bana bayemba pe babina

Bana ya Sem

Bakendeki mosika te.

Mokolo moko, mwana na bango

Akomaki mobikisi

Po na bato nyonso.

29.6 Heber abotaki Peleg; na tango na ye, bato bakabwanaki.

29.6A Tangela bana: Ebandeli 10:25a

25 Heber abotaki bana mibale: ya liboso kombo na ye Peleg, pamba té na tango wana bato ya mokili bakabwanaki;

29.6B Kotuna bana lokola oyo---

Niveau Primaire:

- ? • Heber abotaki bana mibale. Kulutu na bango nani? (Pelege)
- Peleg alakisi nini? (Kokabwana. Tokomona, na poso ekoya, ndenge nini bana na ye basalaki.)

Niveau Secondaire :

- Elakisi nini ete na mikolo ya Peleg, mokili ekabwanaki? (Bato oyo bayekoli Bible mingi bakanisi ete elakisi ete na tango na ye, bokabwani ya bato ya Bible etalisami na mokapo 11 oyo elandi, esalemaki, bokabwani oyo ezalaki ya minoko oyo Nzambe apesaki bango.)

N.B : mwa ba-scientiste oyo bayekoli Bible, bakanisi ete na tango wana, Nzambe pe akabolaki mokili na ndenge ete esala ba continent. Evidence ya geologie pe archeologie ezali kolakisa ete mbala moko kino kala, mokili ezalaki moko, bongo na sima, ba-continent ekabwanaki.

29.6C Bana basala :

Bana bakoki kotalisa kokabwani ya mokili pe bato lolenge oyo : salela basinga mibale ya mulai kokoka mulai ya salle ya Ecodim. Tiya wana mibale esika moko.

Bana mibale basimba suka ya moko, bana mibale mususu, suka ya oyo mususu. Batia yango na kati-kati ya ban aya Ecodim.

[Moniteur, yo tanga verse 25a lisusu, pe tango ezali kotanga maloba oyo, « Na tango na ye, bato bakabwanaki. » Bongo bana oyo basimbi singas, batia basinga wana mibale a part, pe babanda kotindika bana (na limemia) po ete bana bakabwana na biteni mibale.]

29.6D Bana bayemba pe babina :

Na moto ya Heber, ba-Habreu babimaki

Na bango, Mobikisi eyaki

Makabo na bato nyonso!

29.7 Sem abotaki mabota ebele.

29.7A Tangela Bana: Ebandeli 10:31-32

31 Bango nyonso bazali mabota oyo ebimá na Sem. Libota na libota ezali na mabelé na yango, ezali pe na monoko na yango.

32 Boye bana ya Noé bazali bakoko ya bikolo nyonso wana, ekolo na ekolo ndenge ebimaki. Wana ezali ndenge bato bapanzanaki na mokili, banda tango mai etondaki makasi na mokili

Kosilisa leson:

Tata ya famille monene alingaki kosala fete monene, koyebisa bana na ye ete alingaki bango nyonso. Aponaki mwana moki atinda ye na marché pona kosomba biloko ya kolia pona fete. Tango mwana wana azongaki na bilei, tata alambaki bilei ebele, fete monene pona bango nyonso. Bana nyonso baliaki, pe bango nyonso batondaki.

Boni, tata wana alingaki mwana moko koleka bamosusu? (Bongo te. Asalaki fete pona bango nyonso. Aponaki mwana moko ya kotinda na marché pona kosomba bilei,

kasi bilei azalaki te kaka pona mwana wana. Ezalaki pona famille mobimba.)

Devoir pona bana oyo bayebi Yesu deja:

Mabota oyo nyonso ezalaki kati na yango, bato ya mabe mingi, pe ba-fondateur ya bokonzi minene. Moto nyonso na famille azalaki na devoir ya kokata soki akolanda Nzambe, to te.

Nzambe alingi batu ya mabota nyonso. Oza-li ndenge nini na bato ya mabota mosusu. Poso oyo, nazali kopesa bino bakristu devoir oyo : kanisa ndenge ozali na bato ya ba tribu mosusu, mboka mosusu. Ndenge nini ozali kosala na bango, ndenge nini ozali koloba na bango, ndenge nini ozali koloba pona bango ? Boni, ozali kotia bango na losambo ? Boni, ozali na posa ete bang ope baya na Yesu ? Bondela pona likambo wana. Tokomona nini Nzambe akoyebisa ye.

Kobenga bana oyo bayambi Yesu nanu te:

Moto akoki koloba te ete : “Nazali mokristu po tata na ngai azali okristu.” Bonge te. Esengeli yo moko okata. Moto azali mokristu te wuta libumu ya mama. Moto nyonso esengeli okata ye moko. Moto nyonso esengeli andima responsabilité pona bomoi na ye moko. Boni, okati pona Yesu.

Mbala mosusu pe, famille na yo bato nyonso bayebi Yesu nanu te. Tango mosusu na famille na yo, ata moto andimi te Yesu. Ata bongo, okoki kokata na kolanda Yesu. Okoki kozala moto ya liboso na famille. Okoki kozala fondateur ya makambo ya sika pona famille na yo. Okoki kozala mulongi ya bato ya liboso oyo balingi Yesu.

Na mikolo ya sima, bana na yo bakotonda yo na ndenge okati. Soki oyambi Yesu nanu te, boni, okoki koloba “ee” na ye lel’oyo?

Kaka, senga ye akota na bomoi na ye. Yebisa ye ete ondimeleli Yesu. Senga alimbisa yo.

nazali awa na sima ya Ecodim, kana soki ozali na bosenga ya lisalisi na likamb’oyo.

Koteya Mikanda ya Bible :

Sala soki tango ezali. Tala makanisi na suka ya Mukanda oyo.

===

SUKA YA LESON 29

Leson 30 Bato baboyaki Nzambe na Babel; Nzambe akomisaki maloba na bango bulu yeke.

Ebandeli 9:8-17

I. Preparation ya moniteur pona ba leson oyo:

Moniteur, bongoma po na tina ya Leson:

Na suka ya leson oyo, bana bakososola ete tango tozali koboya nzela na Nzambe, pe tozali kopona nzela na biso moko, ezali komema mobulu mingi. Bongo bana bakopona kolanda nzela na Nzambe na makambo nyonso.

Moniteur, Bongisa Verse ye koyekola Batoli 3 :5-6

5 Tia motema na yo mobimba na Yawe ; komipesa na mayele na yo moko té.

6 Na makambo na yo nyonso kanisaka Yawe, bongo ye akolakisa yo nzela ya malamu.

Moniteur, Bongisa Banzembo oyo ezali kokende zela moko ná leson oyo.

Na Mokanda « Banzembo ya Ecodim »)

Bi-B-LE ! (: 2)

Kumisa Nzambe (: 2 Tosa lelo, na esengo)

Moko na Misato (Bana secondaire kaka)

II. Kosala Révision---

Kolanda Devoir ya poso eleki :

Na poso eleki tosaki bino Devoir ya koyebisa Sango Malamu ya Yesu na bato mosusu. Nani akoki koyebisa biso nini esalemi na poso oyo na makambo wana ?

[Moniteur, pesa mwa-tango po bana bapesa Rapport]

Revision :

Sala Revision ya makambo minene ya Mokanda ya Ebandeli oyo tomoni tii sik'oyo Mokapo na Mokapo na molongo, pe bana nyonso bayebisa yo Makambo ya minene oyo esalemaki na Mokapo wana.

Moniteur : **Mokapo 1-2**

Bana : Nzambe asalaki biloko nyonso ná bato ya liboso.

Moniteur: **Mokapo 3**

Bana: Masumu ekotaki na Mokili mobimba

Moniteur: **Mokapo 4**

Bana: Caïn abomaki leki na ye Abel

Moniteur: **Mokapo 5**

Bana: Bakombo pe Mabota ya Bato wuta Adam tii na Noé.

Moniteur: **Mokapo 6-9**

Bana: Mai etondaki na Mokili mobimba, Famille ya Noé ebiki na Maswa.

Moniteur: **Mokapo 10**

Bana: Mabota ya bato wuta na Noé tii na babel.

III. Koteya Leson oyo na bana

Kobanda Leson :

Na poso eleki, totangi ete na mikolo ya Peleg, Mokili ná bato bakabanaki.

Na mikolo ya Peleg, bakoko nyonso ya Noé, bakabanaki, pe Nzambe apanzaki ban-

go mokili mobimba. Lel'oyo, bana bakomona ndenge nini kokabwana wana esalemaki, pe pona nini esalemaki.

Transition ná leson ya Bible :

Yambo tososola Leson ya Bible tokomona lelo, liboso na kutuna yo question moko. Kopesa eyano te. Tia yango na makanisi na y ope kanisa yango. Na kotanga verse moko ya Bible pona kopesa eyano.

Question yango, yang'oyo : Sima mai monene ekawukaki, boni, ezalaki mokano to mabongisi na Nzambe ete bato nyono baticala esika moko, ete batonga ville moko to bokonzi moko monene? To bokonzi monene? To, boni, ezalaki mokano na ye ete bapanzana, bakende na bisika ebele pona kotondisa mokili mobimba? Kanisa mwa-muke makambo oyo.

Sik'oyo, nakotanga eyano na Bible. Tala soki okokanisa malamumu. Oyo ezalaki kaka sima ete mai ekauki po bato babima na maswa, bakota lisusu na mabele. Kobanda Mokapo 9, kotanga na nzela ya liboso :

I Nzambe abenisi Noé ná bana na ye, alobi: "Bóbotana pe bótondisa mokili.."

Mokano na Nzambe pona bango ezalaki nini? (Babota ebele pe batondisa mokili. Bakoki kosala yango te soki batikali kaka na esika moko. Oyo ezalaki te mokano na Nzambe. Nzambe apesi bango mobeko ete babota mingi, Bana na bango bakobika na bisika nyonso na sé ya mokili.) Na leson ya lel'oyo, tokomona soki ndenge nini Noé ná famille na ye batosaki na mobeko wana.

Developpement--- Malakisi minene na Leson oyo na biteni 4---

30.1 Liboso bato nyonso bazalaki koloba munoko moko.

30.1A Tangela Bana Ebandeli 11:1-2

I Na tango wana, bato nyonso bazalaki koloba kaka monoko moko.

2 Tango bazalaki kopanzana na bamboka nyonso ya epai moi ebimaka, bakómaki na mabelé moko ya polele na Mezopotamie, pe bafandaki kuna.

30.1B Kotuna bana lolenge oyo--

Niveau Primaire:

- ?**
- Sima ya mai monene bato balobaki minoko boni? (Bato nyonso bazalaki koloba kaka munoko moko.)
 - Sima ya mai monene oyo etondisaki mokili, bato basalaki nini? (Bakendeki na esobe ya Babylone.)
 - Kuna, baslaki nini? (Batongaki to babikaki (bafandaki) kuna)
 - Ezalaki malamumu to mabe? (Ezalaki mabe te kokende kuna, kasi ezalaki mabe kotikala kuna, po Nzambe ayebisaki bango batondisa mokili mobiba.)

Niveau Secondaire:

- ??**
- Babylone ezali wapi? (Ezali kati-kati na ebale ya Tigre pe Ebale ya Euphrate, esik'oyo tobingi na français "Croissant fertile". Sik'oyo, esika wana ekomá desert pe ezali na mokili ya Irak.)

[Moniteur, tala na carte géographique ya liboso pe ya mibale ná ya suka ya Bible ya Lingala].

- Oyo ezalaki esika ya bangomba te. Okanisi pona nini baponaki kobika na bisika ya boye ?
- (Bisala ebele ezali pasi te na bisika oyo ezali ngomba te—Kotonga, kolona bilanga, kotoka mai, etc. Pe toyebi ete esik'oyo ezalaki malamumu pona kolona bilanga. Bilei ezalaki mingi kuna na bilale oyo ezalaki kuna.)
- Ezali mae te na kotonga na esika oyo ezali na bangomba te, bongo nini ezalaki probleme pe makambo oyo batongaki kuna ? (Kaka bango bazalaki na

likanini kaka moko ya kotikala esika moko, kasi Nzambe ayebisaki bango kotondisa mokili. Bamonaki esika ya kitoko, bongo baponaki nzela moko pe baboyaki oyo Nzambe ayebisaki bango.)

30.1C Bana basala

Bana nyonso bakoki kosala mwascenette, lokola bazali ba koko ya Noé, bazali kokende koluka esika nini bakobika. Mwana moko akozala motambwisi na bango. Akopona esika moko oyo ezali na ngomba te pe na bilei ebele. Akoloba ete oyo ezali esika ya malamumu. Bango nyonso bakolanda ye, bongo bakoloba ete, "Ee. Ee. Totonga kaka awa. Tokende te bisika mosusu> Ee. Kaka awa."

30.1D Bana Bayemba pe Babina:

Bato bazalaki kaka munoko moko Kaka moko, kaka moko. Batambolaki nzela moko Na mokili ya Babylone.

30.2 Bato balukaki kozwa lokumu po bapanzanna te na mokili ndenge Nzambe ayebisaki bango kosala.

A Tangela Bana: Ebandeli 11:3-4

3 Bongo balobani boye: "Tóbanda kobeta babrike pe tótumba yango na móto." Bakamati babrike po na kotóngela, pe gudron po na kokangisa babrike esika moko.

4 Sima bayei koloba lisusu boye: "Tósala vile moko, pe tótônga ndako moko ya molai, songe na yango ékóma tii na Likolo. Boye tokozwa lokumu monene, tokotikala kaka liboke moko, pe tokopanzana té na mokili mobimba."

30.2B Kotuna bana lolenge oyo--

Niveau Primaire:

- ?**
- Bato boni bazali kosolula ná nani ? (Bango na bango)
 - Balobaki nini bango na bango na oyo etali ba brique? (Tosala ba brique, Totumba yango.
 - Balingaki kotonga nini na ba brique wana ? (Kotonga mboka, kotonga ndako ya mulayi oyo ekokoma tii na likolo)
 - Pona nini balingaki kosala ndenge wana (Pona lokumu na bango moko, pe po bapanzana ta na mokili mobimba).
 - Balingaki te kopanzana kasi Nzambe ayebisaki bango basala nini ? (Ayebisaki bango bapanzana)
 - Boni, batosaki na Nzambe to te ? (Te, Batosaki te.)
 - Boni, bazalaki kolanda mokano na Nzambe to kaka mabongisi na bango moko ? (Mokano to mabongisi na bango moko.)

Niveau Secondaire:

- ??**
- **N.B :** Bato oyo bayekolaka archeologie, batimoli na sé ya mabele, bongo bamoni na Irak, bandako ebele ya kala ya molai makasi. Ezali komonana lokola bazali kobima na esika oyo bato basambelaki biloko oyo Nzambe atiaki na likolo, lokola Moi, Sanza, ná minzoto. Ndako oyo Bible ezali kolobela ekoki lokola yango. Ezali kolakisa nini ? (Elakisi ete bazalaki koboya lisusu nzela na Nzambe. Bazalaki kosambela ye lisusu te, kasi bazalaki kosambela biloko oyo Nzambe akelaki.)
 - Kanisa ba phrase balobaki ete, “Ndako wana ekopesa biso

lokumu.” Ezali kolakisa nini na motema na bango ? (Bakomi lolendo. Bazalaki kokanisa lokumu na Nzambe lisusu te, kasi bazalaki kokanisa kaka lokumu na bango moko.)

- Pona nini bazalaki kobika na masumu po balingaki te kopanzana mokili mokili mobimba ? (Po Nzambe ayebisaki bango kosala yango. Bazalaki kosala lokola makanisi na bango eleki oyo ya Nzambe.)

30.2C Bana basala

Bana nyonso na lisanga bakoki kosala bageste kozanga maloba kolakisa ndenge bato basalaki ba brique, ndenge batumbaki yango na moto,pe ndenge batiaki molende pona kotonga mboka ná ndako ya molai oyo esengelaki ekende tii likolo. Yango wana bazalaki na lolendo mingi.

30.2D Bana Bayemba pe Babina:

Tosala ba brique
Totumba yango pe
Totonga mboka
Tokozwa lokumu
Totonga ndako
Ya molai tii na likolo
Nzambe alingi topanzana
Tosala yango te ata muke.

30.3 Nzambe akitaki kotala ndako ya molai oyo bazalaki kotonga, Azwaki mokano ya kobebisa Minoko na bango.

30.3A Tangela Bana: Ebandeli 11 :5-7

5 Yawe akitaki po átala mokili, bongo amoni vile pe ndako ya molai oyo bato bazalaki kotonga.

6 Pe Yawe alobi: "Tala, bato nyonso bazali ekolo môko pe monoko moko. Lokola babandi boye, eloko moko té

ekoki kopekisa bango básala nyonso oyo balingi.

7 Tika tókita. Tókómisa minoko na bango mobulu na ndenge 'tè bá yokana lisusu té bango na bango."

30.3B Kotuna bana lolenge oyo--

Niveau Primaire:

- Pona komona ndako na bango ya molai esengelaki ekende tii likolo, Nzambe esengelaki asala nini ? (sengelaki ye moko akita)
- Soki Nzambe esengelaki akita po atala yango, boye elakisi ete ndako yango ekende tii na likolo ? (Bongo te, ezalaki kaka lolendo na bango oyo etindaki ete basala ndenge wana.)
- Pona nini Nzambe alingaki yango te ? (Balandaki te oyo ayebisaki bango kosala. Pe Nzambe amonaki ete oyo ezalaki kaka ebandeli ya mokano na bango.)
- Ndenge nini Nzambe asukisaki mokano na bango ? (Akitaki ye moko, bongo atiaki minoko na bango bulu-yeke, bongo bazalaki lisusu na makoki ya koyokana bango na bango.)

Niveau Secondaire:

- **??** Pona nini bokanisi ezalaki mutuya na miso na Nzambe ete batikala te esika moko, kasi bapanzana na mokili mobimba? (Nzambe asalaki mokili mobimba, pe atondisaki yango na biloko ya kitoko po bato babika kuna. Tango mosusu, Nzambe ayebaki ete soki bafandi esika moko, mabe ekokoma ebele makasi.)
- Na : 7, Nzambe alobaki ete, Tokita”, tokened kokumisa minoko na bango bulu-yeke. Pona nini pro-

nom pluriel “To” (Oyo ezali ndakisa oyo ezali kotalisa ete Nzambe azali na ba personne Misatu, kasi kaka Nzambe moko. Ba personne oyo misatu bazali kosolula bango na bango--- Tata, Mwana, pe Molimo. Babengi yango « bosato na Nzambe. }

- Wapi tosili deja komona bosato na Nzambe? (Tala Ebandeli 1:26)
- Tina na Nzambe ezalaki nin kokumisa minoko na bango bulu-yeke? (Bakososola oyo bato mosusu bazali koloba. Boye bakozala lisusu na makoki ya kotonga te mboka to ndako ya molai esika moko. Bongo, esengeli bapanzana kaka na bato mosusu oyo bazali koloba munoko moko na bango. Emonani ete Nzambe apesaki Famille nyonso munoko na bango.)

30.3C Bana basala

Tika bana sambo basla lokola bazali kotonga ndako ya molai na lolendo munene na bango. Bana misatu mosusu bazali lokola Nzambe Tata, Mwana, pe Molimo Mosantu. Baloba ete: “Tokita kotala makambo oyo” Bakoma penpene ktala.

Baloba ete: “Tokumisa munoko na bango bulu-yeke.” Balakisa bana mosusu misapi.

Noki, bana oyo bazalaki sambo bapanda koloba minoko mosusu misato, bana mibale na munoko nyonso. Bamona ete ndenge ya kokoba lisusu mosala esika moko ezali te. Bakende na bangambu ya misatu oyo ezali munoko moko. Babima kokende esika mosusu.

30.3D Bana Bayemba pe Babina:

Nzambe akitaki

Minoko na bango ekomaki
Bulu-yeke
Batikaki mosala (Beta moboko mba-
la moko)
Kino bato bapanzanaki
*[Moniteur, oyo ekoki kozala ngonga
malamu pona bana ya niveau Sec-
ondaire koyemba nzembo, “moko na
Misato.”]*

30.4 Yango wana bato bakabwanaki na mokili mobimba

30.4A Tangela Bana: Ebandeli 11:8-9

8 Bongo Yawe apanzaki bango na mokili mobimba, pe batikaki kotonga vile yango.

9 Yango wana bapesaki yango kombo Babel, pamba té na esika wana nde Yawe akómisaki minoko ya bato mobulu na ndenge 'tè bá yokana lisusu té, pe apanzaki bango na mokili mobimba.

30.4B Tuna bana lokola oyo—

Niveau Primaire:

- Nini esalemaki sima ete Nzambe akomisa munoko na bango bulu-yeke? (Apanzaki bango na mokili mobimba)
- Batikaki kosala nini? (Kotunga mbokape kotonga ndako ya molai.)
 - Mboka wana ezali na kombo nini? (Babylone, elimboli “bulu-yeke.”)

Niveau Secondaire:

- Tosili deja kotanga maloba oyo Babylone, to Babylone. Toyekoli nini pona yango. *[Tala lisusu Ebandeli 10.10].*

(Ezalaki na moto na kombo Nimrode, moto ya famille ya Cham, oyo atongaki mboka wana.)

- Tokanisi nini pona Nimrode? (Azalaki mobomi ya banyama monene pe motongi monene, Mokonzi monene. Histoire ya esika wana elakisi pe ete akambaki rebellion monene pona kobundisa Nzambe.)
- Soki Nimrode akonzaki Babylone, emonani ete akambaki makambo oyo totangi na mokapo oyo. Kasi Bible elobi ete bato balobaki mokano wana bango na bango. Pona na nini okanisi ete Nzambe alobaki te ete Nimrode moto asalaki makambo wana? (Bango nyonso bazalaki Responsable. Emonani ete bango nyonso bazalaki na makanisi wana, to balandaki makanisi ya Nimrode na esengo.)
- Babylone ezalaki mboka monene, lokola cite, pe Babylone ezalaki na bokonzi na mopanzi na yango. Tanga Koyebisa Ba-Sekelé 17:5, pe komona nini mosusu oyo okoki koyekola po na bokonzi oyo Babylone:
“5 Na elongi na ye bakómá kombo moko ya sekele, elingi koloba: “Vile monene ya Babilone, mama ya basi ya ndumba pe ya makambo ya mbindo ya mokili.”
- Ezali komonana ete mboka oyo ezali ndenge nini? (Atondi na makambo nyonso oyo Nzambe alingaka te. Emonani, soki Nzambe abomaki te makanisi na bango, mokili mobimba elingaki kobunga nzela na Nzambe.)
- Tomoni deja na Ebandeli 10 ete mabota na bato ekendeki kobika mosusu. Ndenge nini oyo ekoki kobalana na histoire ya Mokapo 11 oyo ezali kolakisa ndenge minoko ekomaki bulu-yeke? (Emonani ete Nzambe, oyo atiaki bato na mabota,

abalolaki minoko libota na libota. Famille to libota bamonaki ete bakoki kosolola bango na bango, kasi bazalaki lisusu na makoki te ya kosolola nan a bato mosusu ya mabota mosusu. Bongo, babandaki kokende koluka mabele na ango, esika bakoki kolobana malam.

- Bato basalaki nyonso po bakabana te ndenge Nzambe ayebisaki bango na kosala. Nani alongaki na suka? (Nzambe. Nzambe esengeli kaka alonga, bongo soki tobundisi Ye, tozali komipesa pasi.)

30.4C Bana basala

Bana nyonso na lisanga basala lokola bazali kotika Babylone, bazali kokende kosala mboka na bango moko, kasi bakendeki famille na famille na direction ya ndenge na ndenge.

30.4D Bana Bayemba pe Babina:

Bato bapanzanaki na mokili
Koluka mboka na bango moko.

Devoir po na bana oyo bayeba Yesu déjà:

Aa, bato na Babylone! Boyokaki mukonzi na bango monene Nemrode, kasi ebongaki bayoka maloba na Nkolo Nzambe.

Tango nyonso bato baponaka nzela bango moko, kasa ya Nzambe te, amemelaka bango pasi, pe kaka mawa.

Boni, ozali koyoka maloba na Nzambe? Boni, otosaka na nyonso Nzambe alobelaka yo? Mbala mosusus, ata tii tango oyo, Nzambe azali koyebisa yo ete, na esika moko na bomoi na yo, ozali kotosa Ye te. Boni, okobanda kotosa ye sik'oyo? Boni, okobanda kotosa Ye na likambo wana? Devoir na zali kopesa bino bakristu banda na

poso oyo : Tosa Nzambe na makambo nyonso.

Kobenga bana oyo bayambi Yesu nanu te:

Mbala mosusu okanisi ete, ata lobiko, okoki kosala yango na ndenge olingi.

Ezali bongo te ! Moto akoki te kobika na ndenge na ye moko. Nzambe déjà abongisa ndenge tokoki kobika. Ezali na nzela ya mwana na ye, Nkolo Yesu-Kristu.

Atikaki Ndako na ye na likolo, ayeki awa na mokili pona kobikisa yo. Asalaki ata lisumu moko te. Asalaki kaka bolamu. Apesaki bomoi na ye likolo ya ekulusu po na masumu na yo, pe Asekwaki na kufa, nyonso pona kobikisa yo. Azali na bomoi sik'oyo. Kuna likolo, azali kobongisila biso esika, Ye pe azali kosambela Nzambe pona biso bandimi.

Azali kozela yo lel'oyo. Alongi otika makambo nyonso ya komeka koluka nzela na yo moko. Yaka na Tata kaka na nzela na Ye.

Soki motema na yo emilengeli koya na ye lel'oyo, telema sik'oyo, yaka, pe fanda na kiti oyo awa.

[Moniteur, lakisa bana wapi kofanda. Zela muke soki bana baye. Soki baye, tika bana mosusu ná mosalisi, bongo, kende kosambela na baoyo baling koyamba Yesu.]

Koteya Mikanda ya Bible:

Sala yango soki ngonga ekokoka. Tala makanisi minene na suka ya mokanda oyo.

SUKA YA LESON 30

Leson 31 MASANO YA REVISION PO NA BA LESON 1 KINO 30.

(Moniteur, bana bakoki kosala Masano oyo lokola Revision na suka ya baleson oyo.)

Lisano ‘Ngai nani?’

Bangongisa biteni ya papier pe mema barker mibale. Senga na bana bakombo ya bato minene bakanisi po na ba leson oyo kobanda na Ebandeli Mokapo ya liboso kino mokapo oy’osilisi koteya. Bana mibale bakoki kokoma na makomi minene bakombo ya bato oyo bana bazali kokanisa. Moniteur, okoki kobakisa bakombo mosusu soki balobi yango te. Sima, obalola biteni y aba papier wana. Obenga mwana moki, aya liboso ya Ecodim.

Mwana mosusu apona eteni ya papier moko. Moto mosusu atia yango likolo ya motó na ye na ndenge ete amona yango te.

Mwana wana esengeli atuna mituna oyo eyano ekozala “ee” to “te”. Atuna ndenge wana kino tango akoki koyeba soki moto wana azali nani.

Ndakisa: Kombo ezali Abel.

Bana batuna:

Boni, na zali mwasi? (Bana baloba, te.)

Boni, natongaki maswa to bwatu? (Te.)

Boni, na bomaki ndeko na ngai? (Te.)

Boni ndeko na ngai abomaki ngai? (Ee.)

Boni, nazali Abel? (Ee! Osili kolonga!)

Lisano ya repetition

Tomoni makambo mwa makambo MINENE-MINENE na mabongisi ya Bible. Toloba yango mbala ebele pe na rythme. Tanga misapi mutoba po na koloba (To okoki kobakisa pe koyemba yango lokola nzembo.)

Likambo ya monene ya liboso: Nzambe akelaki biloko nyonso, pe asalaki moto mbali ná mwasi.

Likambo ya monene ya mibale: Bato basalaki masumu.

Ya misato: Nzambe abomaki mokili na mai.

Ya minei: Bato bapanzanaki na Babel.

Tuna lisusu bana soki mokapo nini etalisi makambo oyo.

Nzambe akelaki biloko nyonso? Mokapo 1-2

Bato basalaki masumu ? Mokapo 3

Nzambe abomaki mokili na mai ? Mokapo 6—9

Bato bapanzanaki na Babylone ? Mokapo 11

Lisano ‘Esilisi verse’:

Obanda koloba baverse oyo bana bayekoli. Tika yango na katikati, pe esengeli bana basilsa yango na lisanga.

Lisano ‘Ba salaki nini?’

Mwana moko abanda koloba kombo ya moto oyo toyekoli. Ayebisa mwana mosusu, akoloba na mokuse, moto oyo asalaki nini ? Soki alobi malam, aloba kombo ya moto mosusu na kolakisaka mwana mosusu oyo akoloba asalaki nini, etc.

Lisano ‘Nini eyaki liboso ?’

Koma na ba papier likambo monene oyo esalami na mokanda ya Ebandeli kino sik’oyo. Pesa papier moko na mwana moko. Ba oyo bazwi papier esengeli bakeena molongo wuta likambo ya liboso kino likambo ya suka. Bana oyo mosusu bakozala ba juge soko ordre ezali lisusu to ezali te.

Ndakisa:

Nzambe akelaki banzete.

Nzambe akelaki bato.

Nioka alobaki na Eve.

Bato basalaki masumu.

Caïn abomaki Abel.

Nzambe abenganaki Caïn.

Nzambe ayebisaki Noé atonga maswa.

Banyama bakotaki na maswa.

Mai ebandaki.

Mai ekatanaki.

Bato babimaki na maswa.

Noé atondaki Nzambe.

N.B. : Mbala ya liboso, bana baloba makambo 3 to 4 na mulongo. Ya mibale, basosoli ndenge ya kosala yango.

Bakoki kosala liste ya mulai na mulongo.

Arc-en-ciel emonanaki.

Mabota ya Noé ekolaki.

Bato balingaki kotonga ndako ya molayi na Babylone.

Bato bapanzanaki na mikili ebele.

=SUKA YA LESON 31=

SUKA YA EBANDELI I & II

KOTEYA MIKANDA YA BIBLE--

(Makanisi ya kosalela muku-muke na suka ya leson soki ngonga ezali)

Koyekola kolba mikanda ya moise na mulongo

Pona nini tobengi Bible ‘Maloba na Nzambe’ ?

Bana bayemba mikanda ya Moise. Ezali Nzambe nde alakisaki bato ndenge nini kokoma na mikanda oyo, pe na mikanda nyonso ya Bible. Yango wana, tolubi ete Bible ezali « Liloba na Nzambe. »

Mikanda ya Moise ezali nini ?

Tobengi Mikanda 5 ya liboso ya Bible ‘Mikanda ya Moise’ po Moise moto akomaki yango, pe Azali moto monene kati na yango. Mikanda yango yang’oyo : [Moniteur, banabaloba moko moko sima na yo.] Ebandeli, Kobima, Levi, Kotanga pe Kozongela.

Kondima to Boyokani ya Kala---

Oyo ezali partie ya Kondima ya kala. Ezali mikanda oyo Nzambe akambaki bato na Ye bakoma liso Yesu aya. Ezali partie ya liboso,

pe partie monene ya Bible. [Moniteur, lakisa monene ya Kondima ya kala.] Partie ya mibale ya Bible ezali Kondima ya sika. Ezali mikanda ooyo Nzambe akambaki bakoma sima ya koya na Yesu. Nyonso mibale ezali kolakisa Yesu. Kondima ya kala ezali kolakisa ete Messie akoya. Kondima ya sika ezali kolakisa ete Messie aye, ye Yesu.

Histoire nini na kati ya Mikanda ya Moise ?

Na kati ya mikanda wana 5, Moise akomaki Histoire ya bato wuta na ebandeli kino na tango bato ya Israel bakotaki na mabele ya Canaan oyo Nzambe apesaki bango. Bato mosusu babengi mikanda yango « Mikanda ya mibeko » po, na kati na yango, Nzambe apesaki mibeko na Ye.

Yemba, loba Mikanda ya Bible na mulongo---

Bana bayemba lisusu nzembo, « Mikanda ya Moise » (Tala lokasa 6). Bameka koloba mikanda wana 5 na mulongo : Ebandeli, Kobima, Levi, Kotanga, Kozongela.

Lisano ya Mikanda ya Moise---

Mwana moko aloba mukanda ya liboso, bongoye ayebisa mwana mosusu aloba mukanda ya mibale, pe ayebisa mwana mosusualoba ya misatu kino baloba nyonso mitanu.

Kokoma na mopepe---

Bana basala lokola mopepe ezali bic, bakoma kombo ya mokanda ya liboso na mopepe. (N.B. : Moniteur, esengeli obalola yango.) pona bana mike, pe soki omoni yango mutuya, okoki kobenga ba lettre moko-moko, bongo 'ba koma' ndenge obengi. Soki bana bakoli na Bible, baluka mikanda ya ebandeli na kati ya Bible. Ba oyo bakomona liboso, basilisa ba mususu.

Na baposo ya sima, bana bakoki kokoma mikanda mosusu na mopepe.

Sima ya pratique, bokoki komeka kokoma yango na biteni ya ba papier to na tableau, to na mabele, to na nzete.

Kotanga kombo ya Mikanda pe kotia yango na molongo---

Moniteur, pesa bana papier oyo ezali na kombo ya mokanda moko na papier nyonso. Balola ordre na yango. Bana mitanu esengeli baya liboso pe batelema na mulongo lokola ezali ordre ya mikanda wana na kati ya Bible. Sala yango mbala misatu to minei.

Koyeba ordre ya Mikanda---

Pesa bana ba papier ezali na bakombo ya mikanda, batelema na ordre. Bana bayemba nzembo « Mikanda na Moise », bongo, tango nyonso bayemba kombo ya mokanda, mwana oyo azali na papier wana, atombola yang ope aingisa yango.

Kotuna ordre ya mikanda---

Bana bayemba nzembo « mikanda ya Moise ». tuna, mokanda nini ezali sima ya Kotanga ? (Kozongela) Nini elandi Kobima ? (Levi) etc. Soki oyebi yango malamumu, okoki kobakisa, nini ezali kokende liboso ya Kotanga ? (Levi) etc.

Champion ya mikanda---

Lakisa carte ya bakombo ya bana. Okokoma ☺ na sima ya kombo ya mwana oyo ayebi koloba mikanda 5 ya Moise malamumu. Liboso, pesa ndingisa na bana 6 baloba yango. Koba kosala yango kino bana nyonso bayeba yang ope bakoma « ba champion. » Tia liste na mur esika bato bakoki komona yango. Senga nzela kotanga kombo y abachampion na ndako na Nzambe.

Suka ya ba Carte---

Salela ba carte ys mikanda ya Moise oyo obongisi liboso. Bongola mulongo ya mikanda wana 5 pe balola carte nyonso elongi na se na ndenge ete bana bamona te. Kabola bana na biteni mibale--- Bana ya Kin na ya Kikwit. Bana ya Kin babanda. Bakoki koloba « liboso », « Sima », to « nombre. » Bana ya Kikwit bapona moko ya ba carte, balola yango, pe loba ezali mokanda nini. Soki bana ya Kin balobi "liboso", esengeli balboa kombo ya mokanda ya Bible oyo ezali liboso na yango na Bible.

Lisano ya kosilisa bakombo ya Mikanda-

Sala lisano ná mikanda mitanu ya liboso ya Bible. Oloba ebandeli ya mukanda ya liboso-- « Eba... ». Mwana oyo alingi kosilisa yango, atelema noki pe aloba kosilisa yango. Landa ndenge moko na mikanda oyo nyonso mitanu.---

Eba...ndeli Ko...bima Le...vi
Kot...anga Kozo..ngela

Kotuna bana---

Bana bayemba mikanda ya Moise. Tuna bana ba question oyo, bongo mwana akoma eyano na tableau noir :

- ✓ Mokanda nini ezali kolakisa ndenge Nzambe akelaki biloko nyonso ? (Ebandeli)

- ✓ Bible mobimba ezali na biteni boni ? (Mibale : Kondima ya Kala na Kondima ya sika)
- ✓ Tango nini bakomaki Kondima ya kala (Yambo Yesu abotama)
- ✓ Tango nini bakomaki kondima ya sika ? (Sima ya koya na Yesu.)
- ✓ Bible mobimba ezali kolakisa nani? (Yesu Messie)
- ✓ Mikanda mitanu ya liboso, tobengi yango nini na lisanga ? (Mikanda ya Moise).

KOYEBA KOLUKA PE KOMONA BA VERSE YA BIBLE

Koluka Mikanda ya Bible 1---

Bana ya nivea secondaire bakoluka komona mikanda ya Moise na Bible.

Koluka mikanda 2---

Tia ba Bible ya lingala libosa ya bana likolo ya mesa. Okobenga mikanda ya Moise moko na moko. Bana oyo balingi komeka, bakoya liboso, bakoluka wapi ezali na Bible. Soki bamni yango, bayebisa yo. Soki ezali ya solo, benga mwana wana « Champion », bongo, akanga Bible pe apesa yango na mwana mosusu. Mwana wana esengeli afongola na mokanda wana pe alakisa yo.

Lisano ya koluka mikanda---

Tiya Bible oyo ezali likolo ya mesa liboso ya bana. Bana baya na mulongo lokola ba nombr ya Bibl. balingi kmona mokanda ya bandli, sma, ya Kbima, bongo ya Levi, Kontanga pe kozongela. Soki basilisi, mulngo ya mibale ya bana bakoya, pe bakosala ndenge moko.

Lisano ya “Tag”---

Bana bakoloba mikanda mitanu ya Moise lokola oyo: Bana nyonso bakotelema. Moniteur akopona mwana moko.

Mwana wanaoloba’Mukanda ya liboso : «Ebandeli ». Sima akopona mwana mususu, bongo ye akofanda. Mwana wana akoloba, ‘Mukanda ya mibale : « Kobima » Bongo akopona mwana mususu pe akofanda. Bakolanda kosala bongo. Soki bakomi na suka ya Mikanda mitanu ya Moise, bakobanda lisusu, kino bana nyonso bakofanda.

Kososola Mokapo pe Verse---

Soki okoki komona ba Bible ya kokoka, bana baluka Mikanda 5 ya Moise na kati ya Bible. Bamona ndenge kombo ya Mokanda ná mokapo ezali na lokasa nyonso.

Koloba pe koluka---

Kosalela makambo ozali na Mukanda oyo”---
Moniteur, lakisa bana liste “Makambo ezali na Mokanda oyo” na Ebandeli ya Bible. Yebisa bango ndenge ezali kopesa mikanda nyonso ya Kondima ya kala pe Kondima ya Sika na mulongo, pe nombre ya lokasa esika bakoki komona mukanda nyonso.

KOYEBA MAKAMBO PE BATO MINENE NA KATI YA MIKANDA YA MOISE

Makapo ya minene na Mikanda ya Ebandeli---

1-2 Nzambe akelaki biliko nyonso ná bato Ebandeli ya libala

3 Masumu

6-9 Mai ya Noé

11 Babel, buluyeke ya minoko, bikolo

(Awa ezali suka ya Ebandeli I & II. Makambo oyo mosusu bakolanda na Ebandeli III, Abraham; pe Ebandeli IV--- Bakulutu ya Israel Isaac , Jacob, pe Joseph.)